

A Romániai Református Egyház törvénytára

A ROMÁNIAI REFORMÁTUS EGYHÁZ TÖRVÉNYTÁRA

**Kiegészítette a
Romániai Református Egyház Zsinata
2021-ben és 2023-ban**

Kiadja az Erdélyi Református Egyházkerület
Kolozsvár, 2018

Szerkesztette
dr. Bibza Gábor

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület
Misztótfalusi Kis Miklós Sajtóközpontjának
nyomdájában

Felelős vezető: Dávid Zoltán

Korrektúra: Deák Szidónia

Számítógépes tördelés: Nagy Andrea

Nyomdai ívek száma: 15

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

A Romániai Református Egyház törvénytára / szerkesztette:

dr. Bibza Gábor. - Cluj-Napoca : Az Erdélyi Református Egyházkerület

Igazgatótanácsa, 2018

ISBN 978-606-8850-19-1

I. Bibza, Gábor (red.)

ELŐSZÓ

*Azonban minden illendően és
rendben történjék. (1Kor 14,40)*

Pál apostol a Korinthusi gyülekezetnek írott levelében a gyülekezeti istentisztelettel elvárásként, kiterjesztő módon az Anyaszentegyház egész élete számára, kritériumként határozza meg a „jó rendet”. Hiába vannak kedvező adottságok vagy ígéretes előfeltételek, a „jó rend” híján tönkremennek, elértéktelenednek és haszontalanná válnak a legszentebb dolgok is. „Jó rend” nélkül mind a magán-, mind pedig a közélet elrendetlenedik, más szóval kaotizálódik. Ha a közéletben, a társadalmi életben, a világban igényként fogalmazódik meg a „jó rend”, mennyivel inkább így kell lennie Krisztus egyházában.

A 2006-os jogszabálygyűjtemény kiadása óta több mint 12 év telt el. Eközben számtalan kihívással kellett egyházunknak szembenéznie. A Zsinat folyamatosan figyelte az egyházi élet változásait, s ott ahol szükséges volt, új vagy módosított törvényeket dolgozott ki. Ezek a változtatások mindig megjelentek az Értesítő hasábjain, de elég nehéz ezeket egyenként megtalálni 12 év távlatában. Ezért döntöttünk úgy, hogy újból kiadjuk ezeket a jogszabályokat, rendeleteket az esedékes módosításokkal egyetemben. Csak remélni merem, hogy ezek a rendeletek és jogszabályok az egységet és az együtt haladást eredményezik. Hiszen a gyülekezeteink hasonlítanak a jól szervezett katonai alakulathoz, amely világosan tagolt, jól áttekinthető, ahol mindenkinek megvan a maga helye és feladata, ahol meg kell tanulni egymásra figyelni, egymáshoz igazodni, együtt indulni és mozdulni. Ahol mindenki kész engedelmességre a felhangzó parancs iránt.

Kató Béla
püspök

A ROMÁNIAI REFORMÁTUS EGYHÁZ ALKOTMÁNYA (STATÚTUM)

Jézus Krisztus Anyaszentegyházában
„mindenek ékesen és jó renddel legyenek”.
(1Kor 14,40)

I. fejezet

Általános rendelkezések

1. §.

(1) A Romániai Református Egyház Jézus Krisztus szent, apostoli egyházának része. Az Egyház Krisztus teste. A teljes Szentírás alapján hitének kifejezőjéül a Nicea-konstantinápolyi Hitvallást, az Apostoli Hitvallást, a II. Helvét Hitvallást (1566) és a Heidelbergi Kátét (1563) fogadja el. A Romániai Református Egyház történeti fejlődése során a következő elnevezéseket használta: „Evangelico Reformata, vulgo Calviniana”, „Helvét Hitvallású Evangéliumi Református Egyház”, „Református Egyház” és „Cultul Reformat Calvin”.

(2) A Romániai Református Egyház hitvallásai alapelveinek azonosságánál fogva zsinati egységben van minden magyar nyelvű református egyházzal, hitbeli, lelki és szeretetközösséget alkot a világ minden református egyházával. Az egyetemes keresztyén anyaszentegyház közösségében ökumenikus kapcsolatok fenntartására törekszik.

2. §.

A Romániai Református Egyház feladata Isten Igéjének a Szentírással és elfogadott hitvallásaival egyező hirdetése, a sákramentumok (kereszttség, úrvacsora) kiszolgáltatása, az egyházfegyelem, a keresztyén nevelés, a miszió és a keresztyén szolgáló szeretet gyakorlása a református hívek hitbeli egységének és békéjének megőrzése érdekében.

3. §.

A Romániai Református Egyház tagjai mindazok, akik részesültek a keresztségben, reformátusoknak vallják magukat egyházi és világi hatóságok előtt, valamelyik református egyházközségnek nyilvántartott tagjai – éljenek bárhol a világon –, és elfogadják a református egyház hitvallásait és törvényeit.

4. §.

(1) A Romániai Református Egyház istentiszteleti és belső ügyviteli nyelve a magyar nyelv.

(2) A pénzügyi-könyvelési nyilvántartás a felekezetek vallásszabadságáról és általános rendjéről szóló 489/2006-os törvény szerint történik.

5. §.

(1) A Romániai Református Egyház tiszteletben tartja Románia alkotmányát és törvényeit.

(2) A Romániai Református Egyház szervezetében, jogszabályalkotásában, kormányzatában, ellenőrzési és belső fegyelmezési munkájában önálló és független. Autonómiáját Románia alkotmánya szavatolja.

II. fejezet

Szervezeti felépítés

6. §.

(1) A Romániai Református Egyház egyházközségekből áll.

(2) Az egyházközség az egyház tagjainak egy meghatározott területen az istentisztelet gyakorlásának és a keresztyén élet hitvallásainknak megfelelő folytatása végett az egyházi jogszabályok szerint szervezett gyülekezete.

(3) Az egyházi kormányzás, rendtartás, felügyelet és fegyelmezés céljából több egyházközség egyházmegyét, több egyházmegye egyházkerületet alkot, az egyházkerületek alkotják a Romániai Református Egyházat.

(4) A Romániai Református Egyház, annak egyházközségei, egyházmegyéi és egyházkerületei önkormányzati joggal rendelkező jogi személyek.

(5) Egyházközségek létrehozása egy meghatározott közigazgatási területen élő református hívek kifejezett akaratából, a felsőbb egyházi testületek jóváhagyásával történik. Az egyházközség megszűnik, az egyházközségi közgyűlés határozatával és a felsőbb egyházi hatóságok jóváhagyásával, ha

feladata teljesítésére képtelenné válik. A megszüntetett egyházközség vagyona arra az egyházközségre száll, amelyhez a híveket beosztották.

(6) Az egyházmegyék létrehozása, megszüntetése vagy határainak módosítása az Egyházkerületi Közgyűlés, az egyházkerületek esetében a Zsinat hatáskörébe tartozik.

III. fejezet

Kormányzati és ellenőrző testületek

7. §.

(1) A Romániai Református Egyház a Szentírás és hitvallásai alapján minden szinten a zsinatpresbiteri kormányzati elvek szerint, a hívek által választott testületek által kormányozza magát.

(2) Az egyházközség kormányzó testületei az Egyházközségi Közgyűlés és a presbitérium. Mindkét testület elnöke a lelkipásztor és a főgondnok, illetve a gondnok. Az Egyházközségi Közgyűlést az egyházközség azon felnőtt tagjai alkotják, akik a folyó évre kifizették a rendszeres egyházfenntartói járulékot. A presbitérium tagjait az Egyházközségi Közgyűlés választja, számuk megállapítása az egyházközség lélekszáma függvényében történik, 4–36 között. Az Egyházközségi Közgyűlés és a presbitérium határozatait a jelenlevők szavazatainak többségével hozza. Az Egyházközségi Közgyűlés feladatait a Romániai Református Egyház belső törvényei szabályozzák.

(3) Az egyházmegye kormányzó és képviselő testületei az Egyházmegyei Közgyűlés és az Egyházmegyei Tanács. Mindkét testület elnöke az esperes és az egyházmegyei főgondnok. Az Egyházmegyei Közgyűlést az egyházközségek lelkészei és presbiteri képviselői alkotják. Az Egyházmegyei Tanács tagjait az Egyházmegyei Közgyűlés választja a lelkészek és presbiterek közül. Számuk 6–10 paritásos alapon. Az Egyházmegyei Közgyűlés és az Egyházmegyei Tanács érvényes határozatokat hoz a jelen levő tagok szavazatainak többségével. Az Egyházmegyei Közgyűlés feladatait a Romániai Református Egyház belső törvényei szabályozzák.

(4) Az egyházkerület kormányzó és képviselő testületei az Egyházkerületi Közgyűlés és az Igazgatótanács. Mindkét testület elnöke a püspök és az egyházkerületi (ügyvezető) főgondnok. Az Egyházkerületi Közgyűlést az esperesek, egyházmegyei főjegyzők, egyházmegyei főgondnokok és az egyházmegyék képviselői alkotják. Ez utóbbiakat a lelkészek és presbiterek kö-

zül választják paritásos alapon. Az Igazgatótanács tagjait az Egyházkerületi Közgyűlés választja, számukat az Egyházkerületi Közgyűlés állapítja meg. Az Egyházkerületi Közgyűlés és az Igazgatótanács érvényes határozatokat hoz a jelen levő tagok szavazatainak többségével. Az Egyházkerületi Közgyűlés feladatait a Romániai Református Egyház belső törvényei szabályozzák.

(5) Ezen testületek hatáskörükben szabályrendeleteket alkotnak, amelyek a közvetlen felettes testületeik jóváhagyását követően lépnek hatályba.

(6) A Romániai Református Egyház legfőbb törvényalkotó és képviseleti testülete a Romániai Református Egyház Zsinata, a továbbiakban Zsinat, legfőbb végrehajtó testülete pedig a Zsinati Állandó Tanács. Mindkét testület elnöksége az egyházkerületek püspökeiből és főgondnokaiból (ügyvezető főgondnokából) áll. A Zsinatot az egyházkerületi közgyűlések által választott lelkészek és presbiterek alkotják, ezek számát a közgyűlések állapítják meg. A Zsinati Állandó Tanács tagjait a Zsinat választja. A Zsinat és a Zsinati Állandó Tanács érvényes határozatokat hoz a jelen levő tagok szavazatainak többségével.

(7) A Zsinat ülésszakonként maga választja lelkészi és presbiteri ülésvezető elnökeit, akik egyben a Zsinati Állandó Tanács ülésvezető elnökei is a megfelelő időszakban.

(8) A Romániai Református Egyház jogszabályait a Zsinat alkotja, hagyja jóvá és lépteti életbe. A Zsinat működését a Zsinati Állandó Tanács felügyelete alatt működő zsinati titkárság (konvent) biztosítja.

(9) A jogszabályok, szabályrendeletek és rendelkezések értelmezése, jogviták eldöntése a Zsinati Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik. Az Alkotmánybíróság tagjait a Zsinat választja az erre vonatkozó szabályrendelet szerint.

(10) Az egyházi testületek, minden szinten, feladataik teljesítése érdekében szakbizottságokat hozhatnak létre.

(11) Az egyházközségnek az egyházmegye, az egyházmegyének az egyházkerület, az egyházkerületeknek a Zsinat a felügyeleti és fellebbezési hatósága.

IV. fejezet

Az egyház tisztségviselői

8. §.

(1) A Romániai Református Egyházban a következő alaptisztségek vannak: lelkipásztor, presbiter, diakónus. A tisztségek egyenrangúak.

(2) A lelkipásztorok a Romániai Református Egyház által elismert felsőfokú tanintézetekben szereznek képzést. A lelkipásztorokat az Egyházközségi Közgyűlés választja. Alkalmazásuk és munkaviszonyuk megszűnése az egyház jogszabályaival és a munkatörvénykönyvvél összhangban történik. A lelkipásztor tevékenységének felfüggesztése (kivéve a fegyelmi vizsgálat idejére történő ideiglenes felfüggesztést), a lelkipásztor áthelyezése, szolgálattól való végleges eltiltása csak fegyelmi úton történhet, az egyház fegyelmi szabályzata szerint. A lelkipásztori szolgálattól véglegesen eltiltott személy a Romániai Református Egyházban lelkipásztori szolgálatot nem végezhet, ha mégis megteszi, ez büntetőjogi eljárást von maga után.

(3) A presbitereket és diakónusokat az Egyházközségi Közgyűlés választja az egyházközség arra érdemes, választhatósági jogú tagjai közül. Az egyházközségi főgondnokot (gondnokot) a presbitérium választja a presbiterek közül.

(4) Az egyházmegye képviselői: az esperes, egyházmegyei főgondnok, egyházmegyei főjegyző és egyházmegyei gondnok, akiket az Egyházmegyei Közgyűlés választ.

(5) Az egyházkerület képviselői: a püspök, egyházkerületi főgondnok és a püspökhelyettes, akiket az Egyházkerületi Közgyűlés választ.

(6) A megválasztottak megbízatása 6 éves időtartamra szól, és újraválaszthatók, kivéve az egyházközségi főgondnokot és gondnokot, akiket a presbitérium 3 évre választ a presbiterek közül. Ezek a megbízatásuk lejártával újraválaszthatók. Az esperes, az egyházmegyei főgondnok és gondnok, a püspök és az egyházkerületi főgondnokok, valamint a zsinati ülésvezető elnökök 6 éves megbízatásuk lejártá után csak egyszer választhatók újra abban a testületben, amelyben végezték tevékenységüket.

(7) Ha az egyházi tisztség betöltésénél a hivatali rangidősséget számításba vesszük, akkor ezen az illető tisztség viselésének időtartama értendő. A hivatali rangidősséghez kötött tisztségek betöltését vagy átruházását a Romániai Református Egyház belső törvényei szabályozzák.

(8) A Romániai Református Egyház minden önkormányzati joggal rendelkező testülete feladatai teljesítésére tisztviselőket (kántorokat, könyvelőket, titkárokat, jogtanácsosokat, gondozókat stb.) alkalmazhat.

(9) Az egyháznak egyetlen tagja sem vehet részt sem mint tisztségviselő, sem mint valamely egyházi testület tagja, olyan ügyre vonatkozó intézkedésben, tárgyalásban vagy határozathozatalban, amelyben ő maga, házastársa, egyenes ági vagy oldalági rokona IV. fokig, sógora vagy sógornője érde sem pedig olyan ügyekben, amelyekben, mint valamelyik fél törvényes képviselője, meghatalmazottja járt el.

(10) Ha a Romániai Református Egyház tagjai mint hívek tisztségviselők, tisztviselők vagy bizonyos feladatok végzésére megbízott meghatalmazottak szándékosan vagy gondatlanul anyagi kárt okoznak az egyháznak, ezért anyagi, fegyelmi, polgári és büntetőjogi felelősséggel tartoznak.

V. fejezet

Az egyház intézményei

9. §.

(1) A Romániai Református Egyház és önkormányzati joggal rendelkező testületei feladataik teljesítésére létrehozhatnak:

- a) tanintézeteket: egyetemi fokú teológiai intézetet, vallásstanár-, diakónus-, kántorképző fakultásokkal működő egyetemet; más szakokat és képzést magukba foglaló fakultásokat, középiskolákat, szakiskolákat, elemi és általános iskolákat, óvodákat és mindezek számára bentlakásokat és kollégiumokat. E tanintézetek a Zsinat által kidolgozott és jóváhagyott szabályzatok szerint működnek a megfelelő állami törvényekkel összhangban;
- b) szeretetintézményeket: betegeket, időseket, árvákat, utcagyermeket, fogyatékosokat gondozó intézeteket, kórházakat és más különleges karitatív intézményeket;
- c) alapítványokat, egyesületeket: könyv- és folyóirat-kiadót, rádió- és tv-adókat és műsorokat;
- d) szövetségeket, értekezleteket, szakmai kollégiumokat;
- e) nyugdíjintézetet és önszegélyező pénztárt, amely a Zsinat által jóváhagyott szabályrendelet alapján működik.

(2) A b–d) pontokban felsorolt intézmények szabályzatát az illetékes egyházi hatóságok hagyják jóvá.

(3) Az egyház feladatának teljesítésére létesült valamennyi intézmény működése összhangban van a vallás szabad gyakorlásának jogával, az egyház Krisztustól nyert szolgálatának eszközei, s mint ilyenek, az egyházi hatóságok igazgatása, kormányzata és felügyelete alatt állnak.

VI. fejezet

Az anyagi alapok

10. §.

(1) Szolgálatát betöltéséhez a Romániai Református Egyház a szükséges anyagi javakat az egyháztagok rendszeres hozzájárulásából, adományokból, állami támogatásokból, segélyekből, bérjövödelméből, alapítványi, gazdasági, kereskedelmi és egyéb jövedelmekből nyeri.

(2) A Romániai Református Egyház, az egyházkerületek, valamint ezek önkormányzati joggal rendelkező testületei, intézményei, egyházi célokat szolgáló gazdasági egységeket, pénzügyi és más alapokat létesíthetnek, fogadhatnak el és működtethetnek. Ezek működéséről külön belső jogszabály rendelkezik.

(3) Az egyház által az állam törvényeinek figyelembevételével létesített vagy elismert valamennyi intézmény, tanintézet, egyesület, értekezlet, szövetség, alakulat, alapítvány az egyház önkormányzati testületeinek igazgatása, kormányzata és felügyelete alatt áll, amihez az államtól adókedvezményt és anyagi támogatást igényel.

VII. fejezet

Az egyházfegyelem

11. §.

(1) A fegyelmi esetek elbírálása az egyházközségi, egyházmegyei, egyházkerületi fegyelmi bizottságok, valamint a Romániai Református Egyház Zsinata Fegyelmi Bizottságának hatáskörébe tartozik. A fegyelmi bizottságokat a megfelelő szintű közgyűlések, illetve a Zsinat ülése választják meg. E bizottságok ülésekben végzik tevékenységüket az összes tagok jelenlétében a fegyelmi szabályzatnak megfelelően.

(2) Az egyház összes tagjait, tisztségviselőit, tisztviselőit és alkalmazottait érintő fegyelmi ügyek az egyházi fegyelmi bizottságok hatáskörébe tartoznak.

(3) Az egyházi fegyelmezés kétszintű, minden fegyelmi határozat a közvetlen felettes fegyelmi bizottságnál megfellebbezhető, amelynek döntése végleges és visszavonhatatlan. Az a határozat, amely kimondja egy lelkipásztor végleges eltávolítását a lelkipásztori karból, a Zsinati Fegyelmi Bizottsághoz fellebbezhető. Minden fegyelmi úton, jogerős ítélettel elmarasztalt személy jogorvoslatért polgári bírósághoz fordulhat. Az egyházi fegyelmezés és fegyelmezési eljárás alkalmazásáról a Romániai Református Egyház fegyelmi szabályzata rendelkezik.

VIII. fejezet

Az alkotmányos védelem

12. §.

(1) A Romániai Református Egyház a jelen Statútummal összhangban, a Zsinat által alkotott jogszabályok és más egyházi testületek révén alkotott szabályrendeletekkel, rendelkezésekkel önállóan kormányozza magát. Feladata, Isten szolgálatának teljesítésében elvárja az állami hatóságok és testületek segítségét és védelmét:

- a) a vallásszabadság, a sajtószabadság, valamint az egyház szabad szervezkedésére és működésére vonatkozó autonómiája alkalmazásában és biztosításában;
- b) az istentiszteletek zavartalan és szabad tartásában, valamint az istentiszteleteken szolgálatot teljesítők és résztvevők védelmében;
- c) a korábban tulajdonában lévő intézményeinek, anyagi, szellemi javainak visszaszerzésére való igyekezetében, valamint a volt totalitárius rendszer által okozott sérelmek jogorvoslását célzó intézkedésében;
- d) az egyháztagok vallásos meggyőződése miatti üldöztetése, vagy meggyőződésük ellenére más vallásos közösség szertartásain való részvételre kényszerítése esetén.

(2) A fenti alkotmányos védelmek vagy nemzetközi szerződésekben előírt kötelezettségekben foglaltak biztosításának elmulasztása esetén az összes hazai törvény adta lehetőségek kimerítése után indokolt esetben az egyház igénybe veheti ökumenikus és más nemzetközi szervezetek segítségét.

13. §.

A Romániai Református Egyház országos központi vezető és képviseleti testülete a Zsinat, székhelye Kolozsvár, I. C. Brătianu u. 51–53. szám.

IX. fejezet

Záró rendelkezések

14. §.

Jelen alapjogszabály megváltoztatása vagy módosítása a Zsinat általános, kétharmados többségének határozatával történik.

15. §.

Jelen Statútumot 2007. december 5-én elfogadta a Romániai Református Egyház Zsinata 2007. február 12-én megnyitott I. ülészakának 2. ülésén, életbe lép 30 nappal a közzététele után. A jelen Statútum életbelépésének időpontjában a Romániai Református Egyház Statútuma, melyet a Román Népköztársaság nagy nemzetgyűlésének elnöksége hagyott jóvá az 1949. június 1-én kelt 591. sz. dekrétummal, érvényét veszti.

Jóváhagyta Románia kormánya 2008. február 20-án 186. sz. határozatával.

16. §.

Jelen jogszabálynak a Zsinat által jóváhagyott szövegét Románia kormánya 2008. február 20-án, a 186. szám alatt hozott határozatával jóváhagyta. Közzétételének időpontjától a 2006. július 1-jén hatályba lépett alkotmány érvényét veszti.

Elfogadta a Romániai Református Egyház 2007. február 12-én Kolozsváron megnyílt Zsinata 1. ülészakának 2. ülésén.

Kelt, Kolozsváron 2008. április 8-án.

Dr. Pap Géza
püspök

Tonk István
főgondnok

Csúry István
elnök-helyettes püspök

Kovács Zoltán
elnök-főgondnok

STATUTUL BISERICII REFORMATE DIN ROMÂNIA

CAP. I

Dispoziții generale

ART. 1

(1) Biserica Reformată din România face parte din Biserica Sfântă Apostolică a lui Isus Hristos. Biserica este trupul lui Hristos. În baza întregii Sfinte Scripturi, ca expresie a credinței sale, își însușește Crezul Niceo-Constantinopolitan, Crezul Apostolic, Confesiunea a doua Helvetică (1566) și Catehismul Heidelbergian (1563). Biserica Reformată din România, în evoluția sa istorică, a purtat următoarele denumiri: „Evangelico Reformata, vulgo Calviniana”, „Helvét Hitvallású Evangéliumi Református Egyház” (Biserica Evanghelică Reformată de Confesiune Helvetică), „Református Egyház” (Biserica Reformată) și Cultul Reformat Calvin.

(2) Biserica Reformată din România, prin identitatea principiilor de bază ale confesiunii sale, formează o unitate sinodală cu toate bisericile reformate de limbă maghiară, comunitate de credință, sufletească și de iubire cu toate bisericile reformate din lume. În comunitatea Sfintei Biserici creștine universale promovează relații ecumenice.

ART. 2

Menirea Bisericii Reformate din România este de a propovădui Cuvântul lui Dumnezeu în concordanță cu Sfânta Scriptură și confesiunile însușite, împărtășirea sacramentelor (botez, cuminecătură), exercitarea disciplinei bisericești, a educației creștine, a misiunii și diaconiei creștine, în vederea menținerii unității de credință și păcii în rândul credincioșilor bisericii reformate.

ART. 3

Membrii Bisericii Reformate din România sunt cei care au fost botezați, se consideră de religie reformată în fața autorităților bisericești și publice,

sunt membri înregistrați ai unei parohii reformate – de oriunde din lume – și își însușesc confesiunile și legile bisericii reformate.

ART. 4

(1) În Biserica Reformată din România limba folosită la serviciile divine și în administrația internă este limba maghiară.

(2) Evidența financiar-contabilă se ține conform *Legii nr. 489/2006* privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor.

ART. 5

(1) Biserica Reformată din România recunoaște și respectă Constituția și legile României.

(2) Biserica Reformată din România, în organizarea, legiferarea, guvernarea, supravegherea și în aplicarea disciplinei interne, este autonomă și independentă. Autonomia ei este garantată de Constituția României.

CAP. II

Structura organizatorică

ART. 6

(1) Biserica Reformată din România este constituită din comunități parohiale.

(2) Parohia este comunitatea organizată a membrilor bisericii de pe un teritoriu delimitat, în scopul asigurării serviciilor divine și a celorlalte activități religioase, conform legilor interne și confesiunilor însușite.

(3) În vederea guvernării, organizării, supravegherii, respectiv aplicării disciplinei, mai multe parohii formează protopopiate, mai multe protopopiate formează eparhii, iar eparhiile formează Biserica Reformată din România.

(4) Biserica Reformată din România, parohiile, protopopiatele și eparhiile ei sunt persoane juridice cu drept de autogovernare.

(5) Înființarea parohiilor se face prin voința exprimată a credincioșilor reformați care trăiesc pe un teritoriu administrativ delimitat, cu aprobarea forurilor bisericești superioare. Parohiile se desființează în cazul în care nu își mai pot îndeplini scopul pentru care au fost înființate, prin hotărârea membrilor Adunării generale parohiale, cu aprobarea forurilor bisericești

superioare. Patrimoniul parohiei desființate va fi preluat de parohia la care credincioșii au fost repartizați.

(6) Înființarea, desființarea sau schimbarea delimitării teritoriale a protopopiatelor se face prin hotărârea Adunării generale eparhiale, iar cea a eparhiilor se face prin hotărârea Sinodului Bisericii Reformate din România.

CAP. III

Organele de guvernare și control

ART. 7

(1) Biserica Reformată din România este guvernată la toate nivelurile pe baza Sfintei Scripturi și a confesiunilor sale, conform principiilor sinodo-prezbiteriale, de către organe alese de enoriași.

(2) Organele de guvernare și de reprezentare ale parohiei sunt: Adunarea generală parohială și Consiliul parohial. Președinția ambelor organe este alcătuită din preot și primcurator (curator). Adunarea generală parohială este formată din membrii majori ai parohiei care și-au achitat contribuția permanentă pentru anul în curs. Membrii Consiliului parohial, prezbiterii sunt aleși de Adunarea generală parohială, numărul lor se stabilește în funcție de numărul enoriașilor din parohie, respectiv minimum 4 până la maximum 36. Adunarea generală parohială și Consiliul parohial iau hotărâri valabile cu majoritatea voturilor celor prezenți. Atribuțiile Adunării generale parohiale sunt reglementate de legile interne ale Bisericii Reformate din România.

(3) Organele de guvernare și de reprezentare ale protopopiatului sunt: Adunarea generală protopopială și Consiliul protopopial. Președinția ambelor organe este alcătuită din protopop și primcuratorul protopopial. Adunarea generală protopopială este formată din preoții și reprezentanții prezbiteriali ai parohiilor. Membrii Consiliului protopopial sunt aleși de Adunarea generală protopopială, în număr de 6 până la 10, în mod paritar, dintre preoți și prezbiteri. Adunarea generală protopopială și Consiliul protopopial iau hotărâri valabile cu majoritatea voturilor celor prezenți. Atribuțiile Adunării generale protopopiale sunt reglementate de legile interne ale Bisericii Reformate din România.

(4) Organele de guvernare și de reprezentare ale eparhiei sunt: Adunarea generală eparhială și Consiliul dirigent. Președinția ambelor organe este alcătuită din episcop și primcuratorul eparhial (primcuratorul executiv).

Adunarea generală eparhială este formată din protopopi, primnotari protopopiali (vicari), primcuratori protopopiali și din reprezentanții protopopiatelor aleși în mod paritar dintre preoți și prezbiteri. Membrii Consiliului dirigent eparhial sunt aleși de Adunarea generală eparhială, numărul lor fiind stabilit de Adunarea generală eparhială. Adunarea generală eparhială și Consiliul dirigent iau hotărâri valabile cu majoritatea voturilor celor prezenți. Atribuțiile Adunării generale eparhiale sunt reglementate de legile interne ale Bisericii Reformate din România.

(5) Regulamentele adoptate de aceste organe intră în vigoare după aprobarea lor de către organele ierarhic superioare.

(6) Organul suprem legislativ și de reprezentare al Bisericii Reformate din România este Sinodul Bisericii Reformate din România, denumit în continuare Sinodul, iar organul suprem executiv este Consiliul permanent al Sinodului. Președinția ambelor organe supreme este compusă din episcopii și primcuratorii (primcuratorul executiv) eparhiilor. Sinodul este alcătuit din preoți și prezbiteri aleși de adunările generale eparhiale, numărul lor fiind stabilit de adunări. Membrii Consiliului permanent sunt aleși de Sinod. Sinodul și Consiliul permanent iau hotărâri valabile cu majoritatea voturilor celor prezenți.

(7) Plenara Sinodului își alege președinții de ședință pentru ciclurile de plenară (un preot și un prezbiter). Aceștia sunt și președinții de ședință ai Consiliului permanent al Sinodului pe perioada respectivă.

(8) Legile Bisericii Reformate din România sunt adoptate, aprobate și implementate de Sinod. Funcționarea Sinodului este asigurată de secretariatul Sinodului (convent), care funcționează sub îndrumarea Consiliului permanent al Sinodului.

(9) Interpretarea legilor, regulamentelor, hotărârilor bisericești interne, precum și luarea deciziilor în litigii legislative țin de competența Curții Constituționale a Sinodului. Membrii acesteia sunt aleși de Sinod, conform regulamentului de funcționare al Sinodului.

(10) În scopul îndeplinirii atribuțiilor, organele bisericești, la toate nivelurile, pot alcătui comisii de specialitate.

(11) Autoritățile de control și apel ale parohiilor sunt protopopiatele, cele ale protopopiatelor, eparhiile, iar autoritatea de control și apel a eparhiilor este Sinodul.

CAP. IV

Personalul bisericii

ART. 8

(1) În cadrul Bisericii Reformate din România există următoarele funcții de bază: preot, prezbiter, diacon (asistent social). Funcțiile sunt de același rang.

(2) Preoții sunt pregătiți în instituții de învățământ superior recunoscute de Biserica Reformată din România. Preoții sunt aleși de adunările generale parohiale. Angajarea acestora și concedierea lor au loc în conformitate cu legile bisericii și cu Codul muncii. Suspendarea activității preotului (cu excepția suspendării temporare în cazul investigațiilor disciplinare), transferul acestuia sau interzicerea definitivă de a practica această profesie este posibilă/posibil doar pe cale disciplinară, în conformitate cu regulamentul disciplinar bisericesc. Persoana căreia i s-a interzis practicarea profesiei de preot nu mai are dreptul de a sluji în cadrul Bisericii Reformate din România. Încălcarea acestei prevederi se sancționează potrivit legii penale.

(3) Prezbiterii și diaconii sunt aleși de Adunarea generală parohială din rândul enoriașilor cu drept de a fi aleși, demni de a îndeplini aceste funcții. Primcuratorul (curatorul) parohial este ales de Consiliul parohial din rândul prezbiterilor.

(4) Reprezentanții protopopiatului sunt: protopopul, primcuratorul protopopial, primnotarul protopopial (vicar) și curatorul protopopial. Aceștia sunt aleși de Adunarea generală protopopială.

(5) Reprezentanții eparhiei sunt: episcopul, primcuratorul eparhial și episcopul vicar, care este locțiitorul episcopului. Aceștia sunt aleși de Adunarea generală eparhială.

(6) Mandatul celor aleși este de 6 ani și pot fi realeși. Excepție fac primcuratorul și curatorul parohiei, care sunt aleși de către Consiliul parohial pe o perioadă de 3 ani. La expirarea mandatului, ei pot fi realeși. După expirarea mandatului de 6 ani, protopopul, primcuratorul protopopial, episcopul, primcuratorul eparhial, respectiv președinții de ședință ai Sinodului pot fi realeși pentru un mandat consecutiv doar o singură dată în cadrul aceluși organ în care își desfășoară activitatea.

(7) Dacă pentru îndeplinirea unor funcții se ia în considerare vechimea în funcție, aceasta se va referi la durata vechimii în aceeași funcție. Exercițarea

sau transferarea funcțiilor legate de vechimea în funcție este reglementată de legile interne ale Bisericii Reformate din România.

(8) Toate organele cu drept de autogovernare ale Bisericii Reformate din România pot angaja funcționari (cantori, contabili, secretari, consilieri juridici, îngrijitori etc.), în vederea îndeplinirii sarcinilor ce le revin.

(9) Niciun membru al bisericii – în calitate de funcționar sau în calitate de membru ales al unui organ bisericesc – nu poate participa la dezbateri, luări de măsuri și decizii în cazurile în care este interesat el personal sau soțul, soția, respectiv rudele în linie dreaptă ori colaterală până la gradul al IV-lea, cumnatul sau cumnata; nici în cazurile în care este ori a fost reprezentant legal sau mandatar al uneia dintre părți.

(10) Dacă membrii Bisericii Reformate din România, în calitate de enoriași sau în calitate de demnitari, funcționari ori mandatarî împuterniciți la îndeplinirea unor sarcini, comit cu intenție sau din neglijență fapte cauzatoare de prejudicii materiale bisericii, sunt răspunzători material, disciplinar, civil și penal.

CAP. V

Instituțiile bisericești

ART. 9

(1) Biserica Reformată din România și organele acesteia cu drept de autogovernare, în scopul îndeplinirii sarcinilor ce le revin, pot înființa:

- a) instituții de învățământ: institut teologic de grad universitar, universitate cu facultăți pentru pregătirea profesorilor de religie, a diaconilor, cantorilor; facultăți cu alte profiluri și specializări; școli medii, școli profesionale, școli primare, școli generale și alte școli; grădinițe, respectiv cămine și colegii pentru acestea. Aceste instituții de învățământ funcționează conform regulamentelor elaborate și aprobate de Sinod și conform legislației de stat în domeniu;
- b) instituții de caritate: unități caritative și spitale pentru îngrijirea și tratamentul bolnavilor, persoanelor vârstnice, orfanilor, copiilor abandonati, a persoanelor cu dizabilități, precum și alte unități caritative speciale;
- c) fundații, asociații, edituri de cărți și reviste, emițătoare și emisiuni de radio și televiziune;

d) federații, conferințe, colegii profesionale;

e) casă de pensii și ajutor reciproc, care funcționează conform regulamentului aprobat de Sinod.

(2) Statutele instituțiilor enumerate la literele b–d) sunt aprobate de forurile bisericești competente.

(3) Funcționarea tuturor instituțiilor înființate în scopul îndeplinirii sarcinilor bisericii este în concordanță cu dreptul de liberă practică a credinței religioase. Ele sunt instrumentele primite de la Domnul Isus Hristos pentru slujirea Bisericii, care, ca atare, se supun guvernării, organizării și supravegherii forurilor bisericești competente.

CAP. VI

Baza materială

ART. 10

(1) Biserica Reformată din România asigură baza materială necesară îndeplinirii misiunii sale din contribuțiile permanente ale enoriașilor, din donații personale, subvenții de la stat, din ajutoare, chirii, venituri din activitatea unor fundații, a unor unități economice, comerciale și din alte venituri.

(2) Biserica Reformată din România, eparhiile, respectiv organele și instituțiile cu drept de autogovernare pot înființa sau primi spre administrare unități economice, comerciale, fonduri financiare sau alte fonduri, cu scopul subvenționării activităților bisericești. Funcționarea acestora este reglementată prin legi speciale interne.

(3) Toate instituțiile de învățământ, asociațiile, conferințele, federațiile, formațiunile, fundațiile înființate sau recunoscute de biserică, în conformitate cu legile statului, se află sub guvernarea, administrarea și supravegherea organelor de autogovernare ale bisericii, la care solicită facilități fiscale și sprijin financiar din partea statului.

CAP. VII

Disciplina bisericească

ART. 11

(1) Soluționarea cazurilor disciplinare este de competența comisiilor disciplinare parohiale, protopopiale, eparhiale, respectiv a Comisiei de disciplină a Sinodului Bisericii Reformate din România. Comisiile disciplinare

sunt alese de adunările generale la nivelurile corespunzătoare, respectiv de Plenara Sinodului. Aceste comisii își desfășoară activitatea în ședințe, cu prezența tuturor membrilor, conform regulamentului de disciplină.

(2) Cazurile disciplinare privind toți enoriașii, demnitarii, funcționarii și angajații bisericii revin în competența comisiilor disciplinare.

(3) Judecata bisericească este de două niveluri. Hotărârile instanței de fond pot fi atacate la comisiile disciplinare ierarhic superioare, a căror sentință este definitivă și irevocabilă. Hotărârea definitivă prin care s-a dispus excluderea unui preot din cler poate fi atacată cu recurs la Comisia de disciplină a Sinodului. Persoanele în cazul cărora s-a pronunțat sentință definitivă se pot adresa instanțelor civile de drept. Disciplina bisericească și procedura disciplinară se aplică conform regulamentului de disciplină al Bisericii Reformate din România.

CAP. VIII

Protecția constituțională

ART. 12

(1) Biserica Reformată din România se autoguvernează în conformitate cu prezentul statut, pe baza legilor adoptate de Sinod, a regulamentelor și dispozițiilor adoptate de celelalte organe bisericești. Pentru îndeplinirea menirii sale, a slujirii lui Dumnezeu, solicită ajutorul și protecția autorităților și organelor statului pentru:

- a) implementarea și garantarea libertății religioase, a libertății presei, a autonomiei bisericii de a se organiza și funcționa liber;
- b) garantarea desfășurării nestingherite și libere a serviciilor, slujbelor divine, precum și a protecției slujitorilor și participanților la acestea;
- c) sprijinirea eforturilor susținute în vederea retrocedării instituțiilor, a bunurilor materiale și spirituale, remedierea prejudiciilor suferite de biserică, cauzate de sistemul totalitar din trecut;
- d) protejarea enoriașilor persecutați din cauza convingerilor lor religioase sau dacă sunt obligați să participe la ceremonii religioase contrare convingerilor lor.

(2) În cazul neasigurării acestor protecții constituționale, legale sau a celor prevăzute în tratatele internaționale, după epuizarea tuturor posibilităților legale autohtone, Biserica Reformată din România își rezervă dreptul,

în cazuri motivate, de a se adresa și apela la ajutorul unor organizații ecumenice sau foruri internaționale.

ART. 13

Organul central de conducere și de reprezentare a Bisericii Reformate din România este Sinodul, cu sediul în municipiul Cluj-Napoca, str. I. C. Brătianu nr. 51–53.

CAP. IX

Dispoziții finale

Art. 14

Prezentul statut poate fi modificat sau completat cu o majoritate de două treimi din numărul voturilor exprimate de către membrii Sinodului.

Art. 15

Prezentul statut a fost adoptat la 5 decembrie 2007, în ședința a II-a din Sesiunea I a Sinodului Bisericii Reformate din România, deschisă la 12 februarie 2007 în Cluj-Napoca, și intră în vigoare în termen de 30 de zile de la publicare. La data intrării în vigoare a prezentului statut, Statutul Bisericii Reformate din România, aprobat de Prezidiul Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române prin *Decretul nr. 591 din 1 iunie 1949*, se abrogă.

HOTĂRÂRE nr. 186 din 20 februarie 2008 privind recunoașterea Statutului Bisericii Reformate din România

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, precum și al *art. 49 alin. (2) și (3) din Legea nr. 489/2006* privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

ART. 1

Se recunoaște Statutul Bisericii Reformate din România, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

ART. 2

Pe data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă *Decretul nr. 591/1949* pentru aprobarea Statutului Bisericii Reformate din România, nepublicat, cu modificările și completările ulterioare.

PRIM-MINISTRU
CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU

Contrasemnează:

Ministrul culturii și cultelor,
Adrian Iorgulescu

București, 20 februarie 2008.
Nr. 186.

Megjelent a Hivatalos Közlöny (Monitorul Oficial) 2008. március 5-ei 171. számában.

ROMÁNIAI REFORMÁTUS EGYHÁZ SZERVEZETÉRŐL ÉS KORMÁNYZÁSÁRÓL

2006. évi 1. jogszabály

(MÓDOSÍTOTT ÉS KIEGÉSZÍTETT JOGSZABÁLY)

ELSŐ RÉSZ AZ EGYHÁZKÖZSÉG

I. fejezet

Az egyházközségekről általában

1. §. Az egyházközség az egyház tagjainak egy meghatározott területen, az istentisztelet gyakorlása és a keresztyén élet hitvallásainknak megfelelő folytatása végett az egyházi jogszabályok szerint szervezett gyülekezete.

Az egyházközségek: anya-, missziói, társ-, leányegyházközségek és szórványok.

- a) anyaegyházközség az a gyülekezet, amely önállóan istentiszteleti helyet és állandó lelkeszi állást tart fenn;
- b) missziói egyházközség rendszerint több polgári községben és más vallásúak közt elszórtan élő egyháztagokból szervezett gyülekezet, amely közös lelkeszi állással, az egyházi közalap, az egyházmegye vagy az egyházkerület támogatásával működik;
- c) a társult egyházközség külön presbitériummal, istentiszteleti hellyel rendelkező, egyenrangú gyülekezetek szerveződése. Az érintett egyházközségek közös megegyezés alapján társulási szerződést kötnek. Híveik arányosan járulnak hozzá az egyház fenntartásához, egyenlő szolgáltatásban részesülnek, lekipásztorukat közös presbiteri és közgyűlési határozattal, egyházközségi és egyházmegyei képviselőiket külön-külön választják; a társult egyházközségek megőrzik önálló jogi személyiségüket;

d) leányegyházközség az a gyülekezet, amely a lelkipásztori gondozást és a kormányzást illetően valamelyik szomszédos anyaegyházközséghez tartozik, de gyülekezeti feladatait és kötelességeit saját presbitériuma vezetése alatt teljesíti;

e) szórvány az a gyülekezet, amelyben a hívek kis lélekszáma miatt egyházközségi szervezet nem alakítható. A missziói egyházközségbe nem szervezett szórvány a területe szerint illetékes Egyházmegyei Közgyűlés javaslatára kijelölt anyaegyházközséghez tartozik a területe szerint illetékes egyházkerületi közgyűlés megerősítésével.

2. §. Ha valamely egyházközség lélekszáma 20 alá csökken, vagy anyagi elerőtlenedés miatt feladata teljesítésére képtelenné válik, külön egyházi szervezetének megszüntetéséről, illetve más egyházközséghez csatolásáról az illetékes Egyházmegyei Tanács dönt. Az erről rendelkező egyházmegyei határozatot végrehajtás előtt, jóváhagyás végett, az Egyházkerületi Igazgatótanács elé kell terjeszteni.

A szórvánnyá vált egyházközség ingatlan és ingó vagyona – a fennálló jogszabályok betartásával – azon egyházközség kezelésébe kerül, amelyhez a híveket beosztották. Ha az egyházközség feléled, vagyonát ismét rendelkezésre kell bocsátani. Kérésükre a szórványok leányegyházközségekké, a leányegyházközségek anyaegyházközségekké alakulhatnak. Ezt az Egyházmegyei Közgyűlés javaslatára az Egyházkerületi Közgyűlés hagyja jóvá.

A szórvány támogatását az anyaegyházközség köteles vállalni. Ha ez meghaladja teherbíró képességét, kérheti missziói egyházközséggé való alakítását.

Amennyiben a szórvány teljesen elnéptelenedett és feléledése kizárt, az anyaegyházközség presbitériuma rendelkezik a vagyon további használatáról az a) és b) pontok szerint.

a) Ha az anyaegyházközség presbitériuma – a fennálló jogszabályok betartásával – azt a határozatot hozza, hogy értékesíti az ingatlan egészét vagy annak bizonyos részét, a kapott összeg az alábbiak szerint oszódik:

- 50 % az illetékes anyaegyházközséget,
- 30 % az illetékes egyházmegyét,
- 20 % az egyházkerületet illeti.

Az összegek kizárólag beruházások támogatására fordíthatók.

b) A teljesen elnéptelenedett szórvány ingóságairól az illetékes anyaegyházközség részletes leltárt nyújt be az Egyházmegyei Tanácsnak, amit az továbbít az Igazgatótanácsnak.

Az Igazgatótanács szakvéleményezés után a muzeális értékű tárgyakat az egyházkerületi múzeumban, a levéltári anyagot pedig az egyházkerületi levéltárban helyezi el. A nem muzeális értékű ingóságok, az egyházkerületi elnökség jóváhagyásával más, ezt igénylő gyülekezetnek adományozhatók vagy értékesíthetők. Értékesítés esetén az a) pont előírásait kell alkalmazni.

3. §. Egy egyházközség lélekszáma nem haladhatja meg a 4000-et. Az Egyházkerületi Közgyűlés határozata alapján a 4000 lelket meghaladó gyülekezetet ketté kell osztani.

Az egyházközség osztódását az Egyházmegyei Tanács javaslatára az Egyházkerületi Közgyűlés rendeli el, és az egyházmegye felügyeletével az egyházközség presbitériuma hajtja végre.

Az egyházkerületi határozatnak rendelkeznie kell az egyházközségi határok rögzítéséről, valamint az egyházközségi vagyon osztódásának módjáról, vagy a közös vagyon kezelésére és a közös intézmények igazgatására hivatott közös testület létesítéséről.

Az új gyülekezet templomának megépítéséig a meglévő templomot a két gyülekezet közösen használja.

Amennyiben egy egyházközség lélekszáma meghaladja a 2500-at, kötelező módon parókiális köröket és második lelkipásztori állást kell létesíteni.

Amennyiben egy egyházközség lélekszáma meghaladja az 1500-at, kötelező módon beosztott lelkipásztori állást kell létesíteni.

További lelkipásztori állásokat hozhat létre az egyházközség. Ebben az esetben az illetékes presbitériumnak vállalnia kell az újonnan létrehozandó állás fenntartását legkevesebb 10 évig. Igazolnia kell a lelkipásztor lakhatását és a besorolás szerinti fizetés biztosítását, valamint lelkipásztori díjlevelet kell készítenie. Az állást a hatályos jogszabály szerint azonnal be kell tölteni.

4. §. Az anya- és leányegyházközségek közigazgatási viszonyát és az abból származó jogokat és kötelezettségeket a közöttük létrejövő és az egyházmegye által jóváhagyott egyezség szabályozza. Szabályzat vagy egyezség hiányában bármelyik fél előterjesztésére az Egyházmegyei Tanács, illetőleg másodfokon az Igazgatótanács dönt.

Ennek megfelelően kell meghatározni azt is, hogy az anyaegyházközséget megillető szavazati jogban a leányegyházközség milyen módon részesül.

5. §. Az egyházközségek jelenlegi besorolása és egymáshoz való jogviszonya törvényes. Minden változtatás az illetékes presbitérium kezdeményezésére, az Egyházmegyei Közgyűlés javaslatára, az Egyházkerületi Közgyűlés jóváhagyásával történik.

6. §. Az újonnan alakuló egyházközség vagyónrészesedésre jogosult attól az egyházközségtől, amelyhez tagjai tartoztak.

A leányegyházközségeknek anyaegyházközségekké alakítása vagy más egyházközségekhez csatolása esetén felmerülő vagyoni kérdésekben az ezekre vonatkozó szerződés a mérvadó. Ennek hiányában a jogvitában az Egyházmegyei Tanács, fellebbezés esetén az Igazgatótanács dönt.

7. §. Az egyházközség az egyházi Kánonban megszabott módon kormányozza önmagát, s az egyházi felsőbb testületek megalakításában, a Kánonban meghatározott feladatok teljesítésével vesz részt.

Az Egyházmegyei Közgyűlésbe minden egyházközség annyi lelkészi és világi képviselőt küld, ahány önálló lelkészi állást tart fenn.

II. fejezet

Az egyháztagok egyházközségi illetősége

8. §. A Romániai Református Egyház tagságát az egyházalkotmány harmadik cikkelye szabályozza.

Románia területén minden református vallású lakos annak az egyházközségnek tagja, amely polgári lakóhelyén működik, ha pedig abban a polgári községben református egyház nincs, annak az egyházközségnek tagja, amelyikhez lakóhelye tartozik.

Ha egy polgári községben több egyházközség van, az egyháztagok a lakóhelyük szerinti egyházközséghez tartoznak.

Más keresztyén egyház megkeresztelt tagjai református egyháztagnak tekinthetők, ha szabályszerűen áttérnek, és a gyülekezet presbitériuma vagy annak képviselői előtt előző felkészítés után konfirmációi vallástételt és fogadalmat tesznek. Az így református egyháztaggá lett hívek 14 éven aluli gyermekei szintén egyháztaggá válnak, amennyiben a szülők a keresztség sákramentumában részesültek.

A nem keresztyének református egyháztaggá válnak, ha oktatásban részesülnek, és felveszik a felnőttkeresztséget. A felnőttkeresztség 14 éves életkor felett szolgáltatható ki.

A református egyháztagság megszűnik, amennyiben a nyilvántartott egyháztag szabályszerűen kitér, lemond, vagy őt fegyelmi határozat alapján kizárják. A kitérés és az egyházunkba való áttérés írásos nyilatkozat alapján vagy a presbitériumi vizsgálatot követő határozata szerint történik.

9. §. Aki véglegesen más egyházközség területére költözik, az köteles előbbi egyházközségből kijelentkezni, új egyházközségébe bejelentkezni. Hatheti helybenlakás után az új lakóhely szerint illetékes egyházközség tagjává lesz, és az önkéntes egyházi közterheket új lakóhelyén az odaköltözést követő legközelebbi évtől kezdve viseli.

10. §. Bármely egyháztag, aki a saját lakóhelye szerinti egyházközségén kívül más református egyházközségben is rendszeresen viseli az egyházi terheket, azok mindegyikében gyakorolhatja az egyháztagokat megillető jogokat, de választhatósági joga csak egy gyülekezetben van.

Az egyháztagok jogai és kötelességei

11. §. Egyházunk megkeresztelt tagjai kétéves konfirmációi előkészítő oktatás után legkorábban 14 évesen konfirmálnak. Konfirmált ifjaink úrvacsoravételre jogosultak.

12. §. Az egyháztagok jogai:

- a) egyházközségi választói és választhatósági jog minden olyan konfirmált és 18. évét betöltött egyháztagot megillet, aki az egyházi köztelhervisezésben részt vesz, kivéve, ha a Kánon a továbbiakban másképp nem rendelkezik;
- b) bármely egyházi szolgálat igénybevétele;
- c) az egyházi életben felmerülő sérelmek esetében az egyházi hatóságok védelmének igénybevétele.

Az egyháztagok kötelességei:

- d) erkölcsileg tiszta, az evangélium szellemétől áthatott, józan, mértékletes élet;
- e) a vasárnapok és ünnepnapok megtartása, nyilvános istentiszteleten való részvétel, az úrvacsorával való élés, keresztelési, konfirmálási, esketési, temetési szolgálatok igénybevétele;
- f) a gyermekeik oktatásáról, vallásos neveléséről, neveltetéséről és konfirmáltatásáról való gondoskodás;
- g) a közterhek viselése;
- h) az egyházi törvények és rendeletek betartása;
- i) az egyházi szolgálatban való részvétel.

III. fejezet

Az egyházközség tisztviselői és tisztségviselői

13. §. Az egyházközség tisztségviselői (nem alkalmazottak): az egyházközségi főgondnokok, gondnokok, presbiterek, egyházfik, presbitériumi jegyzők, szeretetmunkások és más megbízással rendelkezők.

Az egyházközség tisztviselői (alkalmazottak): lelkipásztorok, vallástanárok, diakónusok, kántorok, harangozók, pénztárosok, könyvelők és más alkalmazottak.

A tisztviselők közül tisztségviselői megbízással is rendelkezhetnek a lelkipásztorok és a gyülekezetépítő munkát végző más alkalmazottak.

14. §. Az egyházközségi tisztviselők felelősek a felsőbb egyházi testületek hozzájuk utalt rendeleteinek, valamint a presbitérium és az Egyházközségi Közgyűlés határozatainak végrehajtásáért.

Minden egyházközségi tisztségviselő és tisztviselő egyházi és vallási ügyekben egyedül egyházi hatóságától függ. Egyházi hatóságaival vagy egyháztaggal szemben polgári hatósághoz vagy bírósághoz csak abban az esetben fordulhat, ha előzőleg már az ügyben az egyházi hatóság jogerősen döntött. Kivételt képeznek a közbűntények.

Az egyházközségi tisztségviselők tisztségük elfoglalásakor esküt tesznek az őket megválasztó közgyűlés előtt.

Akit ugyanarra a tisztségre választanak, amelyet addig is viselt, nem tesz újból esküt.

15. §. A 13. §-ban felsorolt egyházközségi tisztviselők törvényes javadalmában részesülnek. Javadalmazásukat a presbitérium által szabályszerűen kiállított, az Egyházközségi Közgyűlés által elfogadott, egyházmegyei és egyházkerületi jóváhagyással ellátott díjlevélbe kell foglalni. A díjlevélben meghatározott javadalmat alábbszállítani vagy megcsonkítani nem szabad. Kivételes esetekben ezek az Egyházkerületi Közgyűlés határozatával módosíthatók. A tisztviselők alkalmazásukkor munkaszerződést kötnek az egyházközség presbitériumával. Az Igazgatótanács által jóváhagyott modell szerint a szerződésnek tartalmaznia kell a munkatörvénykönyv arra vonatkozó előírásait és az alkalmazó sajátos követelményeit. A szerződésben részletesen meg kell határozni az alkalmazott munkakörét és javadalmazását. A javadalommal rendelkező tisztviselők évenkénti törvényes szabadságra jogosultak.

16. §. Az egyházközségnek jogában áll az egyházi Kánon keretei között egyéb egyházközségi tisztviselői állást létrehozni, melyet jóváhagyás végett minden esetben fel kell terjeszteni az Egyházmegyei Tanácshoz és intézkedés végett az Igazgatótanácshoz is.

17. §. Az egyházközségi tisztségekre, hacsak a Kánon külön képesítést nem kíván, meg lehet választani olyan egyháztagot, aki az egyháznak konfirmált tagja, a választók névjegyzékében szerepel, tiszta erkölcsű, józan életet él, és az egyház iránti buzgóságban példamutató.

A) A lelkipásztor

18. §. A lelkipásztor jogai és kötelességei:

a) Az egyház hivatalos liturgiája szerint végzi az istentiszteletet és az egyházi szolgálatokat. Felelős az istentiszteletek pontos és az egyház szabályainak mindenben megfelelő megtartásáért. Lelkipásztori szolgálatot az egyházközség területén csak a parókus lelkipásztortól nyert felhatalmazás vagy engedély alapján végezhet (parókusi jog) az, aki erre jogosult. Az egyházközség és tagjainak békéje érdekében az illetékes esperes ettől eltérő utasítást adhat, de ezt a lelkipásztorral a szolgálat megkezdése előtt írásban közölnie kell.

Saját egyházmegyéje területén az esperes, saját egyházkerülete területén a püspök, illetve törvényes helyetteseik bármikor tarthatnak istentiszteletet, vizitációk alkalmával pedig az általuk kijelölt, a vizsgálatban részt vevő lelkipásztorok is.

A lelkipásztornak Isten Igéjét az ó- és újszövetségi kanonikus könyvek alapján híven és buzgón kell hirdetnie, a bibliamagyarázatokra nagy gondot kell fordítania. Minden gyülekezetben hetente három vagy több igehirdetéses istentisztelet (vasárnap délelőtt, délután és egy hétköznapon), az anya-egyházközségekben gyülekezeti, presbiteri, nőszövetségi és ifjúsági bibliaórát is kell tartani.

A lelkipásztornak mind az igehirdetésben, mind tanításában, előadásában és nyilatkozataiban tiszteletben kell tartania egyházunk hitvallását. A lelkipásztornak igehirdetései és nyilatkozatai által ápolnia és erősítenie kell a krisztusi szeretetet, gondosan kerülnie kell a személyeskedést.

A sákramentumok kiszolgáltatását, vasárnapi és ünnepi alkalmi énekek kijelölését, a konfirmációt, az esketést, a temetésen pásztori kötelességeit mindenben hitvallásunk szerint kell végeznie.

Nyilvános istentiszteletet csak az önálló lelkipásztorok, helyettes, beosztott és segédlelkészek, valamint lelkészjellegű egyének tarthatnak. Szószékbe engedhetők a hivatalos felhatalmazással kibocsátott legátusok és teológiai hallgatók is. Ők a lelkipásztor által kiválasztott és jóváhagyott, illetve hivatalos kiküldőjük által kijelölt és a lelkipásztor által láttamozott imákat és prédikációkat mondanak vagy olvasnak fel. A felsoroltakon kívül a templomi szószékbe istentisztelet végzése céljából mások nem bocsáthatók. Sákramentumokat kizárólag felszentelt, illetve erre felhatalmazott lelkipásztorok, lelkészjellegű egyének, beosztott lelkipásztorok és segédlelkészek szolgáltatnak ki. Istentiszteleti szolgálaton palástot csak önálló lelkipásztorok és beosztott lelkipásztorok, segédlelkészek, lelkészjellegű egyének viselhetnek.

A lelkipásztorok felelősséggel tartoznak mindazon prédikációkért, biblia-magyarázatokért, melyeket helyettük mások tartanak a templomban. Annak érdekében, hogy az istentiszteletet minden egyházközségben megtartsák, szükség esetén a vallástanár, kántor vagy egy, a lelkipásztor által kijelölt egyháztag olvassa fel az igehirdetést és imát az úrasztalától az általa vezetett istentisztelet keretében. Az istentisztelet rendszeres megtartásáért a lelkipásztor, illetve a helyi presbitérium a felelős.

b) Végzi az egyházközséghez tartozó hívek lelkigondozását. A gyermekek körében szervezi, végzi, illetve ellenőrzi a gyülekezeti és szükség esetén az iskolai vallásoktatást. A konfirmandusokat szabályszerűen előkészíti, általában gondoskodik az ifjúság hitbeli és erkölcsi nevelésének irányításáról. Gondoskodik az ifjúsági és felnőtt egyházi szövetségek létrehozásáról és azok hitvallásos jellegéről. Teljes buzgósággal arra törekszik, hogy a gyülekezetben béke és egyetértés legyen.

Az egyházközség családjait évente meglátogatja. Ha a gyülekezet nagysága miatt ezt nem tudja megtenni, akkor legalább 200 családot látogat meg a presbiterek bevonásával. A gyülekezet betegeit felkeresi, azok kérésére az úrvacsorát házuknál kiszolgáltatja, házi istentiszteleteket tart. A Szentírás és minden református egyházépítő irat, folyóirat terjesztéséről gondoskodik. Kötelessége vallásos ünnepélyek és szeretetvendégségek tartása, illetve rendezése. A gyülekezet életéről és állapotáról rendszeresen beszámol a presbitériumnak, évi jelentést készít, melyet a presbitériummal és a közgyűléssel megtárgyal. Felkarolja az egyházépítő és egyháztársadalmi munkák minden ágát.

c) Ha abban az egyházközségben külön lelkész nincs kinevezve, a katonaságnál, katonai és polgári kórházakban, árvaházakban, öregotthonokban, javítóiskolákban, börtönökben lehetőség szerint egyházi szolgálatot végez.

d) Felel az egyházi törvények és rendelkezések végrehajtásáért. Gondoskodik a jegyzőkönyvek, aranykönyvek, Historia Domus, szolgálati napló, egyházi anyakönyvek, családkönyvek, egyéb nyilvántartások előírások szerinti vezetéséről. A felsőbb egyházi hatóságoktól igényelt jelentéseket pontosan és időben elkészíti. Az anyakönyvekből kérésre egyházi ügyben vagy magánhasználatra kivonatot készít. Az 1895. okt. 1. előtti meglévő anyakönyvekből, mint az állam által elismert okiratokból, magánszemély kérésére vagy hivatalos megkeresésre, hivatalos kivonatot állít ki. Köteles a lelkészi iroda teendőit a szabályzatok értelmében ellátni. Teljesíti az egyházi ügyvitel reá háruló feladatait.

e) Felügyeli az egyházközség intézményeit, ellenőrzi a tisztviselők és alkalmazottak tevékenységét. Az egyházközség presbiterei számára presbiterképzést szervez. Gondoskodik arról, hogy a presbiterek szerezzenek tudomást és vegyenek részt az egyházmegyei vagy körzeti presbiteri és főgondnok/gondnok, valamint az egyházkerületi gondnok konferenciáján.

f) Vezeti az egyházközség szellemi és anyagi életét. Teljesíti az elnöki feladatokat a presbitériumban és az egyházközségi közgyűlésen. Presbiteri gyűlést, egyházközségi közgyűlést lelkipásztor-elnök nélkül tartani nem lehet.

Jelen cikkelyt alkalmazni kell a helyettes lelkipásztorokra is.

19. §. Ha egy egyházközségben több önálló lelkipásztor van, az elnöki feladatok ellátását (a parókusi jog gyakorlását) az egyházközség, illetve a presbitérium belkörűleg szabályozza. Saját gyülekezete területén az önálló lelkipásztor bárhol és bármikor végezhet istentiszteletet. A szolgálatok rendjéről a presbitérium dönt.

20. §. A lelkipásztornak magánéletében a következő elvárásoknak kell eleget tennie:

a) A lelkipásztornak állandó jelleggel az egyházközségében kell laknia.

A lelkipásztor házaspárok esetét külön rendelet szabályozza.

Ha akár hivatalos, akár magánügyei miatt elhagyja egyházközségét, gondoskodnia kell arról, hogy a lelkipásztori szolgálatokban ne legyen fennakadás.

Két napon túl terjedő távolmaradást be kell jelentenie a gondnoknak és az esperesnek, közölve, hogy helyettesítésére nézve milyen intézkedést tett.

Ha ez nem szolgálati ügyben történik, távolmaradása beszámít az évi pihenőszabadságba. A lelkipásztor évenként a törvény által előírt hivatalos szabadságra jogosult. Betegség esetén a helyettesítésről az esperes, a helyettesítés költségeiről az egyházközség gondoskodik. A beteg lelkipásztornak a betegpénzt a betegbiztosító folyósítja. A tanulmányi célra igénybe vett szabadságot a presbitérium engedélyezi, és az Igazgatótanács hagyja jóvá. A tanulmányi idő alatti helyettesítésről a lelkipásztor gondoskodik, és költségeit a gyülekezettől tanulmányi ideje alatt is folyósított fizetéséből maga állja. A tanulmányi szabadság ideje egy év, ezt rendkívüli esetekben a presbitérium, illetve az Igazgatótanács meghosszabbíthatja. Ugyanez vonatkozik a gyülekezeti szolgálatot külföldön végző lelkipásztorokra is.

Indokolt esetben a lelkipásztor tízévente egyszer legtöbb egy évre fizetés nélküli szabadságot igényelhet. Amennyiben az egy év letelte után nem foglalja el állását, lelkészi minőségét elveszti, és az állás megürül.

b) Lelkipásztori hivatásának mindenben megfelelő életet kell élnie. Mint Krisztus szolgálója, tanúsítson pásztori szeretetet a gyülekezet tagjai iránt. Szolgatársaival éljen testvéri egyetértésben. Munkatársai iránt tisztelettel viselkedjen, segítse és vezesse őket jó tanácsokkal. Családi életével is mutasson példát.

Házasságot hozzá illő, vallásos buzgóságban és a magánéletben példaadó református vagy evangélikus társsal köthet.

c) A lelkipásztor nem gyakorolhat olyan foglalkozást, és nem folytathat semmi olyan tevékenységet, amely szent hivatásának nem felel meg, vagy amely a tanulmányozásban, hivatalos teendői végzésében akadályul szolgálhat, híveivel való viszonyát megzavarhatja. Bármilyen mellékfoglalkozást csak az Egyházmegyei Tanács engedélyével vállalhat. Az így adott engedélyeket az esperes köteles az egyházkerület Igazgatótanácsának bejelenteni. Amennyiben a mellékfoglalkozás egyetemes egyházi érdekből kifogásolható, az Igazgatótanács azt eltilthatja.

A lelkipásztor teljes munkaidejű választott illetve nevesített politikai vagy közigazgatási tisztség vállalása esetén hivatalba lépése előtt az adott lelkipásztori állásáról lemond.

A megüresedett lelkészi állást a hatályban levő törvények szerint betöltik.

A lelkipásztor a 2007. évi 1. jogszabály 8. paragrafus alapján kéri a lelkipásztori jellege fenntartását.

A tisztség lejárta után ismét lelkészi állást kap a vonatkozó egyházi jogszabályok szerint.

d) A lelkipásztornak megjelenésében és öltözködésében a lelkipásztori hivatásnak mindenben meg kell felelnie. Istentiszteleti szolgálatban fekete öltönyt, palástot és a szolgálat jellege szerint süveget kell viselnie.

21. §. A segédlelkész, beosztott és a katekéta lelkipásztor azt a munkát köteles végezni, amelyet számára a presbitérium és a lelkész kijelöl.

22. §. Ha egy helységben több lelkipásztor szolgál – a lelkészjellegű egyéneket, nyugdíjas lelkipásztorokat, beosztott lelkipásztorokat és segédlelkészeket is ide kell számítani –, a hivatalára nézve legidősebb lelkész elnökléte mellett lelkipásztori kollégiumot alkotnak. A kollégium rendszeresen tanácskozik.

Lelkipásztori kollégiumot alakíthatnak egy-egy kistérség egyházközségeinek lelkipásztorai is.

B) Az egyházközségi főgondnok és gondnok

23. §. Minden egyházközségben a hitvalló, köztiszteletben álló, egyházi kötelezettségeit buzgón teljesítő presbiterek közül egyházközségi gondnokot kell választani. Hasonló kritériumok alapján, az egyházközség presbitériumának határozata szerint egyházközségi főgondnok is választható. A gondnokot és főgondnokot a presbitérium a maga kebeléből választja.

24. §. Az egyházközség lelkipásztora és főgondnoka (gondnoka) alkotja az egyházközség elnökségét.

25. §. Az egyházközségi főgondnok kötelességei:

- a) a lelkipásztorral együtt képviseli az egyházközséget aláírási joggal az egyházi és világi hatóságok előtt;
- b) a presbitérium nevében felügyeli az igehirdetés, a vallástanítás és a gyülekezetépítés jó rendjét;
- c) a lelkipásztorral egyetértésben összehívja a presbitériumot és az Egyházközségi közgyűlést;
- d) felügyel az egyházközség összes ingó és ingatlan javaira, és mint a számvizsgáló bizottság tagja, kezelésük ellenőrzésében részt vesz;
- e) lelkipásztor elnöktársával együtt felelős az egyházközség költségvetésének, számadásának elkészítéséért, illetőleg betartásáért, a különféle adók és járulékok befizetéséért;

f) a lelkipásztorral együtt aláírja a presbitérium határozatait, az egyházközség nevében kiadott szolgálati és egyéb bizonyítványokat, felterjesztéseket.

26. §. Az egyházközségi gondnok kötelességei:

Ott, ahol nincs egyházközségi főgondnok, vagy annak akadályoztatása esetén, végzi az előző cikkelyben felsorolt feladatokat.

Kötelességei:

- a) gondját viseli az egyházközség vagyonának, az ezzel kapcsolatos munkálatokat időben elvégezteti;
- b) gondoskodik az egyházközség nagy értékű ingóságainak és ingatlanainak kezeléséről;
- c) gondoskodik arról, hogy az egyháztagok az egyház fenntartására szolgáló és a felsőbb hatóságok által megszabott járulékot pontosan befizessék.

Ahol van főgondnok, a gondnok további kötelességeit a presbitérium szabályozza.

27. §. A presbitérium szükség szerint választ egy vagy több vagyonkezelőt, aki(k)nek feladatait, megbízatása(uk) időtartamát és esetleges díjazását az állás szervezésére vonatkozó szabályrendelet állapítja meg.

C) A presbiter

28. §. A presbiter az egyházközség lelki, szellemi és anyagi ügyeinek intézésében, az egyházi önkormányzat gyakorlásában és az egyházi fegyelem fenntartásában közreműködő egyházközségi tisztségviselő. A presbitereket az egyházközség választójogosult tagjai a választhatóság jogával bíró, köztiszteletben álló, 25. életévüket betöltött egyháztagok közül választják, akik az istentiszteleteken rendszeresen részt vesznek, úrvacsorával rendszeresen élnek, az egyház munkáiban közreműködnek, az egyház rendtartásait és jogszabályait tiszteletben tartják, és tisztességes családi életet élnek.

Kötelességei:

- a) örködik az igehirdetés, a vallástanítás és a gyülekezetépítés jó rendje fölött;
- b) támogatja a lelkipásztort minden irányban egyházvédő és egyházépítő munkájában;
- c) részt vesz a presbitérium gyűlésein, tanácskozásain és mindenfajta presbiteri továbbképzőn;

- d) közreműködik a presbitérium által alkotott bizottságokban, s külön megbízások esetén azok teljesítésében eljár;
- e) buzdítja az egyházközség tagjait az egyház iránti kötelességeik teljesítésére, a híveket szeretettel figyelmezteti Isten törvényeinek megtartására, megintí azokat, akik rendetlenül élnek (1Thessz 5,14);
- f) rendszeresen látogatja az egyházközségnek felügyeletére bízott tagjait, különösen az elhagyottakat, betegeket, a lelkigondozói és missziói munkában a lelkipásztornak segít, látogatásairól a lelkipásztornak jelentést tesz;
- g) mind magán-, mind családi életében az egyház iránti törhetetlen ragaszkodásával, tisztes magaviseletével, az istentiszteleten való buzgó részvétellel, a sákramentumokkal való éléssel az egyháztagok előtt példát mutat.

29. §. Elveszíti tisztségét az a presbiter, aki:

- a) három egymás után következő presbiteri gyűlésen nem jelenik meg, és elmaradását a presbitérium felhívásának kézbesítésétől számított 15 nap alatt nem igazolja;
- b) aki vonakodik a számára kiosztott munkát teljesíteni;
- c) aki elhanyagolja az istentiszteletek látogatását;
- d) aki nem él rendszeresen úrvacsorával;
- e) aki akár házasságkötésénél, akár – vegyes házassága esetén – nemén lévő gyermekeinek református nevelésében és taníttatásában egyházunk kárára jár el.

Ezek a mulasztások és cselekedetek a presbiteri tisztség – presbitériumi vagy fegyelmi határozattal történő – elvesztését vonják maguk után.

30. §. A presbiter az egyházközségtől fizetést nem kaphat. Az egyházközség főállású tisztviselője – kivéve a Kánonban meghatározott eseteket – presbiter nem lehet.

D) A kántor

31. §. Minden egyházközség kántori állást tölthet be pályázat vagy meghívás útján, lehetőség szerint református egyháztaggal, ha az állás anyagi feltételeit biztosítani tudja.

A kántor a lelkipásztor munkatársa a liturgiai szolgálatban, és amennyiben református vallású, hivatalból tanácskozási jogú tagja a presbitériumnak.

32. §. A kántorok képzésének, képesítésének és alkalmazásának rendjét a Romániai Református Egyház kántorképzési és képesítési szabályzata ha-

tározza meg, melynek értelmében a következő fokozatú kántori beosztások léteznek:

- a) Egyházkerületi Kántorképesítő Bizottságtól oklevelet nyert, illetve zeneakadémiai vagy egyetemi végzettség birtokában orgonaművészi, zongoraművészi, egyházzenesi, zenetudósi, karmesteri vagy zenetanári diplomát szerzett. Az utóbbiaknak vállalniuk kell, hogy alkalmazásuk után hat hónapon belül az Egyházkerületi Kántorképesítő Bizottság előtt vizsgát tesznek a szabályzat szerint kötelező, nem zenei jellegű tantárgyakból;
- b) Egyházmegyei Zenei Bizottság előtt oklevelet nyert;
- c) oklevéllel nem rendelkező, ideiglenesen alkalmazott.

Az első esetben a kántort az egyházközségi közgyűlés, a többi esetben a presbitérium választja.

33. §. A kántor kötelességei:

- a) a lelkipásztorral és a presbitériummal jó egyetértésben eljárni;
- b) a gyülekezeti éneklés vezetése minden istentiszteleti alkalom során;
- c) egyházi énekek tanítása, az egyházi zenekultúra ápolása és fejlesztése a gyülekezetben istentiszteleti alkalmakon, vasárnapi iskolában, a konfirmációi előkészítőn és a bibliaórán;
- d) a gyülekezeti énekkar megszervezése, tanítása és vezetése;
- e) a Zsinat által elfogadott énekeskönyv és korálkönyv használata;
- f) az egyházközség tulajdonában lévő hangszerek állagának felügyelete;
- g) zenei áhítatok szervezése;
- h) saját szakképzettségének emelése, továbbképző tanfolyamokon való részvétellel is, amit a gyülekezet anyagilag is köteles támogatni;
- i) öltözete hivatali működésében az alkalomhoz méltó kell legyen;
- j) azokban az egyházközségekben, amelyekben nincs lehetőség a zenei jellegű feladatok teljes körű ellátására, a kántor felkérhető más gyülekezeti teendők végzésére is. Az ilyen teendők végzésére fordítandó napi munkaidőt a presbitérium határozza meg.

A felsorolt kötelességeknek a presbitériummal kötött munkaszerződés részeként, a munkaköri leírásban részben vagy teljes egészében szerepelniük kell. A munkaszerződést a javadalmazás, a pihenőszabadság és más törvényes jogok vonatkozásában a munkatörvénykönyv és egyházi szabályrendeleteink alapján kell megkötni.

E) A diakónus és missziói munkás

34. §. A presbitérium az egyházközség arra alkalmas tagjai közül önkéntes diakónusokat választ. Az önkéntes diakónusok a presbiteri gyűlésen tanácskozási joggal vesznek részt, munkájukról a presbitériumnak és az egyházközségi közgyűlésnek jelentést tesznek.

35. §. Az egyházközségi közgyűlés az egyházi jogszabályokban meghatározott feltételek mellett a diakóniai munkára szakképesített diakónust alkalmazhat.

Munkáját a presbitérium felügyelete és irányítása alatt végzi.

Mind az önkéntes, mind az alkalmazott diakónus megválasztása után a gyülekezet előtt esküt tesz.

A presbitérium felügyelete alatt teljesít szolgálatot a sajátos feladatokat ellátó missziói munkás, akit missziói szervezet, illetve valamely egyházkerület vagy egyházmegye alkalmaz.

F) Az egyházi

36. §. Az egyházfit a presbitérium választja a templomi rend fenntartásában, az egyházi gyűlések megtartásában, valamint az egyházközségi igazgatásban és vagyonkezelésben való közreműködésre.

Az egyházi feladatait, valamint tisztségének időtartamát a presbitérium állapítja meg, és tevékenységét ellenőrzi.

Az egyházi a gyülekezet előtt esküt tesz.

IV. fejezet

Az egyházközségi tisztviselők, tisztségviselők és alkalmazottak választása

37. §. A presbitérium minden évben választói névjegyzéket állít össze, amelyet a lelkészi hivatal két egyező példányban készít el az Igazgatótanács rendelkezései szerint.

A választói névjegyzékbe mindazokat fel kell venni, akik a 12. §. a) pontja értelmében erre jogosultak, és a közteherviselési kötelezettségüknek előző évi december 31-ig esedékes összegét a névjegyzék összeállításáig befizetik.

Azok az egyháztagok, akiket a névjegyzékből hátralékos egyházfenntartói járulék miatt hagytak ki, de a felszólamlási, illetve fellebbezési határidő alatt tartozásukat kifizették, s ezt igazolják, a bizottság, illetve a lelkész jelentése alapján az esperes által a névjegyzékbe hivatalból felvehető.

A választói névjegyzéket legkésőbb május 15-ig el kell készíteni, és a lekipásztor és főgondnok, illetve gondnok aláírásával ellátva a lekipásztori vagy egyházi hivatalban május 15–23. között megtekinthetők. Ugyancsak ez idő alatt lehet a névjegyzék elleni fellebbezést beadni. A fellebbezésről a presbitérium vagy erre a célra kiküldött 5 tagú bizottsága legkésőbb június 3-ig határoz, és határozatait elküldi. A bizottság határozatképességéhez az elnökségen kívül két tag jelenléte szükséges.

Ha a presbitérium vagy annak bizottsága elrendeli valamely választónak a választók névjegyzékébe való felvételét, azt a következő folyószámok alatt folytatólagosan jegyzi be, és a felszólamlás folytán felvett választók jegyzékét a presbitérium, illetőleg annak bizottsága hitelesítő záradékkal látja el. Ha ellenben valamely választók névjegyzékébe felvett tagnak a törlését rendeli el, ezt a választók névjegyzéke 3. rovatába, a határozat keltére és a jegyzőkönyv tételszámára való hivatkozással bejegyzi, amely bejegyzés az elnök aláírásával hitelesítendő. A fellebbezéssel meg nem támadott névjegyzék jogerős.

A választók névjegyzékének mindkét eredeti példányát fel kell terjeszteni az espereshez június 5-ig, ahova június 20-ig fellebbezés adható be. Az esperes az esetleges fellebbezéseket felülvizsgálja, és a választók névjegyzékébe való felvétel megadásáról vagy megtagadásáról legkésőbb június 30-ig végérvényesen határoz.

Az esperes a választók névjegyzékének mindkét példányát az illető év június 30-i keltezésével hitelesíti. Az egyik példányt az esperesi hivatal irattárában megőrzi, a másik példányt pedig az illető egyházközségnek megküldi. A választók hitelesített névjegyzéke jogerős.

Ha érvényes választói névjegyzék valamilyen okból nem volt összeállítható, és erről az esperes hivatalosan meggyőződött, a választói névjegyzékhez kötött eljárás tekintetében az esperes előterjesztésére az egyházmegye gyakorolja a jelen Kánon szerint a választókat megillető jogokat mindaddig, amíg a választók névjegyzéke szabályszerűen el nem készül.

38. §. A választóknak a 12. g. és 37. §. értelmében elkészült névjegyzéke a hitelesítést követő július hónap első napjától a következő év június 30-ig bezárólag érvényes.

39. §. Szavazati joga csak annak van, aki szerepel a választók névjegyzékében. Tőle a szavazati jog meg nem tagadható, amennyiben időközben a 12 és 37. §-ban felsorolt követelményekkel ellentétbe nem került, vagy a református vallásból ki nem tért.

40. §. A lelkipásztort, a kántort, a szakképzett diakónust és a presbiterket az egyházközség választásra jogosult tagjai választják; a főgondnokot és a gondnokot a presbitérium titkos szavazással választja; a többi egyházközségi alkalmazottat a presbitérium alkalmazza és bocsátja el.

41. §. Az egyházközségi főgondnok, gondnok, presbiterek és pótpresbiterek tisztségének betöltésére minden három évben választást kell tartani, figyelembe véve a 42. §. előírásait.

A választás helyét és idejét az egyházközség alakulásakor, valamint a presbitérium feloszlata esetén az esperes, máskor a presbitérium tűzi ki, s a választást megelőzően két vasárnapon, istentisztelet alkalmával a hirdetések rendjén, illetve a helyben szokásos más módon is közhírré teszi, egyzersmind a választás vezetésére egy vagy több bizottságot nevez ki.

42. §. A presbiterek szolgálati ideje 6 év, oly módon azonban, hogy fele részük 3 évenként kilép. Az első választás alkalmával a kilépőket sorshúzás útján kell meghatározni. Később mindig azoknak a helye üresedik meg, akik a hatévi szolgálati időt kitöltötték.

Az egyházközségi főgondnokot, gondnokot és pótpresbitereket 3 évre választják. A pótpresbiterek száma a presbitérium létszámának egynegyede.

43. §. A presbiterek, főgondnokok, gondnokok és pótpresbiterek ciklusuk lejárta után újraválaszthatók.

44. §. Annak a helyébe, aki a 3 évenként tartandó rendszeres választások közötti idő alatt presbiteri tisztségét elveszíti, más egyházközségbe költözik, lemond vagy meghal, az elnökség a pótpresbiterek közül a sorrendben következőt hívja be szolgálatra. A pótpresbiterek közül behívott presbiter szolgálati ideje addig tart, ameddig azé tartott volna, akinek helyére lépett. A presbitériumnak a presbiteri tiszt megüresedését kimondó határozata ellen az Egyházmegyei Tanácshoz, a pótpresbiter behívása ellen a presbitériumhoz lehet fellebbezni.

45. §. A választás istentisztelettel kezdődik, és a szavazás elrendelésétől számított három óra elteltével befejeződik. A választás vezetéséről a választási bizottság kiküldésével az első alakuláskor és a presbitérium feloszlata esetén az esperes, máskor a presbitérium rendelkezik. A szabályszerűen meghirdetett választói közgyűlés az arra jogosult megjelentek számától függetlenül határozatképes.

A választás titkos szavazással, a szavazók neveinek nyilvános feljegyzése mellett, szavazólapokkal történik.

46. §. A szavazás lejártaival a közgyűlés elnöke összesíti és kihirdeti a választás eredményét. A választásról jegyzőkönyvet vezetnek.

Az egyházköztség megválasztott főgondnokának, gondnokának, presbiterinek névsorát a lelkész a jogerőre emelkedést követő vasárnap a délelőtti istentisztelet keretében kihirdeti. A megválasztottak a gyülekezet színe előtt ünnepélyes esküt tesznek.

47. §. Ha a választás ellen az egyházköztség választásra jogosult tagja közül valaki panasszal él, és ha a választási jegyzőkönyvből kitűnik, hogy a választás törvényellenesen folyt le, vagyis:

- a) a választásra kitűzött napot megelőzően két vasárnap nem hirdették ki;
- b) a szavazás nem az érvényes választói névjegyzék alapján történt;
- c) a szavazás nem volt titkos,

az egyházmegye elnöksége a választást megsemmisíti, és 15 napi határidővel új választást rendel el.

A választási eljárás vagy valamelyik presbiter megválasztása elleni fellebbezés a választás napját követő 15 nap alatt adható be a presbitérium lelkész-elnökéhez, aki azt a legközelebbi rendkívüli ülés elé terjeszti, és a presbitérium esetleges észrevételeivel együtt 8 napon belül az espereshez juttatja. A fellebbezésről az Egyházmegyei Tanács dönt.

V. fejezet

A presbitérium

48. §. A presbitérium az egyházköztség szervezeti, lelki és erkölcsi életét kormányzó és felügyelő testülete.

A presbiterek számát az Egyházmegyei Közgyűlés 6 évenként állapítja meg úgy, hogy az 4-nél kevesebb és 36-nál több nem lehet. Az egyházköztség pótpresbitereket is választ, akiknek száma a választott presbiterek számának 1/4 része. A presbitériumnak hivatalból tagja az egyházköztség minden önálló lelkipásztora.

Tanácskozási jogú tagja minden pótpresbiter, a kántor, a gyülekezet területén működő vallásánár, katekéta, az IKE elnöke, a nőszövetség elnöke és az egyházköztség más szolgálattevője is.

49. §. A presbitérium legalább negyedévenként ülésezik.

Évente legalább két olyan presbiteri gyűlést kell tartani, amely főleg miszsiói, diakóniai és vallásos nevelési kérdésekkel foglalkozik. Ezeken vagy külön gyűléseken presbiterképzés vagy továbbképzés is helyet kell kapjon.

Rendkívüli presbiteri gyűlést kell tartani az egyház előljáró testületeinek meghagyására, vagy ha a presbitérium legalább egynegyede azt írásban kéri.

A presbiteri ülések nyilvánosak, de az elnökség vagy a jelenlevők egyharmadának kívánságára zárt ülést kell tartani.

E gyűlések megtartásáért a lelkipásztor, a főgondnok és a gondnok személyesen felelős.

50. §. A presbiteri gyűlés elnöke a parókus lelkipásztor és a főgondnok (gondnok).

A parókus lelkipásztor halála vagy akadályoztatása esetén a presbiteri gyűlés összehívásáról és vezetéséről az esperes rendelkezik. A második lelkipásztor nem veszi át automatikusan a parókusi jogot. Az esperes által összehívott presbiteri gyűlés dönt az egyházközség további kormányzásáról.

51. §. Minden gyűlésre a presbitérium tagjai a gyűlés helyét, idejét és napirendjét tartalmazó meghívót küldenek legalább 3 nappal azelőtt. A gyűlésről jegyzőkönyvet kell vezetni.

A meghívón nem közölt vagy önálló indítványok csak a jelen levő presbiteriek többségének hozzájárulásával tárgyalhatók.

52. §. Érvényes határozat hozatalához a presbitérium választott tagjainak fele jelen kell legyen. Ha ennyien másodszori meghívásra sem jelennek meg, akkor a jelenlevők határoznak.

53. §. A gyűlést éneklés után az elnöklő lelkipásztor bibliaolvasással és imádkozással nyitja meg, és az Úr imádságával és áldással zárja.

A határozathozatal kézfelemeléssel, titkos szavazással vagy név szerinti szavazással történik. A szavazásban a presbitérium minden jelen lévő tagja köteles részt venni.

Kézfelemeléssel szavaz a presbitérium a közteherviselésre vonatkozó határozatok esetében.

Titkos szavazást kell elrendelni személyi kérdésekre vonatkozó határozathozataloknál (például állások betöltése, fegyelmi ügyek vagy a presbitérium valamelyik tagját személyesen érintő ügyek), ha azt az elnökség vagy a jelen lévő presbiteriek fele kéri.

Név szerinti szavazást kell elrendelni vagyoni ügyekben a következő esetekben:

- a) ingatlan szerzésénél, elidegenítésénél és bérbeadásánál;
- b) kölcsön felvételénél, tőkepénz kihelyezésénél;
- c) visszerhes szerződés kötésénél;
- d) perek indításakor és fellebbezések.

A név szerinti szavazásnál a határozat mellett és ellene szavazók nevét jegyzőkönyvbe kell foglalni.

54. §. Minden ülésről pontos és kimerítő jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyet az elnökség, a jegyző és a gyűlés megalakulásakor megnevezett két presbiter hitelesít.

Ha a jegyzőkönyvet az ülés végén nem olvasták fel, a következő ülésen fel kell olvasni, megtörténtét pedig jegyzőkönyvbe kell foglalni.

Jegyzőjét a presbitérium szabadon választja. A jegyzőkönyvet az elnök nem vezetheti.

55. §. A presbitérium határozata ellen, annak meghozatalát, illetve a kézbesítés napját követő 15 nap alatt az Egyházmegyei Tanácsnál lehet fellebbezni. A fellebbezést a lelkeszi hivatalhoz kell beadni, amely azt haladéktalanul, de legtöbb 5 napon belül felterjeszti. A fellebbezés kivizsgálása idején a megfellebbezett határozat végrehajtása halasztást nyer.

56. §. A presbitérium feladatai:

a) Istentisztelet:

Órködik afelett, hogy minden istentiszteleten, keresztelezés, úrvacsoraosztás, konfirmáció, esketés, temetés alkalmával, általában egyházi ünnepi alkalmakkor az egyházközség tagjai részéről mindenkinek egyházi kánonunk szerint, ékesen és jó renddel történjenek; vigyáz arra, hogy az istentiszteleti helyet az egyháztól idegen (az egyházalkotmányunk második szakasza szellemének ellentmondó) célra ne használják.

b) Ünnepek megtartása:

Felügyel arra, hogy a vasárnapot és ünnepeinket az egyházközség tagjai hűségesen és illendően megtartsák, és ebben példamutatóan elöl jár.

c) Lelkigondozás és egyházfegyelem:

Órködik a gyülekezeti élet Szentírás és hitvallásaink szerinti tisztasága felett. Védi egyházunk tagjait minden tévtanítással szemben. Törekszik a Krisztus szerinti életfolytatás megvalósítására az egyházközség tagjainak életében. Ismétlődő tévelygések és vétségek esetében a pásztori intés után gyakorolja az egyházfegyelmet.

d) Hitoktatás és vallásos nevelés:

Gondoskodik a gyermekek és az ifjak vallásos neveltetéséről, és biztosítja ehhez a megfelelő körülményeket. Támogatja az egyházközség területén az iskolai vallásoktatást.

e) Szeretetszolgálat:

Megszervezi és irányítja a szeretetszolgálatot, diakóniai bizottságokat, támogatja mindazokat a kezdeményezéseket és intézkedéseket, amelyek az árvák, özvegyek, betegek, öregek, szegények, fogyatékosok, magányosok és más nyomorúságban lévők megsegítésére irányulnak.

f) Misszió:

Az egyházközségben folyó missziói tevékenységekre felügyel, és azokat támogatja. Gondoskodik a missziói munkák anyagi támogatásáról, a missziói célokat szolgáló önkéntes adakozás fenntartásáról, a legátusok számára való egyházközségi adománygyűjtésről. Megszervezi, felügyeli, támogatja, képviselője által irányítja azokat a belmissziói egyesületeket, bizottságokat és szövetségeket (IKE, Református Nőszövetség, bibliakörök, cserkészlet stb.), amelyeknek célja a hívek lelki, erkölcsi életének előmozdítása és ápolása. Megszervezi és felügyeli az egyházi iratterjesztést.

g) Az egyház szabadságának védelme:

Felügyel arra, hogy az egyházközség törvényben biztosított szabadsága, az egyház érdeke sérelmet ne szenvedjen. Az esetleg tapasztalt sérelmet az egyházmegyének jelenti.

h) Egyházszerzés:

Az egyházközséget presbiteri körzetekre osztja, és azokban a presbiteri feladatok ellátásáról gondoskodik.

Az egyházközségnek több egyházközségre vagy parókiális körre való megosztása esetében egyházközségi szinten határoz és intézkedik.

i) Egyházközségi szolgálatok megszervezése:

Határoz az egyházközségi tisztségek szervezéséről, a munkaszerződések és munkaköri leírások, díjlevelek kiállításáról, a szervezett állások betöltésének feltételeiről.

j) Örökség, adomány, alapítvány elfogadása:

Határoz az egyházközség kezelésére bízott alap vagy alapítvány, örökség, hagyaték, adomány elfogadásáról.

k) Ingó és ingatlan javak kezelése:

Az egyházközség ingó és ingatlan javait, valamint a kezelésére bízott alapítványokat és alapokat nyilvántartja, kezeli, jövedelmezteti, és azokról pontos leltárt vezet. Gondoskodik az egyházközség ingatlan vagyonának, külö-

nösen épületeinek sértetlenségéről és karbantartásáról; örködik afelett, hogy egyházi és templomi kegyzsereket el ne idegenítsenek, vagy le ne foglaljanak, és jó karban, pontos nyilvántartás szerint őrizzenek.

l) Határoz az egyházközség vagyonának elidegenítése, megterhelése, hosszú távú bérbeadása, új vagyontárgyak szerzése, kölcsön felvétele ügyében;

m) Költségvetés és pénzkezelés:

Az egyházközség költségvetését évenként elkészíti és jóváhagyás után végrehajtja. Gondoskodik az egyházfenntartói járulékok, egyházi közterhek megállapításáról és azok begyűjtéséről. Gondoskodik a központi járulékok és a nyugdíjjárulék időben való kifizetéséről. Pénzügyi bizottságot szervez, mely az egyházközség elnökségének közreműködésével az egyházközség pénzforgalmát legalább félévenként számba veszi, jegyzőkönyvezi és a számbavétel eredményeiről a presbitériumnak beszámol.

Az egyházmegye rendelkezései szerint kitűzött időben egyházmegyei felülvizsgálatra terjeszti költségvetését és számadását, valamint évenkénti vagyonszámlát.

n) Épületekről és temetőről való gondoskodás:

Köteles gondoskodni istentisztelet végzésére alkalmas helyiségről és megfelelő lelkes lakásról.

Gondoskodik arról, hogy az egyházközséghez tartozó híveknek halottjaik eltemetéséhez alkalmas temetőhely álljon rendelkezésükre. A tulajdonában levő temető használatáról szabályrendeletet alkot. Gondoskodik a temetőben levő történelmi értékű sírok és a lelkipásztorok sírjainak védelméről és gondozásáról.

o) Harangozás:

Felügyeli a harangozást, alkalmi harangozásért díjat állapíthat meg.

p) Adminisztráció, iratkezelés:

Az egyházközségnek bélyegzőt készíttet. Biztosítja az egyházközségi levéltár és irattár épségét és jó rendjét; a parókialis könyvtár megőrzését és gyarapítását.

r) Bizottságok:

A felmerülő feladatok megoldására bizottságokat alakít vagy meghatározott feladatkörben eljáró tisztviselőt vagy megbízottat választ.

s) Felsőbb utasítások végrehajtása:

A felsőbb egyházi testületek rendelkezéseit végrehajtja, és mindazokat az egyházközségi jogokat gyakorolja és a kötelességeket teljesíti, amelyeket az egyházi Kánon egyes tisztségviselők hatáskörébe nem utal.

t) Képviselet:

A hatóságok előtt képviseli az egyházközséget az elnökség útján.

Az Egyházmegyei Közgyűlésre képviselőt választ (lásd 7. §).

Megválasztja a felsőbb egyházi hatóságok és képviseleti testületek mindazon tagjait és tisztségviselőit, akiknek választását a Kánon az egyházközség jogkörébe utalja.

57. §. Az egyházközség megosztása esetén a presbitériumnak kötelessége a lélekszám figyelembevételével az új egyházközség határait kijelölni. Az Egyházmegyei Közgyűlés meghatározza az új presbitérium létszámát. Az új egyházközség területén lakó presbiterek az új presbitérium tagjaivá válnak, a pótpresbiterek pedig presbiterré lépnek elő. A fennmaradó helyekre időközi választást kell tartani. Ezt követően kerül sor a lelkipásztor választására.

58. §. A következő esetekben a presbitérium határozata csak az alábbi felsőbb egyházi hatóságok jóváhagyása után válik jogerőssé:

Egyházmegyei és Egyházkerületi Közgyűlés jóváhagyásával:

- a) az egyházközségnek több önálló egyházközségre osztása;
- b) az egyházközség addigi egyházmegyei beosztásának megváltoztatása;
- c) egyházközségi intézmények létesítése, illetve meglévők megszüntetése;
- d) templomok és épületek, egyházi műtárgyak, muzeális és történelmi értékű tárgyak elidegenítése és átalakítása. Ezek javítása, átalakítása vagy lebontása csak egyházi és állami hatóság előzetes engedélye alapján végezhető.

Egyházmegyei Tanács és az Igazgatótanács jóváhagyásával:

- e) új állások szervezése, ezek javadalmazásának megállapítása, a meglévő állások változtatása, megszüntetése;
- f) jelentősebb építkezések.

Egyházmegyei és Egyházkerületi Elnökség jóváhagyásával:

- g) ingatlan szerzése, elidegenítése vagy megterhelése, illetve nagy értékű leltári tárgyak elidegenítése;
- h) egy évnél hosszabb időre felvett és az egyházközség évi költségvetése végösszegének egynegyed részét meghaladó kölcsön felvétele;
- i) alapok vagy alapítványok elfogadása: meghatározott céllal vagy kikötéssel tett ajándékozás, örökség vagy adomány elfogadása.

A g) pont esetében a nagy értékű leltári tárgy jellegét az egyházmegyei és az egyházkerületi elnökség határozza meg.

Az e–i) pontok esetében a jóváhagyott presbitériumi határozatot az Egyházmegyei Tanács és Elnökség az Egyházmegyei Közgyűlés elé, az Igazgatótanács és az Egyházkerületi Elnökség az Egyházkerületi Közgyűlés elé terjeszti megerősítés végett.

59. §. A presbiterek személyes felelősséggel tartoznak az egyházat ért minden olyan kárért, amelyet a presbitérium ténykedése vagy mulasztása okozott. Ez a kártérítési kötelezettség nem érinti sem azokat, akik a káros vagy hátrányos intézkedésben nem vettek részt, sem azokat, akik az illető határozatot vagy intézkedést elleneztek, ha a jegyzőkönyvből megállapítható, hogy a határozat ellen szavaztak, vagy ha a határozatot hozó ülésről igazoltan távol voltak, vagy szót emeltek a kárt okozó hanyagság ellen.

60. §. Ha a presbitérium törvényellenesen vezeti az egyházközség ügyeit, ha a felsőbb egyházi hatóságok rendelkezéseit nem hajtja végre, vagy azok végrehajtását megtagadja, ha az egyházközség jólétét vagy fejlődését, lelki életét akár hitvallási-erkölcsi, akár gazdasági tekintetben veszélyeztető határozatot hoz, az Egyházmegyei Közgyűlés az esperes megokolt előterjesztésére kimondhatja az illető határozat megsemmisítését és a presbitérium felosztatását.

Felosztatása esetén a presbitérium új tagjainak megválasztásáról az esperes azonnal intézkedik. Az egyházközség ügyvitelére a választás megtörténteig az Egyházmegyei Elnökség a helyi viszonyok figyelembevételével ideiglenes vezetőséget alakít, vagy valamelyik szomszéd egyházközség presbitériumának ad megbízást.

Ha a gyülekezet a felosztatott presbitérium helyére nem akar újat választani, vagy ha a megválasztottak az ügyek rendes vitelét megtagadják, az ügyvitel az Egyházmegyei Elnökség fenti rendelkezése szerint marad a legközelebbi Egyházmegyei Közgyűlésig.

VI. fejezet

Az Egyházközségi Közgyűlés

61. §. Az Egyházközségi Közgyűlés az egyházközség legfőbb határozathozó testülete. Az Egyházközségi Közgyűlést az egyházközség összes választójogosult tagja alkotja.

Az Egyházközségi Közgyűlés elnöksége a presbitérium elnöksége, jegyzője pedig a presbitérium jegyzője.

62. §. A választói közgyűléseken kívül, legalább évenként egyszer rendes Egyházközségi Közgyűlést kell tartani, amely megvitatja az egyházközség életéről, feladatairól, a presbitérium, különféle gyülekezeti, missziói szervezetek életéről, a diakóniai munkák helyzetéről és a katekézisiról szóló jelentéseket.

Az Egyházközségi Közgyűlés megvitatja továbbá a presbitériumnak azokat a határozatait, amelyek:

- a) ingatlan vagyon szerzésére, elidegenítésére, megterhelésére;
- b) egyházmegyei és egyházkerületi jóváhagyás alá tartozó kölcsön felvételére;
- c) rendes egyházi teherviselésre, esetleg új intézmények és építkezések miatti rendkívüli egyházi teherviselésre vonatkoznak.

Az e tárgyakra vonatkozó presbitériumi határozatot az Egyházközségi Közgyűlés hozzájárulásával együtt kell jóváhagyásra felterjeszteni a felsőbb egyházi testületekhez.

Az egész egyházközség lelki életét alapvetően érintő kérdésekben az egyházmegye elnöksége rendkívüli Egyházközségi Közgyűlést hívhat össze, amelyen az egyházmegye esperese vagy megbízottja elnököl. Ezt azonban a lelkési hivatallal előzőleg közölni kell.

A gyűlésről felvett jegyzőkönyvet az Egyházmegyei Tanács megtárgyalja, s határozathozatalával együtt felterjeszti az Igazgatótanácshoz.

63. §. Az Egyházközségi Közgyűlés összehívása a közgyűlést megelőző két vasárnap szószéki meghirdetés által történik. Az így összehívott közgyűlés a megjelentek számától függetlenül határozatképes. A közgyűlés rendjére, a határozathozatalban való részvétel kötelező voltára, a feloszlásra, a jegyzőkönyvre vonatkozólag a presbitéri gyűlésekre nézve megállapított szabályok kötelezőek. A választói közgyűlés határozathozatalára a választási szabályzatok érvényesek. Más természetű kérdésekben a közgyűlés viszonylagos szótöbbséggel határoz.

MÁSODIK RÉSZ

AZ EGYHÁZMEGYE

I. fejezet

Az egyházmegye szervezete

64. §. Az egyházmegye több egyházközségnek a kormányzás, rendtartás és közigazgatás céljából szervezett testvéri közössége.

65. §. Az egyházmegyék területi beosztásának változtatásáról, valamint új egyházmegyék alakításáról – az érdekelt egyházközségek és egyházmegyék kezdeményezésére – az Egyházkerületi Közgyűlés határoz.

66. §. Az egyházmegye önkormányzati, felügyeleti és igazgatási feladatait a következő testületek teljesítik:

- a) az Egyházmegyei Közgyűlés;
- b) az ennek kebeléből választott Egyházmegyei Tanács;
- c) az Egyházmegyei Elnökség;
- d) a vizitációs bizottság, amelynek tagjai: az esperes, a főjegyző, a főgondnok, a gondnok, a missziói előadó, a katekétikai előadó, az ifjúsági előadó és a számvevő.

II. fejezet

Az egyházmegye tisztségviselői és tisztviselői

67. §. Az egyházmegye tisztségviselői az esperes, a főgondnok és gondnok, a tanácsosok, a fegyelmi bizottsági tagok, a lelkészi és nem lelkipásztori főjegyző, a lelkipásztori és nem lelkipásztori aljegyző, a missziói előadó, az ifjúsági előadó, a katekétikai előadó, a zenei előadó, a jogtanácsos, a számvevő, a műszaki előadó és a levéltáros. A fentiek közül az esperes tisztviselői feladatokat is ellát. Az Egyházmegyei Tanács más tisztviselőket is alkalmazhat.

Az Egyházmegyei Tanács a számvevőt tiszteletdíjban részesíti.

68. §. Az egyházmegyei tisztségviselők választását és tisztviselők alkalmazását az egyházkerületek maguk szabályozzák.

A lelkipásztori tisztségekre csak azt lehet megválasztani, aki az egyházmegyében önálló lelkipásztori tisztséget tölt be. Nem lelkipásztori tisztségre csak azt lehet megválasztani, aki presbiteri tiszteletet töltött vagy tölt be.

69. §. Az egyházmegyei tisztségviselőket 6 évre választják. Lelkészjellegű tisztségviselők esetében a ciklus a nyugdíjazással ér véget.

Minden 6. évben általános tisztújítást kell tartani.

Minden tisztségviselő újraválasztható. Az esperest, a főgondnokot és a gondnokot az egymást követő ciklusban csak egyszer lehet újraválasztani.

Az egyházmegyei választásokat, az esperesi, főgondnoki és gondnoki tisztség be nem töltése esetén, egyszer lehet megismételni. Az esedékes második választást az első követő 45 napon belül kell megtartani.

Ha ezek közül valamelyik tisztséget második alkalommal sem sikerül az egyházmegyei közgyűlésnek betöltenie, akkor az illető tisztség betöltésének joga erre az egy alkalomra, az Igazgatótanácsot illeti meg. Az Igazgatótanács, az Egyházkerületi Elnökség javaslatára, tisztségviselőt nevez ki az egyházmegyébe, az illető tisztségviselőre vonatkozó választhatósági jogszabályok figyelembevételével.

70. §. A tisztségviselők az Egyházmegyei Közgyűlés előtt hivatali esküt tesznek.

A) Az esperes

71. §. Esperesnek az egyházmegyében önálló lelkipásztori állást betöltő lelkipásztort lehet megválasztani, aki legalább 10 éve önálló lelkipásztori szolgálatot végez.

A második lelkészképesítő után, helyettes lelkészi szolgálatban eltöltött idő önálló lelkipásztori szolgálatnak számít.

A megválasztott esperes e tisztségét csak addig viselheti, amíg az egyházmegyében önálló lelkipásztori hivatalt tölt be.

72. §. Az esperest, akadályoztatása esetén, az egyházmegyei lelkipásztori főjegyző helyettesíti. Az esperesi tisztség üresedése esetén 30 napon belül időközi választást kell kiírni.

Amennyiben a hivatalban lévő esperes megbízatása utolsó évében elhalálozik, akadályoztatik vagy lemond, a ciklus végéig az egyházmegyei főjegyző helyettesíti, és az illetékes egyházmegyei testület nem ír ki időközi választást.

Amennyiben a hivatalban levő esperes megbízatása utolsó évében tölti be a 70. életévét, hivatalban maradhat mandátuma végéig.

Aki a 65. életévet betöltötte, csak akkor választható egyéni tisztségre, ha legalább 3 évet ki tud tölteni a mandátumból a 70 éves korhatárig.

Az esperes jog- és hatásköre

73. §. Az esperes jog- és hatásköre:

1. az egyházmegyei főgondnokkal együtt az Egyházmegyei Közgyűlés és az Egyházmegyei Tanács elnöke, hivatalánál fogva tagja az Egyházkerületi Közgyűlésnek és a Püspöki Széknek (Esperesi Kollégiumnak);

2. elnöktársával, az egyházmegyei főgondnokkal együtt képviseli az egyházmegyét;

3. az esperes az egyházmegyei főgondnokkal együtt az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek és egyházközségi tisztségviselők felügyelője, az egyházmegyei és a felsőbb egyházi hatóságok határozatainak végrehajtója;

4. elnöktársával, az egyházmegyei főgondnokkal együtt:

a) intézkedik az Egyházmegyei Tanács és közgyűlés összehívásáról;

b) elbírálja az egyházközségi választók névjegyzéke ellen beadott fellebbezéseket;

c) irányítja az egyházmegyében működő bizottságok tevékenységét;

d) részt vesz a fegyelmi eljárásban vádhatóságként;

e) vizsgálja az egyházközségi panaszokat és szükség esetén intést alkalmaz a jogorvoslat kizárásával mindazokkal szemben, akik az Egyházmegyei Fegyelmi Bizottság hatáskörébe tartoznak;

f) törvényesen kimondott válás esetén 30 napon belül az egyházmegye területén szolgálatot teljesítő lelkipásztor ellen hivatalból fegyelmi kivizsgálást kezdeményez;

g) utalványoz a megállapított költségvetés keretén belül;

h) felügyel az egyházmegye pénz- és vagyoni ügyeire;

i) felügyel az egyházmegye levéltárára és az egyházmegye területén levő műemlékekre;

j) aláírja az alkalmazottak munkaszerződését, és azok munkájára felügyel.

5. Az esperes külön hatásköre:

a) jelentést tesz az egyházmegye közgyűlésének az egyházmegye életéről;

b) intézkedik a törvények szerint a lelkipásztorok választása és helyettesítése ügyében;

c) intézkedik az egyházközségi választások ügyében a törvényben megjelölt hatáskörében;

- d) jóváhagyja az egyházközségek költségvetését és vagyonleltárát;
- e) hitelesíti az egyházközségi választók névjegyzékét;
- f) őrködik az egyházmegye területén folyó egyházépítő, missziói, nevelési és diakóniai munkák fölött;
- g) törzskönyvet vezet az egyházi szolgálatba állókról, a törzskönyvi nyilvántartás céljára szolgáló adatokat esetről esetre felterjeszti a püspök-höz, és azokat az egyházmegyei törzskönyvben is nyilvántartja;
- h) pásztorolja a lelkipásztorokat és családjukat.

74. §. Az esperes az Egyházmegyei Vizitációs Bizottsággal legalább háromévenként minden egyházközséget meglátogat, lehetőleg úgy, hogy minden évben az egyházközségek 1/3-a sorra kerüljön.

Az egyházmegyei vizitáció időpontjáról az egyházközséget 15 nappal azelőtt írásban értesíti. A lelkész jelzett időre a presbitériumot összehívja. A vizitációs bizottság egyszerű és tisztes ellátásáról, szállításáról minden egyházközség gondoskodik.

Az esperes egyházközségét az egyházmegyei főjegyző vezetésével ugyanaz a bizottság látogatja meg.

Indokolt esetben az esperes rendkívüli egyházmegyei vizitációt tarthat.

75. §. A vizitációról a bizottság jegyzőkönyvet készít, amelyben kitér az anya-, a leány-, a szórvány- és a missziói egyházközségek hitéletének kérdéseire, erkölcsi és anyagi helyzetére:

a) a hitélet terén ellenőrzi az istentisztelet rendjét, annak mind vasárnapokon, mind hétköznapokon való megtartását, a biblia- és kátémagyarázat gyakorlását, az iskolai és gyülekezeti vallástanítást, a konfirmációi előkészítést, az istentisztelet-látogatást, az úrvacsorázók számát és az egyházfegyelem gyakorlását. Figyelme kiterjed az egyházi szertartást mellőzőkre is. Számba veszi a diakóniai, az egyházépítő, missziói és ifjúsági munkákat, a belmissziói szövetségek és egyesületek tevékenységét, a presbiternevelést, valamint az egyházi oktatási intézmények helyzetét. Számba veszi a népmozgalmi adatokat;

b) a szervezési és anyagi ügyek terén ellenőrzi a presbitérium és a közgyűlés szabályszerű működését, jegyzőkönyveit, az egyházközség levéltárát, irattárát és leltárát, az ingatlanok jogi helyzetét, a tőkepénzek, alapok és alapítványok elhelyezését, kezelését és rendeltetészerű felhasználását. Ellenőrzi a díjlevél csonkítatlan betartását. Megvizsgálja a pénztár helyzetét, az évi számadások szabályszerű vezetését, az épületek jó karbantartását, tűzkár

elleni biztosítását, a hivatalnokok javadalmának, az adónak, illetékeknek pontos kifizetését – általában az egyházközségi közigazgatás egész menetét;

c) a vizitációs bizottság külön lelkigondozói feladata, hogy figyeljen az egyházi tisztviselők magatartására, a lelkipásztor és más tisztviselők közötti viszonyra, valamint a lelkipásztor magánéletére is;

d) a vizitációs bizottság a gyülekezet előtt beszámol a végzett munkájáról.

A vizitációkról készült jegyzőkönyvek egy példányát az egyházmegyei irattár őrzi, ezek alapján pedig az esperes jelentést tesz az Egyházmegyei Közgyűlés előtt.

76. §. Az esperes határozatait, intézkedései ellen az intézkedés, illetve a kézbesítés napját követő 15 nap alatt fellebbezés adható be az Egyházmegyei Tanácshoz. A fellebbezést az esperesi hivatalhoz kell benyújtani, amelyik köteles azt haladéktalanul, de legtöbb 5 napon belül továbbítani.

A fellebbezésnek a kivizsgálás idején a megfellebbezett határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs.

A tanács határozata jogerős.

B) Az egyházmegyei főgondnok és gondnok (a Királyhágómelléki Egyházkerületben: világi főjegyző)

77. §. Egyházmegyei főgondnoknak, gondnoknak olyan egyháztagot kell választani, aki a hitéletben, az egyház szolgálatában kipróbált, az egyház kormányzatának vezetésére és érdekeinek megvédésére alkalmas, és aki presbiteri tisztet töltött vagy tölt be.

A főgondnok és gondnok hivatalánál fogva tagja az Egyházmegyei Közgyűlésnek, Tanácsnak, az Egyházkerületi Közgyűlésnek és a Gondnokok Kollégiumának. A gondnok a főgondnok helyettese.

78. §. A főgondnok, illetve gondnok hatásköre:

A főgondnok, elnöktársával, az esperessel együtt:

- a) képviseli az egyházmegyét;
- b) intézkedik az Egyházmegyei Tanács és közgyűlés összehívásáról;
- c) elbírálja az egyházközségi választók névjegyzéke ellen beadott fellebbezéseket;
- d) irányítja az egyházmegyében működő bizottságok tevékenységét;
- e) részt vesz vádhatóságként a fegyelmi eljárásokban;
- f) intést alkalmaz, a jogorvoslat kizárásával, mindazokkal szemben, akik az Egyházmegyei Fegyelmi Bizottság hatáskörébe tartoznak;

- g) törvényesen kimondott válás esetén 30 napon belül az egyházmegye területén szolgálatot teljesítő lelkipásztor ellen hivatalból fegyelmi kivizsgálást kezdeményez;
- h) utalványoz elnöktársával egyetértésben a megállapított költségvetés keretén belül;
- i) felügyel az egyházmegye pénz- és vagyoni ügyeire;
- j) felügyel az egyházmegye levéltárára és az egyházmegye területén levő műemlékekre;
- k) aláírja az alkalmazottak munkaszerződését, és azok munkájára felügyel.

C) Az egyházmegyei tanácsosok és fegyelmi bizottsági tagok

79. §. Az egyházmegyei közgyűlési tagok soraiból lelkipásztor és presbiter tanácsosokat kell választani. A választandó egyházmegyei tanácsosok összlétszáma 6, 8 vagy 10 lehet, egyenlő számban lelkipásztor és presbiter tanácsos. A tagok számának megfelelő fele arányban póttagokat kell választani.

80. §. Az egyházmegye lelkipásztorai és presbiterei közül a közgyűlés Fegyelmi Bizottságot választ. Tagjainak (tanácsbíráknak) száma 5, mégpedig 3 lelkipásztor és 2 presbiter. A Fegyelmi Bizottságba 5 póttagot is kell választani, mégpedig 2 lelkipásztort és 3 presbitert.

Ugyanazon személy nem választható tanácsagnak is és fegyelmi bizottsági tagnak is.

81. §. Az Egyházmegyei Tanács egy vagy két szomszéd egyházmegye tanácsának megkeresése és azzal való megegyezés alapján a megkeresett egyházmegyével (egyházmegyékkal) közös Fegyelmi Bizottságot hozhat létre.

82. §. Az egyházmegyei tanácsosok és fegyelmi bizottsági tagok kötelesek a tanácsüléseken, a fegyelmi bizottsági üléseken megjelenni, a határozathozatalban személyesen részt venni, a kiküldetéseket, megbízásokat teljesíteni, esetleges akadályoztatásukat az elnökségnek idejében bejelenteni.

D) Az egyházmegyei jegyzők

83. §. Minden egyházmegyében egy-egy lelkipásztori főjegyzőt és aljegyzőt, egy-egy presbiter főjegyzőt és aljegyzőt kell választani.

A lelkipásztori főjegyző hivatalánál fogva tagja az Egyházkerületi Közgyűlésnek, tagja és jegyzője az Egyházmegyei Közgyűlésnek és az Egyházmegyei

Tanácsnak. A vizitációs bizottságban az esperest helyettesítheti. Az egyházmegyei lelkipásztori főjegyző felolvassa a tárgyalt ügyiratokat, nyilvántartja a felszólalókat, összeszámolja a szavazatokat. Megőrzi és az egyházmegyei irattárba beszolgáltatja az ügyiratokat. Ha arra utasítást kap, vagy az ügy természete megköveteli, a határozatokat az egész jegyzőkönyv elkészülése előtt kiadja. Segítségére van a nem lelkipásztori főjegyző és a két aljegyző.

Az esperest törvényes szabadsága és akadályoztatása esetén a lelkipásztori főjegyző helyettesíti. Ha az esperesi tisztség megürül, a főjegyző gondoskodik az időközi választás 30 napon belüli kiírásáról.

Amennyiben a hivatalban lévő esperes megbízatása utolsó évében elhalálozik, akadályoztatik vagy lemond, a ciklus végéig az egyházmegyei főjegyző helyettesíti, és az illetékes egyházmegyei testület nem ír ki időközi választást.

Amennyiben a hivatalban levő esperes megbízatása utolsó évében tölti be a 70. életévét, hivatalban maradhat mandátuma végéig.

Aki a 65. életévet betöltötte, csak akkor választható egyéni tisztségre, ha legalább 3 évet ki tud tölteni a mandátumból a 70 éves korhatárig.

E) A missziói előadó

84. §. Az egyházmegyei missziói előadót az egyházmegye közgyűlése az egyházmegyébe kebelezett, önálló lelkészek közül választja.

Az egyházmegyei missziói előadó tanácskozási jogú tagja az Egyházmegyei Tanácsnak, és annak ülésein, valamint az Egyházmegyei Közgyűlésen a missziói, szórvány- és diakóniai munkákra vonatkozó ügyek előadója. Az egyházmegyei vizitációnak hivatalból tagja. Irányítja és ellenőrzi az egyházmegye gyülekezeteiben folyó missziói, szórvány- és diakóniai munkát.

F) Ifjúsági előadó

85. §. Az ifjúsági előadót az Egyházmegyei Közgyűlés választja az egyházmegye önálló lelkipásztorai közül.

Feladata segíteni a gyülekezetek ifjúsági csoportjainak szervezését, szakmailag támogatni azok tevékenységét, örködni hitvallási hűségük felett, segíteni az ifjúsági csoportokat a gyülekezet többi részével való kapcsolatukban. Az ifjúsági csoportoknak segítséget nyújt a táborozások, konferenciák szervezésében, ifjúsági programok kidolgozásában és megvalósításában.

Tanácskozási jogú tagja az Egyházmegyei Tanácsnak, tevékenységéről a tanácsnak és a közgyűlésnek beszámol.

Tagja a vizitációs bizottságnak; évenként jelentést tesz az ifjúsági kérdések egyházkerületi előadójának.

G) Egyházmegyei katekétikai előadó

86. §. A katekétikai előadót az Egyházmegyei Közgyűlés választja az egyházmegye önálló lelkészei közül.

A katekétikai előadó hivatalánál fogva tanácskozási jogú tagja az Egyházmegyei Tanácsnak. Kötelessége ellenőrizni és irányítani az egyházmegye gyülekezeteiben és iskoláiban folyó vallástanítást.

Részt vesz a vallástanárok értekezletein, módszertani körein, országos konferenciáin.

Tevékenységéről beszámol az Egyházmegyei Tanácsnak, a közgyűlésnek, és évenként jelentést tesz az egyházkerületi katekétikai előadónak. Tagja az egyházmegyei vizitációs bizottságnak.

H) Egyházzenei előadó

87. §. Az egyházzenei előadót az Egyházmegyei Közgyűlés választja az egyházzenész vagy zenetanár presbiterek, egyházzeneben jártas lelképásztörök közül. Feladata a gyülekezeti éneklés színvonalának állandó emelése, a minőségi zenei ízlés kialakítása. Szervezi és elősegíti az egyházmegye gyermekeinek, fiataljainak zenei tevékenységét. Kórustalálkozókat szervez, és a kórusok tevékenységét támogatja. Az egyházmegye orgonáit nyilvántartja, és javaslatot tesz azok javítására vonatkozóan. Az egyházzenei előadó vezetője az Egyházmegyei Kántorképesítő Bizottságnak.

I) Egyházmegyei tanügyi előadó

88. §. Az egyházmegyék igény esetén tanügyi előadót alkalmazhatnak, akinek hatáskörét a Romániai Református Pedagógiai Intézet javaslatára az egyházmegyei tanácsok munkaköri leírásban rögzítik.

J) Egyházmegyei jogtanácsos

89. §. Az egyházmegyei jogtanácsost a közgyűlés választja a választható, jogi képesítéssel rendelkező egyháztagok sorából. A szükséghez képest egy vagy több jogtanácsos választható.

A jogtanácsos feladatai:

a) tanácskozási joggal részt vesz és szükség esetén jogi szakvéleményt ad az Egyházmegyei Közgyűlésen, illetve Egyházmegyei Tanácsban;

- b) képviseli az egyházmegyei elnökség megbízásából az egyházmegyét a bíróságok és közigazgatási hatóságok előtt;
  - c) a hivatalból megindított fegyelmi ügyekben vádhatóságként képviseli az egyházmegyét;
  - d) mindazon teendőket ellátja, amelyekre a közgyűléstől vagy a tanácstól utasítást kap.
- A jogtanácsos helyettesítéséről az elnökség gondoskodik.

K) Egyházmegyei számvevő

90. §. Az egyházmegyei számvevőt az Egyházmegyei Közgyűlés választja az egyházmegyébe kebelezett, önálló lelkeszi állást betöltő lelkészek közül.

A számvevő tagja a vizitációs bizottságnak, tanácskozási jogú tagja az Egyházmegyei Tanácsnak, ahol az esperes által meghatározott vagyoni ügyek előadója. Feladata az egyházmegye által megállapított szabályzat szerint az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek vagyoni ügyeinek ellenőrzése. Az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek évenkénti zárszámadását és költségvetését ellenőrzi, azokat kellő időben összesíti, és elkészíti az esperesi hivatal költségvetését és zárszámadását.

L) Egyházmegyei műszaki előadó

91. §. A műszaki előadót az Egyházmegyei Közgyűlés választja, építésmérnöki, műépítészti képesítéssel rendelkező egyháztagok közül.

A műszaki előadó tanácskozási jogú tagja az Egyházmegyei Közgyűlésnek és a Tanácsnak, amelyeken az építési ügyek előadója. A műszaki előadó a hozzá juttatott terveket és költségvetéseket felülvizsgálja, javaslatokat tesz. Kérésre megvizsgálja a megrongált egyházi épületeket, azok kijavítására vagy újjáépítésére javaslatot tesz, részt vesz az egyházi építkezések ellenőrzésében, a kész munkák átvételében. Mindezekhez igénybe veszi az egyházkerületi műszaki előadó segítségét, illetve munkájáról neki tesz jelentést. Gondoskodik a műemlékekre vonatkozó törvények pontos betartásáról, a műemlék épületeken tervezett bármilyen beavatkozásról előzetesen jelentést tesz az egyházkerületi műszaki előadónak.

M) Egyházmegyei levéltáros

92. §. Az egyházmegyei levéltárost a közgyűlés választja az önálló lelkipásztorok vagy szakképesített egyháztagok közül.

A levéltáros feladata rendben tartani és gondozni az egyházmegye levéltárát. A levéltár állapotáról az Egyházmegyei Tanácsnak és az Egyházkerületi Levéltárnak jelentést tenni.

N) Egyházmegyei pénztáros

93. §. Az egyházmegyei pénztárost az Egyházmegyei Tanács alkalmazza. Az egyházmegyei pénztáros az Egyházmegyei Tanácsnak és az Egyházmegyei Közgyűlésnek hivatalból tanácskozási jogú tagja.

Indokolt esetben az egyházmegyei pénztáros az Esperesi Hivatal titkári tisztségét is elláthatja.

A pénztáros kötelessége: kezelni és nyilvántartani az egyházmegye jövedelmeit, tőkepénzeit, kiadásait és adósságait, valamint az egyházmegyei alapokat és alapítványokat.

Mint iratterjesztő gondoskodik arról, hogy a Szentírás, hitvallásaink, énekeskönyvünk, a vallásos iratok és egyházi időszak kiadványok az egyháztagok szükségletei szerint kellő számban eljussanak az egyházközségi iratterjesztőkhöz.

Mint nyomtatványkezelő beszerzi az egyházmegyében használatos egyházmegyei és egyházkerületi nyomtatványokat; azokból a szükségletnek megfelelő készletet tart, és megszabott áron ellátja velük az egyházközségeket és tisztviselőket.

III. fejezet

A) Az Egyházmegyei Közgyűlés

94. §. Az Egyházmegyei Közgyűlés az egyházmegye legfőbb képviseleti és kormányzati testülete.

Az egyházmegyei közgyűlés szavazati jogú tagjai:

- az esperes, egyházmegyei főgondnok, lelkeszi főjegyző, egyházmegyei gondnok, a presbiteri jegyzők;
- az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek (anya-, missziói, társ-) önálló vagy helyettes lelkipásztorai és az illető egyházközség területén lakó választásra jogosult egyháztagok közül pedig annyi képviselő, ahány önálló lelkipásztora van az egyházközségnek;
- társult egyházközségek esetén a presbitériumok közös gyűlésen választják meg a közös presbiteri képviselőt;

- Az egyházmegye területén szolgáló bekebelezett intézeti lelkészek, valamint teljes állású kántorok közül a saját kebelükből választott egy-egy tag.

Az egyházmegyei közgyűlés tanácskozási jogú tagjai:

- a képviselőlet nélküli társult egyházközségek egy-egy képviselője;
- az egyházmegye területén működő egyházi vagy állami intézmények önálló lelkipásztorai, akiket az egyházmegyébe kebeleztek;
- az egyházmegyében működő beosztott lelkészek;
- az egyházmegye területén működő önálló vallásnádók egy képviselője;
- az egyházmegye területén levő egyházi iskolák főigazgatói és igazgatói;
- az egyházmegye területén működő belmissziói szövetségek egyházmegyei elnökei.

95. §. Minden évben legalább egy közgyűlést kell tartani. Az elnökség azonban szükség esetén többször is összehívhatja a közgyűlést.

A közgyűlésre a meghívást egy hónappal a gyűlés időpontja előtt kell küldeni. A közgyűlés legfontosabb tárgysorozatát a meghívólevélben jelezni kell.

96. §. A közgyűlés nyilvános és istentiszteleti keretben történik.

A közgyűlés határozatképes, ha a szavazati joggal rendelkező tagoknak legalább a fele jelen van.

97. §. A közgyűlésről igazolatlanul elmaradt tagokkal szemben való eljárást az Egyházmegyei Tanács állapítja meg.

Az Egyházmegyei Közgyűlés jog- és hatásköre

98. §. Az egyházmegyét illető minden kormányzati-közigazgatási ügy a közgyűlés hatáskörébe tartozik.

A közgyűlés:

- a) rendelkezik az Egyházkerületi Közgyűlés által hozzá intézett felhívások, utasítások tárgyában;
- b) egyházmegyei szabályrendeleteket alkot, és az egyházközségi szabályrendeleteket jóváhagyja;
- c) bekebelezi a törvényesen megválasztott és végleges megerősítést nyert lelkipásztorokat;
- d) intézkedik a megüresedett egyházmegyei tisztségek és a hivatali keret ügyében;

- e) megtárgyalja az egyházi vizitációkról beterjesztett jelentéseket, felügyeli az egyházközségek lelki, hitbeli és erkölcsi életét, anyagi helyzetét, felülvizsgálja az egyházközségek évi számadását és az azok által kezelt alapok és alapítványok rendeltetésszerű felhasználását;
- f) megállapítja a leány- és anyaegyházközségek viszonyát, amelyre az egyházkerületi közgyűléstől jóváhagyást kér;
- g) rendelkezik a missziói területek és szórványok gondozásáról, nyilvántartásukról és egyházközségekhez való beosztásukról;
- h) felügyeli és ellenőrzi az egyházmegye területén végzett missziói és egyházépítő munkákat;
- i) jóváhagyja a 58. §-ban felsorolt ügyeket illető egyházközségi határozatokat, melyek közül a c) és h) pontokban megjelölt ügyekben hozott határozatok egyházmegyei jóváhagyással már végrehajthatók, ha ellenük fellebbezés nem érkezett be;
- j) elbírálja az egyházközségi közgyűlések és presbitériumok határozatai ellen beadott fellebbezéseket, kivéve, ha ezek az Egyházmegyei Fegyelmi Bizottság hatáskörébe tartoznak;
- k) szükség esetén feloszlatja a presbitériumot, és új választást rendel el, illetve megvonja az egyházközségi közgyűlés megtartásának jogát;
- l) jóváhagyja az egyházközségek kezelésében levő alapok és alapítványok alapítólevelét és felügyeli ezen alapok és alapítványok kezelését;
- m) határoz az egyházmegye javára tett ajándékozás, örökség, hagyomány vagy az egyházmegye kezelésére szánt alap vagy alapítvány elfogadásáról;
- n) felügyeli és ellenőrzi az egyházközségekben és az egyházmegyében egyházi célra alakult missziói szervezetek és egyesületek munkáját;
- o) intézkedik az egyházmegye költségeinek fedezéséről;
- p) javaslatot tesz az Egyházkerületi Közgyűlésnek a lelkipásztori jelleg hatályban tartásának vagy megvonásának tárgyában;
- r) megválasztja az egyházkerületi közgyűlési képviselőket és az egyházmegye hatáskörében álló tisztségviselőket;
- s) megtárgyalja az Egyházmegyei Tanács, egyházmegyei számvevő, missziói és ifjúsági előadó, katekétikai és tanügyi előadó, valamint a különböző bizottságok jelentéseit, az indítványokat, kérvényeket és fellebbezéseket.

99. §. A közgyűlés maga alkotja vagy módosítja tanácskozási szabályzatát és ügyrendjét, amely a következő közgyűlésen lép érvénybe.

100. §. Az Egyházmegyei Közgyűlés határozatai ellen azok meghozatalát, illetve a kézbesítés napját követő 15 nap alatt az Egyházkerületi Igazgatótanácshoz lehet fellebbezni. A fellebbezést az esperesi hivatalhoz kell beadni, amely azt köteles haladéktalanul továbbítani.

B) Az Egyházmegyei Tanács

101. §. Az Egyházmegyei Tanács az egyházmegye kormányzati és igazgatási hatósága a közgyűlések közötti időszakban.

Az Egyházmegyei Tanácsnak hivatalból tagjai: az esperes, az egyházmegyei főgondnok és gondnok, az egyházmegyei lelkipásztor főjegyző, valamint a 79. §. szerint az Egyházmegyei Közgyűlés által tagjai sorából törvényes ciklusra választott egyházmegyei tanácsosok.

Az egyházmegyei jogtanácsos, számvevő, missziói és ifjúsági ügyekkel foglalkozó, katekétikai, tanügyi, egyházzenei műszaki előadó és pénztáros hivatalból tanácskozási jogú tagjai az Egyházmegyei Tanácsnak.

Az Egyházmegyei Tanács bírálja el:

- a) a lelkipásztor, kántor, egyházközségi főgondnok és gondnok, presbiterek és egyházközségi küldöttek választása ellen beadott panaszokat;
- b) a megválasztott lelkipásztor részére az esperesi engedély megadása vagy megtagadása tárgyában benyújtott panaszt;
- c) az anyaegyházközség és leányegyházközség közt a közigazgatási és vagyoni ügyekben felmerült vitás kérdéseket;
- d) az egyházközségek vagyonmegosztásából származó vitás ügyeket;
- e) a díjlevelek alkalmazását, a bérek kifizetése körében felmerülő vitás kérdéseket;
- f) a lelkipásztor vagy özvegye és a lelkipásztor utóda, valamint más, az egyházi hivatali előd és utód közt felmerülő és a fizetés vagy természetbeni szolgáltatások és egyéb javadalmak megosztását illető vitás eseteket;
- g) a lelkipásztorok, az egyházközségi főgondnokok és gondnokok, presbiterek és egyéb egyházi tisztviselők felelősségét és kártérítésre való kötelezését;
- h) az alaptalan vád miatt felfüggesztett és helyettesített egyházi tisztviselőknél megvonott fizetése megtérítését;
- i) mindazon ügyek fellebbezését, amelyeket a Kánon nem utal más testületek hatáskörébe.

Az Egyházmegyei Tanács választja meg az iskolaügyeket intéző testületet (iskolaszéket). Elnöke az esperes, tagjai a missziói, a katekétikai és az tanügyi előadó, valamint két vallástanár.

102. §. Az Egyházmegyei Tanács határozata ellen meghozatalának, illetve kézbesítésének napját követő 15 nap alatt az Egyházmegyei Közgyűléshez lehet fellebbezni. A fellebbezést az esperesi hivatalba kell benyújtani, amely azt haladéktalanul, de legtöbb 5 napon belül felterjeszti. A fellebbezés kivizsgálása idején a megfellebbezett határozat végrehajtása halasztást nyer.

C) Az Egyházmegyei Elnökség

103. §. Az Egyházmegyei Elnökséget az esperes és a főgondnok vagy a gondnok alkotja. Hatáskörébe azok az ügyek tartoznak, amelyeket a Kánon értelmében a két elnöknek együttesen kell intéznie.

Az Egyházmegyei Elnökség határozata és intézkedése ellen, az intézkedés, illetve a kézbesítés napját követő 15 nap alatt az Egyházmegyei Tanácshoz lehet fellebbezni. A fellebbezést az esperesi hivatalhoz kell benyújtani, amely azt haladéktalanul, de legtöbb 5 napon belül továbbítja. A fellebbezés kivizsgálása idején a megfellebbezett határozat végrehajtása halasztást nyer.

D) Az egyházmegyei értekezletek

a) Az egyházmegyei lelkeszi értekezletek

104. §. A lelkipásztorok lelki, tanulmányi, ön- és továbbképző közössége az Egyházmegyei Lelkészerterkezet. Ennek hivatalból tagja az egyházmegye minden önálló lelkipásztora, segédlelkésze, beosztott lelkipásztora, nyugdíjas lelkipásztora és lelkészjellegű hivatalnoka. Az értekezet évenként legalább négyszer tart ülést.

Működését a RORLÉSZ működési szabályzata határozza meg.

Az egyházmegyei lelkészerterkezleti elnök évente jelentést tesz az Egyházmegyei Közgyűlésnek.

b) Az Egyházmegyei Presbiteri Értekezet és Szövetség

105. §. Az egyházmegye presbiteri elnöke évente legalább egyszer presbiteri értekezetet tartanak. Az egymáshoz közel fekvő egyházközségek presbiteri körzeti presbiteri értekezleteket tarthatnak (presbiteri szövetségeket hozhatnak létre).

Az értekezlet működési szabályzatát és ügyrendjét maga állapítja meg, és az Egyházmegyei Közgyűlés hagyja jóvá.

Az egyházmegye presbiterei Egyházmegyei Presbiteri Szövetséget hozhatnak létre.

c) Vallástanárok Egyházmegyei Értekezlete

106. §. Az egyházmegye területén működő katekéták, vallástanárok az egyházmegyei értekezletek mintájára egyházmegyei katekétikai értekezletet tartanak.

Az értekezlet működési szabályzatát és ügyrendjét maga állapítja meg, és az Egyházmegyei Közgyűlés hagyja jóvá.

HARMADIK RÉSZ

AZ EGYHÁZKERÜLET

I. fejezet

Az egyházkerület szervezete

107. §. Az egyházkerület több egyházmegyének az egyházi közigazgatás, kormányzás és rendtartás céljából szervezett közössége.

A Romániai Református Egyházat két egyházkerület alkotja: az Erdélyi Református Egyházkerület és a Királyhágómelléki Református Egyházkerület.

108. §. Az egyházkerületek területi beosztásának megváltoztatásáról az érintett egyházmegye és egyházkerület közgyűlésének előterjesztésére a Zsinat határoz.

A két egyházkerület, az alapelvek azonossága mellett szervezetében és kormányzatában, a történelmi fejlődés folyamán részben különbözik egymástól:

a) az egyházmegyei és egyházkerületi tisztségviselők, valamint a zsinati tagok választása az illető egyházkerület választási szabályzata szerint történik;

b) az Erdélyi Egyházkerületben az egyházmegyék 1 főgondnokot és 1 gondnokot, a Királyhágómelléki Egyházkerületben pedig 1 főgondnokot és 1 presbiteri főjegyzőt választanak. Az Erdélyi Egyházkerületben 3 egyház-

kerületi főgondnokot, a Királyhágómelléki Egyházkerületben pedig 1 egyházkerületi főgondnokot és egy presbiteri főjegyzőt választanak.

109. §. Az egyházkerület önkormányzati, felügyeleti és igazgatási feladatait a következő testületek teljesítik:

- a) az Egyházkerületi Közgyűlés,
- b) az Egyházkerületi Igazgatótanács.

Tanácsadási jogkörrel bír:

- a) a Püspöki Szék vagy Esperesek Kollégiuma,
- b) a Gondnokok Kollégiuma,
- c) a Presbiteri Szövetség.

II. fejezet

Az egyházkerület tisztségviselői

110. §. Az egyházkerület tisztségviselői a következők: a püspök, a főgondnokok, a lelkészi főjegyző (püspökhelyettes), a presbiteri főjegyző, a lelkészi és a presbiteri jegyzők, a missziói előadó, a katekétikai előadó, az egyházzenei előadó, az ifjúsági előadó, az igazgatótanácsosok, a fegyelmi bizottsági tagok.

111. §. Az egyházkerületi tisztségviselők mandátuma 6 évre szól.

A püspököt, a főjegyzőket és a főgondnokokat, az egymást követő ciklusokban csak egyszer lehet újraválasztani, a többi tisztségviselő akárhányszor újraválasztható.

A lelkeszjellegű tisztségviselők megbízatása a nyugdíjazással véget ér. A megüresedő egyházkerületi tisztségekre, amelyek zsinati tagsággal járnak, a megüresedéstől számított 30 napon belül időközi választásokat kell kiírni. A többi megüresedett tisztséget a következő rendes közgyűlésen kell betölteni.

Amennyiben a hivatalban lévő püspök megbízatása utolsó évében elhalálozik, akadályoztatik vagy lemond, a ciklus végéig az egyházkerületi főjegyző helyettesíti, és az illetékes egyházkerületi testület nem ír ki időközi választást.

Amennyiben a hivatalban levő püspök megbízatása utolsó évében tölti be a 70. életévét, hivatalban maradhat mandátuma végéig.

Aki a 65. életévét betöltötte, csak akkor választható egyéni tisztségre, ha legalább 3 évet ki tud tölteni a mandátumból a 70 éves korhatárig.

112. §. Minden egyházkerületi tisztségviselő az Egyházkerületi Közgyűlés előtt esküvel foglalja el tisztségét.

A) A püspök

113. §. Az Egyházkerületi Közgyűlés a legalább 15 éve önálló lelkipásztori állást vagy lelkipásztori képzéshez kötött rendes tanári állást betöltők közül püspököt választ.

114. §. A püspöknek saját egyházkerületében lelkészi hivatalt kell betöltenie.

Ha más egyházkerületből választották püspökké, a választás jogerőre emelkedésétől számított egy éven belül az egyházkerületben lelkészi állást kell elfoglalnia.

Lelkészi teendőinek végzését, esetleges helyettesítését az illetékes egyházközség szabályozza. Megbízatásának lejárta után önálló lelkipásztorként szolgál tovább, ha pedig tanár volt, visszatérhet a tanári pályára.

115. §. A megválasztott püspököt az Egyházkerületi Közgyűlésen az esperesi kar iktatja hivatalba.

116. §. A püspök törvényes helyettese a lelkészi főjegyző (püspök-helyettes), szükség esetén jog- és hatásköre gyakorlásának egy részét a lelkészi főjegyzőre átruházhatja.

A püspök jog- és hatásköre

117. §. 1. Általában

Az egyházkerületben folyó igehirdetésnek és minden egyházépítő munkának a felügyelete.

2. Az egyházkerület képviselete és felügyelete terén:

a) mint az egyházkerület lelkészi elnöke a főgondnokkal együtt képviseli az egyházkerületet az egyházat érintő hivatali ügyekben, az állammal (a parlament, a kormány, a bíróság és egyéb hatóságok), más egyházakkal, valamint bármely jogi személlyel szemben;

b) őrködik az egyház autonómiájának tiszteletben tartása fölött;

c) őrködik hitvallásaink és egyházi törvényeink tiszteletben tartása fölött;

d) felügyel az összes egyházi tisztségviselőre és tisztviselőre, az egyház intézményeire a szolgálat, igazgatás és kormányzás valamennyi ágában. Minden egyházi tisztviselőtől bármikor szóbeli vagy írásbeli jelentést kérhet;

e) minden évben köteles meglátogatni legalább 10 gyülekezetet az egyházkerületi vizsgálóbizottsággal (főgondnok, lelkészi főjegyző és generális direktor), az illető egyházmegye esperesének és főgondnokának, illetve gondnokának vagy helyetteseiknek kíséretében. A generális vizitációknak a megbízatás hat éve alatt mindegyik egyházmegyére ki kell terjedniük, beleértve az esperesi hivatalokat is;

f) felügyeli a gyülekezetekben és az egyházi iskolákban folyó tanítást, az állami iskolákban folyó vallásoktatást, a szeretetszolgálat intézményeit, a különböző egyházi egyesületek, szövetségek, alapítványok munkáját.

3. Az egyházkormányzás és igazgatás területén:

a) a Zsinatnak és a Zsinati Állandó Tanácsnak tagja;

b) a főgondnokkal együtt elnöke az Egyházkerület Közgyűlésnek és az Igazgatótanácsnak;

c) a Püspöki Széknek, illetve az Esperesek Kollégiumának hivatalból tagja;

d) összehívja a főgondnokkal együtt és az Igazgatótanáccsal egyetértve az Egyházkerületi Közgyűlést;

e) végzi mindazokat a teendőket, melyeket az egyházi törvények és szabályrendeletek a hatáskörébe utalnak;

f) az Egyházkerületi Közgyűlésnek mind a saját munkájáról, mind az egyházkerület helyzetéről és életéről jelentést tesz.

4. Az egyházi fegyelmezés terén:

a) a neki közvetlenül alárendelt hivatalnokokat és azokat a tisztségviselőket, akiket az egyházmegyei elnökségek hozzáutasítanak, elnöktársával együtt a jogorvoslat kizárásával megint;

b) törvényesen kimondott válás esetén 30 napon belül, elnöktársával együtt az egyházkerület közvetlen joghatósága alá tartozó lelkészjellegű személyek ellen hivatalból fegyelmi kivizsgálást kezdeményez.

5. A lelkipásztorok képzése, képesítése, elhívása és alkalmazása terén

a) az egyházkerület Teológiai Intézetének közvetlen felügyelője, azt bár-mikor meglátogathatja, életéről, ügyeiről a rektortól és a tanári kartól bár-mikor jelentést kérhet, fegyelmi ügyekben főfelügyeletet gyakorol. A megá-lapított tantervet és tanmenetet jóváhagyja. Az alapvizsgán, valamint a lelkészképesítő vizsgákon elnököl;

b) kinevezi a missziói egyházközségek lelkipásztorait, a beosztott lelkipász-torokat és a segédlelkészeket. Az esperes javaslatára szükség esetén az egy-házközségbe a lelkipásztori állás betöltéséig helyettes lelkipásztort nevez ki.

Abban az esetben, amikor az egyházközség lemond lelkészválasztói jogáról, helyettes lelkipásztort nevezhet ki;

c) a lelkipásztori szolgálatra teljes képesítést nyert ifjakat az Egyházkerületi Közgyűlés határozata alapján, az esperesi karral ünnepélyesen lelkipásztorrá avatja;

d) elbocsátó engedélyt adhat a más egyházkerületbe pályázó, illetőleg befogadó engedélyt adhat a más egyházkerületből jelentkező állandó és segédlelkészeknek, valamint beosztott lelkipásztoroknak, valamint a teológiai hallgatóknak;

e) a püspök törzskönyvet vezetett az egyházkerület területén szolgálatot teljesítő valamennyi lelkipásztorról, segédlelkészeiről és beosztott lelkipásztorokról és mindazokról a lelkészjellegű egyénekről, akik az egyházkerület valamelyik egyházmegyéjébe tartoznak.

Nyilvántartást vezetett az egyházkerület minden alkalmazottjáról, a presbitériumok tagjairól, az egyházközségek és egyházmegyék gondnokairól és főgondnokairól;

f) intézkedik és eljár mindazokban az ügyekben, amelyeket a lelkipásztorok képesítéséről és alkalmazásáról szóló jogszabályok az ő hatáskörébe utalnak.

6. A vallástanárok képzése terén

A vallástanárképző intézeteket felügyeli, jóváhagyja a tantervet és a tanmenetet, figyelemmel kíséri az intézmények hitbéli és erkölcsi életét.

A képesített és kinevezett vallástanárokat ünnepélyesen kibocsátja a szolgálatra.

B) Az egyházkerületi főgondnok

118. §. Egyházkerületi főgondnokot az anyaszentegyház buzgóságban, hithűségben, áldozatkészségben példamutató tagjai közül kell választani, aki egyházunk érdekeinek minden irányban való képviselőjére alkalmas. Egyházkerületi főgondnoknak csak az választható, aki presbiteri tisztséget töltött vagy tölt be.

Az Erdélyi Egyházkerület három főgondnokot választ, a rangidős az ügyvezető főgondnok.

Az ügyvezető főgondnok betegsége, huzamosabb távolléte vagy a főgondnoki tiszttel megüresedése esetén a főgondnoki feladatokat a hivatalára

nézve legidősebb következő egyházkerületi főgondnok vagy a presbiteri főjegyző végzi.

119. §. Az egyházkerületi főgondnok jog- és hatásköre:

a) a püspökkel együtt képviseli az egyházkerületet az egyházat érintő hivatali ügyekben, az állammal (a parlament, a kormány, a bíróság és egyéb hatóságok), más egyházakkal, valamint bármely jogi személlyel szemben;

b) felügyelői, ellenőrzői tisztelet gyakorol a püspökkel együtt az egyházkerület tevékenysége, annak szellemi és anyagi ügyei, valamint az egyházkerület tanintézeteinek munkája fölött;

c) a püspöknek közvetlenül alárendelt hivatalnokokat és azokat a tisztviselőket, akiket az egyházmegyei elnökségek a püspökhöz utasítanak, elnöktársával együtt a jogorvoslat kizárásával megint;

d) törvényesen kimondott válás esetén 30 napon belül, elnöktársával együtt az egyházkerület közvetlen joghatósága alá tartozó lelkészjellegű személyek ellen hivatalból fegyelmi kivizsgálást kezdeményez;

e) intézi elnöktársával együtt az egyházkerület ügyeit;

f) hivatalból elnöke az Igazgatótanácsnak és az Egyházkerületi Közgyűlésnek;

g) tagja a Zsinati Állandó Tanácsnak és a Zsinatnak;

h) a püspökkel együtt intézkedik az Igazgatótanács és az Egyházkerületi Közgyűlés összehívásáról;

i) az egyházi fegyelmezés terén eljár az erről szóló szabályrendeletben megállapított hatáskörben.

Jelen paragrafus pontjai az ügyvezető főgondnokra vonatkoznak.

C) Az egyházkerületi jegyzők

120. §. Az egyházkerületben egy lekipásztori és egy presbiteri főjegyzőt, azonkívül egy lekipásztori és egy presbiteri jegyzőt kell választani. A jegyzők segítik a lekipásztori és presbiteri főjegyzőt munkakörében.

A Királyhágómelléki Egyházkerületben a presbiteri főjegyző tagja az Igazgatótanácsnak és jegyzője a Gondnokok Kollégiumának.

D) A lelkészi főjegyző – püspökhelyettes

121. §. A lelkészi főjegyző a püspök helyettese a 116. cikkely figyelembevételével. Az egyházkerületben legalább 15 éve önállóan szolgáló lekipásztorok közül kell választani.

A lelkipásztori főjegyző hivatalánál fogva tagja az Egyházkerület Igazgatótanácsának, tagja és jegyzője az Egyházkerületi Közgyűlésnek, a Püspöki Széknek (Esperesek Kollégiumának) és az egyházi Generális Vizitációnak. Akadályoztatása esetén a mindenkori lelkipásztori jegyző helyettesíti.

E) Az egyházkerületi missziói előadó (generális direktor)

122. §. Az Egyházkerületi Közgyűlés a szolgálatban álló lelkészek közül egyházkerületi missziói előadót választ. Feladata az egyházkerület missziói munkájának áttekintése, az egyházmegyei missziói előadók munkájának összehangolása.

Az egyházkerületi missziói előadó ösztönzi, egybehangolja és ellenőrzi az egyházkerületi missziói bizottságok, belmissziói szövetségek, egyesületek munkáját, a missziói egyházközségek és szórványok szervezését és gondozását.

Az egyházkerületben folyó missziói munkáról minden évben jelentést tesz az Igazgatótanácsnak és az Egyházkerületi Közgyűlésnek.

Az egyházkerületi missziói előadó hivatalból tagja az Egyházkerületi Közgyűlésnek, az Igazgatótanácsnak, a Püspöki Széknek, illetve az Esperesek Kollégiumának, az Egyházkerületi Vizitációs Bizottságnak.

F) Az egyházkerületi katekétikai és ifjúsági előadó

123. §. Az Egyházkerületi Közgyűlés az önálló lelkipásztorok közül egyházkerületi katekétikai előadót választ. Feladata az egyházkerületben folyó katekétikai munka irányítása és ellenőrzése, az egyházmegyei katekétikai előadókkal való kapcsolattartás. Tevékenységéről jelentést tesz az Igazgatótanácsnak és az Egyházkerületi Közgyűlésnek.

124. §. Az egyházkerületi ifjúsági előadót az Egyházkerületi Közgyűlés az Ifjúsági Keresztyén Egyesület, illetve a Királyhágómelléki Református Ifjúsági Szervezet egyházkerületi elnökségének javaslatára az önálló lelkipásztorok közül választja. Feladata segíteni az ifjúsági egyesületek és csoportok szervezését, előmozdítani azok tevékenységét, örködni hitvallási hűségük felett, kapcsolatot tartani az egyházmegyei ifjúsági előadókkal és az ifjúsági szervezetek egyházkerületi vezetőségével. Tevékenységéről jelentést tesz az Igazgatótanácsnak és az Egyházkerületi Közgyűlésnek.

G) Az egyházzenei előadó

125. §. A. Az egyházzenei előadót a Zsinati Zenei Bizottság javaslata alapján az Egyházkerületi Közgyűlés választja meg.

B. Az egyházzenei előadó jogköre és feladatai:

- a) tanácskozási jogú tagja az Igazgatótanácsnak és a Közgyűlésnek;
- b) tanácsadással támogatja az egyházkerületben folyó zenei tevékenységet, azaz a kántorok, a karnagyok és a zenetanárok munkáját;
- c) találkozókat, tanfolyamokat szervez;
- d) tájékoztatókat, ismertetéseket és előadásokat tart lelkészek és egyházzeneészek számára;
- e) felügyeli a kántorképzést, illetve -továbbképzést, és tagja az Egyházkerületi Vizsgáztató Bizottságnak;
- f) őrökdi az énekeskönyv helyes használatán, a gyülekezeti éneklés, valamint általában a zenei élet színvonalán és a templomi énekkarok tevékenységén;
- g) jóváhagyásával végezhető az orgonák karbantartása és javítása. Tagja az egyházkerületenként megalakítandó orgonafelügyeleteknek;
- h) tevékenységéről évente beszámol az Igazgatótanácsnak és az Egyházkerületi Közgyűlésnek.

Gy) Egyházkerületi műszaki előadó

125. bis §. A műszaki előadót az Egyházkerületi Közgyűlés választja, építész-mérnöki, műépítési képesítéssel rendelkező református egyháztagok közül.

A műszaki előadó tanácskozási jogú tagja az Egyházkerületi Közgyűlésnek és az Igazgatótanácsnak, amelyeken az építési ügyek előadója. A műszaki előadó a hozzá juttatott terveket és költségvetéseket felülvizsgálja, javaslatokat tesz. Kérésre megvizsgálja a megrongálódott egyházi épületeket, azok kijavítására vagy újjáépítésére javaslatot tesz, részt vesz az egyházi építkezések ellenőrzésében, a kész munkák átvételében. Mindezekhez igénybe veheti az egyházmegyei műszaki előadó segítségét. Munkájáról az Egyházkerületi Közgyűlésnek tesz jelentést. Gondoskodik a műemlékekre vonatkozó törvények pontos betartásáról, a műemlék épületeken tervezett bármilyen beavatkozás egyházi engedélyeztetéséről.

H) Az egyházkerületi fegyelmi bizottsági tagok

126. §. Az Egyházkerületi Közgyűlés az arra érdemes lelkészek és presbiterek közül egyenlő számban (7 + 7) fegyelmi bizottsági tagokat és póttagokat választ. Az egyházkerületi fegyelmi bizottsági tagok kötelesek az üléseken megjelenni, esetleges akadályoztatásukat az elnökségnél bejelenteni.

Az Egyházkerületi Fegyelmi Bizottság a fegyelmi szabályzat alapján működik.

III. fejezet

A) Az Egyházkerületi Közgyűlés

127. §. Az Egyházkerületi Közgyűlés az egyházkerület legfőbb képviselői és kormányzó testülete. Intézkedik az egyházkerület közigazgatására, kormányzására és vagyoni ügyeire vonatkozó minden kérdésben.

Alkotó tagjai:

- az egyházkerületi főgondnok vagy főgondnokok, a püspök, az egyházkerületi lelkipásztori főjegyző, jegyzők és az egyházkerületi missziói előadó, az egyházkerületi presbiteri főjegyző és jegyzők;
- minden egyházmegye esperese, főgondnoka, lelkészi főjegyzője és gondnoka, valamint az egyházmegyék által választott lelkészi és presbiteri képviselők, akik az illető egyházmegye területén laknak, az egyházkerületi választási szabályzatban meghatározott számban;
- a Protestáns Teológiai Intézet Református Karának teológiai tárgyat (ószövetségi, újszövetségi, rendszeres, gyakorlati teológia és egyháztörténeti) vezető tanárai, a Királyhágómelléki Egyházkerületben egy, a fentiekből választott tanár.

Tanácskozási jogú tagjai a református kollégiumok igazgatói, az egyházkerület által fenntartott intézetek képviselői (az Egyházkerületi Közgyűlés által meghatározott számban), az egyházkerületi jogtanácsos, az egyházkerületi katechetikai előadó, az egyházkerületi ifjúsági előadó, az Egyházkerületi Nőszövetség elnöke, az egyházzenei előadó, az Egyházkerületi Lelkészertervezlet elnöke, az Egyházkerületi Presbiteri Szövetség elnöke, az Egyházkerületi Levéltári Bizottság elnöke, az Igazgatótanács előadó-tanácsosai, az Egyházkerületi Fegyelmi Bizottság elnöke, amennyiben külön képviselői megbízatásuk nincs.

128. §. Egyházkerületi Közgyűlést évente legalább egyszer kötelező összehívni.

A Közgyűlést az Igazgatótanács határozata alapján a püspök és az egyházkerületi főgondnok, akadályoztatásuk esetén helyetteseik hívják össze. A meghívót a közgyűlés időpontja előtt legalább egy hónappal kell kiküldeni a

beérkezett jelentésekkel együtt. A Közgyűlés javasolt tárgysorozatát a meghívóban meg kell jelölni.

129. §. A Közgyűlés nyilvános. Istentisztelettel kezdődik és áldással fejeződik be.

Szükség esetén a Közgyűlés elnöke zárt ülést rendelhet el.

130. §. A Közgyűlés határozatképes, ha alkotó tagjainak többsége jelen van.

A Közgyűlés jog- és hatásköre:

- a) őrködik az evangéliumi tan tisztasága fölött, hogy Isten Igéjét az egyházközségekben egyházunk hitvallásai szerint hirdessék és tanítsák;
- b) gondoskodik a hitélet és az erkölcsi élet ápolásáról, erre nézve általános érvényű intézkedéseket tesz;
- c) felügyel az egyház önkormányzati jogaira; valahányszor szükségét látja, felterjesztést intéz a kormányhoz és a parlamenthez, átiratot intéz a testvér-egyházkerülethez és a Zsinathoz;
- d) szabályrendeleteket alkot, és az egyházmegyei, valamint fellebbezés esetén az egyházközségi szabályrendeleteket jóváhagyja;
- e) a Kánon értelmében intézkedik az egyházkerületi tisztségviselők és egyházkerületi bizottságok választásáról a választási szabályzat értelmében;
- f) gondoskodik a püspök beiktatásáról és a lelkészek felavatásáról (ordinatio, szolgálatra való kirendelés);
- g) tárgyalja a püspök, az igazgatótanácsi és különféle egyházkerületi bizottságok évi jelentéseit, és az egyházkerület hit- és erkölcsi, vagyoni és közművelődési ügyeiben intézkedik;
- h) felügyeli az egyházkerületben folyó missziói és egyházépítő munkát: gondoskodik a Szentírás, a hitvallások, az ágendáskönyv és énekeskönyv, valamint teológiai tudományos és egyházépítő iratok, egyházi időszakos kiadványok kiadásáról és terjesztéséről;
- i) felügyeleti jogot gyakorol az egyházkerület területén működő egyházi intézmények tevékenysége és anyagi helyzete fölött;
- j) gondoskodik az egyházkerület egyetemes szükségleteinek a fedezetéről, az egyházkerületi intézmények fenntartásáról, a missziói egyházközségek lelkipásztorainak fizetéséről, valamint a szegény gyülekezetek segélyezéséről;
- k) jogerősen dönt az egyházközségek, a leányegyházközségek és a szórványok alakulása vagy változása ügyében és a szórványok, valamint az

- egyházkerület területén levő összes egyházközségek egyházi kormányzat szempontjából való beosztásáról;
- l) meghatározza az egyházmegyék javaslatai alapján azok területi beosztását, kezdeményezheti a kiigazítást;
  - m) felügyeletet gyakorol az egyházkerülethez tartozó egyesületek és társaságok működése, egyházmegyei és egyházközségi alapítványok kezelése fölött, jóváhagyja az alapítóleveleket, jogerősen dönt ingatlanok szerzésében vagy elidegenítésében;
  - n) irányítja, felügyeli az egyházkerülethez tartozó egyesületeket, szövetségeket és ifjúsági szervezeteket, gondoskodik azok működéséről és jóváhagyja alapszabályzatukat;
  - o) határoz az egyházkerületnek szánt ajándék, örökség, hagyaték, kezelésre bízott alapítvány elfogadásában, és gondoskodik az egyházkerület kezelésében vagy felügyelete alatt levő alapítványok hű és lelkiismeretes kezeléséről, azok évenkénti megvizsgálásáról;
  - p) gondoskodik az egyházkerület mindennemű költségeinek fedezéséről;
  - r) határoz a lelkipásztori jelleg hatályban tartásáról;
  - s) felügyeli az egyházkerülethez tartozó egyházi levéltárakat, e felügyeleti jog gyakorlására levéltári bizottságot választ.

131. §. Az Egyházkerületi Közgyűlés maga állapítja meg ügyrendjét, az azon eszközölt változtatás a következő közgyűléstől kezdve érvényes.

Az Egyházkerületi Közgyűlés határozatait 30 napon belül közzé kell tenni. Ha a határozat ellen törvényességi kifogás merül fel, azt a közzétételt követő 15 napon belül írásban jelezni kell az egyházkerület elnökségénél. Az elnökség köteles a törvényességi kifogást az Egyházkerületi Közgyűlés elé visszautalni.

B) Az Egyházkerületi Igazgatótanács

132. §. Az Egyházkerületi Közgyűlések közötti időszakban az egyházkerület kormányzati és közigazgatási főhatósága. Jog- és hatáskörét, valamint belső szervezetét és ügyrendjét a Közgyűlés szabályrendelettel állapítja meg. Munkájáról köteles beszámolni az Egyházkerületi Közgyűlésnek.

Az Igazgatótanács alkotó tagjai: az egyházkerület püspöke és főgondnokai, az egyházkerületi lelkészi és presbiteri főjegyző, a missziói előadó és az Egyházkerületi Közgyűlés által megállapított számban (fele lelkészi, fele

presbiteri) a maga kebeléből választott tanácsosok. Az alkotó tagok fele arányában póttagokat is kell választani.

A Királyhágómelléki Egyházkerületben az Igazgatótanácsnak hivatalból tagja az Esperesek Kollégiumának elnöke, az Erdélyi Egyházkerületben pedig a Püspöki Szék által választott esperes.

Esperes nem választható az Igazgatótanács tagjává.

Az Igazgatótanács maga választja meg és iktatja hivatalba előadótanácsosait, tisztviselőit és más alkalmazottait.

Az Igazgatótanács tanácskozási jogú tagjai:

Az Igazgatótanács minden előadó-tanácsosa, az egyházkerületi jogtanácsos és az Egyházkerületi Lelkészerkezlet elnöke. A napirend szerint más tisztségviselők és tisztviselők is behívhatók tanácskozási joggal.

Az Igazgatótanács határozatképes, ha alkotó tagjainak több mint a fele jelen van. Határozatait egyszerű többséggel hozza. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

133. §. Az Egyházkerületi Igazgatótanács másodfokon jár el az Egyházmegyei Közgyűlések határozatainak megfellebbezése tárgyában. Ilyen esetekben hozott határozatai jogerősek. Az 58. cikkely e) és f) pontjában meghatározott esetekben dönt az egyházközségek ügyeiben, amelyeket az egyházmegyék hozzá hivatalból felterjesztenek, valamint fellebbezés esetén az egyházi közteherviselésben.

134. §. Az Egyházkerületi Igazgatótanács határozatait 30 napon belül közzé kell tenni, ellene a közzétételt követő 15 napon belül az Egyházkerületi Közgyűléshez lehet fellebbezni. A fellebbezést az Egyházkerületi Elnökséghez kell benyújtani.

C) Egyházkerületi Elnökség

135. §. Az Egyházkerületi Elnökséget a püspök és az ügyvezető főgondnok alkotja. Az Egyházkerületi Elnökség hatáskörébe tartoznak azok az ügyek, amelyeket a Kánon értelmében a két elnöknek együtt kell elintézni.

Az Egyházkerületi Elnökség, valamint a püspök határozata és intézkedése ellen fellebbezni lehet az Egyházkerületi Igazgatótanácsnál a kézbesítés napját követő 15 napon belül, amennyiben az egyházi jogszabályok másként nem rendelkeznek. A fellebbezést a püspöki hivatalhoz kell benyújtani.

D) Püspöki Szék. Esperesek Kollégiuma

136. §. A Püspöki Szék, illetőleg az Esperesek Kollégiuma az esperesek testülete, amely választott elnökkel ülészik. Javaslattevő és véleményező testület minden egyházi fórum felé, beleértve a Zsinati Állandó Tanácsot és a Zsinatot.

Hivatalánál fogva mindkettőnek tagja a püspök, tagja és jegyzője az egyházkerületi főjegyző, a Püspöki Széknek tagja az egyházkerületi missziói előadó is. A Püspöki Szék, illetve az Esperesek Kollégiuma szükség szerint ülészik.

E) Gondnokok Kollégiuma

137. §. Az egyházmegyei főgondnokok és gondnokok egyházkerületenként kollégiumot alkotnak. Tagjai az egyházkerület és az egyházmegyék főgondnokai és gondnokai. A Gondnokok Kollégiuma választott elnökkel működik. Javaslattevő és véleményező testület minden egyházi fórum felé, beleértve a Zsinati Állandó Tanácsot és a Zsinatot.

F) Egyházkerületi értekezletek

a) Egyházkerületi Lelkipásztori Értekezlet

138. §. Az egyházkerület területén működő minden lelkipásztor és lelkészjellegű tisztviselő tagja az Egyházkerületi Lelkipásztori Értekezletnek.

Működési szabályzatát maga határozza meg, és az Egyházkerületi Közgyűlés hagyja jóvá. Az értekezlet maga választja meg elnökét és tisztikarát, javaslatokat tehet az Egyházkerületi Igazgatótanácsnak és a közgyűlésnek.

b) Egyházkerületi Presbiteri vagy Gondnoki Értekezlet és Szövetség

139. §. Az egyházkerület püspöke és főgondnoka – közös meghívással – Egyházkerületi Presbiteri vagy Gondnoki Értekezletet hívhat össze.

Elnöke az egyházkerületi főgondnok, akadályoztatása esetén helyettese. Az értekezlet javaslatokat tehet az Igazgatótanácsnak, illetve az Egyházkerületi Közgyűlésnek.

Ilyen értekezlet több egyházmegye részvételével tájegységenként is tartható.

Az Egyházmegyei Presbiteri Szövetségek Egyházkerületi Presbiteri Szövetséget hozhatnak létre, amelynek az Egyházkerületi Presbiteri Értekezlettel azonos jogai vannak.

Az Egyházkerületi Presbiteri Szövetség működési szabályzatát és ügyrendjét maga állapítja meg, és az Egyházkerületi Közgyűlés hagyja jóvá.

c) Más értekezletek

Hasonlóképpen az egyházi szolgálat más területeit érintő egyházkerületi értekezletek tarthatók (pl. vallástoktatók, katekéták, diakónusok stb).

Az értekezletek működési szabályzatukat maguk alkotják, amit az Egyházkerületi Közgyűlés hagy jóvá.

NEGYEDIK RÉSZ

AZ ORSZÁGOS EGYHÁZ

I. fejezet

A Zsinat

140. §. A Zsinat a Romániai Református Egyház legfőbb törvényalkotó és képviseleti testülete.

141. §. A Zsinatnak hivatalból tagja: mindkét egyházkerület püspöke és főgondnoka (ügyvezető főgondnoka).

A zsinati képviselőket az érvényben lévő választási szabályzat alapján választják. Zsinati taggá lelkipásztorok és presbiteri tisztséget viselő vagy viselt egyháztagok választhatók.

A zsinati tagok igazolásáról az egyházkerületek gondoskodnak. Mindkét egyházkerületben a zsinati alkotó tagok fele arányában póttagokat is választanak.

A zsinati tagok és póttagok megbízatása 6 évre szól.

142. §. A választott zsinati tagok aránya a két egyházkerület között 6:4, számuk, az elnökségen kívül, a jelzett arány alapján: Erdélyi Egyházkerületből 18, a Királyhágómelléki Egyházkerületből 12.

143. §. Ha egy zsinati tag a zsinati ülésről egymás után háromszor igazolatlanul hiányzik, tagsága megszűnik, és többé zsinati taggá nem választható.

144. §. A zsinati választások eredményéről az egyházkerületek elnökségei kölcsönösen értesítik egymást a zsinati titkárságon keresztül.

145. §. A Zsinat megalakulása utáni halálozás, lemondás vagy akadályoztatás esetén a Zsinat Elnöksége intézkedik az érintett egyházkerületi elnökségnél póttag behívásáról. Ha a póttagok száma felére apad, számukat időközi választás útján ki kell egészíteni.

146. §. A Zsinatot évente legalább egyszer össze kell hívni.

A zsinat maga alkotja meg működési szabályzatát.

147. §. A Zsinat elnökségét a két egyházkerület elnöksége alkotja.

148. §. A Zsinati ülészak megnyitható, ha első ülésén az igazolt küldöttek kétharmada jelen van. Az ülészak kezdetén a Zsinat megválasztja lelkesi és presbiteri ülésvezető elnökét, jegyzőit és gazdáját. Megválasztásuk után az elnökség a Zsinatot megalakultnak nyilvánítja. A Zsinat határozatképességét minden ülés kezdetén meg kell állapítani. A zsinati ülések határozatképesek, ha a tagok általános többsége jelen van.

149. §. Megalakulás után a Zsinat megállapítja az ügyrendet. A tanácskozás tárgyainak előkészítésére szükség szerint bizottságokat választ.

150. §. A Zsinat ülései nyilvánosak.

Az elnökség vagy 10 tag kívánságára zárt ülés tartható, de határozat csak nyilvános ülésen hozható. A bizottságok ülései nem nyilvánosak, de azokon a Zsinat bármely tagja jelen lehet.

151. §. Határozathozatalhoz a jelenlevők szavazatának több mint a fele szükséges.

152. §. A Zsinat tárgysorozatát a Zsinati Állandó Tanács készíti elő, és meghatározza az ülészak megtartásának helyét és idejét.

A Zsinat a hat éven belül, amelyre tagjait választották, üléseit szükség esetén meghatározott időpontra elnapolhatja, a tárgysorozat befejezése után pedig ülészakát berekeszti.

Elnapolás esetén a következő ülés idejéről és összehívásának módjáról a Zsinat Elnöksége intézkedik.

Ülészakának befejezése esetén a Zsinat csak a Zsinati Állandó Tanács által hívható újra össze. Összehívandó akkor is, ha valamelyik egyházkerület közgyűlése kéri azt.

153. §. A Zsinat tisztikarát az elnökök, a gazda és a jegyzők alkotják.

154. §. A Zsinat kettős elnökség, azaz egy lelkesi és egy presbiteri elnök vezetése alatt tartja üléseit.

Az ülésvezető elnökség jogkörét és teendőit, valamint a jegyzők teendőit a működési szabályzat állapítja meg.

155. §. A gazda számadás kötelezettsége mellett gondoskodik a zsinati ülések kiadásainak fedezéséről, a szükséges nyomtatványok előállításáról, az ülések alkalmas helyszínéről. Költségvetési javaslatát és számadását a Zsinati Állandó Tanács elé terjeszti.

156. §. A Zsinat működési költségeit a két egyházkerület 6:4 arányban fedezi.

157. §. A Zsinat hatáskörébe tartozik az egyházi törvényalkotás és legfőbb képviselő.

Ennek megfelelően a Zsinat:

- a) megvizsgálja és megállapítja az egyház tanait (ius reformandi);
- b) meghatározza az ünnepeket, megállapítja az istentiszteletek rendjét, határoz az istentiszteleten használatos bibliafordítás, az ágendáskönyv és az énekeskönyv tárgyában;
- c) megállapítja, illetve módosítja az egyház alapvető jogelveit és jogszabályait;
- d) megállapítja a lelkipásztorok képezésének, szolgálatba állításának (ordinatio) és alkalmazásának rendjét;
- e) meghatározza az ökumenikus kapcsolatok irányelveit, és eljár a más egyházakkal való vitás kérdésekben;
- f) őrködik az egyház jogai és önkormányzati szabadsága fölött, és szükség szerint intézkedik ezek tárgyában;
- g) az egyházkerületek előterjesztésére határoz az egyházkerületek területi felosztásáról és határaik változtatásáról;
- h) védelmezi nemzeti örökségünket és identitásunkat református értékrendünk szellemében;
- i) védelmezi az élet szentségét, elősegíti az egyetemes keresztyén értékek érvényesülését;
- j) az előbbi feladatok teljesítése érdekében szaktanácsokat szervez, melyeknek tagjai közé a zsinati tagokon kívül más egyháztagokat is megválaszthat;
- k) megválasztja a Zsinati Állandó Tanács, a Zsinati Fegyelmi Bizottság, az egyházi alkotmánybíróság tagjait;
- l) fegyelmi szabályzatot, választási szabályzatot, diakóniai szabályzatot és egyéb szabályrendeleteket alkot;

- m) az országos református egyház javára tett ajándékozás, örökség, hagyaték elfogadásáról határoz, az ilyen alap vagy alapítvány kezelését felügyeli;
- n) felügyeli a két egyházkerület közös szervezeteit és intézményeit, és jóváhagyja ezek alapszabályát;
- o) az egyházi oktatást a zsinat külön törvénnyel szabályozza.

II. fejezet

A Zsinati Állandó Tanács

158. §. A Zsinati Állandó Tanács a Zsinat ügyintéző és végrehajtó testülete.

A Zsinati Állandó Tanácsnak tagja mindkét egyházkerület püspöke és főgondnoka, továbbá a Zsinat által a maga tagjai sorából 6 évre választott 5 lelkipásztori és 5 presbiteri tag. Ezek közül 6 tagot (3 lelkipásztorit és 3 presbiterit) az Erdélyi, 4 tagot (2 lelkipásztorit és 2 presbiterit) a Királyhágómelléki Egyházkerületből választanak. Választani kell még mindkét kerületből ugyanilyen arányban ugyanannyi póttagot. A tisztség vállalása kötelező; ez alól csak különleges esetekben adhat felmentést a Zsinat. Ilyenkor póttagot hív be a tisztség betöltésére.

A Zsinati Állandó Tanács elnöksége a Zsinati Elnökség; a Zsinati Állandó Tanács választ egy lelkipásztori és egy presbiteri jegyzőt.

159. §. A Zsinati Állandó Tanács a szükségnek megfelelően, de évenként legalább egyszer, egy hónappal a Zsinat következő ülésszaka előtt ülést tart.

160. §. A Zsinati Állandó Tanács működési költségeit a két egyházkerület 6:4 arányban fedezi.

161. §. A Zsinati Állandó Tanács ülései zártak.

162. §. A Zsinati Állandó Tanács ülése határozatképes, ha az elnökségen kívül legalább 7 tag jelen van. A tanács határozatait általános szótöbbséggel hozza. A kisebbségnek joga van véleményét jegyzőkönyvbe foglaltatni, név szerinti szavazást kérni.

163. §. A Zsinati Állandó Tanács jegyzője köteles a jegyzőkönyvet az egyházkerületek elnökségének megküldeni a zsinati titkárság útján.

164. §. A Zsinati Állandó Tanács jog- és hatásköre:

- a) képviseli az országos református egyházat a zsinati ülészek közötti időben az egyházat egyetemesen érintő ügyekben;
- b) intézkedik az egyházkerületeket illető mindazon ügyekben, amelyeket az egyházkerületek hozzá felterjesztenek;
- c) végrehajtja a Zsinat határozatait;
- d) elnöksége útján rendelkezik az ülések összehívásáról, és intézkedik azok megtartásáról;
- e) gondoskodik a javaslatok és tervezetek előkészítéséről, és ezeket a Zsinat tagjainak, szükség esetén az Egyházmegyék Elnökségének megküldi;
- f) a zsinat hatáskörébe tartozó fegyelmi ügyek tárgyalására vádhatósági képviselőt választ;
- g) gondoskodik a zsinati titkárság megszervezéséről, működési szabályzatát jóváhagyja, tevékenységét ellenőrzi.

III. fejezet

Országos intézmények, szövetségek, értekezletek

165. §. A Romániai Református Egyház két egyházkerületének közös intézményei:

1. Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet
2. Romániai Református Pedagógiai Intézet
3. Romániai Református Egyház Nyugdíjintézete
4. Romániai Országos Református Lelkészerkezleti Szövetség (RORLÉSZ)

Ezek működési szabályzatát mindegyik maga készíti el, és a Zsinat hagyja jóvá.

166. §. A Zsinati Állandó Tanácsnak joga van az egyház hitéletét, jogelveit és tagjai érdekvédelmét érintő ügyekben országos értekezleteket összehívni.

ZÁRÓ RENDELKEZÉS

167. §. Jelen jogszabály hatályba lép 2006. június 1-jén. Az 1948-as Statútum és a 2000. évi Kánon ezzel ellentétes cikkelyei érvényüket veszítik. A 2000. évi Kánon 2. főrésze a lekipásztorok és katekéták képeítéséről és alkalmazásáról (74–87. §.) érvényben marad.

Elfogadta a Romániai Református Egyház 2001. október 9-én Kolozsváron megnyílt Zsinata 6. ülészakának 4. ülésén.

Módosította a Romániai Református Egyház Zsinata 2014. december 17-én a 10/2014-es számú határozatával.

Kelt, Kolozsváron 2006. április 3-án.

Dr. Pap Géza püspök
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök

D. Tőkés László püspök
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök

Tonk István főgondnok
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök

Kovács Zoltán főgondnok
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök

1. sz. melléklet

Függelék a 2006. évi 1. jogszabályhoz

A ROMÁNIAI REFORMÁTUS EGYHÁZ ZSINATA Zsinati Határozat – 12/2007

A Romániai Református Egyház alkotmánya 7. és 8. cikkelyének, valamint a Romániai Református Egyház szervezetéről és kormányzásáról szóló 2006. évi 1. jogszabály 116. és 126. cikkelyében foglalt, az egyházkerületi főjegyző megbízatásaira vonatkozó rendelkezések alkalmazásáról.

A püspök törvényes helyettese a lelkészi főjegyző (püspökhelyettes).

A püspök jog- és hatásköre gyakorlásának egy részét szükség esetén átadhatja a lelkészi főjegyzőnek.

Egyedül a püspök dönt, hogy hatásköre gyakorlásának melyik részét, milyen megbízatásokat ad át a lelkészi főjegyzőnek.

A püspöknek ilyen irányú elhatározásáról jelentést kell tennie az Egyházkerületi Közgyűlésnek.

Ezen megbízatások átadásának kezdetét a püspök határozza meg, és a ciklus ideje alatt bármikor részben vagy teljes egészében visszavonhatja.

A lelkészi főjegyzőnek püspöki felkérésre, bármikor jelentést kell tennie munkájáról.

A megbízatások egy részének átadása csak a püspök szolgálati ciklusa végéig tarthat.

Ha a püspök jog- és hatásköre gyakorlásának egészét átadja a szolgálati ciklus végéig, akkor ez maga után vonja az időközi tisztújítás, püspökválasztás elrendelését a csonka ciklus idejére.

Jelen jogszabály-módosítási határozat 2008. március 31-én lép hatályba.

Elfogadta a Romániai Református Egyház 2007. február 12-én

Kolozsváron megnyílt Zsinata 1. ülészakának 2. ülésén a 12/2007-es jegyzőkönyvi határozattal.

Kelt, Kolozsváron 2007. december 5-én.

Dr. Pap Géza püspök
Erdélyi Református
Egyházkerület
elnök

D. Tőkés László püspök
Királyhágómelléki Református
Egyházkerület
elnök

Tonk István főgondnok
Erdélyi Református Egyházkerület
elnök

A ROMÁNIAI REFORMÁTUS EGYHÁZ FEGYELMI SZABÁLYZATA

2006. évi 2. jogszabály

(MÓDOSÍTOTT ÉS KIEGÉSZÍTETT JOGSZABÁLY)

BEVEZETŐ

Az egyház fegyelmezési hatalma Jézus Krisztusnak, az Anyaszentegyház Urának és fejének Mt 16,17–19; 18,15–18 verseiben foglalt kijelentésén alapul. Hitvallási alapja a Heidelbergi Káté 83–85. kérdéseire adott válaszok és a II. Helvét Hitvallás XVIII. fejezete.

Az egyház fegyelmezési hatalma oldás és kötés, lelki fegyelmezés, vagyis a kulcsok hatalmának gyakorlása.

A fegyelmezés célja:

– az egyházi élet és szolgálat ékes és jó rendjének biztosítása (1Kor 14,40);

– az egyház tisztaságának megőrzése, hogy a jók meg ne romoljanak és a fegyelmezetlenek jó útra térjenek (Inst. IV. 12. 6.).

Az egyházi fegyelmezés mind tartalmában, mind módszereiben pásztori szolgálat is.

ELSŐ RÉSZ

AZ EGYHÁZ FEGYELMEZÉSI HATALMA

1. §. Az egyház fegyelmezési hatalma kiterjed a Romániai Református Egyház minden tagjára, tisztségviselőjére és tisztviselőjére, valamint alkalmazottjára abban a minőségében, amelyben a vétséget elkövette – az illetékesség figyelembevételével.

2. §. Az egyház fegyelmezési hatalma kiterjed az összes hivatali, anyagi és erkölcsi felelősség elmulasztásából eredő fegyelmi ügyre, a tisztségviselők, tisztviselők választásakor elkövetett olyan cselekedetekre, melyek ellentétesek az egyház törvényeivel, és minden olyan esetre, amikor a rend és a fegyelem helyreállítása csak fegyelmezés útján biztosítható.

3. §. Az igazgatási ügyek (az egyházi tisztségviselők megbízatása, javadalmazása, nyugdíjazása, áthelyezése, anyagi felelősségének érvényesítése körül felmerülő jogviták, valamint az egyházközségek, egyházi szervezetek és intézményeik között felmerülő viták intézése) nem tartoznak a fegyelmi bizottságok hatáskörébe.

Ezekben az ügyekben a presbitériumok és egyházközségi közgyűlések, az egyházmegyei tanácsok és egyházmegyei közgyűlések, az igazgatótanácsok és egyházkerületi közgyűlések, valamint a Zsinati Állandó Tanács és a Zsinat döntenek.

4. §. Az egyház fegyelmezési hatalmát a fegyelmezéssel megbízott testületein keresztül gyakorolja.

Minden elsőfokú határozat megfellebbezhető, kivéve a Zsinati Fegyelmi Bizottság határozata.

Az egyházi bíraskodás nyelve a magyar.

MÁSODIK RÉSZ

AZ EGYHÁZ FEGYELMI TESTÜLETEI

I. fejezet

Fegyelmezési testületek

5. §. Az egyházi fegyelmezéssel megbízott testületek:

- Egyházközségi Fegyelmi Bizottság
- Egyházmegyei Fegyelmi Bizottság
- Egyházkerületi Fegyelmi Bizottság
- Zsinati Fegyelmi Bizottság

6. §. A fegyelmi bizottságok tagjait és póttagjait az illetékes közgyűlés, illetve a Zsinat választja a lelkipásztorok és a presbiterek közül. Az Egyházközségi Fegyelmi Bizottság 4 tagból és 2 póttagból, az Egyházmegyei Fe-

gyelmi Bizottság 5 tagból és 5 póttagból, az Egyházkerületi és Zsinati Fegyelmi Bizottság 7 tagból és 7 póttagból áll.

A lelkipásztor tagja az Egyházközségi Fegyelmi Bizottságnak.

A fegyelmi bizottságoknak legalább egy tagja lehetőleg jogi végzettségű legyen (az egyházközségi fegyelmi bizottságok kivételt képezhetnek). Ha a fegyelmi bizottságnak nincs jogi végzettségű tagja, akkor jogi képesítésű szaktanácsadót hív be, aki nem rendelkezik szavazati joggal.

7. §. A fegyelmi bizottságok tagjai esküt tesznek az őket megválasztó testületek vagy azok elnöksége előtt.

8. §. A fegyelmi bizottságokat alakuló ülésre az illetékes elnökség hívja össze, ahol titkos szavazással megválasztják az elnököt és jegyzőt a lelkészjellegű tagok közül, az alelnököt pedig a presbiterek közül.

Ha a Fegyelmi Bizottság létszáma munkája közben bármilyen okból hiányossá válik, kiegészítése a bizottsági elnök intézkedése alapján akár a lelkészjellegű, akár a presbiteri póttagok közül történik. A póttagok bármikor behívhatók. Kötelesek a behívást elfogadni még akkor is, ha az csak egy ülésre szól.

A bizottságok ülései zártak, a tárgyalások nyilvánosak.

Az elnöki teendőket az elnök akadályoztatása esetén az alelnök végzi.

II. fejezet

Az Egyházközségi Fegyelmi Bizottság

9. §. Az Egyházközségi Fegyelmi Bizottság tagjait három évre az Egyházközségi Közgyűlés választja a presbitérium tagjai vagy az egyházközség választásra jogosult tagjai közül.

Elnöke az egyházközség parókus lelkipásztora. Jegyzőjét a bizottság a saját tagjai közül választja.

10. §. Az egyháztagok, egyházközségi tisztségviselők körében előforduló minden ügy első fokon az Egyházközségi Fegyelmi Bizottság illetékességi körébe tartozik, kivéve a lelkipásztort, a főgondnokot és a gondnokot. Ők első fokon az Egyházmegyei Fegyelmi Bizottság illetékességi köréhez tartoznak.

11. §. A presbitérium mint fegyelmezési testület a kivizsgálást írásban beérkezett panasz alapján kezdheti el. Névtelen feljelentést nem vesz figyelembe. A panasz fegyelmi esetként való tárgyalása előtt a lelkipásztor Mt 18,15–17/a. alapján jár el.

12. §. Az egyházközségi fegyelmi bizottságok végzéseikkel, ítéleteikkel az egyháztagok közötti megértést, a rendet, a megromlott béke helyreállítását szolgálják Kálvin tanításának figyelembevételével: „Minden mérséklődjék olyannyira, hogy senkit se sújtson túlzott szigorúság és a fenytések orvosságul legyenek, hogy a bűnösöket Urunkhoz alázatban visszavezessék” (*Genfi Egyházi Rendtartás*. 164. cikkely).

III. fejezet

Az Egyházmegyei Fegyelmi Bizottság

13. §. Az Egyházmegyei Fegyelmi Bizottság tagjait 6 évre az egyházközségek javaslata alapján az Egyházmegyei Közgyűlés választja, az egyházmegye területén szolgáló lelkipásztorok és presbiterek vagy volt presbiterek közül: 5 tagot és 5 póttagot; a tagok közül 3 lelkipásztor és 2 presbiter, a póttagok közül 2 lelkipásztor és 3 presbiter. Az Egyházmegyei Tanács tagjai nem választhatók a Fegyelmi Bizottságba.

Az Egyházmegyei Fegyelmi Bizottság 5 tagú teljes testületben dolgozik. Ha a testület valamilyen oknál fogva hiányossá válik, jelen jogszabály 8. cikkelyét kell alkalmazni.

Több egyházmegye közös fegyelmi bizottságot választhat.

14. §. Az Egyházmegyei Fegyelmi Bizottság

Első fokon illetékes dönteni a lelkipásztorok, vallásoktató és intézeti lelkipásztorok, missziós lelkipásztorok, helyettes lelkipásztorok, beosztott lelkipásztorok, segédlelkészek, nyugdíjas lelkipásztorok, az egyházi közoktatási intézetekben tanító tanárok, és az állami közoktatási intézetekben tanító lelkésztanárok és vallásoktatók, az egyházmegye tisztviselői, valamint az egyházközségi főgondnokok és gondnokok – úgy is mint egyháztagok – fegyelmi ügyében. Az esperes, az egyházmegyei főjegyző és az egyházmegyei főgondnok az Egyházkerületi Fegyelmi Bizottság hatáskörébe tartozik.

Az Egyházkerület Elnökségének felkérésére, indokolt esetben eljár más egyházmegye ügyében (II. rész, VI. fejezet, 22. cikkely).

Másodfokon dönt az egyházközségi fegyelmi bizottságok által hozott határozatok megfellebbezése esetén. Ezen a fokon hozott határozatok jogerősök, fellebbezésnek helye nincs.

15. §. A pereljárás a jelen jogszabály V. részében foglaltak szerint történik.

IV. fejezet

Az Egyházkerületi Fegyelmi Bizottság

16. §. Az Egyházkerületi Fegyelmi Bizottság tagjait 6 évre az egyház-megyék javaslata alapján az Egyházkerületi Közgyűlés választja nemcsak alkotó tagjai közül, 7 tagot és 7 póttagot; a tagok közül 4 lelkipásztor és 3 presbiter, a póttagok közül 3 lelkipásztor és 4 presbiter. Az Igazgatótanács tagjai nem választhatók a fegyelmi bizottságba. Az Egyházkerületi Fegyelmi Bizottság 7 tagú teljes testületben dolgozik. Ha a testület létszáma valamilyen oknál fogva hiányossá válik, jelen jogszabály 8. cikkelyét kell alkalmazni.

17. §. Az Egyházkerületi Fegyelmi Bizottság

Első fokon illetékes dönteni az összes egyházkerületi tisztségviselő és tisztviselő hatáskörükben elkövetett vétsége ügyében, az esperesek, az egyházmegyei főgondnokok és gondnokok, az egyház által fenntartott országos és egyházkerületi intézetek, alapítványok alkalmazottai, az egyházi felsőoktatási intézetekben tanító tanárok, az állami felsőoktatási intézetekben tanító lelkésztanárok és vallásoktatók – úgy is mint lelkipásztorok vagy egyháztagok – fegyelmi ügyében. A püspök, a lelkészi főjegyző és az egyházkerületi főgondnok fegyelmi ügyei a Zsinati Fegyelmi Bizottság hatáskörébe tartoznak.

Indokolt esetben a Zsinat Elnökségének felkérése eljár más egyházkerület ügyében.

Másodfokon dönt az Egyházmegyei Fegyelmi Bizottságok által hozott határozatok megfellebbezése esetén. Ezen a fokon hozott határozatok jogerősök, fellebbezésnek helye nincs.

18. §. A pereljárást a jelen jogszabály V. részében foglaltak szerint történik.

V. fejezet

A Zsinati Fegyelmi Bizottság

19. §. A Zsinati Fegyelmi Bizottság tagjait 6 évre az egyházkerületek javaslatára a Zsinat választja nemcsak saját tagjai közül, 7 tagot és 7 póttagot; a tagok közül 4 lelkipásztor és 3 presbiter, a póttagok közül 3 lelkipásztor és 4 presbiter. A Zsinati Állandó Tanács tagjai nem választhatók a fegyelmi bizottságba. A Zsinati Fegyelmi Bizottság 7 tagú teljes testületben dolgozik.

Ha a testület létszáma valamilyen oknál fogva hiányossá válik, jelen jogszabály 8. cikkelyét kell alkalmazni.

20. §. A Zsinati Fegyelmi Bizottság

Első fokon és végérvényesen határoz a püspökök, egyházkerületi lelkeszi főjegyzők és egyházkerületi főgondnokok fegyelmi ügyeiben.

Másodfokon határoz az Egyházkerületi Fegyelmi Bizottságoktól hozzá felbezett ügyekben.

A Zsinati Fegyelmi Bizottság határozatai jogerősek, végre kell hajtani.

21. §. A fegyelmi eljárás a jelen jogszabály V. részében foglaltak szerint történik.

VI. fejezet

Fegyelmezési jogsegély

22. §. Fegyelmi ügy az illetékes fegyelmi bizottság kérésére az Egyházkerület Elnökségének jóváhagyásával utalható más Fegyelmi Bizottság hatáskörébe.

A megkeresést vissza kell utasítani, ha az törvénybe ütközik.

Más bizottság vagy elnökség megkeresésének a fegyelmi bizottságok kötelesek 15 nap alatt eleget tenni.

VII. fejezet

A fegyelmi bizottságok illetékességi köre

23. §. A fegyelmi bizottságok illetékességi köre az egyházközség, egyházmegye, egyházkerület és országos egyház, amelyben létrehozták.

24. §. Minden fegyelmi ügyet első fokon az arra illetékes fegyelmi bizottság bírál el. Minden tisztségviselő, tisztviselő, alkalmazott és egyháztág a vétség elkövetésekor viselt hivatala szerinti fegyelmi bizottsághoz tartozik.

Ha ugyanazon fegyelmi ügyben több bepanaszolt van, akiknek ügyét, hivataluknál fogva különböző szintű fegyelmi bizottságok hivatottak tárgyalni, ilyen esetben a tárgyi összefüggés figyelembevételével a magasabb fokú fegyelmi bizottság jár el.

25. §. Az illetékes fegyelmi bizottság joghatósága alól, a törvényben előírt kivételektől eltekintve, senki nem vonható ki.

26. §. A felsőbb fegyelmi bizottság által első fokra visszautalt ügyet ugyanaz a bizottság újra nem tárgyalhatja. Az Egyházmegyei, Egyházkerületi

vagy Zsinati Elnökség más fegyelmi bizottságot bíz meg az ügy újratárgyalásával.

VIII. fejezet

A képviselő

27. §. (1) A felek a fegyelmi bizottság előtt személyesen jelennek meg, vagy helyettük a meghatalmazottjuk.

(2) Nem lehet meghatalmazott:

a) aki a 18. életévét nem töltötte be;

b) akit jogerős fegyelmi határozattal az egyházi közügyektől eltiltottak;

(3) A meghatalmazást hiteles okiratba kell foglalni, az ügyvédnek adott meghatalmazás az érvényben lévő állami törvények szerint történjék.

(4) Minden bepanaszolt személynek joga van a panasz és a teljes peranyag áttanulmányozására az V. rész, VI. fejezet, 52. cikkely szerint.

IX. fejezet

Az érdekelttség

28. §. A fegyelmi eljárásban szereplő felek az eljárás ideje alatt a tárgyalásig kérhetik a fegyelmi bizottság bármely tagjának kizárását, ha ez:

a) személy szerint érdekelt az ügyben;

b) valamelyik félnek vagy védőjének negyedízigleni rokona (első unokatestvére) vagy sógora, veje, apósa, és ezek törvényes házastársa;

c) az ítélet előtt nyilvánosan véleményt mondott az ügyről;

d) ellenséges viszony van közte és valamelyik fél között;

e) ellenszolgáltatást vagy ellenszolgáltatási ígéretet kapott valamelyik féltől;

f) az ügyben tanúként szerepelt.

A kizárási indítványt a fegyelmi bizottság elnökéhez kell benyújtani az ügy tárgyalásának időpontjáig. Az eljárás későbbi szakaszaiban a felek kizárási indítványt nem nyújthatnak be.

A fegyelmi bizottság elnökéhez írásban benyújtott kizárási indítványt a bizottság megtárgyalja, és egyszerű többséggel dönt. A kizárási ok elfogadása esetén az illető bizottsági tag nem vehet részt a fegyelmi eljárás további szakaszaiban. Az eljárás folytatása a póttag behívásáig szünetel.

HARMADIK RÉSZ

EGYHÁZI BÉKÉLTETÉS

29. §. Az Egyházközségi, Egyházmegyei és Egyházkerületi Elnökség a békéltetés érdekében arra alkalmas személyekből és szakképzett mediátorokból bizottságot hoz létre a fegyelmi eljárások beindításának elkerülése céljából. Amennyiben a mediálóbizottság munkája záros határidőn belül (három hónap) eredménytelennek bizonyul, az illetékes elnökség a következő ügyekben jár el:

- a) istentiszteleten való részvételnek, a sákramentumokkal való élésnek, a gyermekek keresztyén nevelésének, az öreg szülők gondozásának elhanyagolása;
- b) iszákosság, paráznság, botránkozáskeltés, trágárság, hazudozás;
- c) a közteherviselés megtagadása;
- d) házastársak békétlenkedése;
- e) vadházasság;
- f) a református erkölcsiség megsértése;

A mediálóbizottság segítségével csak az itt felsorolt ügyekben vehető igénybe.

Az ilyen ügyekben az elnökség által kiróható büntetések:

- a) négy szemközti szóbeli megintés;
- b) legalább két presbiter, illetve lelkipásztor előtti figyelmeztetés.

A visszaesők és megátalkodottak ellen a fegyelmi eljárást az elnökség beindítja.

NEGYEDIK RÉSZ

FEGYELMI ÜGYEK

I. fejezet

Fegyelmi vétségek

30. §. Fegyelmi vétségek

A) Általános fegyelmi vétségek:

- a) fegyelmi vétségnek tekintendő az egyházi törvényekben, szabályrendeletekben vagy fogadalmakban előírt köteleességek szándékos vagy gondatlanságból eredő megszegése, tilalmak áthágása;
- b) egyházunk szentírási és hitvallásos tanításának, az azon alapuló erkölcsiségnek tudatos megsértése és az arra való buzdítás;
- c) az egyházi testületek, hatóságok határozatainak nyilvános (írásban, nyomtatásban, rádióban, televízióban, világhálón történő) félremagyarázása és elferdítése;
- d) minden olyan cselekedet, ami egyházzsakadást idéz elő, vagy azt támogatja;
- e) minden olyan cselekedet vagy mulasztás, ami mások hitét rontja, a jó erkölcsöt sérti, az egyház tekintélyét rombolja, a tiszttséghez szükséges bizalmat megingatja, vagy a viselt egyházi tiszttség méltóságát sérti;
- f) rágalmozás, vádaskodás;
- g) hamis tanúskodás;
- h) egyházi javak szabálytalan kezelése vagy eltulajdonítása és minden olyan cselekedet és mulasztás, amely az egyházat anyagilag károsítja;
- i) egyházi tisztségek jogtalan gyakorlása;
- j) világi bírósághoz való folyamodás az egyházi eljárás helyett vagy előtt a bűncselekménynek minősülő vétségek kivételével;
- k) házassági kötelék felbontása;
- l) iszákosság, kábítószer-fogyasztás;
- m) paráznaság, vadházasság.

B) Szolgálati fegyelmi vétségek:

- a) tanfegyelmi vétség;

- b) hivatali eskü megszegése;
- c) szolgálati hanyagság vagy visszaélés;
- d) szolgálati hely önkényes elhagyása vagy el nem foglalása;
- e) a lelkipásztori hivatással össze nem egyeztethető mellékfoglalkozás gyakorlása;
- f) parókusi jog megsértése;
- g) testületi határozat, fegyelmi bizottsági döntés végre nem hajtása, illetve erre való buzdítás;
- h) tisztségviselők, tisztviseleők választásakor elkövetett olyan szándékos cselekedetek, melyek ellentétesek az egyház törvényeivel.

II. fejezet

Fegyelmi büntetések

31. §. (1) Fegyelmi büntetések az egyháztaggokkal szemben:

- a) az úrvacsorától való eltiltás, amíg megbánást nem mutat;
- b) a gyülekezetből való ideiglenes kizárás, míg megbánást nem mutat, visszafogadás eklézsiakövetés által.

(2) Fegyelmi büntetések az egyházi tisztségviselőkkel, tisztviseleőkkel, alkalmazottakkal szemben:

- a) szóbeli megintés;
- b) írásbeli megrovás;
- c) más egyházközségben való szolgálat megtiltása 1–5 évre;
- d) meghívhatóság és pályázat lehetőségének megvonása 1–5 évre;
- e) választói és bármely egyházi tisztségre való választhatósági jog felfüggesztése 1–6 évre;
- f) A közegyházi tisztségtől való megfosztás;
- g) lelkipásztorok áthelyezése;
- h) a szolgálat és tisztség ideiglenes felfüggesztése a helybenmaradás lehetősége nélkül, a helyi munkaszerződés megszűnésével 1–6 éves időtartamra, a lelkipásztori jelleg sértetlenül maradásával. A felfüggesztés letelte után a szolgálat és tisztség folytatásáról az illetékes Egyházközségi, Egyházmegyei vagy Egyházkerületi Közgyűlés, illetve a Zsinat tesz javaslatot a felfüggesztést kimondó bizottságnak;
- i) a lelkipásztornak a lelkipásztori karból való ideiglenes kizárása és az is-tentiszteletek végzésétől való ideiglenes eltiltása, a munkaszerződés felbontása, a lelkészjelleg ideiglenes felfüggesztése 3–6 éves időtartamra.

A felfüggesztés letelte után szolgálat és tisztség folytatásáról az illetékes Egyházkerületi Közgyűlés, illetve a Zsinat tesz javaslatot a felfüggesztést kimondó bizottságnak;

j) a lekipásztornak a lekipásztori karból való végleges kizárása és az istentiszteletek végzésétől való eltiltása jelen jogszabály VI. rész, III. fejezet, 87. cikkelye figyelembevételével;

k) halmazati büntetésként anyagi kártérítés is kiróható;

l) vallástanárok esetében az egyházi megbízatás visszavonása.

32. §. A 31. cikkely c–e) pontjaiban foglalt fegyelmi büntetések végrehajtása 2 évig terjedő próbaidőre felfüggeszthető, ha az elkövető személyi körülményeinek ismeretében alaposan feltételezhető, hogy a büntetés célja annak végrehajtása nélkül is elérhető. Ha a felfüggesztés ideje alatt elkövetett fegyelmi vétség miatt jogerősen újabb fegyelmi büntetést szabnak ki, a felfüggesztett büntetést is végre kell hajtani, és ezt határozatban ki kell mondani.

33. §. (1). A büntetések közül az 31. cikkely a–b) pontban levők végrehajtását kihirdetés után a fegyelmi bizottság foganatosítja. A többi pontban foglaltak végrehajtása az illetékes első fegyelmi bizottság mellett működő elnökség hatáskörébe tartozik.

(2) Ha szükséges (például lakás kiürítése), a polgári bírósághoz lehet fordulni.

ÖTÖDIK RÉSZ

FEGYELMI ELJÁRÁS

I. fejezet

Előkészítő eljárás

34. §. Fegyelmi eljárás csak az illetékes elnökséghez írásban benyújtott fegyelemsértésre utaló panasz alapján indítható.

35. §. A Romániai Református Egyház minden tagja, tisztségviselője, tisztviselője, alkalmazottja, testülete – a fegyelmi bizottságok is –, intézménye és egyesülete fegyelemsértési panasszal élhet az egyház tagjai, tisztségviselői, tisztviselői és alkalmazottai ellen.

36. §. A fegyelmi eljárást kezdeményező panaszt az illetékes elnökség (egyházmegyei, egyházkerületi és zsinati) 30 napon belül köteles kivizsgálni az általa kiküldött 2 tagú (egy lelkipásztor és egy presbiter) vizsgálóbizottság által.

37. §. A vizsgálóbizottság a helyszínre kiszállva meghallgatja a panaszos(oka)t és a bepanaszolta(ka)t és – ha szükséges – a tanúkat. Vizsgálata eredményéről írásban jelentést tesz az illetékes elnökségnek.

38. §. Az illetékes elnökség

- a) a további vizsgálódást megszünteti, ha a panasz megalapozatlan;
- b) fegyelmi eljárást indít, ha a panasz megalapozott.

39. §. Minden Egyházközségi, Egyházmegyei, Egyházkerületi vagy Zsinati Elnökség a beérkezett panasz kivizsgálása után, ha azt fegyelmi ügyvé minősíti, mint vádhatóság vesz részt az eljárásban.

Az illetékes elnökség titkárt is nevez ki a gyakorlati munka végzésére. A titkár a döntéshozatalban nem vesz részt.

40. §. Az illetékes elnökség 5 napon belül átküldi az illetékes fegyelmi bizottság elnökének a panasziratot, az előzetes kivizsgálás teljes anyagát, valamint a 42. cikkely esetében a felfüggesztésről szóló határozatot.

41. §. A fegyelmi bizottság elnöke 10 napon belül összehívja a fegyelmi bizottságot, és titkos szavazással dönt, hogy az ügy fegyelmi eljárást igényel-e, vagy sem.

Ha az ügy nem igényel fegyelmi eljárást, akkor a fegyelmi bizottság végzésben értesíti erről a fegyelmi eljárást kezdeményező elnökséget, és javaslatot tesz a lehetséges módok megjelölésével az ügy adminisztratív úton történő megoldására.

II. fejezet

Ideiglenes felfüggesztés

42. §. Indokolt esetekben az elnökség (vádhatóság) a bepanaszolt személyt tisztségének gyakorlásából, illetve állásából ideiglenesen (az eljárás végéig) felfüggesztheti.

43. §. A jelen perrendtartás 42. cikkelye értelmében kimondott ideiglenes felfüggesztés idejére az egyházi tisztségviselő, tisztviselő és alkalmazott munkaszerződése hatályban marad. A helyi alapból származó javadalmát az eljárás végéig vissza kell tartani. Az állami alapból származó javadalmat a felfüggesztett alkalmazottnak ki kell utalni. Az ideiglenesen felfüggesztett

személy helyettesítéséről az illetékes elnökség (egyházmegye, egyházkerület, Zsinat) gondoskodik.

III. fejezet

A vád képviselőinek kijelölése

44. §. Minden egyházmegyei, egyházkerületi vagy zsinati elnökség a beérkezett panasz kivizsgálása után, ha azt fegyelmi ügyvé minősíti, mint vádhatóság, vádhatósági képviselője által vesz részt az eljárásban.

A vádhatóság képviselőjeként megbízott egyháztag jogi végzettségű kell hogy legyen, a megbízást köteles elfogadni és a jelen jogszabály szerint eljárni.

IV. fejezet

A fegyelmi eljárás beindítása

45. §. Ha a fegyelmi bizottság úgy dönt, hogy az ügy fegyelmi eljárást igényel, akkor az illetékes fegyelmi bizottság szótöbbséggel két vizsgálóbíró jelöl ki a fegyelmi bizottság tagjai közül, akik a megbízást kötelesek elfogadni, és az ügyet részletesen kivizsgálni.

46. §. A kivizsgálás legfeljebb 30 napot vehet igénybe, melyet indokolt esetben a fegyelmi bizottság végzésben még 30 nappal meghosszabbíthat.

47. §. A vizsgálóbírók kötelesek a helyszínre kiszállni, összegyűjteni minden adatot és bizonyítékot, amelyek az ügy érdemi tárgyalásához szükségesek. E célból kihallgatják a feleket és a tanúkat. A kihallgatásról jegyzőkönyvet készítenek, amit a tanúk aláírnak. A tanúk a kivizsgáláskor eskütelre nem kötelezhetőek.

A vizsgálóbírók szükség szerint meghallgatják a szakértőket, azoktól írásos nyilatkozatot kérnek.

A vizsgálóbírók a jegyzőkönyv mellé jelentést csatolnak a kivizsgálás eredményéről, és azt átadják a fegyelmi bizottság elnökének.

48. §. A fegyelmi bizottság elnöke a teljes iratcsomót átküldi a vádhatóság képviselőjének, aki 8 napon belül írásban vádiratot készít, és azt a fegyelmi bizottságnak megküldi.

V. fejezet

A védelem kijelölése

49. §. A bepanaszolt személy(ek)nek a kivizsgálás ideje alatt csak a panasz áttanulmányozására van joga/joguk. A panasszal szembeni védekezésüket írásban átadhatják a vizsgálóbíróknak.

50. §. Az eljárás idejére, valamint a tárgyalásra a bepanaszolt szabályos meghatalmazás alapján védőt alkalmazhat a jelen jogszabály II. rész, VIII. fejezet, 27. cikkelye figyelembevételével.

VI. fejezet

Az idézési eljárás

51. §. A kivizsgálás befejezése után a fegyelmi bizottság elnöke kitézi a tárgyalás időpontját, és kiküldi az idézéseket.

52. §. Az idézés kibocsátása után 21 napon belül a tárgyalást meg kell tartani. Az idézéseket oly módon kell kiküldeni, hogy a kibocsátás időpontjától számítva, a helybelieknek legalább 8, a más helységekben levőknek legalább 15 nap álljon rendelkezésére a tárgyalás időpontjáig.

Egy héttel a tárgyalás előtt a felek az elnök felügyeletével tanulmányozhatják a teljes peranyagot. Az ügyiratokról másolatot nem készíthetnek.

53. §. A bepanaszolt számára az idézéssel együtt el kell küldeni a vádirat másolatát is.

54. §. Az idézésnek a következőket kell tartalmaznia:

- a) a megidézett nevét és lakcímét;
- b) eljárásbeli minőségét;
- c) az ügy megnevezését;
- d) a tárgyalás helyét, idejét (év, hó, nap, óra).

55. §. A vád képviselőjének és a feleknek a tárgyalásról való távollmaradása nem akadályozza az eljárás lefolytatásának és befejezésének.

VII. fejezet

A tárgyalás

56. §. A tárgyalás nyilvános, de az elnök zárt ülést rendelhet el (a felek és a vád képviselőjének részvételével), vagy felfüggesztheti a tárgyalást, és a következő tárgyalás időpontját – a fegyelmi bizottság tagjaival folytatott rö-

vid zárt körű tárgyalás után hozott végzés alapján – kihirdeti. A következő tárgyalásra újabb idézést a már megidézett felek és tanúk számára nem bocsát ki. E végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

57. §. A fegyelmi tárgyalást a bizottság elnöke a következőképpen folytatja le:

- a) igeolvasással és imádsággal megnyitja;
- b) bemutatja a fegyelmi bizottság tagjait;
- c) megnevezi a tárgyalásra kerülő ügyet, az abban szereplő feleket és a vád képviselőjét;
- d) megállapítja, hogy a felek megidézése szabályszerűen történt;
- e) utasítja a jegyzőt a felek számbavételére;
- f) felolvassa a fegyelmi bizottság tagjainak érdekeltség alapján történő kizárásáról szóló végzést;
- g) tájékoztatja a feleket jogaikról és köteleességeikről, a nyilatkozattétel jogáról és a jóhiszemű közreműködés köteleességéről;
- h) eskütételre szólítja fel a feleket, a panaszost és a bepanaszoltat.

A tanúk eskütételére a kihallgatásuk kezdetén kerül sor.

58. §. Az elnök a tárgyalás ideje alatt felügyel a rend fenntartására és arra, hogy a felek jogukat törvény szerint gyakorolhassák. Azt, aki a rendet zavarja, rendreutasítja. Ismételt vagy súlyos rendzavarás esetén az illetőt a teremből kiutasítja, a tárgyalást távollétében folytatják. Az elnök súlyos rendzavarás esetén az illetékes elnökségnél az illető személy ellen jelzéssel él fegyelmi eljárás megindítása céljából.

59. §. Az elnök ismerteti a panaszt és felkérésére a vizsgálóbírók előterjesztik jelentésüket.

60. §. A vád képviselője előterjeszti a vádiratot.

61. §. Az elnök előterjeszti a bizonyításra vonatkozó újabb indítványait.

62. §. Az elnök nyilatkozattételre kéri fel a panaszost, illetve a vád képviselőjét, majd a bepanaszoltat vagy annak képviselőjét.

63. §. A bizonyítási eljárásban az elnök vezeti a beidézett tanúk, szakértők kihallgatását. A tanúk, a szakértők kihallgatásuk elején Bibliára tett kézzel kötelesek esküt tenni. A panaszos, bepanaszolt, a vád képviselője, valamint a fegyelmi bizottság tagjai az elnökön keresztül kérdéseket tehetnek fel a tanúknak és szakértőknek.

64. §. A bizonyítási eljárás végén a vádhatósági képviselő a bizottság elé terjeszti a vád végső formáját.

65. §. A bepanaszolt vagy védője újabb nyilatkozatot tesz.

66. §. Ha az elnök a bizonyítási eljárást befejezettnek nyilvánítja, a tárgyalást felfüggeszti, bejelenti a tárgyalás folytatásának időpontját, és határozathozatalra visszavonul.

67. §. Amennyiben a fegyelmi bizottság a bizonyítási eljárást nem tekinti kielégítőnek, az elnök elhalasztja a tárgyalást, és bejelenti az újabb határidőt.

68. §. Ha a fegyelmi bizottság határozata nem egyhangú, külön tanácskozási jegyzőkönyvet kell készíteni, amely tartalmazza a kisebbségben maradt fegyelmi bizottsági tagok különvéleményét, ha ezt az illetők kéri. Ezeket zárt borítékban kell az iratokhoz csatolni, és csak jogorvoslat tárgyában eljáró fegyelmi bizottság bonthatja fel és tekintheti meg.

VIII. fejezet

A fegyelmi határozatok

69. §. A határozathozatal kihirdetése az újra megnyitott tárgyalás keretében nyilvánosan történik. A felek és a vád képviselőjének hiánya a határozat kihirdetését nem akadályozza. Az első fokon hozott határozatok (ítéletek) a kézbesítéstől számított 15 napon belül megfellebbezhetők. A másodfokon hozott határozatok jogerősek, fellebbezésnek nincs helye. A felek a határozatot, ítéletet a kihirdetéstől számított 5 napon belül írásban is megkapják.

70. §. A fegyelmi bizottság teljes testületben, zárt ülésen, titkos szavazással a következő határozatokat hozhatja:

- a) végzésben megállapított időre elnapolja a határozathozatalt és annak kihirdetését. Újabb idézést ezen időpontra a felek nem kapnak;
- b) végzésben elrendeli az ügy tisztázása érdekében a bizonyítékok kiegészítését, esetleg új tanúk kihallgatását. Meghatározza a következő tárgyalás időpontját. Az ügyben eddig eljáró vizsgálóbírók hatáskörébe tartozik a bizonyítékok kiegészítése 30 napon belül;
- c) az ügyet tisztázottnak és a kivizsgálást lezártnak tartja, ítéletet hirdet.

71. §. A fegyelmi bizottsági határozat három részből áll:

1. Bevezető részből, melynek tartalmaznia kell az ügyszámot, a fegyelmi bizottság megnevezését, székhelyét, a bizottság minden tagjának és a titkárnak nevét, a felek nevét lakcímét, egyházi tisztségét, eljárásbeli minőségét, a vád és a védelem képviselőjének nevét, a határozathozatal és a kihirdetés helyét és idejét.

2. Indoklási részből, jogi besorolásból, melynek tartalmaznia kell a fegyelmi bizottság által megállapított tényállást az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölésével. Hivatkozni kell azokra a jogszabályokra, melyeken a bíróság határozata alapszik. Meg kell említeni azokat a körülményeket, melyeket a fegyelmi bizottság a mérlegelésnél figyelembe vett, utalni kell azokra az okokra, melyek miatt a bizottság valamilyen tényállást nem talált bizonyítottnak, és megállapítja a kiszabható fegyelmi büntetést.

3. Rendelkező részből, a tulajdonképpeni határozatból (ítéletből), melynek tartalmaznia kell:

- a) a fegyelmi bizottság döntését (büntetéseket és mellékbüntetéseket);
- b) a jogorvoslatra vonatkozó tájékoztatót, utalni kell a fellebbezés lehetőségére vagy kizárására, annak határidejére és címzettjére, benyújtásának helyére;
- c) a perköltségek visszatérítésére vonatkozó rendelkezéseket;
- d) a végrehajtó szerv nevét és a végrehajtás határidejét;
- e) azt is, hogy az ítélethirdetés a felek jelenlétében vagy távollétében történt.

72. §. A fegyelmi bizottsági határozatokat a bizottság tagjai, valamint a vádhatóság által kinevezett titkár írják alá.

A tárgyalásról a fegyelmi bizottság jegyzője részletes jegyzőkönyvet készít. A bizottsági üléseken és a tárgyaláson felvett jegyzőkönyvek nem nyilvánosak. A felekkel csak a határozatot kell közölni.

IX. fejezet

Fellebbezési eljárás

73. §. Az első fokon hozott fegyelmi bizottsági határozatokat az ítélet kézhezvételétől számított 15 napon belül a felek, a vádhatóság, a vád képviselője megfellebbezhetik az illetékes elnökségnél, amelyhez az első fokú fegyelmi bizottság tartozik.

A másodfokon hozott fegyelmi határozatok jogerősek, és végre kell hajtani, kivéve a lelképásztornak a lelkészi karból való végleges kizárására vonatkozó határozatot.

A Zsinati Fegyelmi Bizottság határozatai jogerősek.

74. §. A fellebbezéseket a teljes ügycsomóval együtt 5 napon belül az illetékes elnökség köteles felterjeszteni a másodfokú vádhatósághoz. Ez köte-

les az iratokat 8 napon belül átküldeni a vád kijelölt képviselőjének indítványával együtt az illetékes fegyelmi bizottsághoz.

75. §. A másodfokú fegyelmi bizottság zárt ülésen, az iratcsomó átnulmányozása után, az első fokú fegyelmi bizottság bizonyítékai és ténymegállapításai alapján a következő határozatot hozza:

1. elutasítja a fellebbezést,
  - a) ha az jogszerűtlen vagy határidőn kívül érkezett be;
  - b) ha a megtámadott határozatot jogszerűnek és megalapozottnak tartja.
2. helyt ad a fellebbezésnek, és megsemmisíti az első fokon hozott határozatot;
  - a) formai, eljárási, idézési és kivizsgálási hiányosságok miatt az ügyet visszautalja az első fokú fegyelmi bizottság hatáskörébe újratárgyalás végett;
  - b) a vádlottat felmenti, az ügyet adminisztratív útra tereli;
  - c) folytatja az eljárást jelen törvényben megfogalmazott eljárási jogszabályoknak megfelelően, az ügyet újratárgyalja az V. rész figyelembevételével.

76. §. Másodfokon csak akkor hozható súlyosabb ítélet a bepanaszolt terhére, ha a vád képviselője vagy a panaszos súlyosbításért fellebbez.

X. fejezet

Perújítási eljárás

77. §. A fegyelmi bizottságok jogerős határozataival szemben perújítási eljárást lehet kezdeményezni:

- a) ha olyan iratokkal igazolható tények kerülnek elő, melyek az ügy elbírálásakor ismeretlenek voltak, és a határozat módosítását indokolják;
- b) ha a tanú vagy a szakértő az ügyben hamistanúzás bűncselekményét követte el, és ezt jogerős ítélettel megállapították;
- c) ha a fegyelmi bizottság tagjait megvesztegették, és ezt jogerős ítélettel megállapították.

78. §. Perújítási eljárást kérhetnek a perújítási okok tudomásulvételétől számított 30 napon belül és a határozat végérvényességétől számított legfeljebb 3 éven belül:

- a) a vád képviselője;
- b) a panaszos;
- c) az elmarasztalt vagy annak hozzátartozói;

d) a fegyelmi ügyek vádhatóságai.

79. §. A perújítási kérelmet a határozatot hozó elsőfokú fegyelmi bizottság vádhatóságához kell benyújtani, amely azt 8 napon belül áthelyezi az illetékes fegyelmi bizottsághoz.

80. §. Az illetékes elsőfokú fegyelmi bizottság 8 napon belül végzésben dönt:

a) elutasítja a perújítási kérelmet;

b) helyt ad a perújítási kérelemnek, és az érvényben lévő pereljárási jogszabályok értelmében új fegyelmi eljárást indít.

81. §. Az első fokon elutasított perújítási kérelem megfellebbezhető.

A másodfokon hozott döntés jogerős.

82. §. A jogerős fegyelmi határozat meghozatalától számított 3 éven belül perújítási eljárás többször is kezdeményezhető.

XI. fejezet

Végrehajtás

83. §. A végrehajtás az elsőfokú fegyelmi bizottság vádhatóságának (elnöksége) hatáskörébe tartozik.

A jogerős fegyelmi ítélet végrehajtásának határideje a kihirdetéstől számított 30 nap.

Az illetékes elnökség a végrehajtásért fegyelmi felelősséggel tartozik.

Végső esetben az illetékes elnökség a jogerős fegyelmi ítélet végrehajtása érdekében világi végrehajtóhoz folyamodhat.

HATODIK RÉSZ

KÜLÖNLEGES SZABÁLYOK A FEGYELMI ELJÁRÁSBAN

I. fejezet

Elévülés

84. §. A vétség az elkövetésétől számított 3 év elteltével elévül. Folyamatosan elkövetett vétségek esetén az elévülést az utolsó vétség elkövetésének idejétől kell számítani.

A beindított fegyelmi, illetve büntetőjogi kategóriába tartozó ügyeknek nincs elévülési idejük.

Jogerősen lezárt fegyelmi ügyekben hozott határozatok világi bíróságokon megfellebbezhetők.

II. fejezet

A fegyelmi eljárás megszűnése

85. §. A fegyelmi eljárás megszűnik, ha a határozathozatal előtt a panaszos visszavonja panaszát.

86. §. A büntetőjogi és polgári jogi felelősség alól a fegyelmi eljárás megszűnése senkit nem mentesít.

III. fejezet

A lelkipásztori karból való kizárás

87. §. Bármely határozat, amely kimondja egy lelkipásztor végleges eltávolítását a lelkipásztori karból, a Zsinati Fegyelmi Bizottságig fellebbezhető.

A Zsinati Fegyelmi Bizottság rövidített eljárással és az elmarasztalt fél meghallgatásával az iratcsomóban foglaltak alapján véglegesen határoz.

IV. fejezet

A fegyelmi ügyek iratainak tárolása

88. §. A fegyelmi ügygel kapcsolatos levelezést a fegyelmi bizottság elnöke külön iktatókönyvben iktatja, és bizalmasan kezeli.

89. §. A jogerősen lezárt fegyelmi ügy iratait bizalmas megőrzés céljából a fegyelmi bizottsági elnök átadja az illetékes egyházi irattárnak. Lezárt fegyelmi ügyek iratai, indokolt kérésre, másolatban csak a fegyelmi bizottságok elnökeinek adhatók ki más fegyelmi eljárásban használható bizonyítékként, az irattár felügyeletével megbízott testület elnökének jóváhagyásával.

90. §. A fegyelmi bizottságok eljárási költségeit az illetékes egyházi hatóság pénztára előlegezi. Fellebbezés esetén a fellebbező egy kezdő lelkipásztori fizetésnek megfelelő összeget előlegez. A fegyelmi bizottság az elmarasztalt felet a költségek megtérítésére kötelezi.

A fellebbezés csak akkor tekinthető jogszerűnek, ha a fellebbezési határidőn belül a fellebbező mellékeli az összeg kifizetését igazoló nyugtát. Az összeget a vádhatóság mellett működő pénztárba kell befizetnie.

Kivételt képez az Egyházmegyei és Egyházkerületi Elnökség, mely mint vádhatóság hivatalból fellebbezhet a megfelelő összeg befizetése nélkül.

A Zsinati Fegyelmi Bizottság költségeit az ügyben érdekelt egyházkerület pénztára előlegezi.

A fegyelmi bizottság tagjainak, valamint a titkár útiköltségét és napidíját az érvényben levő jogszabályok szerint számítják ki.

HETEDIK RÉSZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

91. §. (1) E jogszabály 2006. június 1-jén lép hatályba.

(2) A folyamatban lévő fegyelmi ügyeket a fegyelmi eljárás beindításakor érvényben lévő fegyelmi szabályzat szerint kell lezárni.

(3) A fegyelmi bizottsági tagok választására és a fegyelmi bizottságok létszámára vonatkozó rendelkezéseket a következő általános egyházi választásoknál kell első ízben alkalmazni.

(4) E jogszabály hatálybalépésével egyidejűleg az 1980-as fegyelmi szabályzat és a 2000-ben a Kánon III. főrészeként megjelent fegyelmi szabályzat hatályát veszti.

Elfogadta a Romániai Református Egyház 2001. október 9-én Kolozsváron megnyílt Zsinata 6. ülészakának 4. ülésén.

Módosította a Romániai Református Egyház Zsinata 2014. december 17-én a 10/2014-es számú határozatával.

Kelt, Kolozsváron 2006. április 3-án.

**Dr. Pap Géza püspök
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök**

**D. Tőkés László püspök
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök**

**Tonk István főgondnok
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök**

**Kovács Zoltán főgondnok
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök**

2. sz. melléklet

Függelék a 2006. évi 2. jogszabályhoz

A ROMÁNIAI REFORMÁTUS EGYHÁZ FEGYELMI SZABÁLYZATA

IRATMINTÁK

1. A fegyelmi bizottsági tagok esküje Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, II. rész, I. f. 7. §-ban foglaltak alapján:

„Én ..... fegyelmi bizottsági tag, esküszöm az élő Istenre, aki Atya, Fiú, Szentlélek, teljes Szentháromság, egy, örök, igaz Isten, hogy azokban az ügyekben, melyekben mint fegyelmi bizottsági tag működöm közre az egyházi törvények értelmében, a Szentírás szellemében igazságosan és lelkiismeretesen, részrehajlás nélkül, legjobb tudásom szerint fogok eljárni. A hivatali titkot megőrzöm. Isten engem úgy segítjen.”

2. A felek (panaszosok, bepanaszoltak), tanúk esküje a Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész, VII. f. 63. §-ban foglaltak figyelembevételével:

„Én ..... esküszöm az élő Istenre, aki Atya, Fiú, Szentlélek, teljes Szentháromság, egy, örök, igaz Isten, hogy a tiszta és teljes igazságot vallom, és semmit abból el nem hallgatok. Isten engem úgy segítjen.”

3. Fegyelmi eljárást kérő panasz illetékes elnökséghez a Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész I. f. 34–35. §.

..... (egyházmegye, egyházkerület, zsinat)

Elnökségéhez

**Alulírott..... panaszos, panaszosok .....
..... (panaszlott megnevezése) ellen
panaszt nyújtok be ..... Elnökségéhez, kivizsgálás és a szükséges intézkedések megtétele végett, a következők szerint:**

(A panasz pontos megfogalmazása pontok szerint)

**1. ....
..... kimerítve
ezzel a fegy. szab. .... par. foglaltakat**

**2. ....
..... kimerítve
ezzel a fegy. szab. ....par. foglaltakat**

**3.....
..... kimerítve
ezzel a fegy. szab. .... par. foglaltakat.**

Mindezek figyelembevételével kérem a panasz haladéktalan kivizsgálását és a szükséges intézkedések megtételét:

Kelt.....

.....

panaszos, panaszosok

4. Elnökségi megbízólevél a vizsgálóbizottság tagjai részére, fegyelemsértési panasz kivizsgálására, Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész I. f. 36. §. értelmében.

A(z).....
(egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, zsinat)
Elnöksége
..... (helység, cím)
Tel/fax.....
Iktatószám...../2006

MEGBÍZÓLEVÉL

.....
(lelkipásztor, presbiter), egyházmegyei tanácsos részére,

hogy részt vegyen ..... (panaszlott neve, tisztsége) ellen ..... (panaszos neve, tisztsége) által benyújtott ..... számú fegyelemsértési panasz, Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész I. f. 36. §. értelmében, Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész I. f. 36. §. szerinti kivizsgálásában.

A kivizsgálás eredményéről írásbeli jelentést kérünk.

Kelt....., 20.....

esperes

gondnok

5. Ideiglenes felfüggesztés Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata V. rész, II. f. 42–43. §.

A(z).....
(egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, zsinat)

Elnöksége

..... (helység, cím)

Tel./fax.....

Iktatószám...../20.....

IDEIGLENES FELFÜGGESZTÉS

A(z) ..... (egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, zsinat) Elnöksége .....
..... t (név, tisztség), a(z) ..... ügyben bepanaszoltat tekintettel az ügy súlyosságára, a Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész, II. f. 42–43. §. figyelembevételével (tisztségéből, szolgálatából), a munkatörvénykönyvben foglalt jogok sérelme nélkül, a fegyelmi eljárás befejezéséig felfüggesztjük.

Kelt.....

elnök

elnök

6. Fegyelmi bizottsági végzés a fegyelmi vizsgálat elrendeléséről Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész, I. f. 41. §.

A.....

(egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, zsinat)

FEGYELMI BIZOTTSÁGA

..... (helység, cím)

Tel./fax.....

lktatószám...../20.....

VÉGZÉS

..... Fegyelmi Bizottsága a(z) .....
..... ügyben ..... számú határozatában,
a vád képviselőjének meghallgatása után, elrendeli (nem rendeli
el) a vizsgálat lefolytatását.

Indokok:

(Az indoklásban le kell írni a tényállást, a fegyelmi eljárás és kivizsgálás elrendelésének vagy nem elrendelésének okait)

.....
.....
.....

(A vizsgálat elrendelése esetén)

Kiküldi a vizsgálat lefolytatására .....

.....
.....
vizsgálóbíró, fegyelmi bizottsági tagot. Kivizsgálási határidő.....

A bizottsági elnök az ügyiratokat a vizsgálóbíróknak átadja.

Ezen határozatot a felek és a vád képviselője írásban megkapják.

Kelt.....

.....
fegyelmi bizottsági elnök

.....
fegyelmi bizottsági jegyző

7. Megbízólevél a vizsgálóbírók részére a Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész, IV. f. 45. §. figyelembevételével

A(z) .....

(egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, zsinat)

FEGYELMI BIZOTTSÁGA

..... (helység, cím)

Tel./fax.....

Iktatószám...../20.....

MEGBÍZÓLEVÉL

.....(név)

fegyelmi bizottsági tag, megbízott vizsgálóbíró részére

..... **Fegyelmi Bizottsága**
..... **(időpont)** tartott ülésén, a Romániai Református Egyház **Fegyelmi Szabályzata** V. rész, IV. f. 45. §. **alapján hozott határozata értelmében, tisztelettel felhatalmazom, hogy mint vizsgálóbíró vegyen részt a „..... ügy” részletes kivizsgálásán.**

A helyszíni kivizsgálásra 20..... kerül sor .....
..... **(helyszín)**

A kivizsgálás a Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész, IV. f. 47. §. értelmében történjen.

A kivizsgálásról szóló írásbeli jelentés felküldésének határideje, 20.....

Kelt....., 2..... -én

fegyelmi bizottsági elnök

8. Szakértői felkérés Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész, IV. f. 47. és VII. f. 63. §. figyelembevételével.

A(z).....
(egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, zsinat)

FEGYELMI BIZOTTSÁGA

..... (helység, cím)

Tel./fax.....

lktatószám...../20.....

SZAKÉRTŐI FELKÉRÉS

.....

részére

A(z)..... (egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, zsinat) Fegyelmi Bizottsága 2..... hó..... nap..... hozott .....számú határozata értelmében felkérem szíveskedjék ..... (gazdasági, pénzügyi, büntetőjogi, családjogi, tanfegyelmi stb.) szempontból megvizsgálni a(z) ..... ügyet.

Észrevételeit, szakvéleményét, kérem ..... határidőn belül a(z) ..... Fegyelmi Bizottsághoz elküldeni.

Az ügy iratcsomója megtekinthető ..... Fegyelmi Bizottság székhelyén mindennap hétfőtől péntekig de ..... óra között.

Kelt.....

.....

bizottsági elnök

9. Kivizsgálási jegyzőkönyv a Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész IV. f. 47. §. értelmében.

A(z).....
(egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, zsinat)

FEGYELMI BIZOTTSÁGA

..... (helység, cím)

Tel./fax.....

lktatószám...../20.....

(a kivizsgálásról felvett jegyzőkönyv)

KIVIZGÁLÁSI JEGYZŐKÖNYV,

melyet felvettünk ..... n ..... év .....
hó.....-ik napján ..... panaszosnak
..... panasztlott elleni ügyében, a(z) .....
..... Fegyelmi Bizottság ..... számú, fegyelmi eljárást és
kivizsgálást elrendelő végzése alapján.

Jelen vannak :

.....**vizsgálóbíró**

A felek részéről megjelent (nem jelent meg) .....

.....**panaszos**
és.....**panaszlott.**

A vizsgálóbizottság ezen kívül meghallhatja .....

.....
.....

(A felek és más személyek, tanúk, szakértők meghallgatásáról a bizottság külön, egyéni kihallgatási jegyzőkönyvet készít, melyet jelen jegyzőkönyvhöz kapcsol. A tanúk és kihallgatott személyek esküt nem tesznek, de a tanúkihallgatási jegyzőkönyvben szereplő általános kérdéseket számukra is fel kell tenni. Amennyiben a vizsgálat több napra terjed, a jegyzőkönyvet minden megszakításkor le kell zárni és a bizottság által aláírni. Az eljárás folytatásakor a jegyzőkönyv az idő pontos meghatározásával folytatódik.)

A kivizsgálás befejezése után a vizsgálóbírók a következőket állapítják:

.....
.....
.....
.....
.....

A jegyzőkönyvhöz mellékeljük a vizsgálóbírói jelentést, a felek, tanúk és szakértők nyilatkozatairól szóló jegyzőkönyveket.

Kelt.....

.....

vizsgálóbíró

.....

vizsgálóbíró

10. Vizsgálóbírói jelentés a Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész, IV. f. 47. §. figyelembevételével.

A(z).....
(egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, zsinat)

FEGYELMI BIZOTTSÁGA

..... (helység, cím)

Tel./fax.....

Iktatószám...../20.....

VIZSGÁLÓBÍRÓI JELENTÉS

Alulírott ..... **és** .....
..... **vizsgálóbíró a(z)** ..... **ügy-**
ben 2.... hó ..... **nap** ..... **helységben tartott fegyel-**
mi kivizsgáláson a következőket tapasztaltuk: .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ezen tapasztalatok alapján a következőket ajánljuk a fegyelmi bizottság figyelmébe: .....

.....

.....

.....

.....

Kelt.....

.....
vizsgálóbíró

.....
vizsgálóbíró

11. Az idézést a Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész, VI. f. 51–55. §. figyelembevételével kell alkalmazni a következő minta szerint:

A(z).....
(egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, zsinat)
FEGYELMI BIZOTTSÁGA
..... (helység, cím)
Tel./fax.....
Iktatószám...../20.....

IDÉZÉS

.....

mint (panaszos, bepanaszolt vagy tanú – beírni a minőséget) részére, aki ....., ... utca ..... szám alatt lakik, a(z) ..... (az ügy megnevezése) tárgyalására, melyet ..... év ..... hónap ..... nap ..... óra ..... tartunk a ..... (fegyelmi bizottsági székhely megnevezése).

A vád képviselője és a felek távolmaradása a tárgyalásról nem akadályozza a tárgyalás folytatását és befejezését. Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész, VI. f. 55. §.

Vádindítvány a bepanaszolt számára mellékelve.

Kelt.....

.....
bizottsági elnök

12. Meghívó tárgyalásra fegyelmi bizottsági tagoknak

A(z).....
(egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, zsinat)

FEGYELMI BIZOTTSÁGA

..... (helység, cím)

Tel./fax.....

Iktatószám...../20.....

MEGHÍVÓ

.....
fegyelmi bizottsági tag részére,

..... Fegyelmi Bizottsága 20 .....
..... tartandó tárgyalására, melyet .....
..... (helység, nap óra) tartunk.
..... Fegyelmi Bizottsága tárgyalja (el-
ső fokon, másodfokon) .....
..... ügyét.

A fegyelmi bizottság a tárgyalás keretében meghallgatja a panaszosokat, a panaszlottat és védőjét, valamint a tanúkat.

A tárgyalás végén, ha a kivizsgálás lezárható, a fegyelmi bizottság (elsőfokú, másodfokú) döntést hoz.

Panaszlott vagy tanú esetleges távolmaradása nem akadályozza az eljárás folytatását és befejezését.

Ha valaki a fegyelmi bizottsági tagok közül nem jelenthet meg a tárgyaláson, távolmaradását kérem 8 nappal a kitűzött tárgyalás időpontja előtt bejelenteni.

Kelt.....

Tisztelettel:
bizottsági elnök

13. Tárgyalási jegyzőkönyv. Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész, VII. f. 56–68. §. és VIII. f. 69–72. §.

A(z) .....

(egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, zsinat)

FEGYELMI BIZOTTSÁGA

..... (helység, cím)

Tel./fax.....

Iktatószám...../20.....

TÁRGYALÁSI JEGYZŐKÖNYV,

melyet felvettünk a(z) ..... (egyházmegye, egyházkerület, zsinat) Fegyelmi Bizottságának 20..... hó .....-én ..... órakor a ..... (-ban, -ben) tartott tárgyalásán.

Elnök: ..... (a fegyelmi bizottság elnöke)

Jegyző: .....(a fegyelmi bizottság jegyzője)

Jelen vannak: ..... fegyelmi bizottsági tag ..... behívott póttag, ... vádhatósági titkár.

(A fegyelmi bizottságok teljes tanácsban dolgoznak!)

.../2.....

Elnök bibliaolvasással ..... és imádsággal kezdi a tárgyalást.

Megállapítja, hogy az ún. „.....” ügyben a felek megidézése a Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész, VI. f. 51–55. §. értelmében szabályszerűen és időben történt. A panaszosok és a panaszlott időben megkapták az idézést, és aláírásukkal igazolták annak átvételét (lásd. mellékletben).

Elnök felkéri a jegyzőt a felek számbavételére, mely meg is történik a következők szerint:

A(z) ..... Fegyelmi Bizottságának tagjai előtt megjelentek:

A vád megbízott képviselője:.....

a panaszosok: .....

a panaszlott : .....

Jelen fegyelmi tárgyalás a(z) ..... ügyben hozandó (első fokú, másodfokú) (megfellebbezhető, végleges) határozathozatal érdekében hívatott össze, mivel a fegyelmi bizottság a .../2..... számú határozatában (jelen ügyet fegyelmi ügyvé nyilvánította vagy helyt adott ..... fellebbezésének) a fegy. szab. vonatkozó pontjainak figyelemvételével.

.../2.....

Elnök felszólítja a feleket: jelentsék be, ha a(z) ..... Fegyelmi Bizottsága valamelyik tagjával kapcsolatban az érdekeltség elve fennforog a fegyelmi szabályzat, II. rész, IX. f. 28. §. értelmében. Elnök figyelmezteti a feleket, hogy az eljárás későbbi szakaszaiban kizárási indítványt nem tehetnek.

Felek jelen tárgyaláson senki ellen sem nyújtanak kizárási indítványt.

(Ha a felek kizárási indítványt nyújtanak be, Elnök felfüggeszti a tárgyalást, és a bizottság döntéshozatalra visszavonul. A döntéshozatal után elnök a gyűlést újra megnyitja, és bejelenti annak folytatását vagy elnapolását a pontos időpont meghatározásával.)

---/2.....

Elnök felkéri ..... jegyzőt olvassa fel a panaszosok feljelentését, melynek alapján fegyelmi bizottság tárgyalja az ügyet (vagy első fokon tárgyalta a(z) ..... Fegyelmi Bizottsága).

(Ha fellebbezett ügy tárgyalásról van szó, akkor ..... fegyelmi bizottsági tag felolvassa a

..... Fegyelmi Bizottsága által elsőfo-
kon hozott nem jogerős ítéletet, valamint .....
..... fellebbezését.)

Elnök felkéri ..... fegyelmi bizottsági tagot,
vizsgálóbíró, olvassa fel a kivizsgálásról szóló jegyzőkönyvhöz
csatolt jelentést.

Elnök felkéri ..... vádhatósági
képviselőjét, olvassa fel az ügygel kapcsolatos vádiratot (vádirat
mellékelve).

Tudomásul szolgál.

.../2.....

Elnök eskütételre szólítja fel a feleket. Az eskü Bibliára tett
kézzel történik (a tanúk eskütétele személyenként és kihallgatá-
suk idején zajlik). A tárgyalás nyilvános. A tanúk csak kihallgatá-
suk ideje alatt tartózkodhatnak a teremben.

Elnök felkéri .....
panaszosokat terjesszék a bizottság elé mondanivalójukat.

.....
.....
.....
.....

Elnök felkéri ..... panaszlottat terjessze a bi-
zottság elé mondanivalóját: .....

.....
.....
.....

A tanúk kihallgatása következik (tanúvallomási jegyzőkönyvek
mellékelve).

A bizottság előtt megjelenik .....
..... tanú.

A bizottság tagjai az elnökön keresztül a tanúknak és a feleknek a következő kérdéseket teszik fel .....

Elnök felkéri a panaszosokat újabb nyilatkozattételre: .....

Elnök felkéri a panaszlottat újabb nyilatkozattételre: .....

Elnök felkéri ..... vádhatósági képviselőt a végső vádindítvány megtételére

Felek és tanúk meghallgatása után megállapítást nyert, hogy a Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész, VII. f. 66. §. értelmében a kivizsgálás folytatására nincs szükség.

Elnök a kivizsgálási eljárást befejezettnek jelenti ki, és a gyűlést felfüggeszti ..... időpontig. A fegyelmi bizottság határozathozatalra visszavonul.

(Ha a kivizsgálás folytatására van szükség, elnök a tárgyalást felfüggeszti.)

Folytatása .....

.../2002

A bizottság VÁD ÉS JOGI BESOROLÁSKÉNT a következőket állapítja meg:

(itt a bebizonyított vádak pontos leírására és jogi besorolására kerül sor)

Fegyelmi bizottság titkos szavazással hozza meg határozatát.

(Az esetleges különvéleményt jegyzőkönyvbe kell foglalni, ha ezt egyik vagy másik fegyelmi bizottsági tag óhajtja.)

Elnök du. .... órakor újra megnyitja a gyűlést és felolvassa a fegyelmi bizottság titkos szavazással hozott döntését.

HATÁROZAT

A(z) ..... Fegyelmi Bizottságának tagjai: ..... elnök,
..... alelnök ..... jegyző,
..... fegyelmi bizottsági tagok, ... fegyelmi bizottsági póttag, ma (hely)..... tartott tárgyalásán, (első fokon, másodfokon) tárgyalta az ún. .... „.....”. Meghallgatta a vizsgálóbírók jelentését, a vád képviselőjének ..... , vádhatósági kiküldöttnek az előterjesztését ..... panaszosokat, a megidézett tanúkat, ... panaszlottat, áttanulmányozta a vizsgálati anyagot. Mindennek figyelembevételével ..... Fegyelmi Bizottsága ma 2..... órakor a következő (elsőfokú, másodfokú) nem jogerős, jogerős) határozatot hozza:

- Büntetés kirovása a Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész VIII. f. 71. §. szerint

- ..... bepanaszoltat ..... perköltség megtérítésére kötelezi, mely összeget a(z) ..... pénztárába befizetni köteles .....-ig

- Jelen határozat nem jogerős (megfellebbezhető, ha az első fokon hozott határozat a kézhezvételtől számított 15 napon belül a felettes fegyelmi bizottságnál). Ha jogerős, fellebbezésnek helye nincs.

- Végrehajtása az ..... Elnöksége hatáskörébe tartozik.

- A végrehajtás határideje: .....

- A(z) ..... Fegyelmi Bizottságának jelen határozatát kihirdettük ma, ... órakor a panaszt tevő felek és a panaszlott (jelenlétében, hiányában).

- A hiányzó felek jelen határozatot postán kapják meg.

K. m. f.

Hitelesítve Romániai Református Egyház bíraskodásáról szóló jogsz. V. rész, VIII. f. 72. §.

fegy. biz. elnök

fegy. biz. jegyző

fegy. biz. alelnök

fegy. biz. tag

fegy. biz. tag

fegy. biz. tag

fegy. biz. tag

fegy. biz. titkár

(A felekkel közölni kell írásban a határozatot a vád és jogi besorolással együtt.)

14. Tanúvallomási jegyzőkönyv a Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész, IV. f. 47. és a VII. f. 63. §. értelmében.

A.....
(egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, zsinat)

FEGYELMI BIZOTTSÁGA

..... (helység, cím)
Tel./fax.....
Iktatószám...../20.....

TANÚVALLOMÁSI JEGYZŐKÖNYV,

melyet felvettünk a 20... hó ..... nap .....óra ..... hely,
a(z) ..... ügyben tartott tárgyaláson (vagy vizsgálóbírói kihallgatáson)

.....
tanú kihallgatásakor

A tanú leteszi az esküt (a tárgyaláson kötelező).

Neve: ....., vallása: ..... foglalkozása: .....
lakcíme: .....
életkora: .....

Rokonságban van-e a panaszossal vagy a panaszlottal:
.....

Nincs-e ellenségeskedésben, perben a panaszossal vagy panaszlottal : .....

Kapott-e valamit, vagy valamilyen ígéretet tanúvallomásaért:
.....

Rábeszélte-e valaki, vagy utasította valaki a tanúvallomásra:

.....
A tanúnak feltett kérdések és az azokra adott válaszok .....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Kelt.....

.....
tanú aláírása

15. Jegyzőkönyv a kisebbségben maradt fegyelmi bizottsági tag(ok) különvéleményéről. Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész, VII. f. 68. §.

A(z) .....
(egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, zsinat)
FEGYELMI BIZOTTSÁGA
..... (helység, cím)
Tel./fax.....
Iktatószám...../20.....

JEGYZŐKÖNYV

.....
fegyelmi bizottsági tag különvéleményéről

a(z)..... ügyben elfoglalt különvéleményéről,
melyet kinyilvánított saját elhatározásából, a 20.....év .....hó.....
nap..... órákor megtartott titkos szavazás után

A hozott határozattól eltérő és kisebbségben maradt különvélemény a következő:

.....
.....
.....

Jelen jegyzőkönyv a tárgyalási jegyzőkönyv melléklete, és nyilvánosságra csak a törvényes rendelkezések figyelembevételével hozható.

Kelt.....

különvéleményt nyilvánító fegy. biz. tag

fegy. biz elnök

fegy. biz. jegyző

fegy. biz. titkár

16. Fellebezés Romániai Református Egyház bíraskodásáról szóló jogsz., V. rész, IX. f. 73. §. értelmében.

A(z) .....
(egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, zsinat)
Elnökségéhez

.....

A Romániai Református Egyház bíraskodásáról szóló jogsz. V. rész, IX. f. 73. §-a értelmében ..... (név, foglalkozás, lakcím), mint.....(a 73. §. meghatározott személy vagy testület)

megfellebbezem

a(z) ..... (egyházközség, egyházmegye, egyházkerület)
Fegyelmi Bizottsága által a(z) .....
..... ügyben hozott nem jogerős ..... számú első fokú határozatát.

Indokaim a következők:

1. ....
.....
.....

2. ....
.....
.....

3. ....
.....
.....

Kelt.....

.....
a fellebbező aláírása

A LELKIPÁSZTOROK KÉPESÍTÉSÉRŐL ÉS ALKALMAZÁSÁRÓL

2007. évi 1. jogszabály

És Ő adott némelyeket apostolokul, némelyeket prófétákul, némelyeket evangélistákul, némelyeket pedig pásztorokul és tanítókul: a szentek tökéletesbítése céljából szolgálat munkájára, a Krisztus testének építésére. (Ef 4,11–12)

(MÓDOSÍTOTT ÉS KIEGÉSZÍTETT JOGSZABÁLY)

ELSŐ RÉSZ A LELKIPÁSZTOROK KÉPESÍTÉSÉRŐL ÉS ALKALMAZÁSÁRÓL

I. fejezet

A lelkipásztorok képzéséről

- 1. §.** Lelkészi szolgálatra képesítést nyer az, aki:
- a Magyar Református Egyház valamelyik teológiai intézetében végleges lelkészi képesítést nyert, és azt a Romániai Református Egyház Zsinata végrehajtási utasítása szerint érvényesíti;
  - bármely más református teológiai intézetben végleges lelkészi képesítést szerzett, és azt a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet és az illetékes egyházkerület Igazgatótanácsa elfogadja, az előírt különbözeti vizsgák sikeres letétele után pedig a Zsinat az a) pont szerint érvénye-

síti. A különbözeti vizsgákat a II. lelkészképesítő vizsgabizottság előtt kell letenni;

- c) más keresztyén egyházban szerzett lelkési képesítést, és egyházunkban kíván lelkési szolgálatra jelentkezni. Ebben az esetben igazolnia kell, hogy áttért református egyházunkba, konfirmált, és valamelyik református egyházközség önálló tagjai közé felvette. Az igazolások beérkezése után a kérvényező köteles két évi kiegészítő tanulmányt végezni a Protestáns Teológiai Intézetben mint rendes hallgató. A kiegészítő tanulmányok diszciplínáit a teológia állapítja meg. A kérvényezőnek a kijelölt diszciplínák anyagából vizsgáznia kell. A különbözeti vizsgák letétele, képesítésének Zsinat előtti érvényesítése és valamelyik egyházkerületbe való befogadása után 1 évi segédlelkési szolgálatot teljesít, utána II. lelkészképesítő vizsgát tesz, és a 4. cikkely értelmében kérheti felszentelését.
- d) végleges lelkési képesítést csak az nyerhet, aki a teológiai képzés utolsó évében, a Romániai Református Egyház valamelyik egyházközségébe való kirendelés által, a szabályzatban előírt tanmenet szerint lelkipásztori gyakorlaton vesz részt.

2. §. Aki a Protestáns Teológiai Intézetben szerez végbizonyítványt, ennek keltétől számított 12 hónap alatt I. lelkészképesítő vizsgát kell tennie az érvényben levő vizsgaszabályzat szerint. Ha ez alkalommal sem sikerül vizsgáját letennie, végbizonyítványa érvényben marad, de lelkészként semmilyen minőségben nem alkalmazható.

Az I. lelkészképesítő vizsga a Protestáns Teológiai Intézet által összeállított szabályzat szerint történik.

Az I. lelkészképesítő vizsga letétele után a segédlelkési szolgálatra jelentkező ünnepélyesen fogadalmat tesz, és az illetékes egyházkerület joghatósága alá kerül.

Abban az esetben, ha az illetékes egyházkerületnek nem áll módjában az I. lelkészképesítő diplomával rendelkezőket azonnal kinevezni gyülekezeti szolgálatra, akkor ezek a segédlelkész-jelöltek legfeljebb egy évig rendelkezési állományba kerülnek. A II. lelkészképesítő vizsgát ennek függvényében fogják letenni.

3. §. Aki az I. lelkészképesítő vizsgáját sikeresen letette, 1 év kötelező segédlelkési szolgálat után köteles II. lelkészképesítő vizsgára jelentkezni. Amennyiben a II. lelkészképesítő vizsgája sikertelen vagy azt elmulasztja, további egy év segédlelkési szolgálat után a legközelebbi egyházkerületi

közgyűléstől engedélyt kell kérnie a vizsga letételére. A második vizsga időpontja egyszeri és utolsó. Ha ezen a vizsgán is alkalmatlannak bizonyul többé nem ismételteti meg, és lelkészi szolgálatra nem alkalmazható.

A II. lelkészképesítő vizsga az egyházkerületek által összeállított szabályzat szerint történik.

A II. lelkészképesítő vizsgára jelentkezők kötelesek parókus lelkészüktől, a helyettesként szolgáló segédlelkészek vagy esperesi segédlelkészek az esperesüktől minősítő és szolgálati bizonyítványt mellékelni.

Annak, aki az I. lelkészképesítő vizsga letétele után igazgatótanácsi engedéllyel tanulmányokat folytatott valamelyik külföldi, hivatalosan elismert teológiai főiskolán, ez az idő nem számít segédlelkészi szolgáltatásnak. A gyermeknevelési szabadság nem számít segédlelkészi szolgálati időnek.

A segédlelkészi szolgálati időt nem lehet más egyházi szolgálattal helyettesíteni.

4. §. Akik teljes lelkészi képesítést nyertek, és az Anyaszentegyház szolgálatában állnak, a legközelebbi Egyházkerületi Közgyűlés alkalmával tartott ünnepélyes istentiszteleten lelkészi esküt tesznek, lelkésszé szentelik. A lelkésszé szentelést (ordinációt), az Egyházkerületi Igazgatótanács útján az Egyházkerületi Közgyűléstől kell kérni a teljes képesítés igazolása, valamint az esperesi és presbitériumi ajánlás alapján.

Aki lelkésszé szentelését kérte, de arról elmaradt, a legközelebbi közgyűléstől, távolmaradásának igazolása mellett, azt újból kérheti. Aki a II. lelkészképesítő vizsga letételét követő két közgyűléstől lelkésszé szentelését nem kérte vagy nem kapta meg, az lelkészként való alkalmazásának jogát elveszti.

Önálló lelképásztori és lelkészjellegű teológiai tanári állást csak felszentelt lelkészek tölthetnek be. Akit lelkésszé szenteltek, a jogszabály rendelkezései szerint választásra jogosult, illetve választható azokra a tisztségekre, amelyeket lelkészekkel kell betölteni.

5. §. A tudományos képzés és szakosodás a jelen jogszabály által biztosított joga minden lelképásztornak. A szakmai továbbképzésen való részvétel kötelező és minden egyes alkalommal minősítéssel jár. Ezek rendszerét az egyházkerületek Igazgatótanácsának és a Protestáns Teológiai Intézet tanári karának javaslatai alapján kidolgozott és a Zsinat által elfogadott rendelet szabályozza.

II. fejezet

A lekipásztorok alkalmazásáról

6. §. 1. Önálló (teljes jogú) lekipásztori állást tölt be:

- a) az egyházközség önálló lekipásztora/lekipásztorai;
- b) az egyház joghatósága alá tartozó oktatási és karitatív intézmények teljes lelkészképzéssel rendelkező lekipásztorai, akik az illetékes egyházmegyébe bekebelezést nyertek;
- c) a missziói lekipásztor, aki teljes lelkészképzéssel rendelkezik, és valamelyik missziói egyházközségben vagy más missziói szolgálatban működik;
- d) állami (kórház, börtön, hadsereg) vagy magánintézményekben alkalmazott lekipásztor, aki teljes lelkészképzéssel rendelkezik, és aki az illetékes egyházmegyébe bekebelezést nyert.

6. §. 2. Lelkeszi állást tölt be

- a) a helyettes lelkész, aki a lelkész akadályoztatása, közegyházi tisztségbe való megválasztása, tartós munkaképtelensége, hivatalból való felfüggesztése vagy a lelkészi állás megüresedése esetén a lelkészi feladatok önálló végzésére ideiglenes kinevezést kap;
- b) a segédlelkész és a beosztott lekipásztor, aki a lekipásztor mellett, ennek felügyelete alatt teljesíti a lelkészi munkának rábízott részét.

A beosztott lekipásztor szolgálati ideje egyszeri alkalommal 4 év. Ez idő alatt bármikor áthelyezhető.

A felszentelést követően a helyettes és beosztott lekipásztori szolgálatban eltöltött idő önálló lekipásztori szolgálati időnek számít.

Rendkívüli esetben a felszentelés elmaradását az illetékes Egyházkerület Elnöksége igazolja.

7. §. a) Egyházközségekben új lekipásztori állás létrehozását – a 1/2006-os jogszabály 3. cikkelyében rögzített eseteken kívül – a presbitérium kezdeményezésére az Egyházközségi Közgyűlés hagyja jóvá. Az állás szervezésének törvényességét a felsőbb egyházi testületek (az egyházmegyei tanács és az Igazgatótanács) ellenőrzik, és nyilvántartásba veszik.

b) Más lelkészi állások létrehozását az érintett intézmény vagy intézet kezdeményezi, és a közvetlen felső egyházi hatóságok hagyják jóvá.

III. fejezet

A lelkészi jelleg hatályban tartása, illetve megvonása

8. §. Annak, aki sem lelkipásztori, sem lelkészjellegű tanári állást nem tölt be, vagy attól megfosztották, lelkészi jellege megszűnik. Aki lelkészi jellegét hatályban kívánja tartani, a lakóhelyén illetékes egyházmegye közgyűléséhez kell folyamodnia. Ha a folyamodó foglalkozása a lelkészi hivatással összeegyeztethető, és erkölcsi élete megfelelő, lelkészjellegének fenntartásáról, az igazolt és tényleges lakhelye vagy volt szolgálati helye szerint illetékes egyházmegyei közgyűlés javaslatára az Egyházkerületi Közgyűlés véglegesen határoz. A folyamodó köteles az illetékes presbitérium által kiállított, a lelkészi képesítés megszerzésének idejétől a folyamodás idejéig teljesített mindennemű szolgálatáról és erkölcsi életéről szóló bizonyítványt benyújtani.

Az így megszerzett lelkészi jelleg 5 évig érvényes. Ha ez alatt az 5 év alatt a lelkipásztor nem áll vissza a szolgálatba, lelkészi jellegének hatályban tartását újból kérvényeznie kell.

Akinek lelkészi jellegét az Egyházkerületi Közgyűlés hatályban tartotta, megőrzi választhatósági jogát. Amennyiben újból lelkészi, illetőleg lelkészjellegű állást kíván elfoglalni, a nem lelkészi éveiről munkahelyi igazolást és a lakhelye szerinti presbitérium által kiállított erkölcsi bizonyítványt kell benyújtania az egyházmegye elnökségéhez. A megválasztás és az állás elfoglalása után az illetékes egyházmegyében bekebelezést nyer.

Az egyházi intézmények adminisztrációjában dolgozó és a nyugalomba vonult lelkipásztorok lelkészi jellege hatályban marad.

9. §. Ha lelkészi jellegű személy a lelkészi hivatással össze nem egyeztethető foglalkozást folytat, erről az illetékes egyházmegyei tanács, előzetes felszólítás után, köteles jelentést tenni az Egyházkerületi Közgyűlésnek, mely az illető lelkészi jellegét felfüggeszti.

Ha valakit az egyházi fegyelmi bizottság a lelkészi hivatás viselésének jogától véglegesen megfoszt, annak lelkészi jellege is megszűnik. Az erre vonatkozó ítéletet az egyházkerület elnökségével közölni kell. Az egyházkerület elnöksége ezt a tényt tudomásulvételre közli a testvér-egyházkerületek elnökségeivel.

MÁSODIK RÉSZ

A LELKÉSZI ÁLLÁSOK BETÖLTÉSÉRŐL

I. fejezet

Általános rendelkezések

10. §. Önálló lelkipásztorrá választható az, aki teljes lelkészi képesítéssel rendelkezik, lelkészi szolgálatban áll, lelkészi jellegű tanári állást tölt be, vagy lelkészi jellegét hatályban tartotta és református egyházunk valamelyik egyházmegyéjének bekebelezett tagja.

Az önálló lelkipásztorok első alkalmazását követi az illetékes egyházmegyébe történő bekebelezése, mely annyiszor megismétlődik, ahányszor a lelkipásztor más egyházmegyében nyer alkalmazást.

Önálló lelkipásztorok, missziói lelkipásztorok, intézmények lelkipásztorai, lelkészjellegű tanárok, beosztott lelkipásztorok, segédlelkészek és helyettes lelkipásztorok, egyházi adminisztrációban dolgozó lelkészjellegű tisztviselők alkalmazásuk előtt minden alkalommal a hatályos munkatörvénykönyv által előírt egészségi alkalmassági vizsgálaton vesznek részt.

11. §. Önálló lelkipásztor csak fegyelmi úton, jogerős ítélettel mozdítható el állásából.

A Romániai Református Egyház keretén belül az önálló lelkipásztori állást, illetve a lelkészjellegű állást betöltő lelkipásztorok standard (előírt) nyugdíjazási korhatára 65 év (életév). A nyugdíjjogosultság feltételeinek teljesülését követően, kérésre szolgálati helyükön folytathatják tevékenységüket 70. életévük betöltéséig a Zsinat által jóváhagyott vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően.

A nyugalomba vonult lelkipásztor alkalmasszerűen, püspöki vagy esperesi megbízatással meghatározott ideig lelkészi szolgálatot végezhet a törvényes keretek között.

12. §. Az Egyházkerületi Közgyűlés az érintett egyházközségi közgyűlés, illetve az illetékes egyházmegyei tanács javaslata alapján minősített egyházközségeket jelöl ki, amelyekbe önálló lelkipásztorrá csak az választható, aki előzőleg legalább 5 éven át önálló lelkipásztori szolgálatot teljesített. A gyermeknevelési szabadságon lévők és a lelkészjellegű tanári állásban, vala-

mint az egyházi joghatóság alatti intézményekben dolgozó, lelkeszjellegű, de nem lelkipásztori szolgálatot végző alkalmazottak így letöltött ideje nem számítható be ebbe az 5 évbe.

Az egyházközségek minősítését az egyházkerületi közgyűlés az egyházmegyék meghallgatása mellett 6 évenként végzi, alkalmilag meg nem változtathatja. A minősített egyházközség megosztása esetén az új egyházközség is minősített.

II. fejezet

A lelkészi állás betöltésének előkészítése

13. §. A lelkészi állás betöltendő:

- a) új állás szervezése,
- b) az állás megüresedése,
- c) csere esetén.

14. §. A lelkészi állás megüresedik:

- a) a lelkipásztor más lelkészi állásba való megválasztása esetén, a megválasztás jogerőre emelkedésével;
- b) a lelkipásztor az illetékes egyházmegye elnökségéhez benyújtott lemondása esetén, miután a lemondást tudomásul vette az elnökség;
- c) a lelkipásztor nyugdíjazása esetén, a nyugdíjvégzésben meghatározott időponttól;
- d) fegyelmi ítélet következtében történt áthelyezés vagy elmozdítás esetén, az ítélet jogerőre emelkedésével;
- e) halál esetén, a temetést követő naptól.

15. §. Csere útján akkor történik lelkipásztorváltás, ha az érintett egyházközségek lelkipásztorai és presbitériumai közmegegyezéssel kérik, és az egyházközségek közgyűlései jóváhagyják. A csere érvényességéhez az illetékes egyházmegyei elnökség engedélye szükséges. Cserét az egyházmegyei, illetve egyházkerületi elnökség is javasolhat az egyházközségek érdekében. A cseréhez a lelkészek, presbitériumok és a közgyűlések beleegyezése szükséges. Ha a cserét kívánó egyházközségek más-más egyházkerületben vannak, az illetékes esperesek tartoznak mindkét Egyházkerületi Igazgatótanács beleegyezését kérni.

A cserét engedélyező egyházhatósági határozatot annak keltétől számított 15 napon belül a templomi szószékről az érintett gyülekezetek előtt ki kell hirdetni.

16. §. A lelkipásztori állás megüresedése után az esperes 8 napon belül kiszáll az egyházközségbe, vagy megbízottat küld ki:

- a) intézkedik a szükséges leltározásról: az egyházközség ingó és ingatlan javainak leltár szerinti számbavételéről;
- b) elrendeli a lelkészi fizetés és az egyházközség tartozásainak kiegyenlítését; mert addig a lelkészi állás nem tölthető be, amíg az egyházközség tartozásait nem rendezte;
- c) intézkedik a lelkészi teendők ideiglenes ellátásáról az érvényben lévő szabályok értelmében;
- d) gondoskodik a lelkipásztori díjlevél csonkítatlan fenntartásáról; ha a presbitérium az érvényben levő díjlevelet csonkítani akarná, akkor a díjlevelet a pályázat meghirdetéséhez az esperes állítja ki az egyházmegye levéltárában őrzött, egyházhatóságilag megerősített érvényes díjlevélről;
- e) elhalálozás esetén a kegyeleti idő tekintetében az egyházközséget a jogszabályok betartására utasítja;
- f) elrendeli a lelkipásztor-választási eljárás beindítását a jelen cikkelyben megszabott intézkedések megtételétől számított 8 napon belül.

17. §. A lelkipásztort az anyaegyházközségben választják az anya- és leányegyházközség érvényes választói névjegyzékében szereplő egyháztagok.

18. §. Lelkipásztort választani lehet:

- a) meghívás,
- b) pályázat útján.

A lelkipásztort választó egyházközség presbitériuma az esperesi felhívás után 15 napon belül köteles határozni arról, hogy a fenti eljárások közül melyikkel akarja betölteni a megüresedett lelkipásztori állást.

19. §. A meghívási, illetve pályázati eljárásból hivatalból ki kell zárni azt a lelkipásztort:

- a) aki az előírt okmányokat nem mellékelte;
- b) aki szolgálati bizonyítványának tanúsága szerint fegyelmi eljárás alatt vagy állásváltogatást kizáró fegyelmi ítélet hatálya alatt áll;
- c) akinek a törzskönyvi lapjából megállapítható, hogy a segédlelkészi egy évet nem töltötte le és legutóbbi szolgálati helyét 2 éven belül foglalta el;
- d) akinek nincs meg a kellő szolgálati ideje (1 + 5 év) – ha minősített egyházközségbe pályázik;

e) aki a megüresedett egyházközségben a megüresedést követően az esperes által kijelölt kísérő lelkész nélkül tartózkodott, vagy bármilyen lelkipásztori szolgálatot végzett.

Aki választható és pályázni kíván, a megüresedett egyházközségben segédlelkészi, beosztott lelkipásztori, helyettes vagy beszolgáló lelkészi megbíratást nem vállalhat. Ha pedig ilyen segéd-, beosztott- vagy helyettes lelkipászor szolgál az egyházközségben, az pályázási szándékát a megüresedés után azonnal köteles az esperesnek bejelenteni. Az egyházközség területén állandó hivatali szolgálatra alkalmazott lelkipásztor, teológiai tanár, beosztott lelkipásztor, segéd- és helyettes lelkész, aki pályázni óhajt, a megüresedés ideje alatt is működési helyén maradhat, de az egyházközségben semmiféle szolgálatot nem végezhet. E tilalom megszegése hivatalból való kizárási ok.

A meghívási, illetve pályázati eljárásból való kizárás ügyében a meghívandó okmányait felülvizsgáló bizottság (21. §.) vagy a minősítő bizottság (27–28. §.) szótöbbséggel dönt. A kizárt lelkész a kizárási határozat kézhez vételétől számított 8 napon belül az egyházmegyei fegyelmi bizottsághoz fellebbezést nyújthat be. Bizonyító nyilatkozatához köteles mellékelni a tanúk névsorát és a felmerülő költségek befizetését igazoló elismervényt. Az egyházmegyei fegyelmi bizottság az ügyet 21 napon belül köteles ítélettel eldönteni. Ha a fellebbező lelkészt vétkesnek találják, büntetése: egy évre szóló eltiltás bármilyen állásváltoztatástól. Az ítélet megfellebbezhető az egyházkerületi fegyelmi bizottságnál a költségek előzetes befizetésével. Az egyházkerületi fegyelmi bizottság 15 napon belül köteles jogerős határozatot hozni. A fegyelmi eljárás ideje alatt az állás betöltésének folyamata szünetel. Ha a fellebbező jogerős ítélettel felmentést nyer, az állás betöltésének folyamatát azonnal újra kell indítani, és a további eljárásban teljes joggal részt vesz a felmentett is.

III. fejezet

Választás meghívás útján

20. §. A lelkipásztori állás meghívás útján a következőképpen tölthető be:

A presbitérium összes, teljes jogú tagjainak kétharmada határozatilag, titkos szavazással a meghívást kimondja, és a meghívandó személyt általános többséggel, titkos szavazással megnevezi.

Az egyházközség presbitériuma a megnevezett jelöltet az esperes által bemutatkozó szolgálatra felkérheti, amely kizárólag közönséges vasárnapi istentisztelet végzésére szorítkozhat.

Az esperes a presbitérium kérésének kézhezvétele után, figyelembe véve a 21. cikkelyt, köteles a bemutatkozó szolgálatra felkért jelöltet azonnal értesíteni, és a bemutatkozó szolgálat pontos idejét közölni. Intézkedik, hogy a bemutatkozó jelölt a választó egyházközségben egy lelkipásztor kíséretében jelenjék meg, aki a bemutatkozó jelölt magatartását köteles ellenőrizni, és az esetleges visszaélésekért felelősséggel tartozik.

A beszolgáló lelkipásztor a bemutatkozó szolgálatra presbiteri gyűlést hív össze, amelyen a bemutatkozó a kísérő lelkipásztorral együtt jelenik meg. A presbitérium tagjai a bemutatkozó lelkipásztorhoz kérdéseket intézhetnek, amelyekre ő a kísérő lelkipásztor jelenlétében felel. Ezek a kérdések és feleletek a lelkészi szolgálattal kapcsolatosak, de a díjlevél tartalmára nem vonatkozhatnak.

A bemutatkozó jelölt és kísérője utazási költségeit a választó gyülekezet pénztára köteles megtéríteni.

21. §. Az esperes a presbitérium jelentésének beérkezése után a meghívottat felszólítja, hogy 8 napon belül terjessze be iratait.

Beterjesztendő:

- a) önéletrajz;
- b) mindkét lelkészi oklevél másolata;
- c) felszentelési bizonyítvány másolata;
- d) egészségi alkalmassági vizsgálatról szóló igazolás;
- e) az esperes által kiállított szolgálati bizonyítvány, melyben igazolni kell azt is, hogy a meghívott nem áll fegyelmi vizsgálat vagy választhatóságát korlátozó ítélet hatálya alatt;
- f) az esperes által záradékolt törzskönyvi lap másolata;
- g) a meghívott nyilatkozata arról, hogy megválasztása esetén az állást elfogadja és elfoglalja;
- h) a szakmai továbbképzéseken való részvételt igazoló okirat.

Az iratok beérkezésétől számított 8 napon belül az esperes egy lelkészi és egy presbiteri fegyelmi bizottsági taggal együtt megvizsgálja az iratcsomót, és minősíti a meghívott választhatóságát.

22. §. Az egyházközség által megnevezett lelkipásztor meghívásra való jogosultságának megállapítása után az esperes egy lelkészi és egy nem lelkészi tagból, lehetőleg egyházmegyei tanácsosból vagy fegyelmi bizottsági

tagból álló bizottságot küld ki az egyházközségbe. A bizottság lelkészi tagja nem lehet a beszolgáló lelkipásztor. Az előzőleg két vasárnap a szószékről kihirdetett választás napján a bizottság a presbitériummal együtt megjelenik a választók gyülekezetében. A lelkipásztort választó közgyűlés a megjelentek számától függetlenül határozatképes. A bizottság lelkipásztor tagja istentiszteletet tart, melyen imádkozik a gyülekezet békéjéért és egyetértéséért. Ezután a bizottság ismerteti és megmagyarázza a jelen jogszabály meghívási eljárásra vonatkozó rendelkezéseit. Ezt követően titkos szavazást rendel el. A szavazáson csak a választók névjegyzékében szereplők vehetnek részt. Szavazati jogát mindenki csak személyesen gyakorolhatja.

A választáson a jelölt meghívását óhajtók igennel, az azt ellenzők nemmel szavaznak. Amennyiben a jelenlevők többsége (fele + egy) igennel szavazott, a meghívást sikeresnek, ellenkező esetben megghiúsulnak kell kijelenteni. A szavazólapokat előzőleg le kell pecsételni. A szavazólapra az igent vagy a nemet a szavazó írja rá. Az a szavazólap, melyen sem az igen, sem a nem nem szerepel, vagy mindkettő egyszerre jelenik meg, vagy amelyen egyéb feljegyzés is található, érvénytelen.

A választók személyazonosságának ellenőrzésével a presbitérium, a gondnok mellett, két presbitert is megbíz, akik megbízólevelüket a választást vezető bizottságnak bemutatják.

A szavazás módjára és a jegyzőkönyv vezetésére a jelen jogszabály idevonatkozó utasításai irányadóak (35–38. §). A szavazást az elrendeléstől számított 3 óra elteltével le kell zárni. Az elnökség a szavazás idejére a gyűlést felfüggeszti.

23. §. A megválasztott lelkipásztor csak akkor hagyhatja el előző szolgálati helyét, ha azt az egyházmegyei bizottság jelenlétében hivatalosan átadta, és az elbocsátó levelet az esperestől megkapta. A concessa (esperesi engedély) csak ezután adható ki.

24. §. Ha a választás meghívás útján megghiúsult, az esperes köteles haladéktalanul intézkedni a lelkészi állás pályázat útján való betöltéséről.

Abban az esetben, ha a meghívott vagy már megválasztott lelkipásztor valamilyen rendkívüli okból visszamondta a meghívást, a meghívási eljárás megismételhető. Ilyenkor a meghívást elfogadó, de azt a választás előtt visszamondó lelkipásztor 1 évre, a megválasztását visszamondó lelkipásztor 3 évre elveszti helyváltoztatási jogát, és a választással kapcsolatos költségeket köteles megtéríteni.

IV. fejezet

Választás pályázat útján

25. §. Ha a lelkipásztort választó egyházközség presbitériuma a pályázat mellett dönt, vagy ha a meghívás megíúsult, az esperes 8 napon belül köteles pályázatot kiírni. Az esperes jelentésére a püspök 8 napon belül a pályázatot nyilvánosságra hozza.

Ennek tartalmaznia kell:

- az egyházközség, valamint a hozzátartozó leányegyházak és szórványok nevét és lélekszámát;
- a munkaszerződés tervezetét, melynek tartalmaznia kell a presbitérium sajátos elvárásait is a lelkipásztori munkával kapcsolatban (ha ilyenek vannak);
- a gyülekezet által havi rendszerességgel folyósított lelkési javadalmat, valamint a díjlevél tartalmát;
- a pályázati határidőt, amely a közzététel dátumától számított 30 nap;
- az illetékes esperesi hivatal címét.

A pályázók iratgyűjtője a következőket kell tartalmazza:

- a) önéletrajzot;
- b) mindkét lelkési oklevél másolatát;
- c) felszentelési bizonyítvány másolatát;
- d) a pályázó nyilatkozatát a presbitérium elvárásainak elfogadásáról;
- e) egészségi alkalmassági vizsgálatról szóló igazolást;
- f) az esperes által a pályázat közzététele után kiállított szolgálati bizonyítványt, melyben igazolni kell azt is, hogy a pályázó nem áll fegyelmi vizsgálat vagy választhatóságát korlátozó ítélet hatálya alatt;
- g) az esperes által a pályázati hirdetés megjelenése után záradékolt törzskönyvi lap másolatát;
- h) a szakmai továbbképzéseken, valamint a lelkészértekezleteken való részvételt igazoló okiratot;
- i) a pályázó tudományos, közéleti vagy más nem lelkési tevékenységéről szóló beszámolót;
- j) nyilatkozatot arról, hogy megválasztása esetén az állást elfogadja és elfoglalja.

26. §. Az esperes a pályázati határidő letelte után 3 napon belül felkéri a választó egyházközség presbitériumát, hogy a minősítő bizottságban a 27. cikkely alapján részt vevő képviselőit és pótképviselőit 8 napon belül válassza meg.

27. §. A minősítést bizottság végzi, melynek elnöke az egyházmegye esperese vagy annak helyettese.

A minősítő bizottság az elnökön kívül az esperes által behívott egy lelkészi és egy presbiteri fegyelmi bizottsági tagból, valamint a választó egyházközség presbitériuma által kiküldött két képviselőből áll. Ez utóbbiak megbírólevele a küldő presbiteri gyűlés jegyzőkönyvének hiteles kivonata.

A bizottságot az esperes hívja össze, érvényes határozathozatalához a tagok általános többségének jelenléte szükséges.

A bizottságban nem vehet részt az, aki valamelyik pályázóval a jogszabály szerint érdekeltsgben áll. A bizottság munkájáról pontos jegyzőkönyvet készít, amelyet egy tag hitelesít és a bizottság elnöke aláír.

28. §. A minősítő bizottság ülésén az összes pályázó teljes iratcsomóját ismertetni kell. Meg kell állapítani, hogy a 19. cikkely alapján kiket kell hivatalból kizárni. A kizárás tényét és okait jegyzőkönyvbe kell foglalni, és a kizárt pályázókkal haladéktalanul közölni kell. A minősítő bizottság döntése ellen a kézhezvételtől számított 8 napon belül az egyházmegyei fegyelmi bizottságnál lehet fellebbezni.

A bizottság határozatát és a minősített pályázók névsorát a jogerőre való emelés után haladéktalanul közölni kell az egyházközség presbitériumával és az egyházkerület püspökével.

29. §. A minősítés jogerőre emelkedése (8 nap) után a pályázók egymást követő hétköznapiokon a presbitérium által meghatározott időpontban bemutatkozó szolgálatot végeznek a délutáni liturgia szerint. A sorrendet sorshúzással az egyházmegye elnöksége dönti el a presbitérium küldötteinél jelenlétében. Amennyiben 6-nál több pályázó van, a bemutatkozó szolgálatok a következő héten folytatódnak.

A pályázók a bemutatkozó szolgálat után elbeszélgetnek a presbitériummal a kísérő lelképásztor jelenlétében. A kérdések és feleletek a lelkészi szolgálattal kapcsolatosak, és nem vonatkozhatnak a díjlevél tartalmára.

30. §. A választás napját az esperes tűzi ki a minősítő bizottság határozatának jogerőre emelésétől számított legtöbb 45 napra. A választói közgyűlés helyét és idejét két megelőző vasárnapon a szószékről a pályázók nevével és bemutatkozási sorrendjével együtt ki kell hirdetni.

31. §. A választás vezetésével az esperes megbíz egy lelkészi és egy presbiteri küldöttet. Ha a választói névjegyzékben szereplők száma 1000-en felül van, minden 1000 jogosult választó után még egy lelkészi és presbiteri

küldöttet mint szavazatszedő bizottsági tagot bíz meg. Egyik lelkeszi küldött sem lehet azonos a beszolgáló lelkipásztorral. A választók személyazonosságának ellenőrzésére a presbitérium minden szavazatszedő bizottság mellé 2-2 tagot küld ki.

A választási eljárás ellenőrzésére minden küldöttséghez a jelöltek egy-egy bizalmi embere is küldhető.

32. §. A választás vezetésével megbízott lelkipásztor a választásra kitűzött helyen és időben istentiszteletet tart, melyen imádkozik a gyülekezet békéjéért és egységéért. Ezután a bizottság elnöke ismerteti és megmagyarázza a választási eljárásra vonatkozó rendelkezéseket. Felolvassa az összes minősített pályázó lelkipásztor nevét, és felhívja a választókat a választásra. Az elnök elrendeli a választás elkezdését, a választás idejére a gyűlést felfüggeszti.

33. §. A választás titkosan történik. A presbitérium által összeállított szavazólapon minden választásra jogosult pályázó lelkipásztor nevének szerepelnie kell a bemutatkozó szolgálat sorrendjében. Választói jogát mindenki csak személyesen gyakorolhatja.

34. §. A társegyházközségek esetében a választói közgyűlés egyidejűleg zajlik mindkét egyházközségben. A leányegyházközségeknél a szavazati jog kérdését a 17. cikkely szabályozza, amit az egyházmegye elnöksége a választás előkészítése során köteles figyelembe venni.

35. §. A szavazók személyazonosságát a presbitérium küldöttei és a bizalmi emberek ellenőrzik. Szavazásra a választók névjegyzékében szereplők jogosultak. A választást vezető bizottság ellenőrzi és a választói névjegyzékben megjegyzi azokat a választásra jogosultakat, akik szavazatukat leadták. Ezt a névjegyzéket csatolják a választási jegyzőkönyvhöz. A szavazást az elrendeléstől számított 3 óra elteltével le kell zárnival. Ezt a választókkal előre közölni kell.

Amennyiben a szavazásra jelentkezők ellen a presbitérium küldöttei vagy a bizalmi emberek részéről kifogás merül fel, a szavazás elfogadása vagy elutasítása fölött az egyházmegyei bizottság dönt. A kifogás ellenére elfogadott, valamint a visszautasított szavazatokat az okok megjelölésével jegyzőkönyvbe kell foglalni.

36. §. A leadott szavazatokat és a fel nem használt szavazólapokat a bizottság összeszámolja.

Érvénytelen az olyan szavazat, amely egynél több névre szól, vagy amelyen nem minősített pályázó neve szerepel. Az érvénytelen szavazatokat az

érvénytelenség okának megjelölésével jegyzékbe kell foglalni és megőrizni. Szavazólapot a kijelölt helyiségből kivinni nem lehet.

37. §. Azt a pályázót, aki a beadott érvényes szavazatok általános többségét (fele + egy) megnyerte, a választási elnökség az egyházközség megválasztott lelkipásztorának jelenti ki.

Ha a szavazatok csak két pályázó közt oszlottak meg, s azok egyenlő számú szavazatot nyertek, az azonnali sorshúzás dönti el, hogy ki legyen az egyházközség lelkipásztora.

Ha azonban a szavazatok többfelé oszlottak, s általános többséget egyik pályázó sem nyert, a legtöbb szavazatot nyert két pályázóra új szavazást kell elrendelni. Ha a második helyen egynél több pályázó ugyanannyi szavazattal bír, sorshúzás dönti el, hogy közülük melyiket vegyék fel a szűkebb szavazásra.

A szűkebb szavazást megszakítás nélkül azonnal le kell folytatni.

Amennyiben a szavazók egyszerű többsége a leadott szavazólapon minden pályázót kihúzott, a pályázat meghíúsult.

38. §. A választás eredményét a választási elnökség a helyszínen kihirdeti.

A választás lefolyásáról három példányban részletes és pontos jegyzőkönyvet kell felvenni, melyet a bizottság tagjai és a presbitérium küldöttei aláírnak. Az utóbbiak aláírás-megtagadása a választás érvényét nem érinti.

A jegyzőkönyv mindhárom példányát 3 nap alatt fel kell terjeszteni az összes iratokkal együtt az esperesi hivatalhoz. Az esperes a választás jogerőre emelkedése után a választás eredményét azonnal megerősíti, és a jegyzőkönyv egy példányát az egyházközségnek visszaküldi. Az egyházközségbe küldött példányt meg kell őrizni.

Az esperes a jegyzőkönyv egy példányát 3 napon belül az Igazgatótanácsához felterjeszti.

V. fejezet

Az esperesi engedély (concessa)

39. §. A választási eljárás akkor ér véget, ha az esperes annak lefolyását a választási jegyzőkönyv átvizsgálása után a jelen jogszabállyal megegyezőnek találja, és ha a választás ellen 15 napon belül nem fellebbeztek. Ekkor az esperes a megválasztott lelkésznek állása elfoglalására az engedélyt (con-

cessa) kiadja. Ezt az engedélyt az esperes a díjlevél hivatalos másolatával és a választási jegyzőkönyv egy példányával a megválasztott lelkésznek – kézbesítési ív mellett – haladéktalanul megküldi. Ennek megtörténtéről az engedély másolatának csatolásával a választó gyülekezet presbitériumát is értesíti, és felszólítja, hogy az egyházközség lelkipásztori hivatalát és a lelkészi lakást a lelkésznek adja át, beköltözéséről gondoskodik.

Az esperes a concessát addig nem adhatja ki, míg a megválasztott lelkipásztor volt egyházközségének átadásáról hivatalos esperesi igazolást nem hoz. Az átadást mindkét egyházközségben akkor lehet megejteni, ha az ingó és ingatlan javak átvétele mellett a bizottság igazolja azt is, hogy a levéltár és az egyházi nyilvántartások rendben vannak.

Az esperes az engedély megadásáért vagy megtagadásáért, valamint a jogszabályban kijelölt határidők betartásáért az illetékes fegyelmi bizottság előtt felelős.

VI. fejezet

A választás jogának átruházása

40. §. Ha valamelyik egyházközségben a lelkipásztori állást sem meghívás, sem pályázat útján nem sikerült betölteni, akkor a lelkipásztori állás betöltésének joga kifejezetten erre az egy alkalomra a püspököt illeti, aki az egyházközségbe lelkipásztort nevez ki.

A kinevezett helyettes lelkipásztor mindenben a megválasztott lelkipásztorral azonos jogokkal és kötelezettségekkel rendelkezik, de nem önálló lelkipásztor, a püspök a helyettes lelkipásztort megválasztásáig bármikor elhelyezheti.

A kinevezett lelkipásztor 3 évig a lelkipásztori állásban marad, az állást 2 év után csak a 2007. évi 1. jogszabály 46. §. alapján hagyhatja el. Önálló lelkipásztorrá válás céljából a kinevezett lelkipásztort 1 év leteltével az illetékes gyülekezet meghívhatja. 3 év lejártá után az illetékes egyházmegye elnöksége intézkedik az állás betöltéséről. Ebben az esetben az esperes a 2007. évi 1. jogszabály 20–24. §. alapján jár el.

Az illetékes püspök a kinevezésről az egyházközséget és a lelkész esperesét hivatalosan értesíti, és a szükséges további lépéseket megteszi.

41. §. Ha valamely egyházközségben a megüresedett lelkipásztori állást az egyházközség sem meghívással, sem pályázat útján nem akarja betölteni, akkor az egyházmegyei tanács javaslata alapján a legközelebbi Egyházmegyei Közgyűlés titkos szavazással választ lelkipásztort.

Az ily módon véghezvitt választás eredményét a gyülekezet előtt a legközelebbi vasárnapon a templomi szószékről ki kell hirdetni.

VII. fejezet

A választás költségei

42. §. A lelkipásztori állás betöltésével járó minden költséget a választó egyházközség köteles viselni.

VIII. fejezet

Az állás elfoglalása

43. §. Ha a megválasztott lelkipásztor előzetes nyilatkozata ellenére az állást nem foglalja el, köteles a választással kapcsolatos kiadásokat a választó egyházközségnek megtéríteni, és állásváltoztatási jogát 3 évre elveszti.

44. §. Ha a megválasztott lelkipásztor a választást elfogadta, köteles új szolgálati helyét a kitűzött határidőre elfoglalni.

Az egyházközség ingó és ingatlan javait, levéltárát és kimutatásait az addigi beszolgáló lelkipásztor presbiteri gyűlésen, hivatalos esperesi küldött jelenlétében adja át az új lelkipásztornak. Az átadás után az új lelkipásztort az esperes, illetve megbízottja ünnepélyes keretek között, istentiszteleten iktatja be hivatalába.

45. §. Az egyházközség köteles új lelkipásztort családjával és minden ingóságával együtt beköltöztetni, esetleg annak megegyezés szerint útiköltségét előre megküldeni. Az egyházközség beosztott lelkipásztorának és segédlelkészének költöztetési költségeit is fedezi, és számára szolgálati lakást biztosít.

46. §. A lelkipásztor az új egyházközségben legalább 3 évig köteles szolgálni. Ez idő alatt más állásra sem meghívás, sem pályázat útján meg nem választható. E tilalom alól az egyházkerületi elnökség 2 év után indokolt esetben felmentést adhat. Ha azonban az illető szolgálati helyet változtat, köteles az előbbi egyházközségnek megtéríteni a megválasztásával és költöztetésével kapcsolatban annak idején felmerült összes költséget.

47. §. Az újonnan megválasztott lelkipásztor köteles alávetni magát a kegyeleti időre vonatkozó rendelkezéseknek.

IX. fejezet

A lekipásztorok és lelkészek fegyelmi úton való áthelyezése

48. §. A lekipásztorok és lelkészek fegyelmi úton való áthelyezését a fegyelmi szabályzat vonatkozó cikkelyei szabályozzák.

X. fejezet

Szabálytalan választások

49. §. Ha a meghívás, illetőleg a pályázási eljárásról felvett jegyzőkönyvből és egyéb iratokból kétségkívül megállapítható, hogy az eljárás során lényeges alaki hibákat követtek el, nevezetesen:

- a) ha a meghívást kimondó presbiteri határozat nem volt szabályszerű;
- b) ha a meghívott a 19. cikkelyben megszabott követelményeknek nem tett eleget;
- c) ha a minősítő bizottság minden tagját nem hívták meg;
- d) ha a minősítő bizottságban az alkotmány (statútum) 8. cikkelyének 9. bekezdésében megjelölt személy is részt vett;
- e) ha a választást a szószékről nem hirdették ki szabályszerűen;
- f) ha a titkos szavazás érvénytelen választói névjegyzék vagy szavazólap alapján történt;
- g) ha a 22. és 31–38. cikkelyekben a titkos szavazásra előírt szabályokat nem tartották be.

Mindezekben az esetekben, és bármely más törvénybe ütköző eljárásban az egyházmegye elnöksége megállapítja a szabálytalanságot, és az eljárást az első szabálytalanság elkövetése előtt hozott határozatok érvényben hagyásával megismételteti.

Az egyházmegyei elnökség határozata ellen az 53. cikkely figyelembevételével, 15 napon belül az illetékes fegyelmi bizottsághoz lehet fellebbezni. Az espereshez benyújtott fellebbezés tárgyában a fegyelmi bizottságnak 15 napon belül döntenie kell.

XI. fejezet

Választás elleni panasz

50. §. A lelkipásztori állás betöltése tárgyában a meghívás vagy a választás eredményének kihirdetésétől számított 15 napon belül panaszt emelhetnek:

- a) a választó egyházközség szavazásra jogosult összes választóinak legalább 10%-a;
- b) a választó egyházközség presbitériuma, egyszerű szótöbbségi határozattal;
- c) az egyházmegye és az egyházkerület jogtanácsosa;
- d) a választás vezetésére kiküldött egyházmegyei megbízottak;
- e) akit jogsérelem ért.

A panaszt az illetékes egyházmegye espereséhez kell benyújtani, aki köteles azt 8 napon belül, ha fegyelmi jellegű, az egyházmegyei fegyelmi bizottság elé, ha közigazgatási jellegű, akkor az egyházmegyei tanács elé terjeszteni.

51. §. Ha a lelkészi állás betöltése ellen a törvényes határidőn belül panaszt adnak be, az engedély (concessa) kiadását az esperes az ügy lezárásáig felfüggeszti.

52. §. A vizsgálat elrendelésére és lefolytatására a jelen jogszabály és a fegyelmi szabályzat irányadó.

53. §. A választást semmissé kell nyilvánítani:

- a) ha a 49. cikkelyben felsorolt szabálytalanságokat elkövették, és az egyházmegyei elnökség nem rendelte el az eljárás megismétlését;
- b) ha a pályázatból egyeseket szabálytalanul kizártak;
- c) ha a megválasztott lelkipásztornak nem volt szabályos minősítése;
- d) ha a megválasztott lelkész a meghívás vagy pályázathirdetés napjáig előbbi szolgálati helyén 3 évet nem töltött el, s ez alól előzetes felmentést nem nyert;
- e) ha a bizottság nem a törvényesen megválasztottat hirdette ki a választói közgyűlésnek;
- f) ha a megválasztott lelkipásztor a lelkészi állás megüresedése után az egyházközségben lelkészi szolgálatot végzett;
- g) ha a megválasztott lelkipásztor lelkésztársainak tisztességét, jó hírnevét csorbította;

- h) ha a megválasztott lelkipásztor szavazatokat vásárolt vagy a választókat megvesztegette;
- i) ha megállapítható, hogy az eljárás során azért követtek el a választás befejezését késleltető hibát, vagy azért választottak olyan lelkészt, aki a választást később visszautasította, hogy az így nyert idővel választható legyen valaki, aki a szabályszerűen megtartott választáson választható nem lett volna, s azt utóbb meg is választották.

XII. fejezet

Büntető intézkedések

54. §. Azt a lelkipásztort, tekintet nélkül arra, hogy megválasztották, vagy sem, aki az 53. cikkely c), d), f), g), h), i) pontjában találtak vétkesnek, a választási eljárás további részéből ki kell zárni, és ellene fegyelmi eljárást kell indítani.

55. §. Ha a lelkészválasztási visszaélések megállapítása rendjén a fegyelmi bizottság valamely lelkipásztor vagy lelkészjellegű személy választhatósági jogát felfüggesztette, az illetékes esperes tartozik ezt a rendelkezést jogerőre emelkedés után az illető lelkipásztor törzskönyvi lapjába bejegyezni, és arról a püspöki hivatalt értesíteni.

56. §. Ha a választás elleni panaszt késés miatt elutasították, de az fegyelmi vétséget tartalmaz, a fegyelmi eljárást határidőn belül meg kell indítani.

XIII. fejezet

A segédlelkészek, beosztott lelkipásztorok és a helyettes lelkipásztorok alkalmazása

57. §. A segédlelkészt a püspök nevezi ki. A segédlelkész megbízatása 1 évre szól, a segédlelkész ez idő alatt bármikor áthelyezhető.

58. §. A beosztott lelkipásztort a püspök nevezi ki. A beosztott lelkész megbízatása összesen 4 évre szól, a beosztott lelkipásztor ez idő alatt bármikor áthelyezhető.

Helyettes lelkészt a püspök nevez ki, az esperes ajánlására. Ilyen minőségben csak az alkalmazható, aki mindkét lelkészképesítő vizsgáját sikeresen letette. Kivételes esetekben, amikor ilyenek nem állnak rendelkezésre, a

püspök segédlelkészt nevez ki a lelkészi állás betöltéséig. A felügyelő lelkészt az esperes jelöli ki.

A helyettes lelkészek tisztüket a rendes lelkészek önállóságával és felelősségével viselik, szolgálati bizonyítványukat az esperestől kapják.

59. §. A helyettes lelkipásztoroknak szolgálati helyükre való költözésük költségeit az érdekelt egyházközségek fedezik.

60. §. A segédlelkésznek, beosztott lelkipásztornak, és helyettes lelkipásztoroknak fegyelmi eljárás tekintetében az önálló lelkipásztorokkal azonos illetékesség és fegyelmi jogszabályok alá tartoznak.

XIV. fejezet

A missziói lelkészi állás betöltése

61. §. A missziói lelkipásztori állásra az egyházmegyei tanács hirdet, és bírálja el a pályázatot. A pályázat nyertesét a püspök nevezi ki.

62. §. A missziói lelkipásztorok pályázatának elbírálásakor figyelembe kell venni:

- a) a missziói munkakörben már eltöltött időt;
- b) a huzamosabb önálló lelkészi szolgálatot;
- c) a szükséges nyelvismeretet.

XV. fejezet

Intézeti, egyesületi lelkipásztori állások betöltése

63. §. Az egyházi intézmények, intézetek és egyesületek által fenntartott lelkipásztori állásokra az illető intézmény hirdet pályázatot, és azt a létrehozó egyházi testülettel közösen bírálja el. A pályázat nyertesét a püspök nevezi ki.

A püspök a kinevezett lelkipásztor személyi adatait törzskönyvezés végett közli az illetékes egyházmegye esperesével, és ennek alapján őt az egyházmegyébe bekebelezik.

64. §. Az állam által fenntartott intézményekben létező lelkipásztori állásra az egyházmegye hirdet pályázatot, melyet az egyházmegyei tanács bírál el. A pályázat nyertesét a püspök nevezi ki.

A püspök a kinevezett lelkész személyi adatait törzskönyvezés végett közli az illetékes egyházmegye esperesével, és ennek alapján őt az egyházmegyébe bekebelezzik.

XVI. fejezet

A kegyeleti idő

65. §. A lelkipásztor özvegyét és kiskorú árváit a halál napjától következő hónap elsejétől számított fél éven át (kegyeleti idő) megilleti a parókián az addig biztosított szolgálati lakás egy részének, illetve a kert használatának joga. A kegyeleti idő alatt a jövedelem nélküli özvegyet segély címén megilleti az egyházközség részéről az országos minimálbérnek megfelelő összeg.

66. §. Ha a lelkipásztor állásváltoztatás közben hal meg: ha már elfoglalta új szolgálati helyét, a kegyeleti időben járó kötelezettség az új egyházközséget, ha még nem foglalta el, a régi egyházközséget terheli.

67. §. A kegyeleti idő lejártával a lelkipásztor hátramaradt hozzátartozói kötelesek a szolgálati lakást elhagyni és személyi ingóságaitól kiüríteni. Ellenkező esetben a szolgálati lakásokra vonatkozó jogszabályok értelmében az egyházközség köteles beindítani a kilakoltatási eljárást.

Elhunyt lelkipásztor lakással nem rendelkező özvegye és eltartott gyermekei előjogot élveznek az egyházi tulajdonban levő lakások igénylésénél.

ZÁRÓ RENDELKEZÉS

68. §. Jelen jogszabály 2008. március 31-én lép hatályba. Az 1948-as Statútum és a 2000. évi Kánon ezzel ellentétes cikkelyei érvényüket veszítik. A 2000. évi Kánon 2. főrészének 3. része (74–87. §.) érvényben marad.

Elfogadta a Romániai Református Egyház 2007. február 12-én Kolozsváron megnyílt Zsinata 1. ülészakájának 2. ülésén.

Módosította a Romániai Református Egyház Zsinata 2014. december 17-én a 10/2014-es számú határozatával.

Kelt, Kolozsváron 2007. december 5-én.

**Dr. Pap Géza püspök
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök**

**Tőkés László püspök
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök**

**Tonk István főgondnok
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök**

**Kovács Zoltán főgondnok
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök**

3. sz. melléklet

Függelék a 2007. évi 1. jogszabályhoz

(A 2000. évi Kánon 2. főrészének, 3. része, amely érvényben maradt)

HARMADIK RÉSZ

I. fejezet

Vallástanárok (katekéták) képzése és alkalmazása

74. §. A vallástanárok (katekéták) képzése a Protestáns Teológiai Intézet és a Kolozsvári Tudományegyetem közös Református Didaktikai Fakultásán és a Sulyok István Református Főiskolán, illetve más, egyházunk által elismert egyetemen vagy főiskolán történik. Kolozsváron az egyházi jellegű tárgyakat a Protestáns Teológiai Intézet Didaktikai Fakultásán hallgatják, a második szak tárgyait a Kolozsvári Tudományegyetemen, Nagyváradon a Sulyok István Főiskolán folyik mindkét szak képzése. A képzés 4 éves időtartamú. Ezt követi a szakvizsga (licenciátus). A diplomát az illető egyházkerület püspöke és a tudományegyetem rektora írja alá. Ünnepélyes átadását fogadalomtétel keretében az illető egyházkerület elnöksége végzi.

75. §. A végzett vallástanárokat egyházi és állami iskolákba egyaránt alkalmazják. Az alkalmazás az állami iskolákban pályázat, az egyházi tanintézetekben pedig pályázat vagy az Egyházkerületi Iskolaszék meghívása útján történik. A kinevezettek az egyházkerületek joghatósága alá tartoznak mind az irányítás, mind az ellenőrzés szempontjából.

76. §. Az egyházkerületi iskolákba történő kinevezést az egyházkerületek iskolaszékei adják. Az egyházmegyei és egyházközségi tanintézetekbe szóló kinevezést az egyházmegyei iskolaszék javaslatára az egyházkerületek tanügyi osztályai eszközlik.

77. §. Az állami iskolákban szolgáló vallástanárok (katekéták) kinevezését – mind helyettes, mind végleges tanári minőségben – az egyházkerületek tanügyi osztályai adják az illetékes megyei tanfelügyelőségekkel és az egyházmegyei iskolaszékekkel való konzultálás alapján. Ez a kinevezési mód biztosítja a konfessionális nevelést az állami oktatásban.

78. §. Amennyiben a vallástanárról kiderül, hogy a szolgálatra alkalmatlan, az illetékes egyházmegyei iskolaszék visszavonhatja megbízatását.

79. §. Az egyházmegyei tanács javaslatára, az Igazgatótanács jóváhagyásával, a vallástanárok a református szórványokban lévitai szolgálatra kaphatnak kinevezést az egyházkerület püspökétől. (Kánon, második főrész 6. §. g) pontja.)

II. fejezet

Az iskolaszékek

80. §. Az iskolaszékek a minden szinten működő református oktatásban a hitvallásos nevelést szolgálják az érvényben lévő szabályok szerint. Ezek a következők:

- a) tanintézeti iskolaszék
- b) egyházközségi iskolaszék
- c) egyházmegyei iskolaszék
- d) egyházkerületi iskolaszék

Az egyházkerületek Igazgatótanácsa szabályrendeleteket alkothat az egyházi tanintézetek működésére vonatkozóan.

III. fejezet

A vallástanárok bekebelezése és konferenciája

81. §. A vallástanárokat az egyházmegyei közgyűlés kebelezi be a szokásos rend szerint.

82. §. A vallástanárok egyházmegyei és egyházkerületi szinten értekezletet hoznak létre.

83. §. Az egyházmegyében a vallástanárok által titkos szavazással választandó: elnök, alelnök, titkár, pénztáros.

84. §. Egyházmegyei konferencia tartandó negyedévenként.

A vallástanárok konferenciája, az egyházmegyei iskolaszékekkel egyetértésben, negyedévenként tartandó. Felelős szervezője a megválasztott elnök. A tagok részvétele kötelező, és a konferencia tárgya a lelki és szakmai építés ügyét kell hogy szolgálja.

85. §. Egyházkerületi vallástanári konferencia szervezendő évenként. A konferencia alkalmával elnök, alelnök, titkár, pénztáros választandó. Ennek felelős szervezője a megválasztott elnök.

86. §. A választások az egyházkerületi ciklushoz alkalmazkodnak.

87. §. A vallásnádók konferenciája megalkotja saját szabályzatát, melyet az egyházkerületi iskolaszék, illetve az Igazgatótanács hagy jóvá.

4. sz. melléklet

Függelék a 2007. évi 1. jogszabályhoz

A ROMÁNIAI REFORMÁTUS EGYHÁZ ZSINATA

Zsinati jogszabály-végrehajtási határozat – 12/2021

A Romániai Református Egyház 2007. évi 1-es jogszabály, 11. cikkelyében foglalt, nyugdíjazási korhatárra vonatkozó rendelkezések alkalmazásáról.

A Romániai Református Egyház keretén belül az önálló lelkipásztori állást, illetve a lelkészjellegű állást betöltő lelkipásztorok standard (előírt) nyugdíjazási korhatára 65 év (életév). A nyugdíjjogosultság feltételeinek teljesülését követően, kérésre szolgálati helyükön folytathatják tevékenységüket 70. életévük betöltéséig a Zsinat által jóváhagyott vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően.

A 65 életévüket betöltött lelkipásztorok saját belátásuk szerint szolgálatban maradhatnak a szolgálati helyükön a 70. életévük betöltéséig, ha a következő feltételeknek eleget tesznek:

a. Munkaadói beleegyezés a szolgálat folytatásához: gyülekezeti lelkipásztorok esetében presbiteri határozat (jegyzőkönyvi minta).

b. Munkaügyi orvos által kiállított egészségügyi alkalmassági igazolás.

Az a), b) pontokban felsorolt iratokat a gyülekezeti lelkipásztorok kötelesek továbbítani az illetékes egyházmegyéhez, a nem gyülekezeti szolgálatot végző lelkipásztorok az illetékes egyházi testülethez, a 65 éves korhatár betöltését megelőző 30 napon belül.

A szolgálat folytatását igénylő lelkipásztorok a 70 éves korhatár betöltése előtt is nyugdíjba vonulhatnak. Ez esetben kötelesek benyújtani a munkaadóhoz a munkavégzés megszüntetése iránti kérelmüket, legkevesebb 60 nappal a nyugdíjba vonulás tervezett időpontját megelőzően.

Az egyházmegyei és egyházkerületi lelkészi jellegű választott tisztségviselőkre is a fenti b) pontokba foglaltak vonatkoznak. Ezekben az esetekben a munkaadó vagy megbízó testület beleegyezése a mandátum lejártáig nem szükséges.

A felek között kötött egyéni munkaszerződés a 65 éves korhatár betöltését követően is érvényben marad a szolgálat teljes idejére, amennyiben a vonatkozó állami törvények másként nem rendelkeznek.

Jelen jogszabály-végrehajtási határozat 2022. január 1-jén lép hatályba.

Elfogadta a Romániai Református Egyház 2019. március 8-án Kolozsváron megnyílt Zsinata 1. ülészakának 1. ülésén a 12/2021-es jegyzőkönyvi szám alatt.

Kelt: Kolozsváron, 2021. július 8-án.

**Kató Béla püspök
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök**

**Tőkés Zsolt főgondnok
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök**

**Csúry István püspök
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök**

**Bara Lajos főgondnok
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök**

A ROMÁNIAI REFORMÁTUS EGYHÁZ NYUGDÍJINTÉZETE

SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI SZABÁLYZATÁNAK ALAPSZABÁLYA

PREAMBULUM

Az egyház Ura úgy rendelte Igéjében, hogy „akik az evangéliumot hirdetik, az evangéliumból éljenek” (1Kor 9,14). E bibliai parancs az egyház kötelességévé teszi az egyházban szolgáló személyek tisztességes megélhetésének biztosítását.

Ez a kötelesség magában foglalja az időskorú, a munkából visszavonult egyházi alkalmazottakról való gondoskodást is.

Ugyanennek a gondoskodásnak kell körülvennie hátramaradó hozzátartozóikat: özvegyeiket, árváikat is, hogy ebben is gyakoroltassék a tiszta és szeplő nélkül való istentisztelet (Jak 1,27).

I. RÉSZ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. §. A nyugdíjhoz és egyéb szociális ellátáshoz való jog a Romániai Református Egyház lelkeszi és nem lelkeszjellegű alkalmazottjai számára az érvényben levő törvények és jelen alapszabály előírásai szerint történik az egységes, saját és önálló nyugdíj- és egyéb szociális ellátást biztosító rendszer által.

A Romániai Református Egyház Nyugdíjintézete

2. §. – (1) Mint az egyház Jézus Krisztustól nyert szolgálatának egyik intézménye, a Romániai Református Egyház Nyugdíjintézete az egyházi kötelezettségek teljesítése céljából jött létre és a Romániai Református Egyház Zsinatának igazgatása, kormányzása és felügyelete alatt áll.

(2) A Romániai Református Egyház saját nyugdíj- és társadalombiztosítási rendszerrel rendelkezik. Az intézmény elnevezése: A Romániai Református Egyház Nyugdíjintézete (a továbbiakban: Nyugdíjintézet), amely a román állami nyugdíjrendszerbe be nem épített (nem integrált), azzal párhuzamosan működő, saját költségvetéssel és saját vagyonnal rendelkező, önálló intézmény (jogi személy).

(3) A Nyugdíjintézet igazgatja és kezeli a Romániai Református Egyház saját, önálló nyugdíj- és egyéb szociális ellátást biztosító rendszerét az egyház keretén belül tevékenykedő lelkészi és nem lelkész-jellegű alkalmazottak számára.

(4) A Nyugdíjintézet a jogosultakkal szemben fennálló kötelezettségeit az általa kezelt vagyonból teljesíti.

(5) A kötelezettségek teljesítését a Romániai Református Egyház Zsinata a kezelt vagyoni javak értékének erejéig garantálja. Ha a kötelezettségek ennek mértékét meghaladnák, a tagokkal szembeni kötelezettségek teljesítése a Romániai Református Egyházra hárul.

(6) Amennyiben a Nyugdíjintézet felszámolódik, és tevékenysége véglegesen megszűnik, a hátramaradt vagyonát képező pénzbeli, illetve ingó és ingatlan javak a Romániai Református Egyházat alkotó egyházkerületek tulajdonába kerülnek.

(7) A Romániai Református Egyház Nyugdíjintézete a romániai felekezetek keretén belüli nyugdíj- és segélyintézetek létrehozásáról szóló 718/1956.12.31. számú dekrétum (megjelent a Hivatalos Közlönyben a 2/1957.01.16. sz. alatt), valamint a 435/1957-es sz. minisztertanács határozatának 2. pontja alapján alakult meg.

(8) A Nyugdíjintézet működésének törvényi kerete:

- a) a vallásszabadság és a felekezetek általános jogállásáról szóló 489/2006-os számú törvény 24. §-nak (2) bekezdése;
- b) a Romániai Református Egyház statútuma 9. §-nak (e) alpontja, melyet jóváhagyott Románia kormánya a 186/2008.02.20. szám alatt. (Hivatalos Közlöny 171/2008.03.05.);

- c) A Nyugdíjintézet működési szabályzata, melyet jóváhagyott a Vallási Ügyek Osztályának főtitkára az 1995/1958.12.30. számú határozatában, valamint Vallási Ügyek Osztálya elnökének 8988/1978.07.20. számú rendelete;
- d) A Nyugdíjintézet vezetőbizottságának határozatban kimondott rendeletei és szabályzatai a különböző tevékenységi területekre vonatkozóan;
- e) a 263/2010-es számú, módosított és kiegészített állami nyugdíjtörvény vonatkozó rendeletei.

3. §. – (1) A Nyugdíjintézet hivatalos központi székhelye: Kolozsvár, Avram Iancu tér, 15. szám, Kolozs megye, Románia.

(2) A Nyugdíjintézet megszervezése és működése a vonatkozó törvények és jelen alapszabály alapján történik, amelynek részleteit a működési szabályzat foglalja magában.

(3) A Nyugdíjintézet hivatalos tevékenységi területe a romániai gazdasági tevékenységek osztályozása szerint:

- Vallásfelekezetek tevékenységei – CAEN-kód: 9491
- Nyugdíjalap-kezelő tevékenység – CAEN-kód: 6530

A Romániai Református Egyház nyugdíj- és társadalombiztosítási rendszere

4. §. – (1) A Romániai Református Egyház nyugdíj- és társadalombiztosítási rendszere saját vagyonnal és saját költségvetéssel rendelkezik. A költségvetést a vezetőbizottság az érvényben levő jogszabályok szerint hagyja jóvá. A rendszer jövedelmeinek és költségeinek felépítéséről, ezeknek kialakításáról, ill. felhasználásáról jelen alapszabály rendelkezik.

Általános szervezeti és működési elvek

5. §. A Romániai Református Egyház nyugdíjrendszere az alábbi általános elvek alapján szerveződik és működik:

- a) **függetlenség elve**, a nyugdíjrendszert saját maga működteti autonóm módon;
- b) **kötelezőség elve** – a Romániai Református Egyházhoz tartozó intézmények alkalmazásában levő fizikai személyek és a munkáltató jogi

- személyek kötelező módon részt vesznek a rendszerben, kölcsönösen gyakorolva a vonatkozó jogokat és kötelezettségeket;
- c) **hozzájárulás elve** – a nyugdíjrendszer és a nyugdíjjogosultságok alapját a rendszerben részt vevő fizikai és jogi személyek által fizetett társadalombiztosítási járulékok képezik, társadalombiztosítási jogosultság a befizetett járulékok alapján lévén;
  - d) **szolidaritás elve** – a rendszer résztvevői kölcsönösen és nemzedékek távlatában gyakorolják a vonatkozó kötelezettségeket és jogokat a törvény által előírt társadalmi kockázatok megelőzése, korlátozása és eltávolítása céljából;
  - e) **egyenlőség elve** – az egyházi nyugdíjrendszer minden résztvevője – fenntartók és kedvezményezettek – számára biztosítva van az egyenlő (nem diszkriminatív) bánásmód, ami a vonatkozó törvények és jelen alapszabály által előírt jogokat és kötelezettségeket illeti;
  - f) **szétosztás (repartíció) elve** – amely alapján a megvalósított pénz-alapok visszaosztódnak a rendszert megillető anyagi kötelezettségek teljesítésére, a vonatkozó törvények és jelen alapszabály előírásai szerint;
  - g) **elévülhetetlenség elve** – a nyugdíjjogosultság elévülhetetlen;
  - h) **átruházhatatlanság elve** – a nyugdíjjogosultság átruházhatatlan, teljesen vagy részlegesen.

Alapfogalmak

6. §. – Jelen alapszabály értelmében az alábbi fogalmaknak és kifejezéseknek a következő jelentésük van:

- a) **biztosítottak** – a Romániai Református Egyház intézményeinek lelkészi és nem lelkészi (világi) jellegű alkalmazottjai, akiknek hivatásuk gyakorlásához joguk van, valamint a saját nyugdíjrendszer nyugdíjas tagjai és ezeknek saját nyugdíjra jogosult utódjai;
- b) **hozzájárulók** – a Romániai Református Egyház intézményeinek lelkészi és nem lelkészi (világi) jellegű alkalmazottjai, akiknek hivatásuk gyakorlásához joguk van, és munkaszerződés alapján folytatnak tevékenységet;
- c) **tb-nyilatkozat** – társadalombiztosítási járulék befizetéséről szóló nyilatkozat, amely tartalmazza a biztosítottak névsorát és a saját nyugdíjrendszer felé történő hozzájárulási (befizetési) kötelezettségeket;

- d) **tartalékalap** – az eszközállomány (aktívák) azon mennyisége, amely a jelenben szükséges a következő 2 év anyagi kötelezettségeinek a fedezésére;
- e) **saját informatikai rendszer** – a Nyugdíjintézet által az egyházi munkaadók rendelkezésére bocsátott számítógépes programcsomag (szoftver), amely biztosítja a munkavállalók személyes nyilvántartását, a bérszámfejtést és a vonatkozó adó- és munkaügyi törvények által előírt összes nyilatkozat és egyéb szükséges dokumentum létrehozását.
- f) **asszimilált időszak** – az az időszak, amelyre társadalombiztosítási járulékot nem tartoztak kifizetni, de hozzájárulási időnek számít, az alábbiak szerint:
- rokkantsági nyugdíj időtartama;
  - nappali tagozaton végzett első egyetem tanulmányi időszaka (amennyiben a tag kizárólag egyházi hozzájárulási idővel rendelkezik);
  - sorkatonai szolgálat (amennyiben a tag kizárólag egyházi hozzájárulási idővel rendelkezik);
  - az állami törvények által biztosított és igénybe vett gyermeknevelési szabadság időtartama;
- g) **társadalombiztosítási ellátás** – a társadalmi kockázatok bekövetkezése folytán, teljesen vagy részlegesen elveszített, biztosított jövedelem pótlására kifizetendő összeg nyugdíj, illetve segély formájában, vagy a vonatkozó törvények és jelen alapszabály által előírt egyéb jellegű szociális ellátás;
- h) **havi pontszám** – a nyugdíjjárulék számítási alapjául szolgáló havi bruttó jövedelem és az országos havi bruttó átlagbér hányadosa;
- i) **évi pontszám** – az egy év alatt szerzett havi pontszámok összegének és 12 (hónap) hányadosa;
- j) **évi átlagpontszám** – a tényleges hozzájárulási idő alatt szerzett évi pontszámok összegének és a teljes hozzájárulási időnek a hányadosa;
- k) **biztosítástechnikai tartalék** – az eszközállomány (aktívák) azon mennyisége, amely a jelenben szükséges a nyugdíjalap anyagi kötelezettségeinek a fedezésére;
- l) **biztosított kockázatok** – azon események, amelyek amikor kifejtik hatásukat, kötelezik a saját nyugdíjrendszert a társadalombiztosítási ellátás tagok számára való odaitélésére;

- m) **a rendszer pénzügyi helyzete** – a Nyugdíjintézet saját rendszerének egy adott hivatkozási időben az alábbi tényezők alapján megállapított gazdasági-pénzügyi helyzete:
- könyvelési nyilvántartások,
  - szakellenőrzések,
  - becslések a rendszer fejlődésének prognózisáról egy biztosítási rendszer értékelési szabványaiban előírt pénzügyi-gazdasági mutatókhoz viszonyítva;
- n) **hozzájárulási időszak** – a Nyugdíjintézet tagjaként eltöltött azon időszak, amelyre a meghatározott társadalombiztosítási járulékot befizették;
- o) **teljes hozzájárulási idő** – jelen alapszabály által meghatározott azon időszak, amelyben a biztosítottak megvalósították az öregségi, előzetes és előzetes részleges nyugdíj megállapításához szükséges hozzájárulási időt;
- p) **minimális hozzájárulási idő** – jelen alapszabály által meghatározott azon minimális időszak, amelyet a biztosított személy megvalósított, és a nyugdíjkorhatár betöltésekor feljogosítja a nyugellátásban való részvételre;
- q) **potenciális idő** – jelen alapszabály által meghatározott azon időszak, amely a rokkantsági nyugdíj esetén hozzájárulási időnek számít, mint a rokkantság okán meg nem valósított időszak megelőlegezése. A potenciális idő a teljes hozzájárulási idő és a megvalósított hozzájárulási idő különbsége;
- r) **kiegészítő járulékfizetési időszak** – azon időszak, amelyben egy biztosított személy, aki rendelkezik a minimális hozzájárulási idővel, a kötelező nyugdíjazási korhatár betöltését követően hozzájárul a nyugdíjalaphoz;
- s) **kötelező (standard) nyugdíjazási korhatár** – a férfiak és nők számára meghatározott azon életkor, amellyel kezdődően a tagok öregségi nyugdíjra jogosultak, valamint az az életkor, amely a meghatározott karkedvezmények kiszámításának alapjául szolgál, a vonatkozó állami jogszabályok, jelen alapszabály és a belső rendelkezések által megszabott feltételek szerint;
- t) **a befizetett járuléknak megfelelő nettó jövedelem** – a ténylegesen befizetett járulék összege megszorozva 100 (száz) és a kötelező, százalékban megállapított járulék arányának összegével;

- u) **bruttó kereset** – munkabérből származó vagy munkabérnek minősülő adózott jövedelem az adótörvénykönyv előírásai szerint;
  - v) **referenciajövedelem** – a Romániai Református Egyház keretén belül lévő bruttó átlagbér, amelyet a vezetőbizottság állapít meg évente a munkaadók által a Nyugdíjintézethez benyújtott társadalombiztosítási nyilatkozatok adatai alapján. A referenciajövedelem számítási alapként használható a társadalombiztosítási szolgáltatások megállapításánál, a működési szabályzat vonatkozó előírásai szerint;
  - z) **lelkészi jellegű személy** – a Nyugdíjintézet azon biztosított, lelkészi képezésű tagja, aki a Romániai Református Egyház alkotmánya és jogszabályai szerint egyházi szolgálati viszonyban lelkészi jellegű szolgálatot lát el;
  - zs) **nem lelkészi (világi) jellegű személy** – a Nyugdíjintézet azon biztosított, nem lelkészi képezésű tagja, aki a Romániai Református Egyház alkotmánya és jogszabályai szerint egyházi szolgálati viszonyban nem lelkészi jellegű szolgálatot lát el (kántor, diakónus, gondozó, tisztviselő, irodavezető stb);
- aa) **késedelmi kamat** – a megszabott határidőn belül történő társadalombiztosítási járulék tartozás teljesítésének elmaradása következtében keletkezett, a pénzügyi követelés jogosultjának okozott kár ellenértéként felszámított kötelezettség;
  - ab) **késedelmi díj** – pénzbeli büntetés a munkaadó és/vagy a munkavállaló számára a megszabott határidőn belül ki nem fizetett társadalombiztosítási járulék tartozások esetében;
  - ac) **nyilatkozattételi bírság** – pénzbeli bírság a munkaadó számára a társadalombiztosítási nyilatkozatok határidőn belül történő benyújtásának ismételt elmaradása, illetve a járulékköteles jövedelmekről szóló hamis társadalombiztosítási nyilatkozattétel esetén.

A Nyugdíjintézet tagjai

7. §. – (1) A Nyugdíjintézet tagjai a következők:

- a) azok a lelkészi jellegű és nem lelkészi jellegű személyek, akik munkaszerződés alapján egyházi szolgálati viszonyban állnak a Romániai Református Egyház intézményeinek keretén belül;
- b) a nyugdíjasok és ezek saját nyugdíjra jogosult utódai.

(2) A külföldön is biztosítási múlttal rendelkező munkavállaló tagok nyugdíjának megállapításánál a hatályos nemzetközi rendelkezések alkalmazandók.

A hozzájárulási idő

8. §. – (1) A Romániai Református Egyház Nyugdíjintézetének saját nyugdíjrendszerén belül hozzájárulási időnek számítanak azon időszakok, amelyekre mind a munkaadó, mind a munkavállaló befizette a nyugdíjalapba a meghatározott feltételek szerint az előírt nyugdíjárulék összegét.

(2) Abban az esetben, ha a Nyugdíjintézet lelkészi jellegű tagjának a Romániai Református Egyház alkotmánya szerint bármely oknál fogva felfüggesztődik vagy megszűnik lelkészi szolgálata, az az időszak, amelyre befizették a nyugdíjárulékot, jelen alapszabály által meghatározott hozzájárulási időnek számít a rendszeren belül, a járulékok összege pedig nem téríthető vissza.

(3) A hozzájárulási idő meghatározása naptári években, hónapokban és napokban történik.

(4) A Nyugdíjintézet a biztosított személy kérésére hivatalból igazolja a hozzájárulási időt a következő esetekben:

- a) gyermeknevelési szabadság kérvényezéséhez szükséges iratcsomó összeállítása céljából;
- b) más társadalombiztosítási rendszerekből igénylendő nyugdíjak jóváhagyásához szükséges iratcsomó összeállítása céljából.

(5) Minden más esetben a hozzájárulási idő igazolásának biztosított személy általi igénylése térítés ellenében történik. Ezen szolgáltatás díját a vezetőbizottság állapítja meg évente a költségvetés összeállítása alkalmával. A díj értéke nem lehet kisebb a rendszeren belül alkalmazandó nyugdíjpont értékének 5%-ánál.

A hozzájárulási idő kölcsönös elismerése más, kötelező nyugdíjrendszereken belül

9. §. – (1) A saját nyugdíjrendszer és az állami nyugdíjrendszer kölcsönösen elismeri a két rendszeren belül szerzett hozzájárulási időt, illetve a szolgálati időt az öregségi, rokkantsági és utódlási nyugdíjhoz való jogosultság megszerzéséhez.

(2) Az (1) bekezdésben leírtak esetében a Nyugdíjintézet kizárólag csak a saját nyugdíjrendszeren belül szerzett hozzájárulási időre állapít meg nyugdíjat.

(3) Az asszimilált időszakok, amelyek a jogszabályok alapján mindkét rendszeren belül hozzájárulási időnek vagy szolgálati időnek minősülnek, csak az egyik nyugdíjrendszeren belül érvényesíthetők, jelen alapszabály 41. §-ának előírásai szerint.

(4) Azokra a hozzájárulási időkre, amelyekre a jogszabályok szerint más nyugdíjrendszerekben már megállapítottak nyugdíjat, a Nyugdíjintézet saját rendszerén belül nem vehetők figyelembe a nyugdíj megállapításakor, vagyis nem állapítható meg nyugdíj ezekre az időszakokra.

(5) Más nyugdíjrendszereken belül is elismert, azonos időszakra vonatkozó hozzájárulási idő a nyugdíj megállapításánál csak az egyik rendszeren belül vehető figyelembe.

(6) A nyugdíjjogosultság megállapítása esetén figyelembe kell venni azon biztosított időszakokat is, amelyeket más országokban valósítottak meg, ill. társadalombiztosítási időként más országokban is elismernek, a vonatkozó nemzetközi jellegű jogi eszközök által és/vagy a kommunárius rendeletek által szabályozott eljárás szerint, amelyek Romániára is vonatkoznak.

A jogok és köteleességek nyilvántartása

10. §. – (1) A jogok és köteleességek nyilvántartását a saját nyugdíjrendszeren belül a Nyugdíjintézet biztosítja.

(2) A személyi szám alapján történik a biztosított személyek és ezek befizetési kötelezettségeinek nyilvántartása, amely részletesen tartalmazza a teljes hozzájárulási időre havonta befizetett összegeket, valamint a havi társadalombiztosítási jogokat és köteleességeket, amelyekben ezen személyek részesültek.

(3) Jelen alapszabály érvénybe lépése előtti időszakra vonatkozóan a biztosított személy hozzájárulási idejének, ill. a nyugdíjpontszámának személyes kérés alapján történő igazolását a Nyugdíjintézet fokozatosan végzi a személyi nyilvántartó adatbázisába történő adatbevitel és adatfeldolgozás mértékében.

11. §. – (1) A munkaadó egységek vagy azon jogi személyek, akik a munkaadók nevében végzik a bérszámfejtést és az ezzel járó egyéb kötelezettségeket, havi rendszerességgel kötelesek nyomtatott és elektronikus

formában társadalombiztosítási nyilatkozatot letenni a Nyugdíjintézethez a biztosítottak személyi nyilvántartására és a nyugdíjalapba történő fizetési kötelezettségekre vonatkozóan.

(2) A társadalombiztosítási nyilatkozat pénzügyi követelésnek minősül, és végrehajtásra kötelez a követelésekre vonatkozó, jogszabályi előírások által meghatározott késedelmi idő napjától kezdve.

(3) Amennyiben a társadalombiztosítási nyilatkozat olyan tartalmi hibákat és/vagy olyan adatok módosítását tartalmazza, amelyek a biztosítottak évi átlagpontoszámának a megállapítására szolgálnak, kötelezi a munkaadót ezen adatok javítására, ill. helyesbítésére egy helyesbítő nyilatkozat Nyugdíjintézethez való benyújtása által.

Jogok

12. §. – (1) A Nyugdíjintézet saját nyugdíj- és társadalombiztosítási rendszerén belül a nyugdíj, ill. társadalombiztosítási ellátások jövedelempótlásnak minősülnek a szakmai tevékenységből származó jövedelem teljes vagy részleges elvesztése következtében az alábbi esetekben:

– jelen alapszabály által meghatározott, nyugdíjjogosultsághoz szükséges életkor betöltése esetén, a törvényes feltételek mellett;

– balesetek és/vagy betegségek okán előálló munkaképesség teljes vagy részleges elvesztése (rokkantság) esetén;

– elhalálozás esetén.

(2) A társadalombiztosítási ellátások a következő formában történnek: nyugdíjak, pótlékok, segélyek és egyéb ellátások, a rendszer pénzügyi alapjához való tényleges hozzájárulásnak megfelelő mértékben.

(3) A nyugdíjak megállapításának számítási alapja kizárólag a biztosított személy által megszerzett hozzájárulási idő és a befizetett társadalombiztosítási hozzájárulás értéke.

(4) A szociális segélyek megállapításának számítási alapja a biztosított személy által befizetett társadalombiztosítási hozzájárulás értéke, valamint a saját nyugdíjrendszer anyagi lehetőségei.

(5) A Nyugdíjintézet saját nyugdíjrendszerén belül a kötelezettségek befizetése, illetve a társadalombiztosítási ellátás kifizetése kizárólag a nemzeti pénznemben történik. Kivételt képeznek azok az esetek, amelyekben a Nyugdíjintézet számára kötelező érvényű nemzeti, illetve nemzetközi jogszabályok másképp rendelkeznek.

II. RÉSZ

A NYUGDÍJINTÉZET KÖLTSÉGVETÉSE

13. §. – A Nyugdíjintézet saját költségvetéssel rendelkezik, amelyet a 4. §. értelmében a Nyugdíjintézet vezetősége állít össze, és a vezetőbizottság hagy jóvá az érvényben levő jogszabályok előírásai szerint.

14. §. A bevételek felépítése:

(1) Alapvető bevételi források

- a) a munkaadók által befizetendő kötelező havi társadalombiztosítási járulékok, beleértve az állami költségvetésből kiutalt fizetések, ill. fizetésjellegű támogatások összegének megfelelő társadalombiztosítási járulékot is;
- b) az egyházi munkavállalók által befizetendő kötelező havi társadalombiztosítási járulékok, beleértve az állami költségvetésből kiutalt fizetések, ill. fizetésjellegű támogatások összegének megfelelő társadalombiztosítási járulékot is;
- c) a szerzői és ehhez kapcsolódó jogdíjakból származó jövedelemnek megfelelő társadalombiztosítási járulékok, az adótörvénykönyv előírásai szerint;
- d) az egyházon belül kötött polgári szerződések és/vagy egyezmények (konvenciók) alapján szerzett jövedelemnek megfelelő társadalombiztosítási járulékok a polgári törvénykönyv előírásai szerint;
- e) a biztosított személyek által befizetendő havi társadalombiztosítási járulékok, fakultatív (egyéni) társadalombiztosítási szerződés alapján, a Nyugdíjintézet által meghatározott feltételek és arányok szerint.

(2) Rendkívüli bevételi források

- a) egyházi intézmények jótékonyági céllal történő anyagi hozzájárulásai a Nyugdíjintézet által kezelt alaphoz.

(3) Más bevételek

- a) a rendszer vagyonának gazdasági tevékenységre való felhasználásából származó jövedelem a törvényes feltételek mellett;
- b) a Nyugdíjintézet tulajdonában lévő kereskedelmi társaságok által megvalósított jövedelem, beleértve az osztalékokból származó jövedelmeket is;
- c) banki betétekből származó kamatok;
- d) pénzügyi befektetésekből származó jövedelem;
- e) ingatlanberuházásokból származó jövedelem;
- f) késedelmi kamatok és késedelmi díjak;
- g) adományok, szponzortámogatások, egyéb támogatások belföldi és/vagy külföldi magán-, illetve jogi személyek részéről;
- h) egyéb, a törvények által elismert jövedelmek.

15. §. – A kiadások felépítése

- a) nyugdíjak és egyéb társadalombiztosítási ellátások ellenértéke;
- b) a nyugdíjrendszer szervezési és működési költségei;
- c) saját beruházások finanszírozása;
- d) egyéb törvényes költségek.

A tartalékalap

16. §. – (1) A 14. §-ban szereplő nettó jövedelemnek legkevesebb 10%-a elkülönítendő a Nyugdíjintézet tartalékalapjának a létrehozására. A tartalékalap célja, hogy az esetleg előfordulandó rendkívüli kiadások és veszteségek a nyugdíjrendszer stabilitásának sérelme nélkül fedezhetőek legyenek.

(2) A vezetőbizottság módosíthatja a tartalékalapba elkülöníthető jövedelemarányt, szakértői elemzés elvégzése alapján, tiszteletben tartva az (1) bekezdésben rögzített minimális 10%-ot.

(3) A tartalékalap értéke nem haladhatja meg az előző évi költségvetési kiadásokhoz viszonyított, következő 24 hónap költségeinek szintjét. A tartalékalap kiegészítése azokban az években lehetséges, amelyekben a rendszer költségvetési többlettel rendelkezik, de csak az előző évek esetleges költségvetési hiányának fedezését követően.

(4) A tartalékalap felhasználása csak alaposan indokolt esetben, a vezetőbizottság jóváhagyásával lehetséges a társadalombiztosítási ellátás, valamint pénzügyi és ingatlanberuházások fedezésére. A felhasználási arány

csak abban az esetben haladhatja meg a tartalékalap 50%-át, ha a fennmaradt érték fedezi a következő 1 évre a társadalombiztosítási költségeket.

(5) A tartalékalap minden költségvetési évben halmozódik, az átvitt egyenleg növelése jelen alapszabályban leírtak szerint történik.

(6) A tartalékalapot a Nyugdíjintézet külön erre a célra létrehozott számlán kezeli.

A költségvetési többlet felhasználása

17. §. – A költségvetési többlet felhasználásáról a vezetőbizottság dönt az elnökség javaslata alapján, a törvényes keretek között és jelen alapszabály előírásainak megfelelően.

18. §. – Az aktuális költségvetési hiány fedezése az előző évek többletéből rendelkezésre álló pénzvagyomból történik, továbbá pedig a tartalék-alapból.

A fizetőképesség felügyelete

19. §. – (1) A tagok érdekeinek védelme céljából a Nyugdíjintézet megfigyelés alatt tarthatja a nyugdíjrendszer pénzalapját.

(2) A fizetőképesség monitorizálása a nyugdíjalap aktuáriusi értékelése által történik.

(3) Az aktuáriusi értékelésnek minimálisan tartalmaznia kell a következő elemek meghatározását:

- a) a jövőbeli kifizetési kötelezettségek jelenértéke;
- b) a jövőbeli társadalombiztosítási járulékok jelenértéke;
- c) a szükséges biztosítástechnikai tartalék értéke;
- d) a tartalékalap értéke;
- e) a befektetési alap értéke;
- f) a finanszírozási arányok értéke.

III. RÉSZ

A NYUGDÍJALAPHOZ VALÓ HOZZÁJÁRULÁSOK

20. §. – A Nyugdíjintézet nyugdíjrendszerének hozzájárulói:

- a) azok a biztosítottak, akik egyéni társadalombiztosítási járulékkal tartoznak úgy a főállások, mint mellékállások esetében függetlenül az állások számától;
- b) a munkaadók, illetve azon szervezeti egységek, amelyek keretén belül tevékenykednek a rendszer biztosítottjai;
- c) azok a biztosítottak, akik jelen alapszabály előírásai szerint egyéni szerződést kötöttek a Nyugdíjintézettel.

A hozzájárulások szintje

21. §. – (1) A munkaadók és munkavállalók által a nyugdíjalapba befizetendő kötelező társadalombiztosítási járulékok arányát a Nyugdíjintézet vezetőbizottsága állapítja meg a saját nyugdíjrendszer igényeinek megfelelően, amely azonban nem lehet alacsonyabb az állami nyugdíjrendszerben alkalmazott értéknél.

(2) A 21. §. (1) bekezdésében szereplő társadalombiztosítási járulék kiszámítását és kifizetését a munkaadók, illetve a bérkiosztó egységek végzik havi rendszerességgel.

22. §. – Nem kötelező fizetni társadalombiztosítási járulékot azon összegek után, amelyeket a vonatkozó törvények mentesítenek ez alól.

Az egyéni szerződés

23. §. – (1) A 7. §.-ban felsorolt személyeknek, valamint azoknak, akik az egyházi nyugdíjrendszerben rendelkeznek hozzájárulási idővel, jövedelemkiegészítés céljából jogukban áll egyéni szerződést kötni a nyugdíjrendszeren belül.

(2) Az egyéni szerződés írásos formában köttetik a Nyugdíjintézet és az igénylő személy között. A szerződés a Nyugdíjintézetnél való iktatás időpontjától lép hatályba, amennyiben a felek nem egyeznek meg másképp.

(3) Az egyéni szerződés pénzügyi követelésnek minősül. A szerződésben az igénylő által vállalt befizetési kötelezettségek elmaradása a szerződés felbontásához vezet.

(4) Az egyéni szerződés bármelyik fél kezdeményezésére felbontható a szerződésben rögzített feltételek szerint. A szerződés felbontása esetén a befizetett járulékok nem téríthetők vissza, a hozzájárulás pedig a nyugdíj-jogosultság megállapításakor értékesítődik a vonatkozó előírások szerint.

(5) Az egyéni szerződés tartalmának összeállítása a Nyugdíjbizottság hatáskörébe tartozik.

Befizetési határidők

24. §. – (1) A havi nyugdíjjárulékok befizetése a munkaadó által történik, amelyik havonta kiszámolja és átutalja a nyugdíjrendszer alapjába való társadalombiztosítási tartozását, az alkalmazottak egyéni társadalombiztosítási járulékaival együtt, a tárgy hónapot követő hónap 25. napjáig.

(2) A banki átutalással történő befizetések esetén a befizetés dátuma a befizető egység bankszámlája terhelésének dátuma. Amennyiben a hónap 25. napja nem munkanap, a befizetés időben megtörténtnek számít, ha a 25. napot követő első munkanapon eszközölték azt.

Számítási alap

25. §. – A Nyugdíjintézet nyugdíjalapjába befizetendő társadalombiztosítási járulékok számítási alapja a tb-nyilatkozaton, ill. az egyéni szerződésben feltüntetett havi bruttó jövedelem összege.

Referenciajövedelem

26. §. – A referenciajövedelem a Romániai Református Egyház keretén belül lévő bruttó átlagbér, amelyet a vezetőbizottság állapít meg évente a munkaadók által a Nyugdíjintézethez benyújtott társadalombiztosítási nyilatkozatok adatai alapján. A referenciajövedelem számítási alapként használható a társadalombiztosítási szolgáltatások megállapításánál a működési szabályzat vonatkozó előírásai szerint.

Késedelmi kamatok és késedelmi díjak

27. §. – (1) Amennyiben a munkaadó a nyugdíjalapba való járulékokat a meghatározott fizetési határidőig nem egyenlítette ki, a Nyugdíjintézet késedelmi kamatot és késedelmi díjat számol fel. A késedelmi kamat, ill. díj befizetése kötelező. A késedelmi kamatot és késedelmi díjat a tartozás összegére kell kiszámolni, minden késedelmi napra, egészen a törlesztés napjáig.

(2) A késedelmi kamatokból és díjakból származó összegek a nyugdíjalap jövedelmét képezik, és tizedesek nélkül számolandók felfele kerekítéssel.

(3) A késedelmi kamatok és díjak befizetése nem biztosít kiegészítő társadalombiztosítási jogokat.

(4) A késedelmi kamatok és díjak összegének kiszámítása, ezeknek a könyvelési nyilvántartása, valamint a törlesztések követése a munkaadó kötelessége, de ezzel párhuzamosan elvégezhető a Nyugdíjintézet által is.

(5) A késedelmi kamatok és késedelmi díjak szintjét a Nyugdíjintézet vezetőbizottsága határozza meg.

Fegyelmező intézkedések a nyilatkozatok benyújtásának elmulasztása, a hamis nyilatkozattétel, ill. a járulékok befizetésének elmulasztása esetén

28. §. – (1) A Nyugdíjintézet által megállapított, kötelező havi társadalombiztosítási járulék befizetésének határidőn belül való teljes vagy részleges elmulasztása, amely a késedelmi idő napjától számítva eléri a 3 hónapot, maga után vonja az érintett intézményvezető fegyelmezésének lehetőségét a Romániai Református Egyház fegyelmi szabályzatának 30. §-a A) pontjának a) bekezdése szerint. A Nyugdíjintézet előzetesen értesíteni fogja a munkaadót, ha a járulékok befizetésének elmaradása meghaladja a 3 hónapot.

(2) A befizetési kötelezettségek ismételt áthágása vagy a 11. §-ban megjelölt nyilatkozat letételének ismételt elmaradása, illetve a járulékköteles jövedelmekről szóló hamis nyilatkozattétel fegyelmi vétségnek számít, és a Romániai Református Egyház fegyelmi szabályzatának 30. §-a A) pontjának h) bekezdése, illetve B) pontjának c) bekezdése alapján büntetendő. Ezen esetekben a Nyugdíjintézet panaszt tesz az illetékes egyházmegyei vagy egyházkerületi elnökségnél. A jelentéshez csatolni kell az előzetes értesítés megküldéséről szóló bizonyítékot.

(3) A 28. §. – (1) és (2)-ben felsorolt mulasztások esetén a Nyugdíjintézet késedelmi kamatot, késedelmi díjat, illetve nyilatkozattételi bírságot állapít meg jelen alapszabály és a működési szabályzat előírásai szerint.

A munkaadók fizetőképességének pénzügyi vizsgálata

29. §. – (1) A Nyugdíjintézetnek jogában áll pénzügyi ellenőrzést végezni a saját nyugdíjrendszer keretein belül tevékenykedő munkaadóknál 30 napos előzetes értesítés alapján a következő esetekben:

- hivatalból;
- a törvényes kötelezettségek, ill. jelen alapszabály által előírt munkaadói kötelezettségek elmulasztása esetén;
- valósnak bizonyuló feljelentések esetén.

(2) A munkaadóknak kötelességük a Nyugdíjintézet által delegált pénzügyi ellenőrző testületnek, a rendelkezésére bocsátani minden olyan adatot és iratot, amely a társadalombiztosítási hozzájárulás kiszámításához szükséges információkat tartalmazza.

(3) A pénzügyi ellenőrzés alkalmával az ellenőrző testület által igényelt adatok és iratok rendelkezésre bocsátásának indokolatlan megtagadása súlyos fegyelmi vétségnek számít az ellenőrzött intézmény vezetője részéről és a Romániai Református Egyház fegyelmi szabályzatának 30. §.-a B) pontjának c), illetve g) bekezdése alapján az illetékes fegyelmi bizottság a jogszabályoknak megfelelően intézkedik az ügyben.

A társadalombiztosítási járulékok befizetésének kötelező jellege

30. §. – (1) A Romániai Református Egyház keretén belül működő és tevékenykedő jogi és magánszemélyeknek, azaz munkaadóknak és munkavállalóknak a megalakulás, illetve a munkaviszony kezdetétől fogva kötelességük havi rendszerességgel hozzájárulni a Nyugdíjintézet nyugdíjalapjához.

(2) A megállapított járulékoknak fedezniük kell a saját nyugdíjrendszer jelenlegi és távlati igényeit.

(3) Azoknak a munkavállalóknak is kötelességük hozzájárulni a nyugdíjalaphoz, akik a saját rendszeren belüli nyugdíjazási feltételek betöltését követően, illetve a nyugdíjazást követően is tovább folytatják tevékenységüket.

A társadalombiztosítási ellátás ideiglenes felfüggesztése a kötelező járulékok befizetésének elmulasztása esetén

31. §. – (1) Minden megállapított társadalombiztosítási ellátás folyósítása ideiglenesen felfüggesztésre kerül abban az esetben, ha valamely biztosított személy, aki, illetve akinek nevében a munkaadója nem fizeti be naprakészen a saját nyugdíjalapba a meghatározott járulékokat.

(2) A Nyugdíjintézet csak abban az esetben eszközli a nyugdíj kifizetésének elkezdését, ha a Nyugdíjintézet felé naprakészen törlesztve van minden társadalombiztosítási járulék és az esetleges késedelmi díjak, illetve késedelmi kamatok a működési szabályzat vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően. Kivételt képeznek azok az esetek, amikor a vonatkozó törvényes előírások másképp rendelkeznek.

A társadalombiztosítási járulékok adómentessége

32. §. – A Nyugdíjintézet alapjába befizetett társadalombiztosítási és egyéb járulékok adómentesek.

Az adósság megszűnése a Nyugdíjintézet rendszerében

33. §. – A Nyugdíjintézet nyugdíjalapjánál nyilvántartott adósságok és annak tartozékai a régiség sorrendjében szűnnek meg a kifizetés elévüléséről szóló törvényes rendelkezések betartásával.

A járulékok visszatérítése

34. §. – (1) A törvényesen befizetett kötelező társadalombiztosítási és egyéb járulékok nincsenek alávetve a visszatérítési kötelezettségeknek.

(2) A törvényes kötelezettségeken felül befizetett többletet, külön kérésre a Nyugdíjintézet visszatéríti a munkaadónak, adott esetben a munkavállalónak.

IV. RÉSZ

NYUGDÍJAK ÉS EGYÉB TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI JOGOK

I. fejezet Nyugdíjak

Nyugdíjkategóriák

35. §. – (1) A Romániai Református Egyház Nyugdíjintézete a saját rendszerén belül a következő kategóriákban állapít meg nyugdíjakat:

- a) Öregségi nyugdíj;
- b) Korhatár előtti nyugdíj;
- c) Korhatár előtti résznyugdíj;
- d) Rokkantsági nyugdíj;
- e) Utódlási nyugdíj.

(2) Jelen alapszabály előírásai szerint kiszámolt nyugdíjak végösszegének megállapítása tizedesek nélkül, felfelekerekítéssel történik a biztosított személy javára.

II. fejezet Öregségi nyugdíj

Az öregségi nyugdíj megszerzésének feltételei

36. §. – Öregségi nyugdíjra jogosult az a tag, aki a nyugdíjazás napján együttvéve teljesíti a jelen alapszabály által előírt *nyugdíjazási korhatár*, illetve a *minimális hozzájárulási idő* törvényes feltételeit.

Standard nyugdíjazási korhatár

37. §. – (1) A *standard (előírt) nyugdíjazási korhatár* a férfiak esetében 65 év, a nők esetében 63 év.

(2) A standard nyugdíjazási korhatár elérése ennek fokozatos emelésével történik, az 1. számú mellékletben szereplő ütemezés szerint.

(3) A 37–39. paragrafusokban előírt nyugdíjazási feltételek meghatározása a Romániai Református Egyház Zsinatának hatáskörébe tartozik a törvényes előírásoknak megfelelően.

A minimális hozzájárulási idő

38. §. – (1) A minimális hozzájárulási idő 15 év mind a férfiak, mind a nők esetében.

(2) A minimális hozzájárulási idő elérése ennek fokozatos emelésével történik, az 1. számú mellékletben szereplő ütemezés szerint.

A teljes hozzájárulási idő

39. §. – (1) A teljes hozzájárulási idő 35 év mind a férfiak, mind a nők esetében.

(2) A teljes hozzájárulási idő elérése ennek fokozatos emelésével történik, az 1. számú mellékletben szereplő ütemezés szerint.

A tevékenység folytatása a nyugdíjazási feltételek betöltését követően

40. §. – (1) A standard nyugdíjkorhatár betöltése esetén a 36. §., 37. §., és 39. §. előírásainak megfelelően, a Nyugdíjintézet minden tagja számára lehetőség van az egyházi munkaviszony folytatására, indokolt esetben pedig az egyházi munkaviszony újrafelvételére is az egyházi törvényes keretek között.

(2) Azok a biztosítottak is kötelesek hozzájárulni a nyugdíjalaphoz jelen alapszabály által meghatározott feltételek szerint, akik a nyugdíjazási feltételek betöltését követően, illetve a nyugdíjazást követően tovább folytatják tevékenységüket.

(3) Az (1) bekezdésben feltüntetett személyek esetében, akik a saját nyugdíjrendszeren belül halmozzák a nyugdíjból és fizetésből származó jövedelmet, a nyugdíjazást követően megszerzett szolgálati idő értékesítése és a nyugdíj újraszámolása kizárólag a munkaviszony végleges megszűnését követően lehetséges, amennyiben a biztosított személy a nyugdíjazás időpontjától kezdve legkevesebb 1 évet állt munkaviszonyban, és a meghatározott társadalombiztosítási járulékot erre az időszakra befizette.

Asszimilált időszak

41. §. – (1) A Nyugdíjintézet saját nyugdíj- és egyéb társadalombiztosítási rendszerén belül azokat az időszakokat, amelyekre a biztosítottak társadalombiztosítási járulékot nem tartoztak kifizetni, de beolvadnak a tényleges hozzájárulási időbe, **asszimilált időszaknak** nevezzük, és a következő esetekre érvényes:

- a) lelkipásztorok, ill. lelkészi jellegű tagok esetében a felsőfokú **teológiai** tanulmányok nappali tagozaton végzett időszaka a felsőoktatási intézmény által kiállított tanulmányi időszakot igazoló dokumentum alapján, amennyiben az illető sikeresen elvégezte azt, és szakképesítési oklevelet szerzett;
- b) nem lelkészi jellegű tagok esetében a nappali tagozaton végzett **első**, román állami vagy a román állam által akkreditált egyetem tanulmányi időszaka, amennyiben az illető sikeresen elvégezte azt, és szakképesítési oklevelet szerzett, ugyanakkor pedig kizárólag egyházi munkaviszonyt folytatott a saját nyugdíjrendszeren belül;
- c) az a) és b) pontok alatt szereplő első nappali tagozatos egyetemi időszakot csak abban az esetben lehet értékesíteni, ha a biztosított személy ez idő alatt nem állt munkaviszonyban, illetve nem rendelkezik erre az időszakra szolgálati idővel;
- d) az egyházi rendszeren belül folyósított **rokkantsági nyugdíj időtartama**;
- e) a **sorkatonai szolgálat** ideje a katonakönyv bejegyzései alapján, amennyiben a tag kizárólag egyházi hozzájárulási idővel rendelkezik;
- f) az állami törvények által biztosított és igénybe vett **gyermeknevelési szabadság** időtartama.

(2) Az a biztosított személy, aki rendelkezik a második, román állami vagy a román állam által akkreditált egyetemen folytatott, tanulmányi formától független, felsőfokú tanulmányi időszakkal, kérésre értékesítheti asszimilált időszakként, amennyiben sikeresen elvégezte azt, és szakképesítési oklevelet szerzett, és amennyiben teljesülnek jelen alapszabály 37. és 39. paragrafusának előírásai azzal a feltétellel, ha az igénylő kizárólag egyházi munkaviszonyt folytatott a saját nyugdíjrendszeren belül. A második egyetemi időszak asszimilálása esetén a vonatkozó szolgálati időre megállapított nyugdíjpontszám kiegészül havonta 0,50 nyugdíjponttal.

(3) Az (1) bekezdés a), b), d) és e) pontjai által felsorolt személyek jogosultak az asszimilált időszakra abban az esetben, ha ebben az időszakban nem rendelkeznek az állami nyugdíjtörvény és jelen alapszabály által előírt hozzájárulási idővel. Kivételt képeznek a 41. paragrafus (2) bekezdésben, illetve a 82. paragrafus (2) bekezdésben előírt esetek.

(4) Az (1) pontban felsorolt asszimilált időszakok kizárólag csak öregségi, rokkantsági és utódlási nyugdíj megállapítása esetén értékesíthetők.

(5) Az (1) bekezdés a), b) és f) pontjai által felsorolt asszimilált időszakokra az évi átlagpontszám megállapításakor a Nyugdíjintézet 1 nyugdíjpontot, az e) pont esetében pedig 0,25 nyugdíjpontot biztosít.

(6) Azokat az asszimilált időszakokat, amelyek mind az egyházi, mind pedig az állami vagy más nyugdíjrendszerben hozzájárulási időnek számítanak, kizárólag csak egy nyugdíjrendszeren belül lehet figyelembe venni és értékesíteni, betartva a 41. §. – (1) bekezdése b), d) és e) pontjainak előírásait.

(7) A saját rendszeren belüli öregségi nyugdíj igénylése esetén nem vehetők figyelembe az asszimilált időszakok, amennyiben a biztosított személy az igénylés pillanatában már rendelkezik nyugdíjjal más társadalombiztosítási rendszeren belül, amely nyugdíjat kizárólag csak azon a rendszeren belül megszerzett hozzájárulási időre számoltak.

A standard nyugdíjazási korhatár csökkentése

42. §. – (1) Azok a személyek, akik biztosított minőségük előtt bizonyíthatóan fogyatékos állapotú személyek voltak, a fogyatékosági szint függvényében a következő korhatári kedvezményekben részesülnek:

- a) 15 év kedvezmény súlyos fogyatékosági szint esetén, amennyiben fennáll a biztosított minőségük előtti fogyatékosági állapot, és megvalósították legalább egyharmadát a standard hozzájárulási időnek;
- b) 10 év kedvezmény előrehaladott fogyatékosági szint esetén, amennyiben fennáll a biztosított minőségük előtti fogyatékosági állapot, és megvalósították legalább kétharmadát a standard hozzájárulási időnek;
- c) 10 év kedvezmény közepes fogyatékosági szint esetén, amennyiben fennáll a biztosított minőségük előtti fogyatékosági állapot, és teljes mértékben megvalósították a standard hozzájárulási időt.

(2) A világtalan (vak) személyek kortól függetlenül részesülnek öregségi nyugdíjban, amennyiben világtalan minőségükben megvalósították legalább egyharmadát a standard hozzájárulási időnek.

(3) A 42. §-ban feltüntetett korhatári kedvezmény összevonható egyéb törvényes koredvezménnyel, de ezek összértéke nem haladhatja meg a 12 évet.

43. §. – (1) Azok a hölgyek, akik az egyházi nyugdíjrendszeren belül a teljes hozzájárulási idővel rendelkeznek, és akik legkevesebb 2 gyereket szültek, és akiket felneveltek legalább 10. életévükig, nyugdíjazási korhatári kedvezményben részesülnek a következők szerint:

- a) egy év koredvezmény – 2 gyerek esetében;
- b) két év koredvezmény – 3 vagy több gyerek esetében;
- c) A 43. §. (1) bekezdésében előirt korhatári kedvezmény legtöbb 2 évvel az érvényben levő standard nyugdíjkorhatár betöltése előtt igényelhető, és semmi más törvényes koredvezménnyel együtt nem vehető igénybe.

III. fejezet

Korhatár előtti nyugdíj

Meghatározás

44. §. Jelen alapszabály értelmében a korhatár előtti nyugdíj a standard nyugdíjazási korhatár betöltése előtt legtöbb 5 évvel igényelhető, és jogosult rá az a tag, aki legkevesebb 8 évvel túllépte a teljes hozzájárulási időt.

A korhatár előtti nyugdíj megállapításának feltételei

45. §. – (1) A korhatár előtti nyugdíj esetében a hozzájárulási idő megállapításánál nem számíthatók be a 41. §-ban felsorolt asszimilált időszakok, sem pedig az állami vagy egyéb nyugdíjrendszerben teljesített hozzájárulási idő.

(2) A korhatár előtti nyugdíj összegének megállapítása ugyanúgy történik, mint az öregségi nyugdíj összegének megállapítása.

(3) A korhatár előtti nyugdíj megállapításánál a 44. §-ban feltüntetett korhatár csökkentés semmi más olyan koredvezménnyel együtt nem vehető igénybe, melyet jelen alapszabály, ill. egyéb törvényi rendelkezés előír.

Öregségi nyugdíjra való áttérés

46. §. Az öregségi nyugdíj feltételeinek teljesítésekor a korhatár előtti nyugdíj hivatalból öregségi nyugdíjjá változik, és újraszámítatik az asszimilált időszakok hozzáadásával, illetve az esetleges azon hozzájárulási idő hozzáadásával, amely a korhatár előtti nyugdíj felfüggesztésének ideje alatt volt teljesítve.

IV. fejezet

Korhatár előtti résznyugdíj

Meghatározás

47. §. Jelen alapszabály értelmében a korhatár előtti résznyugdíj a standard nyugdíjazási korhatár betöltése előtt legtöbb 5 évvel igényelhető, és jogosult rá az a tag, aki teljesítette vagy legtöbb 8 évvel lépte túl a teljes hozzájárulási időt.

A korhatár előtti résznyugdíj megállapításának feltételei

48. §. – (1) A korhatár előtti résznyugdíj esetében a hozzájárulási idő megállapításánál nem számíthatók be a 41. §.-ban felsorolt asszimilált időszakok, sem pedig az állami vagy egyéb nyugdíjrendszerben teljesített hozzájárulási idő.

(2) A korhatár előtti résznyugdíj összegének megállapítása az igénylés benyújtása időpontjában kiszámolt öregségi nyugdíj összegéből történik úgy, hogy az öregségi nyugdíj összege arányosan csökken a megvalósított hozzájárulási idő és a standard nyugdíjazási korhatár betöltéséig levő hónapok számának függvényében az alábbi táblázat szerint:

A teljes hozzájárulási időn felül megvalósított hozzájárulási időszak	Az előzetes hónapokra alkalmazott csökkentés aránya (%)
1 évig	0,50
1 év fölött	0,45
2 év fölött	0,40
3 év fölött	0,35
4 év fölött	0,30
5 év fölött	0,25
6 év fölött	0,20
7 és 8 év között	0,15

(3) A korhatár előtti résznyugdij megállapításánál a 47. §-ban feltüntetett korhatárcsökkentés semmi más olyan kedvezménnyel együtt nem vehető igénybe, melyet jelen alapszabály, ill. egyéb törvényi rendelkezés előír.

(4) Jelen paragrafus előírásai aktualizálásra kerülnek a kötelező érvényű törvényes rendelkezéseknek megfelelően.

Öregségi nyugdíjra való áttérés

49. §. Az öregségi nyugdíj feltételeinek teljesítésekor a korhatár előtti résznyugdij hivatalból öregségi nyugdíjjá változik, és újraszámíttatik a 48. §. (2) bekezdésében szereplő csökkentés kiiktatásával, az asszimilált időszakok hozzáadásával, illetve az esetleges azon hozzájárulási idő hozzáadásával, amely a korhatár előtti nyugdíj felfüggesztésének ideje alatt volt teljesítve.

V. fejezet

Rokkantsági nyugdíj

A rokkantsági nyugdíj kedvezményezettjei

50. §. Rokkantsági nyugdíjra jogosult az a tag, aki legalább félig vagy teljesen elveszítette munkaképességét a következő okokból:

- a) munkabaleset és szakmai betegség;
- b) rák, skizofrénia és AIDS;

- c) szokványos betegség és olyan baleset, amely nem kötődik a munkához.

Rokkantsági kategóriák

51. §. A munkaképesség csökkenési fokozatának függvényében a rokkantság lehet:

- a) **I. fokozatú rokkantság**, amelyet a teljesen elveszített munkaképesség és teljesen elveszített öngondozási képesség jellemez, amikor az illető rokkant személy más személy részéről állandó felügyeletre és gondozásra szorul;
- b) **II. fokozatú rokkantság**, amelyet a teljesen elveszített munkaképesség, illetve a létező öngondozási képesség jellemez, amikor az illető rokkant személy munkaképtelen ugyan, de nem szorul gondozásra más személy részéről;
- c) **III. fokozatú rokkantság**, amelyet a legalább félig elveszített munkaképesség és félnormás munkavégzésre való alkalmasság jellemez, amikor az illető személy legtöbb félnormás részmunkaidőben képes munkát végezni.

A rokkantsági fokozatba való besorolás kritériumai

52. §. Az 51. §.-ban előírt valamely rokkantsági fokozatba való besorolás feltételei, kritériumai és szabályai azonosak az állami nyugdíjrendszerben alkalmazott feltételekkel, kritériumokkal és szabályokkal.

A rokkantsági fokozatba való besorolási eljárás

53. §. A rokkantságot és annak fokozatát a munkaképesség helyreállítására vonatkozó orvosi szakvéleményezés alapján a területi állami nyugdíjpénztár mellett tevékenykedő társadalombiztosítási orvosszakértői bizottság határozat kiállításával állapítja meg.

54. §. – (1) A rokkantsági fokozat megállapítása érdekében történő munkaképességi értékelést kérésre végzi az 53. §. által előírt orvosszakértői bizottság (a továbbiakban orvosszakértő).

(2) A munkaképesség értékelése vonatkozásában az igénylő lakhelyének függvényében a területi állami nyugdíjpénztár keretében működő orvosszakértői rendelőhöz kell benyújtani az erre vonatkozó kérvényt az igénylő nevére kiállított orvosi iratokkal együtt.

(3) A benyújtott iratok és a klinikai vizsgálat eredményei alapján az orvosszakértő kiállítja a munkaképességről szóló szakvéleményezési jelentést, és kiadja a munkaképességre vonatkozó orvosi határozatot.

(4) Abban az esetben, ha a (3) bekezdésben előírt orvosszakértői határozat kiállításához további, kiegészítő klinikai vizsgálatok is szükségesek, az orvosszakértő, adott esetben, javaslatot tesz a betegszabadság meghosszabbítására a törvényes keretek között.

(5) A (3) bekezdésben előírt orvosszakértői határozat az igénylés iktatásától számított 45 napon belül kiállítandó, és a kiállítástól számított 5 napon belül kiközlendő. A (4) bekezdésben előírt helyzetben a kiállítás ideje megfelelőképpen meghosszabbodik.

(6) Az orvosszakértői határozat fellebbezhető az orvosi fellebbezési bizottságnál a kiközléstől számított 30 napon belül.

(7) A (6) bekezdésben előírt fellebbezés annak iktatásától számított 45 napon belül megoldandó. A fellebbezés megoldására kiállított határozat a megoldástól számított 5 napon belül kiközlendő.

(8) A (7) bekezdésben előírt, a fellebbezés megoldására kiállított határozat a kiközléstől számított 30 napon belül megtámadható az illetékes bíróságon.

(9) A (3) bekezdésben előírt orvosszakértői határozat, valamint a (8) bekezdésben előírt, a fellebbezés megoldására kiállított határozat véglegessé válik abban az esetben, amennyiben a törvényes határidőn belül nem fellebbezték meg azt.

A hozzájárulási idő az életkor függvényében

55. §. – (1) Azok a biztosítottak, akik szokványos betegség miatt vagy olyan baleset miatt veszítették el munkaképességüket, amely nem kötődik a munkához, jogosultak rokkantsági nyugdíjra, amennyiben a törvényes előírások szerint rendelkeznek hozzájárulási idővel.

(2) Az 50. §. a) és b) pontjainál előírt esetekben a személy jogosult rokkantsági nyugdíjra függetlenül az általa megvalósított hozzájárulási időtől.

(3) Az 55. §. – (1) bekezdése által előírt biztosított személy esetében, aki I. vagy II. rokkantsági fokozatba kapott besorolást, a rokkantsági nyugdíj

kiszámításánál az 56. §-ban előírt potenciális idő jár, abban az esetben, ha a rokkantságot kimondó határozat kiállításának időpontjában az életkorával arányosan megvalósította a szükséges hozzájárulási időt a következő táblázat szerint:

A biztosított életkora a rokkantság megállapításának időpontjában	Szükséges hozzájárulási idő (év)
20 év alatt	1
20–23 év között	2
23–25	3
25–29	6
29–33	9
33–37	11
37–41	14
41–45	17
45–49	20
49–53	23
53–57	25
57–60	26
60 év fölött	27

(4) A III. rokkantsági fokozat esetében az 56. §-ban előírt *potenciális idő* csak az 55. §. (2) bekezdése által előírt személyek számára hagyható jóvá.

(5) Azok a személyek, akik világtalan (vak) minőségükben vagy biztosított minőségük előtti fogyatékossgal rendelkezve hozzájárulási időt valósítottak meg, potenciális idő hagyható jóvá számukra, amely a 42. §. (1) és (2) bekezdésében előírt hozzájárulási idő és a rokkantsági nyugdíj jóváhagyásának időpontjáig teljesített hozzájárulási idő különbsége.

A potenciális idő

56. §. – (1) A rokkantsági nyugdíj megállapításakor a biztosítottak számára *potenciális idő* jár, amely a teljes hozzájárulási idő és a biztosított személy által a rokkantsági nyugdíj jóváhagyásának időpontjáig teljesített effektív hozzájárulási idő különbsége.

(2) Az (1) bekezdés előírásai által eredményezett potenciális idő nem lehet nagyobb, mint az a hozzájárulási idő, amelyet a biztosított személy a rokkantsági nyugdíjazás időpontja és a standard nyugdíjazási korhatár betöltése között teljesíthetett volna; életkor, amelynek betöltése idején öregségi nyugdíjat igényelhet jelen alapszabály és a vonatkozó törvényi rendelkezések előírásai szerint.

(3) A potenciális idő években, hónapokban és napokban van kifejezve.

A gondozói díj

57. §. – (1) Az I. fokozatú rokkantságba besorolt nyugdíjas személy a nyugdíj összegén kívül gondozói díjra is jogosult.

(2) A gondozói díj megállapítása és kifizetése a törvényes rendelkezéseknek megfelelően történik.

(3) Az öregségi nyugdíjazás feltételeinek teljesítése időpontjában a rokkantsági nyugdíj hivatalból korhatári nyugdíjjá változik és újraszámolódik.

(4) A gondozói díj az öregségi nyugdíj folyósításának idején is megmarad.

Orvosi felülvizsgálat

58. §. – (1) A rokkantsági nyugdíjasok, állapotuk függvényében, a vonatkozó és érvényben levő törvények által meghatározott időszakonként orvosi felülvizsgálatnak vetik alá magukat mindaddig, amíg betöltik a standard nyugdíjazási korhatárt.

(2) Minden felülvizsgálat után a társadalombiztosítási orvosszakértő új határozatot állít ki, amely által esetenként megállapítja:

- a) a rokkantsági fokozat megtartását;
- b) egy másik rokkantsági fokozatba való besorolást;
- c) a munkaképesség visszaszerzését.

(3) Az orvosi felülvizsgálat eredményeképpen kiállított határozatot követően a rokkantsági nyugdíjhoz való jog változik vagy megszűnik az orvosi határozat kibocsátását követő hónappal kezdődően.

(4) Amennyiben a rokkantsági nyugdíjas, számára felróható okból, nem jelentkezik az előírt orvosi felülvizsgálatra, nyugdíjának folyósítása, az előírt felülvizsgálat időpontját követő hónappal kezdődően felfüggesztésre kerül, illetve adott esetben megszűnik.

(5) Az orvosi felülvizsgálat elvégezhető a rokkantsági nyugdíjas kérésére is, amennyiben annak egészségi állapota javult, vagy adott esetben súlyosbodott.

(6) Az orvosi felülvizsgálat alkalmával kiállított munkaképességről szóló orvosszakértői határozat az 54. §-ban előírt fellebbezési eljárás hatálya alá esik.

Az orvosi felülvizsgálat alól mentesülő kedvezményezettek

59. §. Nincsenek alávetve időszakos orvosi felülvizsgálatnak azon rokkantsági nyugdíjasok, akik(nek):

- a) munkaképességét a rokkantság visszafordíthatatlanul befolyásolta;
- b) betöltötték a jelen alapszabály által előírt, öregségi nyugdíj megszerzéséhez szükséges nyugdíjazási korhatárt;
- c) rendelkeznek a teljes hozzájárulási idővel, és életkoruk legtöbb 5 évvel kevesebb, mint a standard nyugdíjazási korhatár.

Az öregségi nyugdíjra való áttérés

60. §. – (1) Az öregségi nyugdíj feltételeinek teljesítésekor a rokkantsági nyugdíj hivatalból öregségi nyugdíjjá változik és újraszámíttatik.

(2) Az (1) bekezdésben előírt esetben a nyugdíjas számára előnyösebb összeg kerül folyósításra.

(3) Az 57. §-ban előírt gondozói díj az öregségi nyugdíj folyósításának idején is megmarad.

Más rokkantsági fokozatba való besorolás

61. §. – (1) Abban az esetben, ha a rokkantsági nyugdíjast más rokkantsági fokozatba sorolják, az új fokozatnak megfelelő nyugdíj összegének ki-

számítása az új rokkantsági fokozatnak megfelelő százalékos arány figyelembevételével történik a le nem dolgozott potenciális időre alkalmazva. Ebben az esetben nem lehet értékesíteni az esetleges hozzájárulási időt és az asszimilált időt, de a potenciális időnek tartalmaznia kell a rokkantsági nyugdíj időszakát is.

(2) A III. rokkantsági fokozatra való áttérés esetén nem jár potenciális idő, ha a rokkantság oka szokványos betegség vagy olyan baleset, amely nem kötődik a munkához.

(3) A rokkantsági nyugdíjról öregségi nyugdíjra való áttérés a 79. §. rendelkezései szerint történik, figyelembe véve a 36. §. előírásait.

Tilalmak

62. §. – (1) A rokkantsági nyugdíj nem halmozható lelkészi szolgálatból eredő, adózott jövedelemmel, függetlenül a rokkantság fokozatától.

(2) Azok a személyek, akik betöltötték a standard nyugdíjkorhatárt, nem igényelhetnek rokkantsági nyugdíjat.

Az érvényben levő rendelkezések alkalmazása

63. §. Amennyiben a rokkantsági nyugdíjról szóló 50-től 62-ig terjedő paragrafusokban foglalt előírások az állami szabályozás alapján módosítást vagy kiegészítést szenvednek, a Nyugdíjintézet a számára kötelező érvényű rendelkezések szerint jár el, jelen alapszabály vonatkozó paragrafusainak módosítása nélkül.

VI. fejezet

Utódlási nyugdíj

Az utódlási nyugdíj kedvezményezettjei

64. §. Utódlási nyugdíjra jogosultak az elhalálozott személy gyermekei és a túlélő házastárs, ha az elhunyt nyugdíjas személy volt, vagy teljesítette valamely nyugdíj megszerzéséhez szükséges feltételeket.

A gyermekeknek szóló utódlási nyugdíj jóváhagyásának feltételei

65. §. A gyermekek a következő esetekben jogosultak utódlási nyugdíjra:

- a) 16. életévük betöltéséig;
- b) ha törvényes keretek között szervezett oktatási intézményben folytatják tanulmányaikat, a tanulmányok elvégzéséig, de nem lépve túl a 26. életévet;
- c) bármely fokozatú rokkantság időszakára, amennyiben a rokkantság az a) és b) pontokban előírt helyzetben következett be.

A túlélő házastársnak szóló utódlási nyugdíj jóváhagyásának feltételei

66. §. – (1) A túlélő házastárs a nyugdíjkorhatár betöltésétől élete végéig jogosult az utódlási nyugdíjra, amennyiben a házastársi viszony legkevesebb 15 évig tartott.

(2) Amennyiben a házasság időtartama nem érte el a 15 évet, de több volt, mint 10 év, az utódlási nyugdíj mértéke havi 0,5%-kal csökken, illetve évi 6.0%-kal a hiányzó házassági évek függvényében.

(3) A túlélő házastárs életkortól és a házassági évek számától függetlenül jogosult az utódlási nyugdíjra, amennyiben a fenntartó házastársa halálát munkahelyi baleset vagy szakmai megbetegedés okozta, és ha nincs szakmai jövedelme, amelyre kötelezően társadalombiztosítási járulékot kell fizetni, vagy ha ezek a jövedelmek nem haladják meg a társadalombiztosítási költségvetés megalapozásakor évente meghatározott országos havi bruttó átlagbér 35%-át.

(4) A túlélő házastárs I. vagy II. fokú rokkantsága esetén életkortól függetlenül jogosult utódlási nyugdíjra rokkantsága idejére, amennyiben legalább 1 évig házasok voltak.

(5) A (4) bekezdésben előírt esetben az utódlási nyugdíj jóváhagyása nem függ a túlélő házastárs rokkantsága kialakulásának időpontjától.

(6) A túlélő házastárs valamely rokkantsági fokozatba való besorolása az utódlási nyugdíj megszerzése érdekében a standard nyugdíjkorhatár betöltéséig lehetséges az orvosszakértői bizottság által, az érvényben levő, rokkant-

ságra vonatkozó törvényi rendelkezések és jelen alapszabály vonatkozó előírásai szerint.

Utódlási nyugdíj a feltételeket nem teljesítő túlélő házastárs számára

67. §. – (1) Amennyiben a 66. §. (1) és (2) bekezdésének feltételei nem teljesülnek, a túlélő házastárs 6 hónapig jogosult utódlási nyugdíjra az elhalálozás időpontjától számítva, ha ebben az időszakban nincs szakmai jövedelme, amelyre kötelezően társadalombiztosítási járulékot kell fizetni, vagy ha ezek a jövedelmek nem haladják meg az országos havi bruttó átlagbér 35%-át.

(2) A túlélő házastárs az utódlási nyugdíjat a fenntartó személy elhalálozását követő hónap első napjától kapja, amennyiben az utódlási nyugdíjra vonatkozó kérést benyújtották az eltartó személy elhalálozásától számított 30 napon belül.

(3) Abban az esetben, ha a (2) bekezdésben előírt határidőt túllépték, a túlélő házastársat megillető utódlási nyugdíj a kérvény benyújtásának napjától hagyható jóvá.

Utódlási nyugdíj azon túlélő házastárs számára, akinek kiskorú gyermekek vannak az eltartásában

68. §. – (1) Az a túlélő házastárs, aki a fenntartó halálának pillanatában egy vagy több 7 év alatti gyermeket nevel, mindaddig részesül az utódlási nyugdíjban, míg minden gyermek be nem tölti a 7. életévét, ha ebben az időszakban nincs szakmai jövedelme, amelyre kötelezően társadalombiztosítási járulékot kell fizetni, vagy ha ezek a jövedelmek nem haladják meg az országos havi bruttó átlagbér 35%-át, illetve ha ezek a jövedelmek a Nyugdíjintézet megítélése szerint elégtelennek bizonyulnak a gyermekek felnevelése és oktatása szükségleteinek fedezésére. Jelen paragrafus alkalmazásának módszertanát a működési szabályzat írja elő.

Az utódlási nyugdíj számítási alapja

- 69. §.** – Az utódlási nyugdíj megállapítása a következők szerint történik:
- a) az elhunyt fenntartó személy öregségi nyugdíjából vagy amelyre a törvényes rendelkezések alapján ő jogosult lett volna;
  - b) az I. fokozatú rokkantsági nyugdíjból, amennyiben az öregségi nyugdíjhoz szükséges standard korhatár betöltése előtt következett be a halál.

Az utódlási nyugdíj összege

70. §. – Az utódlási nyugdíj kiszámítása százalékarányosan történik, az elhunyt által a 69. §. szerint megvalósított nyugdíj összegéből, a kifizetésénél figyelembe véve az erre jogosult utódok számát:

- a) egy utód esetében – 50%;
- b) két utód esetében – 75%;
- c) három vagy annál több utód esetében – 100%.

71. §. – Mindkét szülő halála esetén az árvá(k)nak joga van mindkét szülő után járó utódlási nyugdíjra.

72. §. – Amennyiben változik a jogosult utódok száma, az utódlási nyugdíj újraszámolódik a 70. §. előírásai szerint.

A saját nyugdíjra jogosult túlélő házastárs özvegyi juttatása

73. §. – (1) A túlélő házastárs, aki saját nyugdíjra jogosult a saját nyugdíjrendszeren kívül, és teljesíti az utódlási nyugdíjhoz való jogosultság feltételeit a saját nyugdíjrendszerben elhunyt fenntartó személy után, igénylés alapján részesülhet havonta özvegyi juttatásban.

(2) Az özvegyi juttatás összege a túlélő házastárs saját nyugdíja és azon utódlási nyugdíj összegének a különbsége, amelyre jogosult lenne, ha nem rendelkezne saját nyugdíjjal.

(3) A (2) bekezdés előírásai szerint kiszámolt özvegyi juttatás összege nem haladhatja meg azon utódlási nyugdíj összegét, amelyre a túlélő házastárs jogosult lenne a saját nyugdíjrendszerben, amennyiben nem rendelkezne saját nyugdíjjal.

(4) Az özvegyi nyugdíj nem hagyható jóvá abban az esetben, ha a túlélő házastárs saját nyugdíjának összege meghaladja azon utódlási nyugdíj összegét, amelyre a túlélő házastárs jogosult lenne a saját nyugdíjrendszerben, ha nem rendelkezne saját nyugdíjjal.

(5) Az özvegyi juttatás jóváhagyása az igénylés benyújtását és iktatását követő hónap első napjától történik, amennyiben teljesülnek a juttatásra vonatkozó, jelen alapszabály által előírt feltételek.

(6) Az özvegyi juttatás összege aktualizálás alá esik, valahányszor módosulnak a számítási alapok.

Az előnyösebb nyugdíj választása

74. §. – Az a túlélő házastárs, aki az állami vagy a saját nyugdíjrendszerben saját nyugdíjra jogosult, és teljesíti a saját rendszerben az utódlási nyugdíjra vonatkozó feltételeket is, kiválaszthatja a számára előnyösebb nyugdíjat.

75. §. – Az a túlélő házastárs, aki jogosult vagy rendelkezik saját nyugdíjjal és/vagy utódlási nyugdíjat szerez a saját nyugdíjrendszerből, nem részesülhet a 73. §.-ban előírt özvegyi juttatásban.

76. §. – Az a túlélő házastárs, aki jogosult vagy rendelkezik saját nyugdíjjal az állami nyugdíjrendszerben és a Nyugdíjintézet rendszerén belüli utódlási nyugdíj mellett dönt, mint számára előnyösebb nyugdíj, az utódlási nyugdíj kifizetésének feltétele azon bizonyító iratok benyújtása, amelyek alátámasztják az állami rendszeren belüli saját nyugdíj felfüggesztésének tényét.

77. §. – Az a túlélő házastárs, aki jogosult vagy rendelkezik saját nyugdíjjal a saját nyugdíjrendszerben, és a Nyugdíjintézet rendszerén belüli utódlási nyugdíj mellett dönt, mint számára előnyösebb nyugdíj, az utódlási nyugdíj kifizetésének elindítása előtt a saját nyugdíját a Nyugdíjintézet hivatából felfüggeszti.

Orvosi vizsgálat

78. §. – A 65. §. c) pontja és a 66. §. (4) bekezdése által előírt, utódlási nyugdíjat élvező személyek ugyanazon szakorvosi vizsgálatok elvégzésének és egyéb előírásoknak vannak alávetve, mint amelyek a rokkantsági nyugdíj elnyeréséhez szükségesek.

V. RÉSZ

A NYUGDÍJ ÖSSZEGÉNEK KISZÁMÍTÁSA

I. fejezet

A nyugdíjszámítás módja

79. §. – (1) A nyugdíj összegének meghatározása úgy történik, hogy a biztosított által a Nyugdíjintézet saját rendszerén belül szerzett évi átlagpontszáma megszorozódik a nyugdíjba vonulás hónapjában érvényes nyugdíjpont értékével.

(2) Az évi átlagpontszám meghatározása úgy történik, hogy az effektív hozzájárulási idő alatt szerzett évi pontszámok összegét elosztjuk a teljes hozzájárulási idővel.

(3) Az évi pontszám az egy év alatt szerzett havi pontszámok összegének és 12 (hónap) hányadosa.

(4) A havi pontszám a nyugdíjjárulék számítási alapjául szolgáló havi bruttó jövedelem (25. par.) és a Nemzeti Statisztikai Hivatal által közölt országos havi bruttó átlagbér hányadosa. Azon hónapok esetében, amikor a Nemzeti Statisztikai Hivatal még nem közölte az országos havi bruttó átlagbér értékét, a havi pontszám az utolsó közölt országos havi bruttó átlagbér összege alapján számítható ki. A vezetõbizottság módosíthatja a havi pontszám megállapításául szolgáló osztó értékét a 26. paragrafus elõírásai szerint.

(5) A (2) bekezdés elõírásai szerint megállapított évi átlagpontszám nem lehet nagyobb mint 5 pont, amennyiben a Nyugdíjintézet számára kötelezõ érvényû, vonatkozó állami rendelkezések vagy a Nyugdíjintézet vezetõbizottsága másképp nem határoz.

(6) A befizetett társadalombiztosítási járuléknak megfelelõ bruttó jövedelem meghatározása úgy történik, hogy a befizetett járulék összege megszorozódik a kötelezõ hozzájárulás százalékos arányával.

(7) Az évi átlagpontszám, az évi pontszám és a havi pontszám kiszámítása 5 tizedessel történik.

(8) A Nyugdíjintézet vezetőbizottságának jogában áll módosítani a nyugdíjak kiszámításának módját a saját nyugdíjrendszer igényeinek megfelelően, a törvényes keretek között.

A lelkipásztori nyugdíj minimális értékének meghatározása

80. §. – (1) A Nyugdíjintézet vezetőbizottsága a költségvetés összeállítása alkalmával évente meghatározza a lelkipásztori nyugdíj minimális értékét, amely nem haladhatja meg az előző évi lelkipásztori átlagnyugdíj összegét.

(2) A minimális lelkipásztori nyugdíjban csak azon személyek részesülhetnek, akik a 39. §. – (1)-ben előírt teljes szolgálati idő alatt 300 tagnál kevesebbet számláló kisgyülekezetben szolgáltak, a Nyugdíjintézet felé minden törvényes kötelezettségüknek eleget tettek, nem született ellenük anyagi vagy pénzügyi vonatkozású fegyelmi ítélet, valamint a fizetési besorolásnál alacsonyabb javadalmazásuk bizonyíthatóan az egyházközség nehéz pénzügyi helyzete miatt történt.

A nyugdíjpontszám kiegészítése a lelkipászorok esetében

81. §. – (1) Azon lelkészi jellegű személyek esetében, akik a Romániai Református Egyház alkotmányának előírásai szerint missziós egyházközségben végeztek legalább 15 év lelkipásztori szolgálatot, a nyugdíj igénylésekor kiszámított évi átlagpontszám kiegészül 0,5 nyugdíjponttal.

(2) 15 év alatti missziós szolgálat esetén a havi pontszám egészül ki 0,50 nyugdíjponttal az adott szolgálati időszakra vonatkozóan.

A nyugdíjpont kiszámítása az asszimilált időszakokra vonatkozóan

82. §. – (1) Az asszimilált időszakokra vonatkozó havi pontszám megállapítása a következőképpen történik:

a) A 41. §. – (1) bekezdésének a), b) és f) pontjai esetében az adott időszaknak megfelelő, a nyugdíjpontszám kiszámításának alapjául szolgáló havi bruttó átlagbér 100%-a, azaz 1 nyugdíjpont, és 0,25%, vagyis 0,25 nyugdíjpont az azonos paragrafus e) pontja által előírt időszakra vonatkozóan.

- b) A 41. §. – (1) bekezdésének d) pontja esetében az adott időszaknak megfelelő rokkantsági nyugdíj összege a 2001. április 1. utáni időszakra vonatkozóan, valamint a gazdasági minimálbér, adott esetben pedig az országos bruttó minimálbér a 2001. április 1. előtti asszimilált időszakra vonatkozóan.
- c) A 41. §. – (2) bekezdése esetében az adott időszaknak megfelelő, a nyugdíjpontszám kiszámításának alapjául szolgáló havi bruttó átlagbér 50%-a, azaz 0,5 nyugdíjpont.

(2) Azon személyek esetében, akik a 41. §. – (1) bekezdés d) pontja előírásainak hatálya alá esnek az asszimilált idő tekintetében, és akik rokkantságuk ideje alatt olyan törvényes jövedelemmel rendelkeznek, amelyre kötelezően társadalombiztosítási járulékot kell fizetni, a havi pontszám megállapításakor összeadódik az asszimilált időszak nyugdíjból eredő jövedelmének és a járulékköteles jövedelemnek az összege.

Számítási sajátosságok azon biztosítottak esetében, akik más nyugdíjrendszerben is rendelkeznek szolgálati idővel

83. §. – (1) A Nyugdíjintézet elismeri a jelen alapszabály életbe lépésének idején létező más kötelező nyugdíjrendszeren belüli hozzájárulási időket, a 35. §. – (1) bekezdése a), d) és e) pontjai által elismert nyugdíjakhoz való jogosultság tekintetében.

(2) Az (1) bekezdésben előírt helyzetekben a Nyugdíjintézet csak a saját rendszerén belül megvalósított hozzájárulási időre állapít meg nyugdíjat.

(3) A (2) bekezdésben előírt helyzetben a nyugdíj értékének megállapítása a saját rendszeren belül megvalósított hozzájárulási időnek megfelelő évi átlagpontszám és az érvényben levő nyugdíjpontértéknek a szorzata által történik.

(4) A saját nyugdíjrendszeren belül megvalósított hozzájárulási időnek megfelelő évi átlagpontszám meghatározása úgy történik, hogy az effektív hozzájárulási idő alatt ugyanezen rendszeren belül szerzett évi pontszámok összegét – úgy amint azt előírja a 79. §. (3) bekezdése – elosztjuk a 39. §. által előírt teljes hozzájárulási idővel.

(5) Azon személyek esetében, akik nem rendelkeznek teljes szolgálati idővel a saját nyugdíjrendszeren belül, az évi pontszám értéke nem haladhat

ja meg a 79. §. (5) bekezdése által előírt értéket a saját nyugdíjrendszeren belül megvalósított hozzájárulási időhöz viszonyítva.

(6) Más nyugdíjrendszerben is szolgálati időként elismert hozzájárulási időszakok esetében a nyugdíj megállapításakor csak az egyik nyugdíjrendszerben vehetők figyelembe, betartva a 41. §. rendelkezéseit.

A nyugdíjpont értéke

84. §. – A nyugdíjpont értékének meghatározása a vezetőbizottság hatáskörébe tartozik.

A potenciális időszakra vonatkozó pontszám

85. §. – (1) A rokkantsági nyugdíj esetében az 56. §. rendelkezései szerint kiszámolt potenciális időre a biztosított személy havi pontszáma a következő:

- a) 0,70 pont I. fokozatú rokkantság esetén;
- b) 0,55 pont II. fokozatú rokkantság esetén;
- c) 0,35 pont III. fokozatú rokkantság esetén.

(2) Abban az esetben, ha a biztosított személy munkanélküli-segélyben részesült, a havi pontszám megállapítása a havi járandóság azon összegéből történik, amely a társadalombiztosítási járulék számítási alapjául szolgált.

(3) A nyugdíj megállapításakor csak abban az esetben vehető figyelembe a munkanélküliség időszaka, ha az ennek megfelelő társadalombiztosítási járulék a Nyugdíjintézethez volt befizetve.

Kiegészítő járulékfizetési időszak pontszáma

(4) Azon biztosított személy számára, aki rendelkezik a minimális hozzájárulási idővel, és az 1. számú mellékletben előírt kötelező nyugdíjazási korhatár betöltését követően hozzájárul a Nyugdíjintézet nyugdíjalapjához, a 79. paragrafus (4) bekezdése alapján szerzett nyugdíjpontszám erre az időszakra kiegészül 0,50 nyugdíjponttal. A nyugdíjpontszám kiegészítése kizárólag arra a hozzájárulási időre vonatkozik, amelyet a biztosított személy az előírt nyugdíjazási feltételek teljesülését követően szerzett.

(5) A (4) bekezdésben előírt nyugdíjpontszám-kiegészítés nem nyújtható azon időszakra, amelyben a nyugdíj fizetésből származó jövedelemmel halmozódik.

II. fejezet

A nyugdíjak aktualizálása

86. §. – (1) A Romániai Református Egyház Nyugdíjintézete aktualizálhatja a kifizetésben levő nyugdíjakat az infláció növekedésének és a saját nyugdíjrendszer pénzügyi helyzetének függvényében, figyelembe véve az országos és az egyházi, előző évben megvalósult bruttó átlagbér reális növekedését, megőrizve a rendszer legalább 100%-os finanszírozási arányát.

(2) Az (1) bekezdés előírásainak alkalmazása a nyugdíjpont értékének indexálása által történik a vezetőbizottság határozata alapján.

(3) A (2) bekezdés előírásai szerint aktualizált nyugdíjak értéke a nyugdíjnak megfelelő nyugdíjpont és az indexált pontérték szorzata.

(4) A nyugdíjpont értékének növelése korlátozott a biztosítástechnikai tartalékok meghaladó aktívák mennyiségének mértékéig.

(5) A nyugdíjpont értékének növelése érdekében a Nyugdíjintézet ideiglenes jelleggel eldöntheti a (4) bekezdésben előírt korlátozás túllépését, abban az esetben, ha az aktuáriusi értékelés eredményei megerősítik az esetleges létrejött hiány helyreállítását.

(6) A nyugdíjpont értékének esetleges csökkentése nem befolyásolja a már kifizetésben levő nyugdíjakat.

III. fejezet

A nyugdíjak megállapítása és folyósítása

A nyugdíjigénylés

87. §. – (1) A nyugdíjat igénylés alapján lehet jóváhagyni. Nyugdíjat igényelhet a nyugdíjjogosult személy vagy annak a hivatalos meghatalmazottja, gyámja, illetve gondnoka.

(2) A hivatalos meghatalmazást az érvényben levő vonatkozó törvényi rendelkezések szerint szükséges kiállítani, amely legtöbb 18 hónapig érvényes. Amennyiben a meghatalmazás nem román vagy magyar nyelven készült, ezt kötelező román vagy magyar nyelvre lefordíttatni és hitelesíttetni.

(3) A nyugdíjigénylési kérelmet az összes, nyugdíjjogosultságot bizonyító irattal együtt a biztosított személy a munkaadójához köteles benyújtani az utolsó munkahely függvényében (egyházkerület, egyházmegye, egyéb egy-

házi intézmény). Amennyiben egyházi munkaviszonya megszűnt legalább 1 hónappal a nyugdíjigénylés előtt, ebben az esetben a nyugdíjigénylési kérelem személyesen is benyújtható.

(4) A munkaadónak kötelessége összeállítani a nyugdíjazási iratcsomót a Nyugdíjintézet belső rendelkezései szerint, az iratcsomó adatainak hitelessége tekintetében egyedül őt terheli minden felelősség. Az összeállított iratcsomót a munkaadó hivatalos úton köteles megküldeni a Nyugdíjintézet székhelyére az igénylő kérésének iktatásától számított legtöbb 5 napon belül.

(5) A (3) bekezdés előírásai szerint benyújtott nyugdíjigénylési kérelmet az igénylőnek jogában áll visszavonni a nyugdíjazási határozat kiállításának időpontjáig.

A nyugdíjhoz való jogosultság időpontja

88. §. – (1) Az öregségi nyugdíjhoz, a korhatár előtti nyugdíjhoz és a korhatár előtti résznyugdíjhoz való jogosultság jóváhagyása a jelen alapszabály által előírt feltételek teljesítése időpontjától történik, amennyiben a nyugdíjazási iratcsomó Nyugdíjintézethez való benyújtása ezen időpontot megelőzően legtöbb 15 napon belül megtörtént.

(2) Azon személyek esetében, akik teljesítik az előírt nyugdíjazási feltételeket, de a nyugdíjazási iratcsomó az (1) bekezdésben meghatározott időpontot meghaladva került benyújtásra a Nyugdíjintézethez, a nyugdíjhoz való jogosultság kezdete és a nyugdíj folyósításának jóváhagyása az iratcsomó benyújtását követő hónap első napjától történik.

(3) Amennyiben a nyugdíjazási feltételeket teljesítő biztosított személy munkaviszonya nem szűnt meg a nyugdíjhoz való jogosultság kezdetén, a nyugdíjhoz való jogosultság, valamint a nyugdíj folyósításának jóváhagyása csak a munkaviszony megszűnését követő naptól lehetséges.

89. §. – (1) A rokkantsági nyugdíjhoz való jogosultság kezdeti időpontjának jóváhagyása a következőképpen történik:

- a) az ideiglenes munkaképtelenség miatt fizetett egészségügyi járandóság megszűnésétől vagy adott esetben, a biztosított minőség megszűnésétől, ha a nyugdíjigénylési kérelem iktatva volt a Nyugdíjintézetnél az orvosszakértői határozat kiállításának időpontjától számított 30 napon belül, amennyiben az igénylő biztosított minőséggel rendelkezett az orvosszakértői határozat kiállításának időpontjában;

- b) az igénylés benyújtását követő hónap első napjától, amennyiben az (a) pontban előírt határidőt túllépték.

90. §. – (1) Az utódlási nyugdíjhoz való jogosultság kezdeti időpontjának jóváhagyása – azon személyek esetében, akik a fenntartó halálának időpontjában teljesítik jelen alapszabály által előírt feltételeket – a következőképpen történik:

- a) az elhalálozást követő hónap első napjától, ha az elhalálozott fenntartó nyugdíjas volt, amennyiben az igénylés benyújtásra került a Nyugdíjintézethez az elhalálozás időpontjától számított 30 napon belül;
- b) a fenntartó elhalálozásának napjától, ha az elhalálozott fenntartó nem volt nyugdíjas a halál időpontjában, amennyiben az igénylés benyújtásra került a Nyugdíjintézethez az elhalálozás időpontjától számított 30 napon belül;
- c) az igénylés benyújtásának napjától, ha az nem történt meg az a) és b) pontban jelzett időpontig.

(2) Abban az esetben, ha az utód a fenntartó halálát követően, teljesíti jelen alapszabály által előírt feltételeket a standard nyugdíjkorhatárral kapcsolatban, az utódlási nyugdíjhoz való jogosultság kezdetét veszi a nyugdíjazási feltételek teljesülésének időpontjában, amennyiben a nyugdíjigénylés a jogosultság kezdetétől számított 30 napon belül benyújtásra került.

(3) Amennyiben a (2) bekezdésben jelzett határidőt túllépték, az utódlási nyugdíjra való jogosultság kezdete az igénylés benyújtásának napján kezdődik.

(4) Abban az esetben, ha az utód rendelkezik saját nyugdíjjal, az utódlási nyugdíj folyósítása a 76. §. és 77. §. előírásai szerint történik.

Az igénylések elbírálásának határideje

91. §. – (1) A nyugdíjintézet saját nyugdíjrendszerén belül a nyugdíjak megállapítása határozat által történik, a vonatkozó törvényi rendelkezések és jelen alapszabály előírásai szerint.

(2) A Nyugdíjintézet a nyugdíjigényléseket az iratcsomó iktatásától számított 45 napon belül bírálja el.

(3) A (2) bekezdésben jelzett határidő megfelelőképpen hosszabbításra kerül abban az esetben, ha az iratcsomó hiányosságokat tartalmaz, és szükség van iratpótlásra.

A nyugdíjigénylések elbírálásának határozata

92. §. – (1) A nyugdíjigénylések jóváhagyása vagy elutasítása határozat által történik az iratcsomó iktatásától számított 45 napon belül.

(2) A határozatnak tartalmaznia kell azon ténybeli és jogi indokokat, amelyekre hivatkozva a nyugdíjigénylés jóváhagyásra vagy elutasításra kerül.

(3) A jogosult személy igényelheti a határozat megsemmisítését a közléstől számított 30 napon belül.

(4) A nyugdíjazási határozat 4 eredeti példányban készül, amelyből egy példányt megőriz a Nyugdíjintézet a jogosult személy iratgyűjtőjében, a fennmaradó 3 példányból pedig 1 példányt kiközi a jogosultnak, 1 példányt a munkaadó egységnek, egyet pedig az illetékes egyházkerületnek.

(5) Abban az esetben, ha az igénylő már nem áll egyházi munkaviszonyban, és a nyugdíjigénylés személyesen történik, a határozat kiközlése csak a jogosult személy felé kötelező.

A nyugdíjazási határozat megfellebbezése

93. §. – (1) A 92. §. (1) bekezdése alapján kiállított határozat a közléstől számított 30 napon belül megfellebbezhető a Nyugdíjintézet fellebbezési bizottságánál.

(2) Fellebbezés tárgya lehet:

a) a hozzájárulási idő megállapítása;

b) a nyugdíj kiszámítása;

c) az ügyviteli határidők be nem tartása.

(3) A 92. §. (1) bekezdésének feltételei szerint kiállított, határidőn belül meg nem fellebbezett határozat véglegesnek minősül.

(4) A fellebbezési bizottság felépítését, megszervezését és működését a vezetőbizottság határozata szabályozza.

(5) A megfellebbezett nyugdíjazási határozatokat a fellebbezési bizottság megvizsgálja, és a fellebbezés elbírálására határozatot hoz.

(6) A fellebbezés elbírálásának határideje annak iktatásától számított 45 nap.

(7) A Nyugdíjintézet a fellebbezési bizottság határozatát annak meghozatalától számított 5 napon belül megküldi az érintetteknek.

(8) A 93. §. – (5) bekezdése alapján hozott határozat megfellebbezhető az illetékes bíróságon a kiközléstől számított 30 napon belül.

(9) A (8) bekezdésben előírt határidőn belül meg nem fellebbezett, a 93. §. – (5) bekezdése alapján hozott határozat véglegesnek minősül.

Hibák kijavítása

94. §. – (1) Abban az esetben, ha a nyugdíjak kiszámítása és/vagy folyósítása terén hibák kerülnek megállapításra – a nyugdíjas kérése alapján vagy hivatalból – a Nyugdíjintézet elvégzi a megfelelő módosításokat, amelyről módosító határozatot állít ki.

(2) Az (1) bekezdés előírásainak alkalmazása nyomán keletkezett összegek kifizetésre vagy adott esetben behajtásra kerülnek az általános elévülési határidőn belül a különbségek megállapításától számítva.

(3) Kérésre a nyugdíjak újraszámolhatók azon jövedelmek és/vagy hozzájárulási idők, illetve jelen alapszabály által előírt asszimilált idők hozzáadásával, valamint olyan bizonyító iratok értékesítésével, amelyek alapján a nyugdíjazási jogok változást szenvedhetnek, azokban az esetekben, ha ezeket nem értékesítették a nyugdíj megállapításakor. Az így újraszámolt jogok a kérés iktatását követő hónaptól kezdve lépnek érvénybe.

Hozzájárulási időt igazoló irat kiállítása más nyugdíjrendszerben való jogosultság megállapításához

95. §. – (1) Más nyugdíjrendszerek keretén belül való nyugdíjjogosultság megnyitásának érdekében a Nyugdíjintézet a saját rendszerén belül nyilvántartott időszakra, az igénylő kérésére a hozzájárulási idejéről bizonyító iratot állít ki.

A nyugdíjak folyósítása

96. §. – (1) A Nyugdíjintézet saját rendszerén belül a nyugdíjak folyósítása havonta történik az aktuális hónapra vonatkozóan.

(2) A nyugellátást kaphatja személyesen a jogosult vagy a hivatalos megbízottja, illetve a hivatalos képviselője.

(3) A nyugdíjak kifizetésének módját a Nyugdíjintézet állapítja meg a következők szerint:

- a) postai küldemény által azon jogosultaknak, akiknek az állandó lakhelyük szerinti településen nem létezik bankfiók;
- b) banki átutalással azon jogosultaknak, akiknek az állandó lakhelyük szerinti településen létezik legalább egy olyan bankfiók, amellyel a Nyugdíjintézet megállapodást vagy szerződést kötött. Ez esetben a járandóságokat valamelyik érintett bankban megnyitott számlára kötelező utalni;
- c) banki átutalással azon jogosultaknak, akiknek az állandó lakhelyük szerinti településen működik legalább egy bankfiók a b) pontban leírtak kivételével. Ez esetben a járandóság a jogosult által választott bankban megnyitott számlára utalható;
- (d) A mozgássérült személyek esetében, illetve indokolt esetekben a 96. paragrafus 3. bekezdésének előírásai nem kötelező érvényűek.

(4) A (3) bekezdés előírásai minden egyéb járandóság esetében érvényesek, amelyeknek megállapítása és kifizetése a törvényi rendelkezések és jelen alapszabály előírásai szerint a Nyugdíjintézetet illetik meg.

(5) Az (1) bekezdésben előírt nyugdíjak kifizetésére a Nyugdíjintézet által kiállított nyugdíjszelvény – függetlenül a nyugdíjak kifizetésének módjától – kérésre negyedévente kiküldésre kerül minden Romániában élő jogosult számára.

(6) A 96. §. (1) és (4) bekezdésében előírt járandóságok folyósításának költségei, illetve a szelvények megküldésének költségei azokat a pénzalapokat terhelik, amelyekből a járandóságok kifizetésre kerülnek.

97. §. – Azok a személyek, akik számára a Nyugdíjintézet nyugellátást állapított meg, és lakhelyük nem Romániában van, a járandóság birtokába való kerülés érdekében kötelesek lejártkú romániai folyószámlát nyitni. Kivételt képeznek azok az esetek, amelyekben a vonatkozó törvényes előírások másképp rendelkeznek.

98. §. – Minden pénzbeli járandóság kifizetési műveleteinek elvégzésére történő eljárást a Nyugdíjintézet igazgatója hagyja jóvá.

A nyugdíj folyósításának megszűnése

99. §. – A nyugdíj folyósítása megszűnik a következő hónaptól kezdve az alábbi esetekben:

- a) a kedvezményezett elhalálozott;

b) a kedvezményezett már nem teljesíti azokat a feltételeket, amelyek alapján nyugdíja jóváhagyásra került;

c) az utódot véglegesen elítélték a fenntartó személy ellen elkövetett gyilkosság vagy gyilkossági kísérlet miatt;

d) a 65. §. c) pontja és a 66. §. (4) bekezdése által előírt rokkantsági, illetve utódlási nyugdíjban részesülő személy visszanyerte munkaképességét a törvény előírásai szerint;

e) utódlási nyugdíjban részesülő gyermek esetében, aki betöltötte a 26. életévét, a 65. §. c) pontjának kivételével;

f) a 65. §. c) pontja és a 66. §. (4) bekezdése által előírt rokkantsági, illetve utódlási nyugdíjban részesülő személy esetében, ha az előírt időponttól számított 12 hónapon belül, számára felróható okokból nem jelentkezett a kötelező orvosszakértői felülvizsgálatra.

A nyugdíj folyósításának felfüggesztése

100. §. – (1) A nyugdíj folyósítása felfüggesztésre kerül a következő hónaptól kezdve az alábbi esetekben:

a) ha a rokkantsági nyugdíjban részesülő személy, beleértve a a 65. §. c) pontja és a 66. §. (4) bekezdése által előírt esetet is, számára felróható okokból nem jelentkezett a periodikus orvosszakértői felülvizsgálatra;

b) ha a 65. §. a) pontjában megjelölt, utódlási nyugdíjban részesülő gyermek nem teljesíti azokat a feltételeket, amelyek alapján utódlási nyugdíja jóváhagyásra került (betöltötte a 16. életévét, és nem bizonyítja tanulmányainak folytatását);

c) ha az I. vagy II. fokozatú rokkantsági nyugdíjas szakmai jövedelemmel rendelkezik;

d) ha a III. fokozatú rokkantsági nyugdíjasnak munkaideje a 7. §. a) pontja által előírt helyzetben meghaladja a hivatalos munkaidő (8 óra/nap) felét;

e) ha az utódlási nyugdíjban részesülő túlélő házastársnak van szakmai jövedelme, amelyre kötelezően társadalombiztosítási járulékot kell fizetni, és ha ezek a jövedelmek meghaladják az országos havi bruttó átlagbér 35%-át; kivéve a 68. §. – (1)-ben előírt eseteket;

f) ha az utódlási nyugdíjban részesülő túlélő házastárs újrَاهázasodott;

- g) ha az egyházi nyugdíjrendszeren belül nyugdíjban részesülő túlélő házastárs ugyanazon vagy más nyugdíjrendszeren belül más kategóriájú nyugdíjat választ;
- h) ha a nyugdíjas már nem teljesíti a jelen alapszabály által előírt, a nyugdíjból és fizetésből származó jövedelem halmozása esetén megszabott feltételeket;
- i) ha a nyugdíjas más ország területén létesített állandó lakhelyet, amely országgal Románia kölcsönös társadalombiztosítási egyezményt kötött, és ha ezen egyezmény előírásai szerint a nyugellátást a másik ország biztosítja;
- j) ha a korhatár előtti nyugdíjban, illetve korhatár előtti résznyugdíjban részesülő személy a 7. §. a) pontja által előírt helyzetben található.

(2) A 65. §. b) pontjában megjelölt, utódlási nyugdíjban részesülő gyermek esetében, aki nem bizonyítja évente tanulmányainak folytatását, a nyugdíj kifizetése folyó év október 1. hatállyal felfüggesztésre kerül.

A nyugdíjak kifizetésének újratezdése

101. §. – (1) A felfüggesztett nyugdíjak kifizetésének újratezdése kérésre történik a következőképpen:

- a) a felfüggesztés okának megszűnését követő hónaptól kezdve, ha az erre vonatkozó kérvényt benyújtották az ok megszűnésétől számított 30 napon belül;
- b) a kérvény benyújtását követő hónaptól kezdve, ha annak benyújtása meghaladta az a) pontban megszabott határidőt;
- c) az iskolai év elkezdésének időpontjától, amennyiben a nyugdíj felfüggesztése a 100. §. (1) bekezdésének b) pontja alapján történt.

(2) Jelen alapszabály előírásai, amelyek a jogok megállapítására és módosítására, illetve a kifizetések megszűnésére, felfüggesztésére és újrafelvételére vonatkoznak, alkalmazandók a Nyugdíjintézet által biztosított szociális segélyekre is, ugyanakkor a különleges törvények által előírt azon különböző díjakra és pótlékokra is, amelyeknek megállapítása és folyósítása a Nyugdíjintézet hatáskörébe tartozik. Kivételt képeznek azok az esetek, amelyekre vonatkozóan különleges törvényi előírások másképp rendelkeznek.

Nyugdíjjogosultságot érintő személyes változások bejelentésének kötelezettsége

102. §. – A Nyugdíjintézet nyugdíjas tagjai kötelesek minden olyan személyes változást, illetve körülményt bejelenteni annak beálltát követő 15 napon belül, amely saját nyugdíja jóváhagyási, illetve kifizetési feltételeinek módosulásához vezethet, vagy ha ezekre kihatással van.

A nyugdíj és szakmai jövedelem halmozása a saját rendszeren belül

103. §. – (1) A Nyugdíjintézet saját rendszerén belül a nyugdíj és azon jövedelem halmozása, amely után kötelezően társadalombiztosítási járulékot kell fizetni, a következő esetekben lehetséges:

- a) világtalan személy esetében;
- b) III. fokozatú rokkantsági nyugdíjas esetében, kivéve a 62. §-ban feltüntetett eseteket;
- c) III. rokkantsági fokozatba sorolt, utódlási nyugdíjban részesülő gyermek esetében;
- d) a 65. §. a) és b) pontjában feltüntetett, utódlási nyugdíjban részesülő gyermek esetében;
- e) utódlási nyugdíjban részesülő túlélő házastárs esetében, amennyiben szakmai jövedelme nem haladja meg az országos havi bruttó átlagbér 35%-át, a 66. §. és 68. §. előírásainak figyelembe vételével;
- f) öregségi nyugdíjban részesülők esetében, a munkaviszony folytatása, illetve újrafelvétele esetén a nyugdíjazást követően, a 40. §. előírásai szerint amennyiben a Romániai Református Egyház jogszabályai nem rendelkeznek másképp.

Az elhalálozás hónapjában fel nem vett járandóságok

104. §. – A nyugdíjas elhalálozása miatt fel nem vett járandóság kifizethető a túlélő házastársnak vagy a gyermek(ek)nek, vagy pedig a szülő(k)nek. Ezek hiányában más törvényes örökösöknek, a közös tulajdon feltételei szerint.

105. §. – A 104. §-ban előírt összegek az elhalálozás napjától számított legtöbb 6 hónapon belül igényelhetők.

VI. RÉSZ

EGYÉB TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI JOGOK ÉS SEGÉLYEK

106. §. – A nyugdíjrendszer biztosítottjainak a nyugellátáson kívül joguk van még:

- a) temetkezési segélyhez;
- b) jelen alapszabály által előírt egyéb segélyekhez és társadalombiztosítási jogokhoz.

A temetkezési segély

107. §. – A Nyugdíjintézet saját rendszerében levő nyugdíjas vagy biztosított személy elhalálása esetén egy személy részesül temetkezési segélyben, aki adott esetben lehet a túlélő házastárs, az I. fokú hozzátartozók egyike (gyermek vagy szülő), a gyám, a gondnok vagy más törvényes hozzátartozó. A temetkezési költségek hordozását minden esetben bizonyítani kell a megfelelő iratokkal.

108. §. – (1) Az a személy, aki saját jogú biztosítással rendelkezik, temetkezési segélyre jogosult valamelyik, eltartásában levő hozzátartozójának elhalálása esetén, aki az elhalálkozás idejében nem volt biztosított vagy nyugdíjas. Ez a jogosultság csak abban az esetben érvényes, ha az illető személyt más törvényi rendelkezés alapján nem illeti meg a temetkezési segély.

(2) Amennyiben a más törvényi rendelkezések alapján felvett temetkezési segély összege kisebb a saját nyugdíjrendszeren belül alkalmazott összegnél, az érintett személynek a kettő közötti különbséget kerül kifizetésre.

(3) Jelen alapszabály értelmében családtagnak számít:

- a) a házastárs;
- b) a saját vagy örökbe fogadott gyermekek 18. életévük betöltéséig, illetve a tanulmányok folytatása esetén azoknak befejezéséig, nem lépve túl a 26. életévüket;

c) a házastársak bármelyikének a szülei, adott esetben a nagyszülei.

(4) A családtag elhalálása esetén kifizetendő temetkezési segély értéke a 110. §-ban megállapított segély összegének a fele.

109. §. – (1) A temetkezési segéllyel járó költségeket a Nyugdíjintézet a nyugdíjalapból fedezi jelen alapszabály előírásai szerint, és kiutalható a halotti bizonyítvány és a megfelelő bizonyító iratok alapján.

(2) A temetkezési segély jóváhagyása nem köthető egy bizonyos szolgálati idő megszerzésének feltételéhez.

110. §. A temetkezési segély értékét a vezetőbizottság állapítja meg, figyelembe véve az egyházi és az országos bruttó átlagbér összegét.

111. §. – (1) A temetkezési segély kifizetése az erre jogosult személynek vagy hivatalos megbízottjának a következő határidőkkel történik:

a) banki átutalással, az igénylés iktatását követő 48 órán belül, amennyiben az igénylési iratsomó nem szorul kiegészítésre;

b) postai küldeménynel, a nyugdíjak postázásának időpontjában amennyiben az igénylési iratsomó nem szorul kiegészítésre.

(2) A temetkezési segély az elhalálás időpontjától számított általános elévülési időn belül igényelhető, a bizonyító iratok alapján.

(3) A temetkezési segély kifizetése az elhalálás időpontjában érvényes érték szerint történik.

Üdülési jegyek nyugdíjasoknak

112. §. – (1) A Nyugdíjintézet az állandó romániai lakhellyel rendelkező nyugdíjas tagjai számára évente üdülési jegyeket biztosít, jelen alapszabály előírásainak megfelelően.

(2) Az üdülési jegyek kiosztásának kritériumait, az üdülési helységeket, a költségvetésben elkülönítendő évi támogatás értékét, illetve a Nyugdíjintézet és a kedvezményezettek egyéni hozzájárulásának arányát, valamint egyéb üdülési feltételeket a vezetőbizottság az erre a célra készített rendeletben, illetve a működési szabályzatban határozza meg.

Húsépgótlék

113. §. – (1) A Nyugdíjintézet húsépgótléket biztosíthat a hozzájárulási évek számának függvényében azon nem lelkészi jellegű, állandó romániai

lakhellyel rendelkező nyugdíjasai számára, akik megvalósították a 38. §-ban előírt minimális hozzájárulási időt.

(2) A húsékpótlék összege minden 5 év hozzájárulási időre számolódik, ennek értékét a vezetõbizottság határozza meg.

Ünnepi segélyek

114. §. – (1) A Nyugdíjintézet évente egy alkalommal ünnepi segélyben részesítheti az állandó romániai lakhellyel rendelkező nyugdíjas tagjait.

(2) Az ünnepi segély kifizetése a húsvéti vagy karácsonyi ünnep alkalmával történik, a nyugdíjak kifizetésével egy időben.

(3) Az ünnepi segély értékének meghatározása a vezetõbizottság hatáskörébe tartozik.

Lelkészözvegyek támogatása

115. §. – (1) A 114. §-ban előírt ünnepi segélyre jogosultak azon állandó romániai lakhellyel rendelkező lelkészözvegyek is, akik nem részesülnek egyházi nyugellátásban.

(2) A 115. §. – (1) bekezdésben előírt ünnepi segély jóváhagyása írásos kérvény alapján történik, mellékelve a megfelelő bizonyító iratokat.

Szociális pótlék és garantált minimális nyugdíj

116. §. – (1) A Nyugdíjintézet szociális pótléket biztosíthat azon állandó romániai lakhellyel rendelkező nyugdíjasai számára, akik kizárólag egyházi nyugellátásban részesülnek, és nyugdíjuk összege kevesebb a garantált minimális nyugdíj értékénél.

(2) A szociális pótlék a garantált minimális nyugdíj és az esedékes vagy kifizetésben levő nyugdíj összegének a különbsége.

(3) Utódlási nyugdíj esetében szociális pótlékre minden utód külön jogosult.

117. §. – A garantált minimális nyugdíj értékét a Nyugdíjintézet vezetõbizottsága határozza meg, figyelembe véve az állami nyugdíjrendszerben alkalmazott szociális pótlék összegét.

Alkalmi segélyek és támogatások

118. §. – (1) A Nyugdíjintézet alkalmi segélyt, illetve támogatást biztosíthat az állandó romániai lakhellyel rendelkező nyugdíjas tagjai számára a következő esetekben:

- a) műtéti beavatkozásokra, illetve rendkívüli kórházi kezelésekre;
- b) az egyházmegyei szinten szervezett nyugdíjasok közössége számára.

(2) 118. §. – (1) bekezdésében előírt segélyek és támogatások igénylése írásos kérvény alapján történik, mellékelve a megfelelő bizonyító iratokat. A segélyek és támogatások keretösszegének megállapítása és jóváhagyási módszertanának meghatározása a vezetőbizottság hatáskörébe tartozik.

VII. RÉSZ

A ROMÁNIAI REFORMÁTUS EGYHÁZ NYUGDÍJINTÉZETÉNEK SZERVEZETE ÉS MŰKÖDÉSE

I. fejezet

A Romániai Református Egyház Nyugdíjintézetének nyugdíjrendszere

119. §. – (1) A Nyugdíjintézet a Romániai Református Egyház keretén belül szerveződik és működik a Zsinat kormányzása és felügyelete alatt. A Zsinati Állandó Tanács ellenőrzési jogkörrel bír a Nyugdíjintézet és a vezetőbizottság tevékenységét illetően.

(2) Jelen alapszabály előírásai szerint a Nyugdíjintézet mint önálló, saját költségvetéssel és saját vagyonnal rendelkező jogi személy ebből a minőségből fakadó jogokkal és köteleességekkel a Romániai Református Egyház önálló nyugdíjrendszerét kezeli és igazgatja.

(3) A Nyugdíjintézet hivatalos központi székhelye: Kolozsvár, Kolozs megye, Románia. A Nyugdíjintézet székhelyének megváltoztatása a vezetőbizottság hatáskörébe tartozik.

A Nyugdíjintézet feladatköre

120. §. – (1) A Nyugdíjintézet a következő feladatkörrel rendelkezik:

(2) Jelen alapszabály előírásai alapján kidolgozza a működési szabályzatot és a vezetőbizottság elé terjeszti jóváhagyás végett. A működési szabályzat elfogadása, módosítása vagy kiegészítése a Nyugdíjintézet vezetőbizottsága tisztségben levő, szavazati joggal rendelkező tagjainak határozatával történik a zsinati elnökség jóváhagyásával.

(3) Kidolgozza a részletes végrehajtási szabályokat a saját nyugdíjrendszer működésére vonatkozóan.

(4) Végrehajtja a vezetőbizottság törvényes határozatait.

(5) Ellenőrzi a nyugdíjazási iratcsomókat, és megállapítja a nyugdíjakat.

(6) A törvényes rendelkezések és jelen alapszabály előírásai szerint nyugdíjazási és egyéb társadalombiztosítási ellátásokra vonatkozó határozatokat állít ki, valamint megoldja az ezekkel kapcsolatos esetleges kéréseket.

(7) Biztosítja a nyugdíjak és egyéb társadalombiztosítási jogok jelen alapszabály és a vonatkozó törvényi rendelkezések szerinti kifizetését.

(8) Intézkedéseket hoz a rendszer társadalombiztosítási alapjának védelme érdekében.

(9) Intézkedik a rendszer saját vagyonának gyarapítása és hatékony kezelése érdekében, biztosítva annak integritását.

(10) Felügyeli, ellenőrzi és irányítja a tulajdonában és a fennhatósága alatt levő alapítványok, egyesületek, kereskedelmi társaságok és minden más intézmény tevékenységét, jóváhagyja ezeknek számadását, költségvetését, személyzeti keretét, és adott esetben dönt a nyereségük elosztásáról.

(11) Irányítja és ellenőrzi a törvényes rendelkezéseknek és jelen alapszabály előírásainak a saját nyugdíjrendszeren belül jogokkal és kötelességekkel felruházott magán- és jogi személyek általi végrehajtását.

(12) Követi és ellenőrzi a saját nyugdíjalap jövedelmeinek bevételezését.

(13) Kiszámolja, visszatartja és továbbítja a nyugdíjak után járó adót és egyéb járulékok összegét.

(14) A vezetőbizottság jóváhagyásával megtervezi és kialakítja a nyugdíjrendszer stratégiáját.

(15) Tartalékalapot hoz létre, és biztosítja annak jelen alapszabály előírásai szerinti felhasználását.

(16) Megszervezi és biztosítja a tulajdonában levő ingatlanok adminisztrációját és hasznosítását.

- (17) Követi és ellenőrzi a nyugdíjrendszer tagjainak munkaviszonyát.
- (18) Követi és ellenőrzi a református egyház keretén belüli munkaadó egységek társadalombiztosítási rendszerrel kapcsolatos tevékenységét.
- (19) Meghozza a szükséges törvényes intézkedéseket annak érdekében, hogy az intézmény optimális feltételek között folytathassa tevékenységét.
- (20) Felügyeli az irodai infrastruktúra működését, és meghozza a megfelelő intézkedéseket ennek zavartalan működése érdekében.
- (21) Meghatározza a társadalombiztosítási jogok és köteleességek megfelelő nyilvántartásához szükséges dokumentumok és nyilatkozatok kezelésének módozatát, valamint azon adatok és dokumentumok kezelési módszertanát, amelyek szükségesek a társadalombiztosítási személyi szám odaítéléséhez és a hozzájárulási idő igazolásához.
- (22) Összeállítja a nyugdíjigényléshez, valamint a szolgálati idő igazolásához szükséges kérelmezési és egyéb nyomtatványokat.
- (23) Meghatározza az üdülési jegyek kiosztásának kritériumait és a konkrét eljárásokat a vonatkozó szabályok betartásának érdekében.
- (24) Biztonsági intézkedéseket eszközöl a feldolgozott adatok megfelelő tárolására és megőrzésére úgy digitális, mint nyomtatott formában.
- (25) Ellenőrzi a nyugdíjrendszer felé tartozásnak minősülő társadalombiztosítási járulékok kiszámolásának és átutalásának módozatát.
- (26) A társadalombiztosítási személyi szám alapján az egyház keretén belül biztosítja az összes hozzájárulás, valamint a jogok és köteleességek nyilvántartását.
- (27) Létrehozza és megőrzi a saját rendszeren belül biztosított személyek adatbázisát, és biztosítja ezen adatok bizalmassági jellegét.
- (28) Biztosítja a saját elektronikus nyilvántartási és számítástechnikai rendszer bevezetését, kiterjesztését, karbantartását és védelmét.
- (29) Megszervezi a bíróságokon való hivatalos képviselést azokban a peres ügyekben, amelyeknek a Nyugdíjintézet is részese.
- (30) Biztosítja a Nyugdíjintézet pénzügyeinek és vagyonának, valamint a könyvelésének és iktatásának a vonatkozó törvényes előírások szerinti nyilvántartását, illetve megszervezését.
- (31) Pénzügyi ellenőrzést végez adott esetben a rendszeren belül levő egységeknél.

A vezetőbizottság

121. §. – (1) A Nyugdíjintézet döntéshozó testülete a vezetőbizottság.

(2) A vezetőbizottság határozatainak végrehajtója az igazgató és a Nyugdíjintézet alkalmazottjai.

(3) A Nyugdíjintézet elnöke, aki a vezetőbizottság elnöki tisztségét is betölti, az Erdélyi Református Egyházkerület mindenkori püspökhelyettese.

(4) A Nyugdíjintézet alelnöke, aki a vezetőbizottság alelnöki tisztségét is betölti, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület mindenkori püspökhelyettese.

(5) A Nyugdíjintézet vezetőbizottsága összesen 11 szavazati joggal rendelkező tagból áll.

(6) A vezetőbizottság tagjainak megválasztása az egyházkerületi tisztújító közgyűlések alkalmával történik, az egyházi törvényes keretek között, a működési szabályzat előírásainak megfelelően.

(7) A vezetőbizottság tagjai:

a) elnök;

b) alelnök;

c) 6 választott tag (4 lelkészi és 2 presbiteri) az Erdélyi Református Egyházkerület közgyűlése által megválasztott 6 éves ciklusra;

d) 3 választott tag (2 lelkészi és 1 presbiteri) a Királyhágómelléki Református Egyházkerület közgyűlése által megválasztott 6 éves ciklusra.

(8) A két egyházkerületi közgyűlés póttagokat is választ a Nyugdíjintézet vezetőbizottságába egy időben a tagok megválasztásával:

a) 3 választott póttag (2 lelkészi és 1 presbiteri) az Erdélyi Református Egyházkerület közgyűlése által megválasztott 6 éves ciklusra;

b) 2 választott póttag (1 lelkészi és 1 presbiteri) a Királyhágómelléki Református Egyházkerület közgyűlése által megválasztott 6 éves ciklusra.

(9) A megválasztott bizottsági tagoknak és póttagoknak a megbízatása a következő egyházkerületi választói közgyűlés eredményeinek hatálybalépéséig tart.

A vezetőbizottság gyűlései

122. §. – (1) A vezetőbizottság tagjait az elnök és igazgató hívja össze.

(2) A bizottság törvényesen ülésezhet legalább 7 szavazati joggal rendelkező tag részvételével, és a jelenlevők egyszerű többségével hozhat érvényes határozatot. Kivételt képeznek azok az esetek, ahol az alapszabály előírásai szerint a tisztségben levő szavazati joggal rendelkező tagok egyszerű – vagy kétharmados többségére van szükség az érvényes határozat meghozatalához.

(3) A tisztségben levő szavazati joggal rendelkező tagok egyszerű többségére van szükség a következő határozatok esetében:

1. A Nyugdíjintézet költségvetése és számadása.
2. Alárendelt intézmények által termelt nyereség elosztása.

(4) A tisztségben levő szavazati joggal rendelkező tagok kétharmados többségére van szükség a következő esetekben:

1. vagyoni ügyekben;
2. állások létrehozása, megszüntetése és betöltése, ill. személyzet elbocsátása esetén;
3. jelen alapszabály kiegészítésének és módosításának javaslata esetén.
4. a működési szabályzat kiegészítése és módosítása esetén.

(5) A határozathozatal kézfelemeléssel, titkos szavazással vagy név szerinti szavazással történik. A szavazásban a bizottság minden jelen lévő, szavazati joggal rendelkező tagja köteles részt venni.

(6) A vezetőbizottság határozatát, annak meghozatalát, adott esetben a kézbesítésének napját követő 15 nap alatt a Nyugdíjintézet fellebbezési bizottságánál lehet megóvni.

(7) A vezetőbizottság meg nem fellebbezett határozatai a fellebbezési határidő lejártával érvénybe lépnek.

(8) A gyűlések részletes szabályairól a működési szabályzat rendelkezik.

A vezetőbizottság feladatköre

123. §. A vezetőbizottság a következő feladatkörrel rendelkezik:

- (1) Koordinálja a Nyugdíjintézet tevékenységét.
- (2) Jóváhagyja a Nyugdíjintézet költségvetését és számadását.
- (3) Jóváhagyja az elnökség vagy igazgató által benyújtott határozattervezeteket.

- (4) Jóváhagyja a Nyugdíjintézet igazgatójának tevékenységi beszámolóját.
- (5) Megállapítja a társadalombiztosítási járulékok és a nyugdíjpont értékek összegét.
- (6) Felhatalmazza az elnökség tagjait szerződések aláírására.
- (7) Meghatározza a Nyugdíjintézet és a hozzátartozó intézmények személyzeti keretét, létrehozza, illetve megszünteti ezeknek állásait, valamint alkalmazza, adott esetben pedig elbocsátja a személyzetet a státútumnak és a vonatkozó törvényes előírásoknak megfelelően.
- (8) Meghatározza a Nyugdíjintézet és a hozzátartozó intézmények alkalmazottjainak, illetve állásainak munkaköri leírását.
- (9) Dönt a Nyugdíjintézet vagyonának kezelési módjáról.
- (10) Meghatározza a Nyugdíjintézet pénzalapjainak védelmét célzó biztonsági intézkedéseket.
- (11) Jóváhagyja a Nyugdíjintézet gazdasági stratégiáját, és dönt az 50 000 euró értéket meghaladó költségekről és befektetésekről.
- (12) Határoz ingatlan javak megszerzése, illetve elidegenítése tárgyában jelen alapszabály előírásainak megfelelően a vonatkozó törvényi előírások betartásával.
- (13) Határoz egyezmények és megállapodások megkötéséről a rendszer megfelelő működése érdekében.
- (14) Hitelesíti az egyházkerületi közgyűlések által megválasztott vezetőbizottság, valamint az ellenőrző bizottság összetételét, megvizsgálva a jogi rendelkezések és az alapszabály előírásainak betartását.
- (15) Minden olyan egyéb feladatot ellát, amelyet jelen alapszabály és a működési szabályzat számára előír, határoz a Nyugdíjintézet egyéb sajátos ügyeiben, és minden olyan intézkedést megtesz, amely a nyugdíjrendszer és az alárendelt intézmények hatékony működését szolgálják.

A Nyugdíjintézet ügyvezető elnöksége

124. §. – (1) Az ügyvezető elnökség tagjai:

1. Elnök,
2. Alelnök,
3. Igazgató.

(2) Az elnökség szükség esetén bármikor összeülhet, a Nyugdíjintézet koordinálása és gazdálkodásának hatékonyra tétele érdekében.

(3) Az elnök a Nyugdíjintézet aláírási joggal felruházott hivatalos képviselője magánszemélyekkel, jogi személyekkel és bíróságokkal való kapcsolattartásban. A Nyugdíjintézet képviselete történhet az elnök vagy bármely más személy által az intézmény keretén belül, akit az elnök ezzel személyesen megbíz, vagy aki a törvényes előírásoknak megfelelően erre felhatalmazást kap.

(4) Az igazgató a Nyugdíjintézet aláírási joggal felruházott hivatalos képviselője a magánszemélyekkel, jogi személyekkel és bíróságokkal való kapcsolattartásban. A Nyugdíjintézet képviselete történhet bármely más személy által az intézmény keretén belül, akit az igazgató ezzel személyesen megbíz, vagy aki a törvényes előírásoknak megfelelően erre felhatalmazást kap. Az igazgató a rendelkezésére álló személyi állomány támogatásával és közreműködésével a vezetőbizottság határozatainak a végrehajtója.

(5) Az elnökség, valamint az elnök és az igazgató feladatkörét a működési szabályzat határozza meg.

A Nyugdíjintézet pénzügyi ellenőrző bizottsága

125. §. – (1) A Nyugdíjintézet pénzügyi ellenőrző bizottsága (továbbiakban: ellenőrző bizottság) 5 tagból áll.

(2) Az ellenőrző bizottság 3 évente egy alkalommal, az előző év mérlegének elkészítését követően pénzügyi ellenőrzést tart a Nyugdíjintézetnél.

(3) Az ellenőrző bizottság összetételéről és hatásköréről a működési szabályzat rendelkezik.

A Nyugdíjintézet szervezeti felépítése és személyzeti kerete

126. §. – A Nyugdíjintézet szervezeti felépítését és személyzeti keretét, illetve a személyzeti munkaköröket a vezetőbizottság határozza meg.

127. §. – (1) Az állások betöltése meghívás vagy pályázat útján történik a munkaköri leírásokban szereplő feltételeknek megfelelően, az állami törvényes előírások és a működési szabályzat betartásával.

(2) Az igazgatói állás elfoglalására jogosult a Romániai Református Egyház azon lelkesi jellegű tagja, aki teljes lelkesi képesítéssel rendelkezik,

lelkészi szolgálatban áll, lelkészi jellegű állást tölt be, és református egyházunk valamelyik egyházmegyéjének bekebelezett tagja, valamint a Romániai Református Egyház keretén belül legalább 10 éven át önálló, gyülekezeti lelkipásztori szolgálatot teljesített.

(3) A hivatali keretben szereplő állásokra a személyzetet a vezetőbizottság alkalmazza a nyugdíjrendszer működési igényeinek megfelelően.

(4) Új állások létesítése, illetve meglévő állások megszüntetése a vezetőbizottság hatáskörébe tartozik.

(5) A 126. §. és a 127. §. rendelkezéseinek módszertanát a működési szabályzat előírásai tartalmazzák.

VIII. RÉSZ

ZÁRÓRENDELKEZÉSEK

128. §. – A Nyugdíjintézet a Romániai Református Egyház keretén belül működő egyházmegyéék vezetőségén keresztül gondoskodik jelen alapszabály előírásainak végrehajtásáról és alkalmazásáról.

129. §. – Jelen alapszabály módosítása vagy kiegészítése a Zsinat határozatával történik.

130. §. – Jelen alapszabályt elfogadta a Romániai Református Egyház Zsinata a 2018. március 7-én Kolozsváron megnyitott ülésén a 6/2018-as számú határozata által.

131. §. – Jelen alapszabály életbe lépésének időpontjában a Romániai Református Egyház Nyugdíjintézetének működési szabályzata, melyet jóváhagyott a Vallási Ügyek Osztályának főtitkára az 1995/1958.12.30. számú határozatában, valamint Vallási Ügyek Osztálya elnökének 8988/1978.07.20. számú rendeletében, ugyanakkor minden olyan rendelkezés vagy határozat, amely jelen alapszabály előírásainak ellentmond vagy azoktól eltér, érvényét veszti, és alkalmazhatósága hatályon kívül kerül.

132. §. A vonatkozó állami jogszabályi változások esetén a Nyugdíjintézet a hatályos jogszabályokat a saját nyugdíjrendszerére vonatkozó kötelező rendelkezések keretein belül alkalmazza anélkül, hogy módosítaná a jelen alapszabály rendelkezéseit. Erről tájékoztatja a Romániai Református Egyház Zsinatának elnökségét.

133. §. Jelen alapszabály életbe lép 2018. április 1-jén, illetve az illetékes országos intézmény hivatalos úton történő jóváhagyásának időpontjától.

Kelt, Kolozsváron 2018. március 7-én.

Kató Béla püspök
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök

Csúry István püspök
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök

Fekete P. P. János főgondnok
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök

Bara Lajos főgondnok
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök

AZ ÉLET ISTENÉ

A ROMÁNIAI REFORMÁTUS EGYHÁZ ZSINATÁNAK BIOETIKAI KÉRDÉSEKKEL KAPCSOLATOS TANÍTÁSA

I. fejezet

Az Életről szóló bibliai tanítás

(1) Egyedül Istennek van önmagában (Jn 5,26) élete. Ezért nevezi őt a Biblia „élő” (Józs 3,10; Zsolt 84,2; Ézs 37,17; Róm 9,26; 2Kor 3,3), „örökkön örökké élő” (Jel 4,9) és „halhatatlan” (1Tim 6,16) Istennek. És ezért nevezi Jézus önmagát „az életnek” (Jn 14,6). Az, akinek egyedül van önmagában élete, minden élet – így az emberi élet – forrása. 1Móz 2,7 szerint Isten életet lehelt az emberbe, s így lett az ember élő lélekké (élőlény-nyé). Istennek ez a cselekedete az emberi élet *transzcendens eredetére* utal. Emberi élet csak az isteni életben való részesedés által lehetséges.

A teremtő Isten nemcsak az emberi élet adományozója, hanem annak ura is. Ennél fogva korlátlanul rendelkezik felette: meghatározza annak kezdetét és végét (Zsolt 104,29–30; Lk 12,20). Továbbá a teremtő Isten az élet tulajdonosa (4Móz 16,22; 27,16; Préd 12,7). Isten az idegen tulajdonba (a sátán és a bűn hatalmába) jutott embert Jézus Krisztus drága vérének megváltotta, és a maga tulajdonává tette. Így ő mind a teremtés, mind a megváltás okán az élet tulajdonosa és ura. Ennek következtében az emberi élet Isten számára elkülönített, bibliai szóval „szent” élet (3Móz 19,2).

Isten a teremtés folytán az élet adományozója, a megváltás folytán az élet megváltója, így annak egyedüli tulajdonosa és korlátlan ura. Ezért az emberi élet művi úton történő létrehozása (pl. klónozás) vagy megszüntetése (pl. aktív eutanázia) Isten akarata és az élet szentsége ellen irányuló cselekedet.

(2) Az emberi élet befejezetlen. Ezt biológiai tények mutatják, hiszen az ember – ellentétben a legtöbb állattal – születésekor nincs „készen” környezete számára. Az ember kibontakozásra születik e világra. Életének elsődleges és természetes környezete a család.

A református keresztyén egyház felelősséget vállal a kibontakozásra rendelt életért. E felelősségből következően hangsúlyozza a család – mint a törekeny gyermeki életet védő és tápláló közösség – fontosságát. Az egyház – tanításával és szeretetszolgálatával – maga is támogatja az élet szellemi, fizikai és lelki kibontakozását. Az élet befejezetlenségének felismerése alapján minden emberre vonatkozóan tanítja, hogy nincs reménytelen élet.

Bibliai értelemben élni annyi, mint munkálkodni (szemben a fizikai-szellemi tétlenséggel), haladni egy bizonyos cél felé. Az élet: életvitel, életfolytatás (biosz).

A Szentírás az életfolytatás minőségét az ember Istenhez, illetve embertársaihoz való helyes viszonyulásában látja, és alapvetően a kegyelem gondolata felől értelmezi (Hab 2,4).

A kényszerű mozdulatlanság is lehet imádságban, tanácsadásban tevékeny élet. Ezért a biológiai létezés, a túlélés vagy a továbbélés (Préd 9,4) még nem teljes élet. Az ember Istennek és az ő dicsőségére él (Róm 14,7–8). Életének végső célja pedig az örök élet.

Az ember életének minőségét az határozza meg, hogy miképpen viszonyul Istenhez. Mivel a földi élet végső célja az örök élet, ezért még a minőségi, értékes és értelmes földi élet is ideiglenes és átmeneti. Ezt a bibliai igazságot az egyháznak különösen a földi élethez való erős és egyoldalú kötődéssel szemben kell hangsúlyozottan hirdetnie.

(3) A Szentírás az embert a test-lélek-szellem egységében láttatja. Az ember hajlamos arra, hogy a testet egyoldalúan előtérbe állítsa. Ezt helyteleníti a Szentírás, amikor azt mondja, hogy „nemcsak kenyérrel él az ember, hanem mindazzal, ami az Úr szájából származik” (5Móz 8,3; Mt 4,4), vagy amikor Jézus önmagát „élő kenyérnek” (Jn 6,31–58) nevezi.

Helytelenítjük az emberi életnek a testre való szűkítését, ami rendszerint a felerősödött anyagiasságban és a nemiség/testiség túlhangsúlyozásában mutatkozik meg, mert a szellemi és lelki igények háttérbe

szorítása az emberi élet megszegényedéséhez és teljes értékének megcsonkításához vezet.

(4) Az ószövetségi héber *nefes* kifejezés egyik jelentése: „én, magam”, mely az egyéni életerőt, a személyt jelzi. Ez a fogalom kifejezi először az ember önmagához való viszonyulásának képességét, másodszer az ember egyediségét – minden élet egyedi, csak a halál teszi azt a többi étellel egyformává (Jób 3,19) –, harmadszor pedig azt a képességet, hogy valami, illetve valaki irányába éljen (feléje közeledjék, hozzá forduljon).

Korunkban különböző (gazdasági, politikai stb.) érdekkörök próbálják manipulálni az embert, hogy eszközzé alacsonyítsák őt. Bizonyos reklámok és a világnézeti indoktrinációk különféle fajtái ezt a célt szolgálják. A kifinomult befolyásolással és fondorlatokkal szemben csak az önreflexióra képes ember tud védekezni, ellenkező esetben védtelenné és kiszolgáltatottá válik. Az ilyen értelmű globalizáció szürke tömeglényé formál. Ezért bibliai alapon kötelességünk hangsúlyozni, hogy az ember egyedi teremtmény.

(5) Az ember viszonylény (relacionális lény). Az őstörténetek és Jézus parancsa alapján a következő viszonyulásokról beszélhetünk:

- Isten-ember (1Móz 2–3; Mt 22,37);
- a családi közösségen belüli kapcsolatok (1Móz 1,27; Mk 10,6; 1Móz 2,18.23; 1Móz 9,20–29; 1Móz 4);
- a többi embertárhoz való viszonyulás (1Móz 11; Mt 22,39).

A Szentírás szerint Isten az embert férfivá és nővé teremtette, megáldotta, és azt mondta: „szaporodjatok és sokasodjatok”. Isten tudunkra adja, hogy a nő egyszerre feleség és édesanya (1Móz 3,16).

A gyermekáldás értékét az ósatyákról szóló történetekben a gyermekáldásért való küzdelem és fáradozás motívuma jelzi.

A család intézményének veszélyeztetettsége, a családelles és közösségellenes irányultságú individualizmus, valamint az ember társadalmi elszigetelődése láttán hangsúlyoznunk kell, hogy az ember viszonylény. Amikor az ember leszűkíti Isten által rendelt kapcsolathálózatát, ezzel megcsonkítja életét. Hangsúlyozzuk, hogy a gyermekáldás elfogadása a családi élet velejárója. Ennek önző érdekből történő elutasítása megszegényíti a család életét. Helytelenítjük az egynemű párok együtt-

élését, mert ez ellentmond a teremtés rendjében megszabott kétneműségnek és a szaporodás parancsának.

(6) Az emberi élet magasztosságát és méltóságát juttatja kifejezésre a 8. zsoltár azzal, hogy az embert Isten közelébe helyezi (5–9. v.). Ez arra a feladatra utal, amelyet az ember a teremtéskor kapott. Az ember felelősséggel tartozik Istentől kölcsönbe kapott életéért. Ez a felelősség a teremtéstörténet első leírásában jut kifejezésre azáltal, hogy Isten az embert a saját képére és hasonlatosságára teremtette (1Móz 1,26–27). E felelősség hármasságú:

- a teremtett világ iránti (1Móz 1,28);
- az embertárs iránti (Mt 22,39);
- és önmaga iránti felelősség (bibliai idézet).

Ezt a felelősséget az ember az Istentől kapott lélek (héber: ruach) mivel-tánál fogva vállalhatja és teljesítheti, hiszen az ember akarattal és értelemmel felruházott lény. A felelősség emellett azt is jelenti, hogy az ember tette-ért „felel”, tetteivel elszámol: nem önmaga (a lelkiismerete), nem is a környezete (a társadalom), hanem Isten előtt. Az ember nem lehet önmagá-nak és tetteinek bírója.

Az emberi élet méltósága a ráruházott felelősség vállalásában nyilvánul meg. Mivel a felelősség Istentől származik, az embernek a rábízottak felől Isten előtt kell elszámolnia. A felelősség hármasságú miatt (is) el-ítéljük a családellenes és közösségellenes individualizmust, és helytelenít-jük, hogy az ember saját cselekedeteit nem Isten előtt, hanem önmaga és a társadalom nyilvánossága előtt igazolja. A különböző korok embe-re általában mindent meg akar valósítani, amire lehetősége van, miköz-ben a tudományos felfedezések és a műszaki fejlődés üteméhez képest az erkölcs (ethosz) gyakran lemarad, így nem mindig tudja betölteni a maga ellenőrző szerepét. Az egyháznak hirdetnie kell: az ember csele-keleteinek mérőszinórája Istennek Krisztusban kijelentett és megpecsételt akarata. Ilyen értelemben a tudomány és annak művelői – különö-sen olyan felfedezések és találmányok vonatkozásában, melyeket egyszerre lehet jó és rossz irányban felhasználni – erkölcsileg nem le-hetnek „semlegesek”, hiszen maga a felfedezés (a tudás birtoklása) el-háríthatatlan erkölcsi kötelezettséget jelent. Olyan helyzetekben, ame-lyekről a Szentírás kifejezetten nem rendelkezik, a keresztyén ember önnön lelkiismeretére hallgat. Lelelkiismeretét, gondolatait Isten Szentlel-

ke irányítja azzal a meggyőződéssel, hogy döntéseiben segítségére van a Szentírás egészének életigenlő üzenete, az imádság, a gyülekezeti közösség, valamint az Írással megegyező egyházi hagyomány.

A bioetikai kérdések kapcsán általános elvként hangsúlyozzuk: az, ami törvényes, erkölcsileg még nem feltétlenül helyes is. Jelen tanítás nem térhet ki a lehetséges élethelyzetek mindegyikére – még fel sem sorolhatja azokat. Éppen ezért a református hívőket arra buzdítjuk, hogy döntéseik alkalmával engedjék érvényesülni azt a magasabb erkölcsi rendet, amely a Szentírásban és a Szentlélek által a lelkiismeretükben jelenik meg.

II. fejezet

A művi terhességmegszakítás (abortusz)

(1) Az életről szóló bibliai tanítás arra kötelez minket, hogy az életet – már indulása pillanatától kezdve – féltő tisztelettel óvjuk. Tiszteljük az édesanyákat és az anyaságot, neveljük a fiatalokat a szülői hivatásra. Különös kötelességünk védelmezni a magzat életét, felvilágosítani a szülőket minden, a megtermékenyített petesejt és a magzat elpusztításával járó eljárásról, de elsősorban a művi terhességmegszakításról. A magzat élete éppen úgy viszonylagosan önálló élet, és Isten törvényének (a Ne ölj! parancsolatnak) tilalma és oltalma alatt áll, mint minden ember élete.

A református keresztyén gyülekezetnek tisztában kell lennie saját segítő megbízásával, amikor a gyermekvállalásban érintett fiatalokat gondoskodásával körülveszi, konfliktusaik megoldásában pásztorilag részt vállal.

(2) A magzat sérthetetlenségének feladásáról csak nagyon kivételes helyzetben lehet beszélni, és csak akkor, ha az érintettek már minden más lehetőséget kimerítettek. A zsinat szeretné mindenkivel megértetni, hogy a magzat-elhajtás bűn, amely súlyos fájdalmat és szenvedést okoz minden érintettnek: az orvosnak, a családnak, az egész rokonságnak, a nemzetnek, a keresztyén gyülekezetnek, de elsősorban és legfőképpen az édesanyának. A szaporodásra és sokasodásra kapott parancsot megelőzi Isten áldása (1Móz 1,28). Ennek értelmében a felelőtlen terhességmegszakítás egyben áldásmegszakítás is.

A gyülekezet Isten színe előtti felelőssége, hogy osztozzék az érintettek fájdalmában és szenvedésében (különösen az édesanyjában), amikor ezt a nehéz erkölcsi döntést meghozzák.

(3) A református egyház tanítása szerint a természetjogból és nem a Szentírásból következik az a vélemény, hogy embernek tekintendő az is, aki még csak ezután lesz ember: a magzatot így a személyiség védelmének joga és más emberi jogok illetnék meg. A világi törvényekkel egybehangzóan elfogadjuk, hogy ilyen jog csak az élve született utódokra vonatkozik.

A terhességmegszakítást summásan gyilkosságnak nevezni nemcsak jogilag, de keresztyén etikai szempontból is túlzás. Hiszen ha bibliai alapon elfogadjuk azt, hogy Isten az élet érdekében az élet feláldozását is kérheti, akkor a terhesség művi megszakítását bizonyos, az alábbiakban felsorolt esetekben orvosi véleményezés alapján indokoltnak tartjuk:

a) ha a terhesség további fenntartásával az édesanya élete veszélyben van;

b) ha a terhesség fenntartásától vagy a szüléstől az anya szellemi-lelki összeomlása várható;

c) ha a születendő gyermek nagy valószínűséggel fogyatékos lesz;

d) ha a terhesség nemi erőszak következménye, kivéve, ha az édesanya vállalja gyermekét;

e) ha a leendő édesanya kiskorú.

Az egyház kötelessége, hogy a fenti határhelyzetekben lelkigondozóként álljon az édesanya mellé, egészséges és befogadó közösségként vegye körül az érintett nőket és házaspárokat. Az érintetteknek meg kell tudniuk, hogy az egyházban mindig számíthatnak közösségi támogatásra, lelki vigasztalásra és szakszerű tanácsadásra.

Viszont hangsúlyozzuk, hogy a fenti öt esetben csak a bűnbánat feltétele alatt fogadhatjuk el a terhességmegszakítást. Az az édesanya, aki kénytelen az abortusz mellett dönteni, nem nyerhet eleve felmentést a „ne ölj!” tilalma alól. Bármilyen áldozattal jár is mindegyik felsorolt esetben a születendő élet melletti döntés, az édesanyát mind a vállalásért, mind a nem vállalásért hozott személyes áldozata miatt tisztelet illeti meg.

A Romániai Református Egyház tanítja, hogy a születendő életet már indulása pillanatától kezdve féltő tisztelettel óvni kell. Isten mind a

születendő, mind a megszületett gyermekeket a család és a gyülekezet oltalmazó közösségébe helyezte, ezért egyházunk támogatja a keresztyén házasságot és a családot.

Arra hívja fel mind a hívőket, mind az egyházon kívüli társadalmat, hogy tiszteljék az édesanyákat és az anyaságot, a szülői hivatásra neveljék a fiatalokat. Tagjai számára különös kötelességnek tartja védelmezni a magzati életet, amelynek elfogadása Isten áldásával jár, elutasítása vagy elpusztítása pedig az áldás visszautasítását jelenti.

III. fejezet

A „kegyes” halál (eutanázia)

A két görög szó összetételéből (*eu* = jó, *thantosz* = halál) alkotott eutanázia fogalma az utóbbi időben azáltal vált etikai kérdéssé, hogy néhány állam törvényhozása engedélyezte annak gyakorlatba ültetését.

Az eutanázia nemcsak bioetikai és orvosetikai, hanem jogi kérdés is. A különböző kultúrák hagyományait figyelembe véve antropológiai és néprajzi vonatkozásai is vannak.

Mivel Isten hívja életre az embert (1Móz 1,27; Zsolt 36,10), és ő szabja meg életének végét is, a keresztyén egyház erkölcsi kötelessége eligazítást nyújtani a „kegyes” halál tekintetében.

Általános értelemben eutanáziának nevezik az életet fenntartó orvosi eszközök igénybevételének megszüntetését, illetve azokat a beavatkozásokat, amelyek az életük végéhez közeledő emberek szenvedéseit hivatottak rövidíteni, és pedig az érintettek beleegyezésével.

Noha a „kegyes halált” sokféleképpen gyakorolják, ennek három fő módját mindenképpen meg kell különböztetnünk: 1. az aktív eutanázia; 2. a passzív eutanázia; 3. az életet fenntartó orvosi eszközök kikapcsolása.

(1) Aktív eutanáziának nevezünk minden olyan külső beavatkozást, mely a szenvedések megszüntetése érdekében a beteg halálát idézi elő (pl. altató injekció beadása).

(2) A passzív eutanázia lehetősége az orvostudomány fejlődése nyomán állt elő. Eszerint passzív eutanáziának tartjuk az életmentő orvosi beavatko-

zások, illetve az életet fenntartó orvosi készülékek visszautasítását. Ebben az értelemben a 20. század előtt a legtöbb olyan halál, amelyet ma passzív eutanáziának tekinthetünk, természetes halál volt, hiszen nem léteztek azok a készülékek, amelyekkel a beteget ma akár évtizedekig is életben lehet tartani.

(3) Az életet fenntartó orvosi eszközök kikapcsolása nem az első, hanem a második emberi beavatkozás. Az első beavatkozás ugyanis az, amikor a beteg – aki e nélkül nem maradna életben – orvosi eszközök segítségével művi-
leg életben tartják. Amikor ez az életben tartás reménytelenül vagy értelmet-
lenné válik, akkor következik be a második beavatkozás: az életet fenntartó
készülékek kikapcsolása. Ilyen esetekben a felelősség vállalása elsősorban azo-
kat illeti, akik az első beavatkozást, az élet meghosszabbítását is végezték.

A Romániai Református Egyház tanítása szerint mivel az ember Isten teremtménye, Ő szabja meg életének kezdetét és végét. Ezért a szent, azaz Isten számára teremtett ember nem rendelkezhet életének sem a kezdetével, sem a végével. Az ember Isten képmása, ezért lehet ura a világnak. Mint Isten teremtménye, egységes életében és személyiségében, s mint Isten képmása felelős és akarattal rendelkező lény. Ebből eredően az élet nem valaminek (pl. az orvosi technikának) a fennhajtósága alatt áll, hanem Isten gondviselő szeretetéből táplálkozik. Az élet elvétele Isten akarata elleni cselekedet (1Móz 5,17; Ez 18,31–32; Mt 1,28; 1Pt 1,6–9). Ebből következik, hogy az emberi élettel szemben semmi nem követhető el, ami ellentmond a „ne ölj!” parancsolatnak.

(1) Így az aktív eutanázia olyan formáit (pl. a halálos injekció beadását), mely közvetlen, cselekvő módon a beteg halálához vezet, nem fogadhatjuk el.

(2) Mindazonáltal, az ún. „passzív eutanáziát” (mint a kezelésnek vagy az újraélesztésnek a beteg részéről történő előzetes és tudatos megtagadását) nem utasítjuk el, hanem a természetes halál vállalásának emberi és keresztyén jogaként értelmezzük, mely szerint a keresztyén ember az Isten által számára rendelt időben az ő felséges színe elé kívánczik (l. Róm 14,8; Fil 1,23b). Azt a pillanatot, amikor a beteg akaratát érvényesíteni kell, orvosi konzíliumi döntés előzze meg.

(3) A szenvedő hozzátartozóinak azt tanácsoljuk, hogy bízzák hívő keresztyén szakemberekre azt a döntést, amely a vegetatív értelemben vett „élet-

ben tartó” kezelés megszüntetésére, illetve az orvosi készülékek kikapcsolására vonatkozik. E tekintetben az orvosok elsődleges kötelességét nem a beteg mindenáron történő életben tartásában, hanem szenvedéseinek enyhítésében látjuk. A kezelőorvosoknak református egyházunk azt tanácsolja, hogy mindaddig tartsák életben a beteget, amíg egyértelműen úgy látják: nem a szenvedéseit, hanem az életét hosszabbítják meg. Az életfunkciókat fenntartó készülékek kikapcsolásáról, illetve a kezelés megszüntetéséről Isten segítségéért imádkozva döntsenek. Az anyaszentegyház kötelessége, hogy az ily módon meghozott döntés után is segítsen az érintettek szenvedésének és fájdalmának terhét hordozni.

IV. fejezet

A szervátültetés (transzplantáció)

A szervátültetés működésképtelenné vált szervet, szervrészt vagy szövetet eltávolító és donortól származó szervvel, szervrészsel (szegmenssel) vagy szövettel helyettesítő műtét.

Az átültetés nyomán a beteg életben maradásának esélye rendkívüli mértékben megnő, aki ezáltal gyakran hosszú évekig viszonylag egészséges és munkaképes lehet. Református egyházunk igenli ezt az életmentő eljárást, és úgy tekinti, hogy ez a gyógyító tudomány kezében Isten ajándéka.

Az ún. xenotranszplantáció (azaz állatból származó szervek, szövetek emberbe való ültetése) az orvostudomány újabb lehetősége, melynek etikai vonatkozásait ezután kell megvizsgálni.

A református keresztyén egyház hitvallásának megfelelően öt életfeltétel fontosságát hangsúlyozza. Ezen öt szempont tiszteletben tartását köti a szervátültetést végző orvosok, a befogadó beteg és családja, valamint a donor és családja lelkére.

(1) Mivel az élet Istené, emberi beavatkozással kioltani nem szabad. Ezért a donor halálának megállapítása a törvényben szabályozott orvosi és jogi mérlegelés alapján történjék.

(2) Az élet befejezetlen, fejlődésben lévő folyamat, amelynek célja az örök élet. Ez két dolgot jelent: a) a beteg vagy fogyatékos életről sem szabad lemondani.

dani; b) a féktelen vitalizmus nevében nem kell az élet mindenáron való fenn-tartásához foggal-körömmel ragaszkodni. Ennek érdekében a fogadó beteg erkölcsi és vallásos meggyőződésére kívánunk hatni: legyen tudatában annak, hogy gyógyulását élő (vagy nemrég még élő) donor testének csonkítása árán fogják elősegíteni.

(3) A nyomasztó szervhiány láttán hangsúlyozzuk: minden érintett ember erkölcsileg felelős azért, hogy korhatár, várható életminőség, társadalmi rang, fizetőképesség stb. ne befolyásolja az igazságos elosztást, vagy ne egyoldalúan befolyásolja.

(4) A szervhiány következtében várólistán maradó betegben ne csak a donor megtalálásának reményét, hanem az örök élet reménységét is erősíteni kell. Ez utóbbi nem vallásos megfogalmazásban azt jelenti: az emberi méltóság a betegségben is, a meghalásban is éppúgy része életünknek, mint az egészség idején.

(5) Mivel a holttest egy részének felhasználása egy másik élet megmentése érdekében nem bűn, hanem az önfeláldozó szeretet megnyilvánulása, református egyházunk támogatja a szervátültetést. Tanácsoljuk egyházunk tagjainak: lelkiismeretük szerint járuljanak hozzá, hogy haláluk esetén szerveiket átültetés céljából felhasználják. A gyászoló családokat hasonlóképpen arra buzdítjuk, hogy halott szeretteik szerveit jó lelkiismerettel ajánlják fel erre a célra, mivel ez az Istentől kapott életet szolgálja.

Az ember önreflexióra képes, tudatosan megélhető életet kapott Istentől. Ezt semmilyen körülmények között sem szabad manipulálni. Súlyosan téved, aki a szervfelajánlást és a szervbefogadást merőben jogi kérdésnek tekinti.

Az a törvényhozás, amely nem szabályozza a szervkereskedelmet, azaz elősegíti a manipulatív gyakorlatot, végső soron mind a beteget, mind a donort, a hozzátartozókat, sőt az egész társadalmat manipulálja.

Önmagunkat manipuláljuk, ha akár donorként, akár befogadóként – az önkéntes felajánlás helyett – azt az önző eszmét követjük: „a testem az enyém!” Manipuláció lehet (de nem feltétlenül az!), ha ugyanaz az orvos vesz részt az agyhalál megállapításában (ahol a donor életméltóságát, -jogát kell védeni), aki a szervátültető csoportnak is tagja (s akinek a befogadó személy jogát, méltóságát kell képviselnie).

Az ember viszonylény, akit Isten közösségi életre rendelt. Életünk velejárója minden érzelmi és társadalmi kötődés, valamint az ezekre épülő minden szolidaritási kapcsolat (Mt 22,39; Jn 15,13). Mivel a szervátültetés Isten ajándéka, az a felebaráti szeretet értelmében ne csak önkéntes, hanem ingyenes is legyen.

A Romániai Református Egyház hálás Istennek azért, hogy a szervátültetés – mint életmentő eszköz – a gyógyítás szolgálatában áll. Az életről szóló bibliai tanítás alapján, a szervátültetéssel kapcsolatban arra hívja fel a figyelmet, hogy az élet Istentől megállapított rendjének feltételei mind a gyógyításban, mind a gyógyítási prioritások megállapításában érvényesüljenek.

V. fejezet

A klónozás

A klónozás azt jelenti, hogy élő szervezetről ivartalan módon, emberi beavatkozás útján azonos másolatot készítenek. Ezt a növénytanban alkalmazott ivartalan szaporítás módszert az emberiség már évszázadok óta használja is a mezőgazdaságban. A görög *klón* szó növényi szaporításra képes oltóágat jelent.

Mesterséges klónozás több szerveződési szinten különböző céllal folytatható. E kísérletek egy része emberi sejtek vagy éppen a teljes embrió klónozására irányul kizárólag gyógyászati célból. Ezért nem lehet a klónozás jogi és etikai vetületeit egységesen tárgyalni, hanem a különböző célokat különálló esetekként kell kezelni.

Kísérletek bizonyítják, hogy klónozás útján élő emlős ivadékokat lehet előállítani. Ezt követően az ember klónozására tett kísérletek híre is elterjedt. Az „embermásolás” során az új egyed a donornak genetikai mása lesz.

Így egy nő megszüülheti saját nagypapját, vagy klónnal helyettesítheti elhunyt párját, gyermekét. Az ötletet bizonyos szekták tagjai támogatják, valamint olyan azonos nemű vagy terméketlen párok, akik ezzel a módszer-

rel önmagukkal genetikailag rokon (illetve azonos) gyermeket szeretnének létrehozni.

Ennek az eljárásnak sem orvosi, sem jogi, sem keresztyén erkölcsi szempontból nincs létjogosultsága.

A Romániai Református Egyház helyesel minden olyan orvosi és tudományos kísérletet, amely az emberi sejtek és szövetek klónozásával reményt nyújt az eddig gyógyíthatatlan betegségek gyógyítására; viszont határozottan elítéli az egész ember klónozásának még a gondolatát is.

VI. fejezet

Házasság, család, nemiség

(1) A Romániai Református Egyház a Szentírás alapján (1Móz 1,27; 1Móz 2,24; Ef 5,32) a házasságot – mint férfi és nő életre szóló szövetségi kapcsolatát – Isten jó teremtési rendjének tartja.

Bár a házasság és a család intézménye koronként megrendülni látszik, egyházunk az Újszövetség keresztyén házirendjéhez ragaszkodik. Eszerint a családi élet alapja a házasság, amelyet Isten gyermekekkel áldhat meg, ezáltal a házasfeleket az élet továbbadásának teremtői áldásában is részesítve. Ezt a bibliai rendet erősíti meg az a tapasztalat, hogy férfi és nő szeretetkapcsolata a tartós, monogám házasságban teljesebben ki. Ez teremt lelki, érzelmi, jogi és anyagi biztonságot mind a szülők, mind gyermekeik számára.

Meggyőződésünk, hogy a gyermekek sokirányú fejlődése leginkább a harmonikus családi légkörben biztosított. Ezért a család a teljes és az egészséges társadalmi élet megalapozója, az egyház és a társadalom valódi alapsejtje, magva is. A gyermek a családban tanulja meg a társadalmi együttélésnek, az egymás elfogadásának, szeretetben való eltűrésének legfontosabb alapszabályait. Minden emberi közösség, amely háttérbe szorítja a családot, és így kizárólag az egyénre próbál építeni, akarva-akaratlanul az emberek egymástól való elidegenítését mozdítja elő. Ezzel fölöslegessé vagy éppen neveltségessé teszi az embertárs elfogadásának krisztusi parancsát.

(2) Valljuk, hogy a bűn megrontotta egész emberi természetünket. Ez alól a férfi és nő kapcsolata sem kivétel (1Móz 2,24–3,21). Ennek következtében a házasság válságba juthat, formálissá válhat, felbomolhat.

Noha a nemiség Isten ajándéka, könnyen válhat az önzés eszközévé. A felelőtlen kapcsolatok és önző vágyak gátlástalan kiélése számtalan egyéni és közösségi kárt okozhat. Isten törvénye ezért szorítja mederbe a nemiséget: „Ne paráználkoddj!” (2Móz 20,14) E parancsolat pozitív tartalma az, hogy mind a házasságban, mind azon kívül tiszta életet kell élnünk (Heidelbergi Káté, 109).

Noha a bűn a mindenkori emberiség életének velejárója, időről időre a bűnök egyik vagy másik fajtája szembetűnőbben jelentkezik az adott társadalom életében. Semmi esetre sem gondoljuk, hogy a megelőző korszakok emberei jobbak lettek volna, a mi korunkéi pedig bűnösebbek lennének, hiszen az Ige szerint „mind elhajlottak, valamennyien megromlottak, és nincsen, aki jót tegyen, nincs egyetlenegy sem” (Róm 3,12). Ezzel együtt kötelességünk felhívni egyházunk és népünk figyelmét olyan bűnökre, mint: szabad nemi élet, pornográfia, prostitúció, pedofília, a nemi jellegű kizsákmányolás bármely formája, valamint következményeik felelőtlen kezelése. A felsoroltak népszerűsítése, terjesztése különösen gyermekeink személyiségének fejlődését károsítja, fertőzi a közkerölcsöt, és a bűnözés számos formájának lehet kiindulópontja.

Bűnbánattal valljuk meg, hogy a tisztaság és a hűség erényeit a világban egyházunk sem tudja Isten akarata szerint megjeleníteni (Mt 5,13–16.27–32; Mk 10,2–12 stb.). Hirdetjük, hogy Isten szentsége leleplezi és megítéli a bűnt, ugyanakkor szeretete bűnbánatra és megtérésre hív. A bűnbánóknak pedig hirdetjük Isten kegyelmét, az újrakezdés lehetőségét, és arra intjük őket, hogy a jelenvaló világban tisztán és feddhetetlenül éljenek (Jn 8,11b; Tit 2,11–14).

(3) Hasonlóképpen viszonyulunk korunk azon jelenségéhez is, amely az ellentétes neműek élettársi, illetve az egyneműek tartós kapcsolatát a házassággal egyenértékűnek kívánja feltüntetni.

Ismeretes előttünk, hogy vannak embertársaink, akik öröklött vagy szerzett hajlamként saját nemükhöz vonzódva képtelenek a teremtési rend szerinti házasságra. Magát a hajlamot erkölcsileg nem minősítjük. E testvéreinket lelkipapok tapintattal fogadjuk, mély emberi drámájukat megértéssel

és bizalmasan kezeljük. Őket az emberi méltóságot sértő mindenfajta diszkriminatív magatartással szemben kötelességünk megvédelmezni.

Mivel azonban a homoszexuális gyakorlatot mind az Ó-, mind az Újszövetség elítéli, s azt a házasságtöréssel egyenlő súlyú bűnnek tekinti (3Móz 18; 20,10–22; Róm 1,26–27), ezért egyházunk az ilyen kapcsolatokat elfogadni nem tudja, ezek egyházi megáldását lehetetlennek tartja. Mindezekből az is következik, hogy az ilyen életvitel vagy annak propagálása összeegyeztethetetlen a református lelkipásztori és vallásanári hivatással, valamint az e hivatásokra felkészítő képzéssel és mindennemű egyházi szolgálattal.

A Romániai Református Egyház nem kíván beleavatkozni az egynemű párok együttélésének az állam részéről történő – jogi vonatkozású – törvényesítésébe. Mindazonáltal – a házasság és a család védelme érdekében – visszatartja, ha a törvényhozás az egynemű párok együttélését a házassággal teszi egyenlő értékűvé, és számukra lehetővé teszi a gyermekek örökbefogadását.

A Romániai Református Egyház a Szentírás alapján vallja, hogy a teremtett és megváltott élet Istené, az ember neki tartozik azzal, hogy testét, lelkét tisztán őrizze meg. Tanítja, hogy az embernek mind a szent házasságban, mind azon kívül tisztán és fegyelmezetten kell élnie. Állást foglal a szexuális élet minden eltévelyedésével: a szabad nemi élettel, házasságtöréssel, prostitúcióval, pedofiliával, valamint a nemi kizsákmányolással szemben, és azokat bűnnek tekinti. Nem ítélkezik a homoszexualitás mint hajlam fölött, de az egyneműek aktív nemi életét nem tekinti házastársi kapcsolatnak, együttélésük minden formáját és annak következményét (pl. a gyermekek örökbe fogadását) bűnnek tartja, visszautasítja, és kapcsolatukat egyházi áldásban nem részesíti.

Zsinati tanításunkat – a „jobbra taníttatás” hitvallásos örökségével egyetemben – azzal az Igéhez kötött lelkiismereti szabadsággal hozzuk meg, hogy „Istennek kell inkább engedelmességnünk” (ApCsel 5,29).

A Romániai Református Egyház 2007. február 12-én megnyílt Zsinata második ülészakának 2009. március 5-én tartott első rendkívüli ülésén hozott 2/2009-es számú határozata értelmében, a Zsinat teológiai bizottságának javaslata figyelembevételével, a Zsinat második ülészakának 2009. november 18-án tartott második rendkívüli ülésén, 14/2009-es szám alatt,

Az élet Istené című, bioetikai kérdésekkel kapcsolatos egyházi tanítást elfogadta és megjelenésre alkalmasnak találta.

Jelen egyházi tanítás megjelenésekor lép életbe.

Kolozsvár, 2009. november 18-án.

Dr. Pap Géza püspök
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök

Csúry István püspök
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök

Tonk István főgondnok
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök

Kovács Zoltán főgondnok
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök

SZABÁLYRENDELET A LELKÉSZTOVÁBBKÉPZÉS EGYSÉGES RENDJÉRE NÉZVE A ROMÁNIAI REFORMÁTUS EGYHÁZBAN

1. §. Preambulum

(1) Az Erdélyi Református Lelkészerkezetlet javaslatai alapján az Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsa és a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsa határozott a lelkésztovábbképzés egységes rendjének bevezetése és kialakítása tárgyában. Ezért a két Igazgatótanács létrehozta az Országos Lelkésztovábbképző Testületet (OLTT) a továbbképzés rendjének kialakítása és a képzés koordinálása érdekében.

(2) Az Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsa és a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsa felkérte az Erdélyi Református Egyházkerület jogtanácsosát, hogy vizsgálja meg: miként lehet a lelkésztovábbképzés kötelezettségét szabályozni a jelenleg hatályos jogszabályok és rendelkezések keretében.

2. §. Elvi szempontok

(1) A lelkésztovábbképzés célja a lelkipásztorok szakmai alkalmasságának elmélyítése, a teológiai tudományok újabb eredményeinek megismerése, új szolgálati területekre való szakosodás, a gyakorlati szolgálat terén jelentkező kérdések és kihívások reflektálása, a hit- és hivatástudat elmélyítése.

(2) A szervezett lelkésztovábbképzésben való részvétel a szolgálati alkalmasság feltétele (lásd továbbá 8. §.(3)).

(3) A lelkipásztornak szolgálati/hivatali kötelessége részt venni a szervezett formában történő továbbképzésben, a lelkészképesítő oklevél megszerzésével kezdődően a 60. életéve betöltéséig.

(4) A lelkipásztort megilleti évente 8 nap fizetett tanulmányi szabadság. Ebből 4 nap szervezett továbbképzés keretében vehető igénybe. A tanulmányi szabadság szolgálati ügyben történő eltávozásnak számít.

(5) A lelkipásztor szervezett továbbképzés keretében 5 évenként legkevesebb 50 óra (= 50 továbbképzési pont; a továbbiakban: tvb. pont) megszerzésére kötelezett.

3. §. Az OLTT feladata és működése

(1) Az OLTT szakmailag független testület. Üléseire tanácskozási joggal meghívást kaphat a Zsinat Teológiai Bizottsága.

(2) Tagjai az egyházkerületek elnökségei által delegált, az egyházkerületekben a továbbképzés szervezésével és tanulmányi munkával megbízott munkatársak: egyházkerületenként 2 fő; a Protestáns Teológiai Intézet képviselőjében 3 fő, az Erdélyi Református Lelkészszerkezet (ERLÉSZ) és a Királyhágómelléki Református Lelkészszerkezet (KERLÉSZ) 1-1 fő.

(3) Az OLTT évente legkevesebb 2 alkalommal ülésezik, ügyrendjét maga alakítja ki.

(4) A testület minden év december 31-ig:

4.1. véleményezi az egyházkerületek továbbképzési tervét, és ennek alapján javasolja a tanfolyamok meghirdetését;

4.2. dönt a nem egyházi vagy külföldi tanfolyamok elismeréséről;

4.3. elbírálja a beszámítási és mentesülésre irányuló kérelmeket;

4.4. véleményezi a nem egyházi szervezetek által kezdeményezett, ill. javasolt képzéseket, és dönt azok befogadásáról;

4.5. a fentiek alapján javaslatot tesz az egyházkerületek elnökségeinek a továbbképzések meghirdetésére és az egyes továbbképzési formák elismerésére vagy azok pótlására az érintett lelkipásztorok esetén;

f) javaslatot tesz központi támogatású, országos jellegű képzésekre.

(5) Az OLTT minden év november 30-ig fogadja és december 31-ig véleményezi a képzési javaslatokat. A tárgyév január 31-ig közös programfüzetben hirdeti meg a képzéseket, tanfolyamokat és eljuttatja azt a lelkipásztorokhoz.

(6) Az OLTT figyelemmel kíséri, szükség szerint alakítja és közzéteszi a képzések tartalmi és minőségi kívánalmait.

(7) Az OLTT adminisztrációs ügyeit az egyházkerületek közigazgatási ügyosztályai végzik.

4. §. A továbbképzés formái

(1) A továbbképzés kötelezettségének a lelkipásztor eleget tehet a következő tanfolyamok vagy programok által:

- 1.1. a református egyház fenntartásában működő továbbképző intézet, illetve hittudományi kar / teológiai akadémia által szervezett tanfolyam. Értéke: a tanfolyam tényleges nettó óraszama. További 10 pont szerzhető azzal, ha a tanfolyam írásbeli dolgozattal zárul;
- 1.2. a Doktorok Kollégiuma teológiai jellegű szekcióinak munkájában való részvétel és előadás a szekcióülés teljes ideje alatt. Értéke: tényleges nettó óraszám (előadás tartása esetén további 10, korreferátum további 5 pont). Az igazolást a szekcióelnök adja ki a szabályozás mellékletét képező beszámítási űrlap alapján;
- 1.3. az OLTT által előzetesen véleményezett vagy utólagosan elismert, tudományos (hazai vagy nemzetközi) konferencián vagy szimpóziumon való részvétel. Értéke: tényleges nettó óraszám (előadás tartása esetén további 10 pont). Az igazolást a tanfolyamvezető adja ki a szabályozás mellékletét képező beszámítási űrlap alapján; – egyházi és világi intézmények által szervezett és bizonyítvánnyal/tanúsítvánnyal záruló szakirányú továbbképzések, posztgraduális képzések. Értéke: tényleges nettó óraszám (előadás tartása esetén további 10 pont);
- 1.4. az OLTT által véleményezett egyházmegyei lelkészértekezleti tudományos igényű programok a fenti beszámítási kritériumok szerint.

(2) Továbbképzési kötelezettségének a lelkipásztor részben eleget tehet tudományos és előzetesen lektorált szaktanulmány publikálásával. Értéke: publikációként 10 pont. Önálló tudományos kötet esetén 30 pont.

(3) Mentesül a továbbképzés kötelezettsége alól az a gyülekezeti lelkipásztor, aki teológiai doktori fokozatot (pHD) szerez, és aktívan vesz részt (előadások, publikációk által) a Doktorok Kollégiuma munkájában.

(4) Egy ciklusra (5 év) mentesül a továbbképzés kötelezettsége alól:

- 4.1. aki a szervezett teológiai doktori képzésben vesz részt, és a képzés abszolutóriummal zárul;
- 4.2. aki további felsőfokú képzésben diplomát, képesítést szerez, és ezt a szakképesítést lelkipásztori munkájában közvetlenül hasznosítja, az OLTT véleményezése alapján.

(5) Ideiglenesen mentesül a továbbképzés kötelezettsége alól a lelkipásztor:

- 5.1. a gyermeknevelési szabadság ideje alatt. (Amennyiben ez idő alatt mégis teljesíti továbbképzési kötelezettségét, a szüneteltetés időtartama beszámít a továbbképzés időszakába a megszerzett pontokkal együtt);
- 5.2. a rendelkezési állomány ideje alatt. Szolgálatba lépés esetén a továbbképzést folytatni kell, illetőleg újra el kell kezdeni;
- 5.3. külföldi egyházi szolgálat ideje alatt;
- 5.4. külföldi ösztöndíjas tanulmányok ideje alatt (az OLTT véleményezése alapján a tanulmány beszámítható).
- 5.5. egy továbbképzési cikluson belül, azoknak az éveknek a száma szerint, amikor nem lehet továbbképző tanfolyamokat szervezni, a továbbképzési kötelezettség minden lelkipásztor számára egységesen 10 tvb. ponttal csökken.
- 5.6. az a lelkipásztor, aki önhibáján kívül a megelőző lezárt ciklusban nem teljesítette a továbbképzési kötelezettségét, de a következő ciklusban megszerzi a kötelező 50 tvb. pontot, továbbképzési igazolást az aktuális helyzetállás szerint kaphat.

(6) Nem ismerhető el lelkésztovábbképzésként a további munkavállalásra, alkalmazásra tekintő vagy egyházi tisztség betöltéséhez szükséges képzés, ill. szakképesítés (kivéve vallástanári diploma megszerzése gyülekezeti lelkipásztor esetén). Továbbá nem kerülhetnek a továbbképzés rendjében beszámításra a felsőoktatási tanulmányok ideje alatt előírt és megszerzett kreditpontok.

5. §. A képzés tartása

(1) Tanfolyamot szervezhet a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet, tudományos fokozattal és/vagy szakmai elismertséggel rendelkező református lelkipásztor, teológiai tanár vagy más szakember, akinek tanfolyamjavaslatát az OLTT az alábbi szempontrendszer szerint a 3. §. 4–5. ütemezése alapján elfogadta.

(2) Továbbképzési javaslat benyújtásához és akkreditáláshoz szükséges feltüntetni:

- 2.1. az előadó/vezető neve, beosztása, tudományos fokozata;
- 2.2. a tanfolyam címe;
- 2.3. a tanfolyam rövid, tematikus leírása és a javasolt szakirodalom feltüntetése (legtöbb fél oldal);
- 2.4. javasolt órakeret;

- 2.5. javasolt időpont;
  - 2.6. részvételi létszám-meghatározás;
  - 2.7. az előadó szakmai referenciáinak feltüntetése (a témában releváns publikációk és már megtartott képzések/tanfolyamok feltüntetése), illetve szakmai jártassága.
3. A képzés szervezője a tanfolyam megtartásán túl köteles:
- 3.1. a résztvevők számára igazolást/tanúsítványt kiállítani (csak a 2/3 arányban látogatott órák esetén fogadható el a képzés elvégzése, a ténylegesen látogatott nettó óraszám alapján);
  - 3.2. írásban, utólag értékelni a képzést (1–2 oldal);
  - 3.3. gondoskodni a résztvevők képzést értékelő visszajelzéseinek (kiértékelő kérdőív) és esetleges témajavaslatainak begyűjtéséről;
  - 3.4. jelentést tenni egyéb észrevételeiről;
  - 3.5. a fenti dokumentumokat a képzést követő 10 napon belül eljuttatni az illetékes egyházkerület közigazgatási ügyosztályának.

6. §. A továbbképzés szervezése

(1) A továbbképző tanfolyamok éves programját a téma, előadók, a helyszín és program megjelölésével az OLTT állítja össze. A tanfolyamokat az illetékes egyházkerület közigazgatási ügyosztálya hirdeti meg. A tanfolyamok megszervezéséért, megtartásáért és a részvételi igazolások/tanúsítványok kiállításáért a képzést szervező személy, intézmény vagy szervezet felel.

(2) A közigazgatási ügyosztály végzi a más képzési formában vagy egyházkerületben szerzett továbbképzési pontok beszámítását előre rendszeresített és a képzés vezetőjének ellenjegyzésével ellátott beszámítási formanyomtatvány és az OLTT véleményezése alapján. A beszámított képzésekről a Szervező szintén igazolást/tanúsítványt állít ki. (Forma: lásd a mellékletben).

(3) Az egyes továbbképző tanfolyamok és képzési formák az egyházkerületek között átjárhatók, és kölcsönösen elismerésre kerülnek.

(4) Az így szerzett továbbképzési pontokat a saját egyházkerület továbbképzésért felelős intézeténél/testületénél (közigazgatási ügyosztály) számítják be a képzőhely által kiállított igazolás alapján.

7. §. A továbbképzés finanszírozása

(1) Az egyházkerület hozzájárul a kötelező továbbképzéshez a költségvetésében évente erre a célra meghatározott és elkülönített összeggel egységesen minden lelkipásztor számára. A továbbképző program fennmaradó költségeit fele-fele arányban a lelkipásztor és a gyülekezet (vagy a munkáltató intézmény) biztosítja.

8. §. Számonkérés

(1) Az egyházkerület elnöksége gondoskodik a lelkipásztorok továbbképzésben való részvételének és nyilvántartásának ellenőrzéséről. A közigazgatási ügyosztály évente áttekinti a lelkipásztorok továbbképzésben való részvételét, mulasztás esetén javaslatot tesz az illetékes egyházmegye esperesének a pótlás vagy a büntetés módjára.

(2) A továbbképző alkalmakon való részvétel számonkérését és nyilvántartását a közigazgatási ügyosztály végzi. A megszerzett tvb. pontokat a képzőhelyek/továbbképző intézetek által kiadott igazolások/tanúsítványok alapján a közigazgatási ügyosztály rávezeti a lelkipásztor törzskönyvi lapjára.

(3) A továbbképzés elmulasztása szolgálati hanyagságnak minősül, és az illetékes egyházi testületek a fegyelmi szabályzat vonatkozó paragrafusai szerint járnak el.

(4) A számonkérés az első továbbképzési ciklus lejárta után lép életbe.

9. §. Vegyes rendelkezések

(1) Egy ciklus ideje alatt a tanulmányi kötelezettség nem váltható ki teljes egészében publikációk vagy beszámítás által. Legalább egy tanfolyam elvégzése kötelező.

(2) A továbbképzés ideiglenes szüneteltetését és annak indokát a lelkipásztor előzetesen bejelenti a területileg illetékes egyházkerület közigazgatási ügyosztályának.

(3) Jelen szabályrendelet 2014. január 1-jétől lép életbe.

Jelen szabályrendeletet elfogadta a Romániai Református Egyház Zsinata 2013. november 28-ai ülésén az 5/2013-as határozatban.

Kelt, Kolozsváron 2013. november 28-án.

Kató Béla püspök
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök

Csúry István püspök
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök

Markó Gábor főgondnok
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök

Dr. Varga Attila főgondnok
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök

A ROMÁNIAI REFORMÁTUS LELKÉSZÉRTEKEZLETI SZÖVETSÉG SZABÁLYZATA

I. fejezet

Általános alapelvek

1. §. A Jézus Krisztus anyaszentegyházának szolgálatára elhívott és felhatalmazott magyar református lelkipásztorok testvéri közösségben élnek, szolgálnak és vallják meg hitüket. Ennek érdekében a közösségnek Romániában élő tagjai megalkotják az egyházmegyei, az egyházkerületi és az országos lelkészértekezletet. Ez utóbbi neve: Romániai Országos Református Lelkészértekezleti Szövetség (RORLÉSZ). A szövetség mindhárom szinten a Romániai Református Egyház keretén belül működik.

2. §. A lelkészértekezletek munkája minden szinten főleg három feladatkörre terjed ki:

Lelki és hitbeli téren támogatják az egyházmegyék, egyházkerületek testületeinek és a zsinatnak a munkáját. Értekezleteket és tanácskozásokat szerveznek az egyházat és a lelkészi kart érintő kérdések megbeszélésére. Erősítik a lelkipásztori közösség lelki egységét, a bizalom és a szeretet légkörét. Lelkigondozásban részesítik az arra rászoruló lelkipásztorokat. Közvetítenek a különböző egyházi körök, lelkészi csoportok és kegyességi irányzatok között.

Szakmai-tudományos téren: ösztönzik a lelkipásztorok továbbtanulását és a folyamatos önképzést. Számontartják a lelkipásztorok tudományos munkásságát, és támogatják a tudományos vagy hitépítő munkák közlését.

Támogatás terén:

- a) számon tartják a lelkipásztorok és a nyugdíjas lelkipásztorok gondjait;
- b) segítik a nagycsaládos lelkipásztorokat.

3. §. A lelkészértekezleteknek hivatalból tagja minden, az országban élő református lelkészjellegű személy. A lelképásztorok tagdíjat fizetnek, amelynek összegét az Országos Lelkészértekezlet állapítja meg.

4. §. A lelkészértekezleti szövetség tisztségviselői minden szinten a lelkészértekezleti elnök és titkár. Emellett a tagság más tisztségviselőket is szolgálatba állíthat. A tisztségviselők munkakörüket szolgálatként töltik be, ezért fizetést nem vehetnek fel. Anyagi kiadásait (bel- és külföldi hivatalos kiutazások, irodaszerek, stb.) a szövetség megtéríti. Minden tisztségviselő megbízatása 4 évre szól.

II. fejezet

Egyházmegyei értekezletek

5. §. A lelki egység és a szeretetközösség, a szakmai-teológiai továbbképzés, valamint a támogatás elsődlegesen az egyházmegyei értekezleteken történik. Egyházmegyei értekezletek évente legalább 4 alkalommal kötelezően tartandók. A tagok jelenlétének ellenőrzési módját maga az értekezlet határozza meg. Az egyházmegyei értekezlet tárgysorozatát és döntéseit a jelenlevő tagság egyszerű szótöbbséggel fogadja el. Az ülések bibliamagyarázattal kezdődnek, amelyet az Ige jobb megértése érdekében hozzászólások követnek. Minden értekezleten sor kerül, a szolgálatra néző és a tudományos továbbképzést elősegítő témák feldolgozására, majd azok megbeszélésére.

6. §. Az értekezleti munka megszervezése, irányítása érdekében a lelképásztorok az egyházmegye lelképásztorai közül értekezleti elnököt és titkárt választanak.

Az elnök az esperessel együtt összehívja az értekezletet és felkéri az előadókat. Elnököl a lelkészértekezleten. Az egyházmegyében folyó lelkészértekezleti munkáról az egyházmegyei lelkészértekezlet, valamint az egyházmegyei közgyűlés előtt jelentést tesz. Az elnök részt vehet az egyházmegyei tanács nyílt ülésein.

Az elnök megbízatása idején nem tölthet be az egyházmegyében esperesi vagy főjegyzői tisztséget.

A lelkészértekezleti titkár segít az elnöknek az értekezletek megszervezésében, vezeti az értekezletek jegyzőkönyvét és gondoskodik a tagdíjak beszedéséről, kezeléséről, kezeli a pénztárat és végzi a könyvelést.

III. fejezet

Egyházkerületi értekezlet

7. §. Az egyházkerület lelkipásztorai egyházkerületi szinten lelkészértekezleti közösséget alkotnak a 2.§-ban leírt feladatok teljesítésére. Az egyházkerületi lelkészértekezlet évente legalább egyszer tart értekezletet.

8. §. Az egyházkerületi lelkészértekezlet elnökét, alelnök(eit) (egyet vagy kettőt) és titkárát a jelenlévők egyszerű szótöbbségével választja. Az elnök tanácskozási jogú tagja az egyházkerületi közgyűlésnek és az Igazgatótanácsnak. Elnököl az egyházkerületi lelkészértekezleteken, ahol jelentést tesz az előző év értekezleti munkájáról. A két egyházkerületi elnök segít az országos elnöknek összeállítani az értekezletek országos tervét. Állandó kapcsolatot tart fenn az egyházmegyei értekezleti elnökökkel, összegyűjti az egyházkerület területén felmerülő kérdéseket, javaslatokat és azokat előterjeszti az értekezleten. Feladatkörét szükség szerint megosztja az alelnökkel (alelnökökkel) és a titkárral.

Az egyházkerületi elnök nem viselhet esperesi, egyházmegyei főjegyzői, püspöki, egyházkerületi főjegyzői tisztséget, illetve nem lehet egyházkerületi előadó-tanácsos.

Az elnököt akadályoztatása esetén a lelkészértekezlet alelnök(ei) helyettesíti(k).

Az egyházkerületi lelkészértekezleti titkár segít az elnöknek az értekezletek megszervezésében, vezeti az értekezletek jegyzőkönyvét és gondoskodik a tagdíjak beszedéséről, kezeléséről, kezeli a pénztárat és végzi a könyvelést.

9. §. Az egyházkerületi lelkészértekezlet irányító és hivatali feladatait az elnökség és az értekezleti tanács végzi.

Az egyházkerületi lelkészértekezleti elnökség tagjai az elnök, az egy vagy két alelnök és a titkár. Az elnökség feladata, hogy az egyházmegyei értekezletek felől jövő kéréseket, javaslatokat megtárgyalja és azokat az egyházke-

rületi értekezlet elé terjessze. A püspökkel együtt összehívja az egyházkerületi lelkészértekezletet.

Az Egyházkerületi Értekezleti Tanácsot, az egyházkerületi értekezleti elnök, az alelnök(-ök) és az egyházmegyei értekezleti elnökök alkotják. Az Egyházkerületi Értekezleti Tanács intéző és javaslattevő testület, számba veszi és irányítja az egyházmegyei értekezleti munkát, a lelkipásztorok életére és szolgálatára néző közérdekű kérdésekről javaslatot tesz az egyházkerületi értekezletnek. Az értekezleti tanács évente legalább egyszer ülésezik.

IV. fejezet

Országos értekezlet

10. §. A RORLÉSZ legalább kétevente országos értekezletet tart.

11. §. A RORLÉSZ vezető testülete az intézőbizottság, amelynek tagjai az országos értekezleti elnök és titkár, az Erdélyi Református Egyházkerület értekezleti elnöke és titkára és a Királyhágómelléki Református Egyházkerület értekezleti elnöke és titkára (6 tag). Az intézőbizottság a minden szinten folyó értekezleti munka irányítója. Üléseit az országos értekezleti elnök és titkár hívja össze évente legalább egyszer. Az országos elnökből és titkárból álló elnökség kapcsolatot tart az egyházkerületi és egyházmegyei lelkészértekezletekkel.

12. §. A RORLÉSZ a jelenlevők egyszerű szótöbbségével választja elnökét. Az elnök gondoskodik arról, hogy országos szinten megvalósuljanak a lelkészértekezleti szövetség célkitűzései, őrködik a fölött, hogy a munka minden területen zavartalanul folyjék, a munkaköréhez tartozó feladatokat szükség szerint megosztja az országos titkárral és a két alelnökkel.

Az elnök részt vehet és testületi indítvánnyal élhet mindkét egyházkerület közgyűlésén.

Az országos elnök nem viselhet esperesi, egyházmegyei főjegyzői, püspöki, egyházkerületi főjegyzői tisztséget, illetve nem lehet egyházkerületi előadó-tanácsos.

13. §. A RORLÉSZ alelnökei a két egyházkerület elnöke, akik az országos elnököt munkájában támogatják és hivatalában helyettesítik. Az országos

értekezleti titkárt a RORLÉSZ választja a jelenlevők egyszerű szótöbbségével. A titkár segít az elnöknek az országos értekezlet célkitűzéseinek megvalósításában, végzi a szervezési és a hivatali feladatokat, és ellátja a pénztári teendőket. Ez utóbbi munkakörre a RORLÉSZ külön pénztárost választhat.

14. §. A RORLÉSZ anyagi alapját a tagdíjak (3.§), valamint adományok képezik. A tagdíjak összegének egyik fele az egyházmegyei értekezletet illeti, a másik fele egyenlően oszlik meg a kerületi, illetve az országos értekezlet között.

15. §. Jelen szabályzatot elfogadta a Romániai Református Egyház Zsinata 2017. november 21. ülésén a 20/2017-es határozatban. Hatályba lép 2018. január 1-jével.

Kelt, Kolozsváron 2017. november 21-én.

Kató Béla püspök
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök

Csúry István püspök
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök

Fekete P. P. János főgondnok
Erdélyi Református Egyházkerület
elnök

Tartalom

Előszó.....	5
A Romániai Református Egyház Alkotmánya (Statútum).....	7
I. fejezet. Általános rendelkezések.....	7
II. fejezet. Szervezeti felépítés.....	8
III. fejezet. Kormányzati és ellenőrző testületek	9
IV. fejezet. Az egyház tisztségviselői.....	11
V. fejezet. Az egyház intézményei	12
VI. fejezet. Az anyagi alapok.....	13
VII. fejezet. Az egyházfegyelem	13
VIII. fejezet. Az alkotmányos védelem	14
IX. fejezet. Záró rendelkezések.....	15
Statutul Bisericii Reformate din România	16
CAP. I Dispoziții generale.....	16
CAP. II Structura organizatorică.....	17
CAP. III Organele de guvernare și control	18
CAP. IV Personalul bisericii	20
CAP. V Instituțiile bisericești	21
CAP. VI Baza materială	22
CAP. VII Disciplina bisericească	22
CAP. VIII Protecția constituțională	23
CAP. IX Dispoziții finale	24
Romániai Református Egyház szervezetéről és kormányzásáról	
2006. évi 1. jogszabály (módosított és kiegészített jogszabály)	26
Első rész. Az egyházközség.....	26
Második rész. Az egyházmegye	51
Harmadik rész. Az egyházkerület.....	65
Negyedik rész. Az országos egyház.....	78
Záró rendelkezés	83
Függelék a 2006. évi 1. jogszabályhoz.....	84
A Romániai Református Egyház Fegyelmi szabályzata	
2006. évi 2. jogszabály (módosított és kiegészített jogszabály)	85
Bevezető.....	85
Első rész. Az egyház fegyelmezési hatalma	85
Második rész. Az egyház fegyelmi testületei.....	86
Harmadik rész. Egyházi békéltetés.....	92
Negyedik rész. Fegyelmi ügyek.....	93
Ötödik rész. Fegyelmi eljárás.....	95
Hatodik rész. Különleges szabályok a fegyelmi eljárásban	104

Hetedik rész. Záró rendelkezések.....	105
Függelék a 2006. évi 2. jogszabályhoz. Iratminták	107
A lelkipásztorok képzéséről és alkalmazásáról	
2007. évi 1. jogszabály (módosított és kiegészített jogszabály)	129
Első rész. A Lelkipásztorok képzéséről és alkalmazásáról	129
Második rész. A lelkészi állások betöltéséről	134
Záró rendelkezés	151
Függelék a 2007. évi 1. jogszabályhoz	152
Harmadik rész	152
Függelék a 2007. évi 1. jogszabályhoz	155
A Romániai Református Egyház Nyugdíjintézete.	
Szervezeti és működési szabályzatának alapszabálya	157
Preambulum	157
I. rész. Általános rendelkezések	157
II. rész. A nyugdíjintézet költségvetése	167
III. rész. A nyugdíjalaphoz való hozzájárulások	170
IV. rész. Nyugdíjak és egyéb társadalombiztosítási jogok	175
V. rész. A nyugdíj összegének kiszámítása	192
VI. rész. Egyéb társadalombiztosítási jogok és segélyek	205
VII. rész. A Romániai Református Egyház Nyugdíjintézetének szervezete és működése	208
VIII. rész. Zárórendelkezések	215
Az élet Istené. A Romániai Református Egyház Zsinatának	
bioetikai kérdésekkel kapcsolatos tanítása	217
I. fejezet. Az Életről szóló bibliai tanítás	217
II. fejezet. A művi terhességmegszakítás (abortusz)	221
III. fejezet. A „kegyes” halál (eutanázia)	223
IV. fejezet. A szervátültetés (transzplantáció)	225
V. fejezet. A klónozás	227
VI. fejezet. Házasság, család, nemiség	228
Szabályrendelet a lelkésztovábbképzés egységes rendjére nézve	
a Romániai Református Egyházban	232
1. §. Preambulum	232
2. §. Elvi szempontok	232
3. §. Az OLTT feladata és működése	233
4. §. A továbbképzés formái	234
5. §. A képzés tartása	235
6. §. A továbbképzés szervezése	236
7. §. A továbbképzés finanszírozása	237
8. §. Számonkérés	237
9. §. Vegyes rendelkezések	237

A Romániai Református Lelkészértékezelési Szövetség szabályzata	239
I. fejezet. Általános alapelvek	239
II. fejezet. Egyházmegyei értekezletek	240
III. fejezet. Egyházkerületi értekezlet.....	241
IV. fejezet. Országos értekezlet.....	242